HEATHER CHAVEZ

knjige.club

ČUVAJ SE DOBRIH DJELA

»Varljiva igra mačke i miša.«
LIV CONSTANTINE

BISTE LI VI ZASTALI DA POMOGNETE NEKOME U NEVOLJI?

znanje

Naslov izvornika
No Bad Deed

HEATHER CHAVEZ

ČUVAJ SE DOBRIH DJELA

Prevela s engleskoga
Morana Mazor

znanje

Zagreb, 2021.

Za Alex

1

Da su djeca bila sa mnom, ovo se ne bi dogodilo. Ostala bih u vozilu, sa zaključanim vratima i podignutim prozorima. Točno prema uputama operatera s broja 112.

Međutim, moj muž Sam bio je prehlađen. Još je davno prije otišao po Audrey, a Leo je učio kod prijatelja pa sam zato u automobilu bila sama.

Vozeći kroz mrkli mrak, osjećala sam se kao da sam sama na svijetu. Tusti oblaci puni kiše plovili su nebom iznad mladog mjeseca, a iz njih su sipile sitne kapi poput nagovještaja potopa koji će uslijediti. U vrijeme najvećih gužvi dvotračna prometnica vrvjela je kolonom roditelja na putu prema osnovnoj školi koja se nalazila niže uz cestu, i ljudi koji rade od devet do pet, koji su putovali prema zapadnom dijelu Santa Rose. No samo nekoliko sati poslije najvećih gužvi, ulica je bila gotovo pusta, za što su, u jednakoj mjeri, bili zaslužni i doba dana i vremenske prilike. Napokon sam odustala i uključila brisače.

Bila sam tek nekoliko kilometara od kuće kad mi je u torbici zazujao mobitel. Na zaslonu upravljačke ploče pojavilo se ime: *Sam*. Mogla sam bez problema primiti poziv preko Bluetootha. Umjesto toga, ignorirala sam ga. Nakon što sam završila dvanaestosatnu smjenu, čiji sam veći dio provela u izvlačenju kovanica iz labradorovog želuca, bila sam previše iscrpljena za još jednu svađu. U posljednje vrijeme činilo se da svi naši razgovori započinju s tri iste riječi: *Volim te, ali...*

Mobitel je zazvonio samo tri puta prije nego što se poziv prekinuo. Sam mi baš i nije dao puno vremena da se javim.

U iznenadnoj tišini želudac mi se oglasio kruljenjem. Već sam treći put tog tjedna propustila večeru, a bila je tek srijeda. Vjerojatno je upravo to bio razlog Samova poziva.

Volim te, ali više te viđaju tvoji pacijenti nego ja i djeca.

Ova je rečenica bila jedna od najčešćih.

Otvorila sam energetski napitak koji je danima stajao u držaču čaša i ispila gutljaj. Napravila sam grimasu. Kako Leo može ovo piti? Prilično sam sigurna da bi limenka mačjeg urina imala bolji okus. Ipak, ispila sam polovicu. Kofein je kofein.

Sa sjeverne strane ceste, među hrastovima i zimzelenim raslinjem počela se nazirati stara bolnica. Paulin Creek činila je granicu kampusa na jugu, a iza nje prostirala se pustopoljina i protupoplavni nasipi. Bolnica je već godinama bila napuštena i nitko nije imao razloga zaustavljati se tamo. Ipak, učinilo mi se da sam vidjela neki pokret između zgrada. Osjetila sam trnce na stražnjoj strani vrata. Zanemarila sam ih i pripisala naletu kofeina.

Nekoncentrirana, umalo nisam primijetila obris koji je projurio preko ceste.

Poskočila sam na sjedalu. Jelen? Ne, trčalo je na dvije noge. Ljudsko biće.

Kad sam se nagnula kako bih vratila energetski napitak u držač, ruka mi je zadrhtala pa je limenka udarila o rub upravljačke ploče. Pala je vodoravno na suvozačko sjedalo, tekućina se počela prolijevati i stvarati lokvu oko moje torbice.

Zbog niza psovki koje sam ispalila, moj sin bi završio u kazni.

Parkirala sam uz rub ceste i skinula pulover da njime upijem tekućinu. Dok sam ljepljive ruke brisala vlažnom maramicom koju sam uzela iz pretinca za rukavice, pogledavala sam prema području u blizini bolničkog ulaza.

Naprezala sam se ne bih li vidjela što se to nalazilo na rubnom dijelu koji su obasjavala kratka svjetla. Srebrnkasta mjesečina ublažavala je tamu, farovi vozila probijali su se kroz granje prema zabačenoj stazi.

Vjerojatno džoger.

Po kiši.

Po mraku, bez reflektirajuće opreme.

Sigurno, podrugljivo sam pomislila.

Kišne kapi odbijale su se o vjetrobran. Uključila sam duga svjetla pa sam sada bolje vidjela. Pokraj prve siluete ugledala sam i drugu. Onako udaljeni, tik uz cestu, bili su veličine figurica na svadbenoj torti.

Ubacila sam u brzinu, vratila se u traku i polako vozeći pokušala shvatiti što zapravo vidim. S obzirom na sutrašnju Noć vještica, prvo sam pomislila da bi se moglo raditi o paru tinejdžera. Postoji li bolje mjesto za uprizorenje psine od napuštene bolnice na polupošumljenom obronku?

Ali, kako sam se približavala, fokus mi se izoštrio. Muškarac i žena stajali su obasjani svjetlom mojih farova. Svađali su se. Ne, tukli su se. Sam i ja smo se svađali, ali ovdje se nije radilo o tome. Ovdje su letjele šake, bilo je naguravanja, bijesa i upravo zato tamnokosa žena u sportskim tajicama nije imala šanse.

Žena se stisnula, spustila bradu i sakrila iza prekriženih ruku. Tako se činila manjom, dok je muškarac, ćelav i barem 30 centimetara viši, učinio upravo suprotno.

Zaustavila sam vozilo, ali nisam ugasila motor. Grozničavo sam, nespretno prelazeći prstima po tipkovnici, birala 112. Žena je nakratko pogledala prema meni. Ali muškarac u trapericama i bijeloj majici kratkih rukava nije se nijednom

osvrnuo u mom smjeru. Bila sam od njih udaljena manje od pet metara, a on nije ni trepnuo.

»112, kako vam možemo pomoći?« javio se operater.

Prenula sam se na zvuk glasa, nesposobna odgovoriti. Drhtala sam i dvaput provjerila jesu li vrata zaključana. Navela sam lokaciju na kojoj se nalazim i opisala par ispred sebe.

»Tuku se«, rekla sam.

»Je li naoružan?«

»Mislim da nije.«

»Što sad radi?«

Prije nego što sam uspjela odgovoriti, muškarac je podigao ženu i gurnuo je niz kosinu nasipa prema rječici. Učinio je to lakoćom sijamske mačke koja se poigrava gušterom, a žena se na trenutak našla prikovana uz nebo mojim svjetlima.

Zatim je pala i nestala iza gustog raslinja na rubu staze na nasipu.

Osjetila sam iznenadnu težinu u grudima. Glas operatera, tako glasan tek trenutak prije, postajao je sve udaljeniji i nerazgovjetniji. Ostajala sam bez daha i kao da mi se počelo mračiti pred očima. Obuzeo me poriv da se sakrijem. Željela sam kliznuti u prazninu i nestati. Sve mi je ovo djelovalo poput sjećanja, premda to nije bilo moguće. Nisam se sjećala ničega ovakvog. Odjednom, u svom zaključanom autu, osjetila sam se bespomoćnom poput žene na stazi.

Je li ovo moždani udar? Napad panike? Usta su mi bila suha, a jezik nezgrapan i beskoristan. Nisam bila sigurna može li me operater uopće razumjeti.

Što se dovraga događa?

Muškarac je izvukao nešto iz džepa. Mobitel? Nešto drugo? Tada je nestao, možda iza ruba staze.

Čim sam vidjela da je nestao, povratila sam se iz stanja koje me obuzelo i ponovno progovorila.

»Nešto je uzeo«, rekla sam.

»Što radi?« Glas operatera ostao je miran dok sam ja bila potpuno izvan sebe.

»Ne znam. Više ih ne vidim.«

»Otišli su?«

»Nisu. Samo što ih ja više ne vidim.«

Spustila sam ruku na ručicu na vratima, premda nisam imala namjeru napuštati automobil.

Kao da je naslutio moj pokret, operater je rekao: »Ostanite u vozilu.«

Još sam čvršće uhvatila ručicu. I prije nego što je operater stigao postaviti pokoje dodatno pitanje, stavila sam mobitel u džep i otvorila vrata.

NISAM BILA POSVE SIGURNA zašto sam izašla iz automobila. Možda je to bilo zbog one druge djevojke. Kad sam bila pri kraju posljednje godine studija, sa mnom je na satu mikrobiologije bila jedna brineta. Sramim se priznati, ali nisam zapamtila kako se zove. Međutim, *njegova* se imena sjećam - Dirk. Sjećam ga se jer ga je samo jedno slovo[1] dijelilo od imena koje bi mu savršeno pristajalo. Određenim se tipovima dečki sviđao Dirk, a da budem potpuno iskrena, i određenim tipovima djevojaka. Onima kojima su modrice koje ostaju nakon bijesnih ispada ljubomore bile seksi.

Na jednom tulumu, koji se održavao van kampusa i na kojemu se slavilo što je neki sportski tim osvojio drugo mjesto, Dirk je otvoreno ponižavao curu čijeg se imena ne sjećam. Nisu bili u vezi, premda je on to želio, a možda je, do te noći, i ona željela isto. Tada ju je počeo povlačiti. I naguravati. Kad ju je naposljetku ošamario, samo je jedan dečko zgrabio Dirka za ruku. No, čak ga je i taj dečko brzo pustio kad je ovaj krenuo za djevojkom koja je izašla iz prostorije.

Samo nekoliko minuta kasnije pala je s balkona. Slomila je ruku i nekoliko rebara, a razbila bi i glavu da se, prije pada na beton, nije odbila o živicu koja je ublažila udarac. Nitko zapravo nije vidio da ju je Dirk gurnuo.

Možda sam baš zbog te djevojke sad izašla iz automobila, a možda se samo radilo o tome da sam u ljutnji uvijek bila spremna napraviti neku glupost.

Srce mi je snažno tuklo u grudima. Na udaljenosti od oko četiri metra, na pola puta između kraja nasipa i bujice nabujale rječice, muškarac je stajao nad ženom i u ruci čvrsto stezao *skakavčić*. Nož. Imao je nož.

Osim što sam nazvala 112, na pamet mi nije padao nijedan drugi način na koji bih mogla pomoći. Otkad sam se posljednji put upustila u tučnjavu, prošlo je više od dvadeset godina, ali čak ni u ono vrijeme nisam bila toliko blesava da bih se namjerila na tipa dva puta većeg od mene.

Dok je muškarčeva razjarenost postajala sve očitija, njegova se žrtva odlučila braniti onako kako to plijen često čini: potpuno se prestala opirati, bila je nepomična. Iz nosa joj je tekla krv.

Duboko sam udahnula i povikala na njega da prestane dok me obuzimala sve veća ljutnja koja me obično dovodila do toga da izgubim razum.

Ako se muškarac i osjetio ugroženim mojom iznenadnom prisutnošću ili ako je uopće i primijetio da sam se pojavila, nije to pokazivao. Posegnuo je za ženom i čvrsto je uhvatio za majicu. Privukao ju je tik do sebe, tako da ga je gotovo dodirivala, a nož joj se našao opasno blizu obraza.

Još uvijek puno bliže vozilu nego napadač, riskirala sam i napravila još korak naprijed. »Policija samo što nije stigla.« Pokušala sam zvučati prijeteće, ali odavalo me podrhtavanje glasa.

[1] Dirk/Dick, eng. seronja, (op.p.)

Muškarac se zagledao u mene, kroz mene, dok mu je kiša ocrtavala klizavu liniju od vrha glave do neobrijane brade. Mišići su mu se grčili od bijesa, pogled mu je bio zamagljen i odsutan.

U tom trenutku muškarac preda mnom gotovo i nije bio ljudsko biće. Bio je životinja, napetog tijela, isprekidanog daha.

»Trebala bi otići«, rekao je.

»Mislim da ne bih«, odgovorila sam, premda su mi glavom proletjele slike Audrey i Lea. Iako se više nisam približavala, nisam je mogla prepustiti njemu. Ruka mi se spustila do džepa na hlačama i izbočine od mobitela.

Muškarac je pažnju ponovno usmjerio na svoju žrtvu, ali glas mu je dopirao do mene. »Koga voliš?« upitao je. Premda je gledao u ženu, zbog načina na koji je podigao glas, shvatila sam da je pitanje bilo upućeno meni. To me zaprepastilo - ne samo njegove riječi, u totalnom neskladu s onim što se odigravalo, već njegov glas, posve lišen emocija koje su mu izobličile lice.

Muškarac je žrtvu spustio na do, držeći je tamo jednom od svojih blatnjavih čizmi. Zatim je okrenuo glavu kako bi pogledao u mene. »Život ti je već sjeban. Samo što ti to još ne znaš.« Svoj je komentar naglasio udarcem nogom u ženin torzo. Onda se spustio u čučanj i zakrenuo oštricu prema dolje, prema ispruženoj žrtvi.

Pokušala sam se prisjetiti svega što sam znala o postupanju s agresivnim životinjama. Kad te napadne pas, ako ne preostane ništa drugo, treba ga udariti, šutnuti u grlo, njušku ili stražnju stranu glave. Potražiti nešto što može poslužiti kao oružje. Lomiti kosti. Znala sam da bih, kad bi došlo do toga, vjerojatno ja bila ona pretučena i vjerojatno probodena nožem. Uzela sam kamen, osjetila njegovu težinu. Bacila sam ga, ali u nastojanju da poštedim ženu dodatnih ozljeda, kamen je sletio metar-dva od mog cilja i nestao u hrpi vlažnog lišća.

Primakla sam se još koji metar po stazi, i dalje se držeći na sigurnoj udaljenosti, i podigla još jedan kamen.

»Prestani s tim«, rekla sam.

Nasmijao se na moje riječi, posve usredotočen na ženu.

Bacila sam i drugi kamen koji ga je ovaj put zahvatio po obrazu. Samo je nadlanicom prešao po tom mjestu i dalje fokusiran na svoj plijen. Trznuo je ramenom. Žena se borila s obnovljenim žarom, očito prekasno shvativši da je neće spasiti emotivna povezanost, kakva god da je nekad postojala među njima Njegova ljutnja neće splasnuti. Namjeravao je upotrijebiti taj nož.

Sve do tog trenutka svaka moja radnja bila je svjesno odabrana: odlučila sam se zaustaviti, nazvati 112, izaći iz vozila. Gađati ga kamenjem. Ali, kada je muškarac podigao nož, vratio se onaj neobjašnjivi osjećaj užasa koji me obuzeo u automobilu, pluća su mi se širila od vrućih, brzih udisaja. Smračilo mi se pred očima i tada sam ugledala nešto čega nije bilo - neku drugu ženu, u nekom drugom

vremenu. Premda nestvarno, bilo je realno poput kiše i blata i krvi koja mi je zujala u ušima.

Nisam imala namjeru još se više uplitati - ne dok su mi lica moje djece bila tako postojano u mislima - no, spotaknula sam se i najednom se zatekla kako klizim niz nasip i prije nego što sam postala svjesna neposrednosti prijetnje. I ja i muškarac iznenadili smo se kad sam naletjela na njega uslijed kombinacije nespretnosti i sreće.

Moja putanja dovela je do toga da je oštrica, namijenjena brinetinom prsnom košu samo okrznula moju nadlakticu. Bila je to tek ogrebotina, ali jauknula sam, ispustila zvuk koji sam tako često čula kod životinja, ali koji je zvučao čudno dopirući iz mog grla. Ispustio je nož koji se otkotrljao u vodu.

Pala sam na leđa na močvarno do. Sve što sam vidjela klizilo mi je pred očima poput kiše na kamenju, srce mi je tutnjalo u grudima, žena pokraj mene bila je nepomična, a na izobličenom muškarčevu licu mogla se nazrijeti zla nakana.

Zatim se iznenada zaustavio. Spustio se u čučanj pokraj mene i grubo mi obujmio lice rukama. Obrve su mu se spojile dok me netremice promatrao. Nisam ni sumnjala da bi mi samo jednim trzajem mogao slomiti vrat. »Kog' vraga ovo radiš?« želio je znati. »Tko si ti?«

Bio je tako blizu, njegov mi je glas toliko odzvanjao u ušima da su vibrirale. U tom sam trenutku primijetila mrlju na njegovoj majici koja je lako mogla biti krv.

Željela sam mu reći da se nisam namjeravala umiješati, da je sve to bila glupa slučajnost, ali riječi mi nisu izlazile iz usta. Pomaknuo je ruku i zgrabio me za kosu, crvenu i dugačku koja se lako obavila oko njegovih prstiju. Povukao ju je i tako se moje lice našlo još bliže njegovu.

Tada sam - napokon, hvala Bogu - začula policijske sirene.

Nakon toga još je samo sekundu proučavao moje lice, a i ja njegovo. Širok nos, s kvrgom na hrbatu. Smežurano i nekako preklopljeno lijevo uho. Bijeli, duguljasti ožiljak zbog kojeg dlačice neobrijane brade nisu rasle duž jednog dijela čeljusti. Čovjek koji je volio tučnjave i to ne samo s upola manjim ženama.

Činilo se da ga ne brine to što bih ga mogla prepoznati. Svjedočiti protiv njega.

»Pusti je da umre, a ja ću tebe pustiti da živiš«, rekao je.

Gurnuo je ženu nogom. »Vjerojatno baš i nemaš izbora. Samo što nije umrla.«

Pobjegao je tako brzo da sam jedva razabrala što je zadnje rekao. Kretao se uz nasip prema cesti na kojoj sam, tako velikodušno, ostavila vozilo, zajedno s ključevima.

Prije mene doći će do mog automobila. Moje registracije. Torbice. U trenu će saznati kako se zovem i gdje živim. Kao i imena moga muža i moje djece.

2

Moj pregled žrtve trajao je kratko, pri vrlo slaboj svjetlosti mjesečine. Morala sam se približiti kako bih joj provjerila disanje koje se činilo poput jedva čujnog šapata na mom obrazu, a i otkucaji srca slabo su se osjetili. Nije stenjala. Nije se tužila na bol. Čak i kad su je bolničari pomaknuli, nije ispustila ni glasa.

Pola sata nakon što ju je odvela hitna, ja sam još uvijek čekala da mi policija dozvoli da odem. Kiša je prešla u vlažnu izmaglicu zbog koje mi se kosa lijepila za lice, a majica bila posve promočena. Vjerojatno nisam trebala upotrijebiti pulover za brisanje prolivenog pića.

»Sigurni ste da ne želite jaknu?« ponovno me upitao policajac. Morala sam pogledati u pločicu na njegovim prsima kako bih se sjetila kako se zove: Willis. Tad mi je pažnju privukla kamera koju je također imao na sebi, a koja je posljednjih trideset minuta bila neprestano uključena. Zbog te sam kamere počela preispitivati svoje odgovore i pitala se mogu li se boja moga glasa ili položaj mojih ramena kasnije protumačiti kao krivnja.

»Nije mi hladno«, rekla sam. I nije mi bilo. Bila sam sva mokra, jesam, ali nije mi bilo hladno. Živci su mi otupjeli, a promočenu odjeću osjećala sam kao toplu kupku. To vjerojatno nije bilo normalno.

S ceste se približavao čovjek i zastao je kako bi porazgovarao s policajkom koja me prva ispitala. Pridošlica je na sebi imao sive, elegantne hlače koje su još uvijek bile savršeno izglačane, usprkos kasnom satu, pažljivo zakopčanu košulju, tako bijelu da se presijavala na mjesečini i kravatu na široke ružičaste pruge.

Ponovno sam usmjerila pažnju na policajca Willisa, stišćući ruke kako ne bi drhtale. »Kako je moja obitelj?«

Još sam jednom pomislila na sve osobne stvari koje su se nalazile u mom vozilu. Leove fotografije s nogometa. Poruka Audreyne učiteljice prvog razreda. Audreyni lijekovi. I naravno, bila je tu i prometna dozvola s mojim imenom i našom adresom.

Sve te stvari sada je imao onaj muškarac.

»Jeste li razgovarali s mojim suprugom?«

Policajac Willis je kimnuo, a tada pokazao na moju nadlakticu. »Trebali bismo vas pregledati.«

Ruka mi je poletjela prema rani od muškarčeva noža. »Nije mi ništa«, ustrajala sam. »Što ste rekli Samu?«

»Rekli smo mu da vam je vozilo ukradeno, ali da ste vi dobro.«

Nisam odustajala. »Nedavno ste ih opet obišli?« Naš je dom bio udaljen tek nešto više od kilometra. Manje od dvije minute vožnje dopuštenom brzinom.

»Neće se on ni približiti vašem domu.« Okrenula sam se prema čovjeku koji je to rekao - detektivu u pažljivo izglačanim hlačama i uštirkanoj košulji. Sad kad se približio, vidjela sam da su one pruge na kravati zapravo bile uzorak trakica slanine.

»Cassie Larkin? Ja sam detektiv Ray Rico.« Bio je tek nekoliko centimetara viši od mene, tamnog, širokog lica, nasmiješen. Crna kosa bila mu je kratko ošišana, tamne oči prodorne iznad sitnih, gustih bora. Očekivala sam da ispruži ruku kako bismo se rukovali, ali nije to učinio.

»Vjerojatno vam se čini da vam stalno postavljamo ista pitanja«, rekao je. Nije to bila prava isprika, ali nešto vrlo blizu.

»Siguran sam da jedva čekate otići kući. Willis, molim te donesi jaknu doktorici Larkin.«

Ovome se niti jedno od nas nije moglo usprotiviti pa kada se policajac vratio s jaknom, prihvatila sam je.

»Barem je kiša prestala, zar ne?« rekao je detektiv Rico.

Traperice su mi bile potpuno promočene i mogla sam osjetiti kako mi u tenisicama koža na stopalima postaje sve smežuranija. »To je dobro.«

Uključio je snimač i otvorio notes. Imao je i list papira, ali nisam mogla vidjeti što je na njemu pisalo. »Provedite me kroz ono što se dogodilo.«

Kad sam završila s pričom, Rico je kratko kimnuo. »Bilo je to stvarno - *hrabro,* to što ste izašli iz automobila.« Učinilo mi se da je zapravo želio reći *glupo.* Ne bih mu proturječila.

»Svatko bi to učinio.«

»Nisam baš siguran.« Rico je nešto provjeravao u svom notesu. »Znači, niste ga poznavali, je li tako?«

»Ne.«

»Nije vam možda bio pacijent ili otac nekog od prijatelja vaše djece?« Kad sam odmahnula glavom, upitao je. »Sigurni ste?«

Prisjetila sam se muškarčeva lica, izobličena mržnjom, lakoće s kojom je bacio ženu niz kosinu nasipa. »Nikada ga prije nisam vidjela.«

»Biste li ga mogli prepoznati?«

Kimnula sam, a Rico je rasklopio papir koji je držao okrenut prema dolje. »Pokazat ću vam nekoliko slika.«

Okrenuo je papir. Na njemu su bile slike šestorice muškaraca, sve bijelaca, ćelavih ili proćelavih, starosne dobi od kasnih četrdesetih do kasnih pedesetih.

»Sumnjivac možda i nije među njima«, rekao je Rico neutralnim glasom. »Dakle, niste obavezni nikoga prepoznati.«

Sklonila sam mokar pramen s očiju, a srce mi se stisnulo u grudima. Ovo ne bi moglo biti očitije niti da se oko slike pojavio plameni krug. Tamo, u srednjem redu, bio je muškarac s duguljastim ožiljkom na čeljusti i nekoć slomljenim nosom.

»To je on.« Prst kojim sam ga pokazala podrhtavao je gotovo koliko i moj glas.

»Sigurni ste?«

»Posve sigurna.«

Rico mi je pružio kemijsku i zamolio me da potpišem sliku koju sam prepoznala. Nakratko je otišao, a kada se vratio, upitao me: »Je li vam poznato ime Natalie Robinson?«

Odmahnula sam glavom. »Je li to ime žrtve?«

Detektivov pogled ostao je bezizražajan. »A ime Anne Jackson?«

»Ne. Tko je Anne Jackson?«

Rico nije odgovorio. Kimnuo je, zabilježio nešto u notes, a onda pokazao prema mojoj ruci. »Ponovite mi kako je došlo do ove porezotine?«

Na spomen rane postala sam svjesna bolnog pulsiranja. »Pokušao je ubosti ženu, ali je umjesto toga zahvatio mene. Ali to je samo ogrebotina.«

»Carver Sweet prilično je krupan tip.«

Srce mi je gotovo iskočilo iz grudi. »Znate tko je on?«

»Sad kada ste ga prepoznali, znamo.« Izraz lica i dalje mu je bio bezizražajan. »Znači, Carver je krupan tip i ima nož. Vi imate djecu i već ste nazvali 112. Zašto riskirati sukobljavanje?«

Sjetila sam se kako su mi teniske proklizale na kosini, kako me raslinje šibalo po koljenima i kako sam zbog kamenja i granja skoro uganula gležanj. Kako sam se nezaštićeno osjećala kad sam se zabila u njega. »Poskliznula sam se.«

»Poskliznuti ste se?«

»Nespretna sam, a tlo je bilo mokro.«

Rico me netremice promatrao, namjerno dobivajući na vremenu. Podsjetilo me to na trenutke kada bih razgovarala s ljudima koji bi doveli životinju s neobjašnjivim ozljedama ili znakovima pothranjenosti. Bio je to način na koji razgovaraš s nekim za kog misliš da ti ne govori istinu.

Rico je ponovno nešto provjerio u svom notesu, a bore ispod očiju postale su mu dublje. »Rekli ste da je moguće da je Carver Sweet imao krvi na majici. U kojem ste trenutku to primijetili?«

»Pred sam kraj.«

»A kada ste onda primijetili da žrtva krvari?«

Zbog detektivovih pitanja počela sam preispitivati sve što sam učinila kako bih spasila ženu. Jesam li čekala trideset sekundi previše prije nego što sam nazvala 112? Nakon što je napadač pobjegao, jesam li joj dovoljno brzo zaustavila krvarenje? U razgovoru s policijom, jesam li zaboravila neku pojedinost koja bi dovela do uhićenja Carvera Sweeta? Prisilila sam se odagnati te brige, ali kad sam vidjela Ricov izraz lica, pojavila se još jedna: hoće li se moje oklijevanje pri odgovaranju pogrešno protumačiti kao kalkuliranje?

»Primijetila sam da krvari kad ju je bacio niz kosinu. Iz nosa.« Je li bilo i drugih ozljeda? Naprezala sam se ne bih li se prisjetila.

»Dakle, kad ste se tek zaustavili, ona još nije krvarila?«

»Mislim da nije.«

»Vi *mislite* da nije?«

»Nije.« Je li? Što je ispitivanje duže trajalo, to je moja sigurnost opadala. Pitala sam se želi li me Rico namjerno zbuniti.

»Tada još nije izvadio nož? Kad su stajali na stazi?«

»Ne.« Ali još dok sam odgovarala, najednom sam bila sigurna da je postojala ozljeda koju sam previdjela, nešto što bi moglo baciti sumnju na ostatak moje priče. Rico je nekoliko sekundi piskarao po notesu. Nervirao me zvuk kemijske pa papiru.

»Hoće li ona biti dobro?«

Detektiv je podigao pogled, čelo mu se naboralo, a oči suzile. »Mislite na ženu koju je napao?«

»Naravno.« *A na koga bih drugog mislila?*

»Ne znam.« Okrenuo je novu stranicu notesa. »Jeste li primijetili druga vozila uz cestu?« Nakon što sam odmahnula glavom, objasnio je. »Malo dalje niz cestu, na udaljenosti manjoj od kilometra, pronašli smo dva automobila. Sudarena. Da ste još samo malo nastavili voziti, vidjeli biste ih.«

»Ako ju je izgurao s ceste, onda napad nije bio slučajan.«

»Zašto to mislite?«

Još mi je uvijek u glavi odzvanjalo pitanje napadača: *Koga voliš?* I zatim, između ostalog što je na kraju rekao: *Pusti je da umre, a ja ću tebe pustiti da živiš.*

»Izgledalo je osobno.«

Rico je razmislio o tome. »Uhitio sam tipa koji je drugog vozača pretukao palicom«, počeo je pričati. »Onda je krenuo na dijete tog čovjeka. A sve zbog manje nezgode u kojoj ukupni troškovi nisu iznosili ni tisuću dolara. Međutim, tip s palicom dan ranije dobio je otkaz, a onda se još neki Lexus ubaci ispred njega na semaforu. Sef koji mu je dao otkaz vozio je Lexus.«

»Što želite reći?«

»Svaki zločin je osoban, čak i oni nasumični.« Ricova su se usta opustila i lice mu je poprimilo turoban izraz. »Kažete da niste poznavali muškarca, ali jeste li poznavali njegovu žrtvu?«

»Nikada prije nisam vidjela nijedno od njih.« Tek nakon što sam odgovorila, obratila sam pažnju na prvu riječ: *Kažete.* Kao da sumnja u istinitost onoga što sam rekla.

»Znači, kažete da ste se vraćali s posla.«

I evo je opet. »Da.«

»A u koliko ste sati otišli?«

»Malo iza deset.«

»Može li to netko potvrditi?«

»Zadnjih sat vremena bila sam sama, ali prije toga, naravno da može.«

»Imate li nadzorne kamere u ambulanti?«

»Ne.«

Kiša koja mi je natopila odjeću obuhvatila je i posuđenu jaknu, hladnoća mi se napokon probila do kože. Zadrhtala sam.

»Znači li vam išta broj tri?« upitao me.

Proučavala sam mu lice, ali svoje je misli vješto skrivao. »Ne. Zašto?«

»Samo, jedan od policajaca pronašao je nešto. Vjerojatno ništa važno.«

Rico je nešto zabilježio u notes i pokušao se nasmiješiti.

»Čini se da je netko primijetio vaše vozilo na parkiralištu samoposluge, uskoro ćemo znati više«, rekao je. Zatim mu je s lica nestao osmijeh, a pogled postao ozbiljan. »Kad sam rekao da se Carver Sweet neće ni približiti vašem domu, to sam i mislio. No, usprkos tome, trebate biti pažljivi. Za njega vi predstavljate prijetnju.«

Detektiv mi je uručio svoju posjetnicu, a zatim pozvao policajca Willisa i naložio mu da me odveze kući. Dok se Rico udaljavao, obrisao je dlanove o hlače kao da ih želi očistiti od nečeg neugodnog.

3

Živjeli smo u trosobnoj kući u rančerskom stilu u Lomita Hightsu, četvrti koja je potjecala još iz ranih šezdesetih. Naša se obitelj doselila prije šesnaest godina, kada sam bila trudna s Leom. U ono sam vrijeme običavala šetati duž brežuljaka, s trbuhom do zuba. Jednom sam na stazi na prilazu pala na stražnjicu. *Dobro, možda i više nego jednom.*

Noge mi ni sad, dok sam prilazila vratima, nisu bile puno stabilnije. Leovo lice već je virilo između zavjesa - njegova razbarušena kosa, ljutit pogled i nezadovoljno stisnute usne. Unatoč činjenici da je s petnaest godina već bio znatno viši od mene, još je uvijek bio ono isto dijete koje sam nosila gore-dolje po brežuljku. Kao i onda, težina odgovornosti koju sam imala kao njegova mama zatekla me nespremnu.

Otvorio je ulazna vrata. »Koji se vrag događa, mama?« Zgužvana deka na kauču odavala je da me čekao. Znala sam da je to bilo više zbog znatiželje nego zabrinutosti, no ipak sam ga privukla u snažan zagrljaj. »Bila je policija i razgovarali su s tatom, a tebe je sad kući dovezao policajac? Gdje je automobil?«

»Ukraden.«

»Stvarno? Znaju li tko ga je uzeo?«

»Znaju. Uskoro ću ga dobiti natrag.« Brzo sam izgovorila ono što će ga sigurno skrenuti s teme: »Jesi li gladan?«

Leo je jeo prije samo sat vremena, naravno da je želio sendvič. Napravila sam dva: za njega s puretinom, sebi s povrćem. Želudac mi se stezao od nervoze, ali prisilila sam se pojesti pola sendviča prije nego što sam zgrabila šaku baterija iz ladice i spustila ih u džep. Nakon što je Leo pojeo i vratio se u krevet i nakon što sam provjerila bravicu na njegovom prozoru, otišla sam pogledati uspavanu Audrey. Šiške su joj bile zalijepljene za čelo. Kao i obično, moja je prvašica zaspala ispod hrpe deka. Uklonila sam sve osim jedne i utisnula joj poljubac u znojan obraz, a zatim joj opipala čelo. Vlažno, ali nije imala temperaturu. Još uvijek nije pokupila očevu prehladu.

Iz Audreynog sam ormara izvadila njezin stari *baby* monitor, prekriven višegodišnjom prašinom, pa stare baterije zamijenila onima iz džepa. Još je uvijek radio. Prijamnik sam ponijela sa sobom.

Naposljetku, u hodniku ispred glavne spavaće sobe duboko sam udahnula pripremajući se za raspravu i širom otvorila vrata. Sam je u donjem dijelu pidžame sjedio u podnožju kreveta. Moj je suprug imao vitku građu intelektualca, a nos mu je trenutačno bio crven na inače blijedom licu. Također, bio je lijep.

To se inače ne govori za muškarca, ali on je to doista bio. S jamicama na obrazima zbog kojih je uvijek izgledao kao da se smiješi, raskuštranom kosom koja je jednostavno mamila da kroz nju provučeš prste i gustim trepavicama koje su, hvala Bogu, naša djeca naslijedila.

Moje su oči bile okružene kratkim trepavicama koje bi postajale vidljive jedino uz pomoć magije voluminozne maskare.

»Izašao bih iz sobe, ali činilo mi se da ti je trebalo malo vremena s Leom«, rekao je. U njegovim sam riječima primijetila osudu. Izgleda da je to naslutio zato što je napravio stanku, a zatim nježnijim glasom dodao. »Reci mi što se dogodilo.«

Stavila sam prijamnik na noćni ormarić pokraj lijeka protiv prehlade i sve mu ispričala - gotovo sve. Opisala sam mu kako sam naišla na par koji se tukao, kao i lakoću kojom je muškarac bacio ženu niz nasip. Pričala sam mu o tome kako me ispitivala policija i kako sam imala osjećaj da mi Rico prešućuje nešto važno. Ipak, Samu nisam spomenula napad panike koji me obuzeo u vozilu, a iz priče sam izostavila i detalje koji bi me prikazali vrlo nepromišljenom. Nisam željela ponovno čuti one tri riječi: *Volim te, ali...*

Volim te, ali trebala si biti pažljivija.

Dok sam pričala, skidala sam odjeću poprskanu blatom i obukla gornji dio pidžame, jedne od Samovih. Gledao me, a ja sam osjetila strujanje ispod kože. Za to sam okrivila hormone stresa.

Kada sam zašutjela, Sam je uzdahnuo, u prsima mu je zaškripalo od napora. »Cassie.« U toj jednoj riječi čule su se i optužba i briga.

Ustao je s kreveta, otišao u kupaonicu i vratio se s priborom za prvu pomoć. Upalio je svjetlo prije nego što je sjeo na krevet, pokraj mene.

»Daj da ti to sredim«, rekao je i pokazao na moju ruku. Na njoj jedva da je i bila ogrebotina, ali ipak sam je ispružila. Kad je zaškiljio kako bi bolje vidio, dodala sam mu naočale s noćnog ormarića.

»Trenutačno sam malo nezadovoljan tobom«, rekao je, a glas mu je zbog prehlade zvučao hrapavo. Na krilo mi je stavio jastuk, a onda na njega nježno položio moju ruku pa mi počeo čistiti ranu antiseptičkom vlažnom maramicom.

»Nezadovoljan si?«

Iz pribora za prvu pomoć izvadio je pakiranje antibiotičke masti. »Da, nezadovoljan. Zašto si tek tako riskirala život?« Pažljivo je nanosio mast na ranu. »Djeca...«

Ustuknula sam kao da me odgurnuo. »Mislila sam na djecu«, rekla sam. Sve odluke koje sam svakodnevno donosila sagledala sam kroz prizmu majčinstva.

»Kakva bih ja to bila majka kada bih dopustila da nečija kći bude tako zlostavljana? Uostalom, i ti bi učinio isto.«

Kad je Sam podigao pogled s onoga što je radio, njegove su se plave oči zacaklile unutar crnog okvira naočala. U grlu mi je zastao dah. »Nisu u pitanju samo djeca.«

»Znam.«

Na moju je posjekotinu zalijepio flaster, a zatim na noćni ormarić odložio pribor za prvu pomoć i naočale. »Kad sljedeći put ugledaš muškarca s nožem, ne izlazi iz auta.«

»Zvučiš kao operater s broja 112.«

»Obećaj mi.« Glas mu je podrhtavao od gorljivosti kakvu ne bih očekivala nakon sedamnaest godina braka.

»Čisto sumnjam da će se to ponovno dogoditi.« Namrštio se pa sam brzo dodala: »Ali, obećavam.«

Samove su se usne razdvojile, kao da se sprema nešto reći, no umjesto toga samo je rukom posegnuo mimo mene kako bi ugasio svjetlo.

Legli smo u krevet. Njegovo hrapavo disanje čulo se u mraku, a ja sam se prilagodila tom ritmu kako bih umirila vlastito. Posegnula sam za njim, no moji su mu prsti samo okrznuli leda dok se okretao od mene, prema zidu. Zbog lijeka protiv prehlade u samo je nekoliko minuta utonuo u san.

Bit će još noći, pomislila sam sa sigurnošću žene u dugom braku.

Dok sam tako ležala, osluškivala sam monitor, a tama se zgušnjavala. Tišina koja me obično smirivala sada se činila kao prisutnost koja čeka, promatra. Kasnije ću se pitati je li to bila moja intuicija koja me upozoravala na ono što će uslijediti - ili što je, zapravo, već započelo.

4

Nakon što sam cijelu noć sanjala velike kukce, još veće muškarce i kolijevke ispunjene blatom, probudila sam se omamljena i s glavoboljom. Kad sam posegnula preko kreveta, plahte na Samovoj strani bile su hladne.

Opipavala sam po noćnom ormariću u potrazi za mobitelom i zastenjala kad sam vidjela koliko je sad. Nakon nemirne noći, izgleda da sam mimo zaspala tek pred jutro i prespavala vrijeme za ustajanje.

Kad sam spustila stopala na tepih, krajičkom sam oka zapazila nešto bakreno na okvira kreveta. Ispružila sam ruku i uzela predmet koji mi je privukao pažnju. Uopće nije bio od metala, nego od papira. Položila sam ga na dlan i gledala.

Bio je to pas oblikovan tehnikom origamija, ne veći od posjetnice, koji je, pretpostavljam, pao s noćnog ormarića.

Papirnati pas, s presavijenim ušima i majušnim nogama, izmamio mi je osmijeh na lice. Podsjetio me na rane dane veze sa Samom, u doba kada mi je ostavljao slične poklončiće na neočekivanim mjestima. Mozaik od pločica na stražnjem trijemu. Crtež na upravljačkoj ploči automobila. Jednom je čak složio izuzetno detaljan pejzaž od zrna kave rasutih na kuhinjskom pultu.

Prošlo je već dosta vremena otkad se Sam potrudio umjetnički izraditi nešto za mene, pa makar se radilo o nečem jednostavnom poput psa od presavijenog komadića papira. Govorio je da je prezaposlen. Oboje smo bili prezaposleni - nismo više imali vremena ni za umjetnost, ni seks, ni za što, osim za potrebe naše djece, njegovih studenata i mojih pacijenata.

Osmijeh mi je nestao s lica. Origami psa položila sam na svoj noćni ormarić. Zatim sam ustala, promijenila flaster na rani i krenula prema zvukovima komešanja u kuhinji. Zastala sam na dovratku i promatrala, ali već su me za sekundu zamijetili. Namršteni Leo, sa slušalicama u ušima, brzo je ustao. »Tata je rekao da te moramo pustiti da spavaš.«

I prije nego što je više išta uspio reći, ruksakom je zahvatio rub zdjele u kojoj je Sam zamutio jaja. Posuda je tresnula na pod, a njezin je sadržaj poprskao ormariće. Boo, naš mješanac čivave, dojurio je pregledati sluzavu lokvu i počeo kihati kad je udahnuo miris jaja. Sam je psa nogom odmaknuo ustranu.

Zgrabila sam papirnate ubruse s pulta i počela čistiti nered dok je Sam uzimao čistu zdjelu i jaja. Obratila sam se Audrey koja je sjedila na visokoj stolici za pultom. »Jesi li popila svoj lijek, Oraščiću?«

Prije nego što mi je uspjela odgovoriti, Leo je iz uha izvadio jednu od slušalica. »Moram ići u školu.«

»Slažem se. Škola je važna.«

Leo je zakolutao očima. »Mislim, ono, ovog trena.«

Audrey je uzdahnula i razrogačila oči. »Ali, nisi odjeven.«

»Odjeven sam.«

»Niiiisiiii.« Negodovala je Audrey kao da je i njezin brat šestogodišnjak. »Odjeven si normalno, nisi odjeven za Noć vještica.«

Skočila je sa stolca i zavrtjela se, pokazujući svoj crni kostim mačke. Sudeći prema izgužvanosti, Audrey ga je na sebi imala čitavu noć, ispod pidžame.

»Vidiš? Ja sam mačja princeza. Zapravo, nisam još jer mi je tijara ostala u sobi. Što ćeš ti biti?«

»Onaj koji kasni na trening. Može li me netko odbaciti i onda se vratiti?«

»Da, zato što je to posve razumno«, rekla sam. »Svi ćemo smjesta prilagoditi svoje planove zato što si ti svoj promijenio u posljednji tren. Uostalom, sada imamo samo jedan auto, sjećaš se?«

»Dakle, to znači *ne.«*

Pokazala sam prema stolcu. »To znači ‘sjedni’. Odvest ću te nakon što doručkuješ.«

Leo se ponovno strovalio na stolac, a ja sam u toster ubacila tri šnite kruha od kiselog tijesta.

Sam se namrštio pogledavajući me. »Kako se osjećaš? Jesi li uspjela što odspavati?«

»Malo.«

»Što se tiče auta, uzmi moj. Ja ću kasnije svratiti do *rent-a-cara,* nakon što nazovem bravara.«

»Ne ideš na posao?«

»Mislim da ću uzeti još jedan slobodan dan.« Tijekom prošle školske godine Sam s posla nije izostao niti jedan jedini dan, no prije nego što sam uopće stigla razmisliti o tome, rekao je: »Pri kraju smo s Audreynim lijekom. Mislio sam navratiti do ljekarne ako ti već nisi kupila novi?«

Zaustila sam da mu odgovorim da sam podigla recept jučer ujutro, ali tada sam se sjetila: moja torbica. Audreyn lijek bio je samo jedna od stvari koje moram nadomjestiti.

»Ja ću ga nabaviti.« Nakon što nazovem banku i otkažem kreditne kartice i svratim do ureda za izdavanje vozačkih dozvola. Glava me još jače zaboljela.

Sam je razdijelio kajganu na tri tanjura, a ja sam na svaki dodala i tost. Gestikulacijom me upitao - želim li jaja? - no samo sam napravila grimasu. Nisam baš bila ljubitelj doručka, a tog mi je jutra želja za hranom bila još manja nego obično.

Dok je moja obitelj doručkovala, vratila sam se u sobu da se odjenem. Ruke su mi drhtale dok sam zakopčavala košulju. Bilo je to razumljivo, no ipak sam malodušno sjela na rub kreveta. Jučer navečer muškarac na stazi bio je prepun bijesa. Nije ga čak toliko niti zanimalo tko sam ja, koliko mu je bilo važno ispljunuti ono pitanje. Kao da se morao riješiti gorkog okusa u ustima. I što je bilo još gore, pitanje je popratio upozorenjem: *Pusti je da umre, a ja ću tebe pustiti da živiš.* Je li žena preživjela? Nisam znala, ali dala sam sve od sebe da joj spasim život što je, pretpostavljam, poništilo njegovu velikodušnu ponudu da poštedi moj. I taj je muškarac - mahnit i nemilosrdan - sada imao moju adresu. Moje ključeve.

Vrata su se otvorila i ušao je Sam. Uzeo je komad neke žute plastike sa svog noćnog ormarića pa sjeo na krevet pokraj mene. »Sigurno si dobro?«

»Jesam«, lagala sam. »Sinoć si mi djelovao nekako odsutno.«

»Pa bila si napadnuta.«

»Siguran si da je samo to?«

Netko tko nije u braku sa Samom ne bi ni primijetio stanku, sasvim kratku, koja je nastupila prije nego što mu je lice ponovno poprimilo uobičajeni izraz. »Naravno«, rekao je. Pitala sam se je li nekoliko sekundi ranije pročitao moju laž istom lakoćom kojom sam ja sad pročitala njegovu.

Sam je ubacio u usta onaj komad plastike koji je držao. »Želio sam natuknuti Audrey u što ću se večeras maskirati.«

»Stani. Mislila sam da je Leo večeras vodi u sakupljanje slatkiša po susjedstvu.« Požudno se zabuljio u mene i iskesio zombi-zube. Kad se približio da me poljubi, odmakla sam se.

»Mislio sam da su zombiji seksi«, rekao je. Mislim da je namjerno frfljao dok je govorio, ali ipak sam se uspjela nasmijati.

»Vampiri su seksi«, pojasnila sam. »Zombiji su... Zombiji. Nego, zašto Leo ne vodi Audrey večeras?«

»Ima dogovor s Tylerom.«

»Kad se to dogovorio? Je li rekao Audrey? Molim te, reci mi da si ga natjerao da joj sam to kaže.«

»Ješššammm«, frfljao je Sam. »On je rekao Audrey. No, vratimo se sad na favoriziranje vampira... Lako je biti seksi u otmjenoj odjeći i s moćima da hipnotiziraš djeve...«

»Djeve?«

»...ali razmisli o jadnom, gotovo krezubom zombiju, u poderanoj odjeći. Koliko se više on mora truditi da bi namamio ženu u krevet.«

Morala sam priznati: Sam je, s dvodnevnom bradom i nosom još uvijek crvenim od prehlade, bio prokleto seksi zombi.

»Nikada nisam o tome razmišljala«, priznala sam. »Mislim, nisam ni znala da zombiji imaju krevete.«

»Zombiji možda ne spavaju, ali i dalje imaju određene potrebe«, rekao je Sam.

»Uh... Odvratno.«

»Eto. Točno ono o čemu govorim.«

Prije jurnjave oko ambulante i Samovog posla i djece često je bilo ovako. Jednom malom dijelu mene nije bilo drago što se stari Sam pojavio baš onog jutra kad za to nisam imala vremena.

»I još jedna prepreka koju moraju savladati - jezična barijera. Kužiš - želiš reći ženi kako očaravajuće izgleda, ali sve što uspiješ izgovoriti zvuči poput roktanja.«

Zatekla sam se kako popuštam njegovim upornim rukama, usprkos svemu što me mučilo, i ovog sam mu puta uzvratila poljubac, bez obzira na prehladu. »Rekla bih da to vrijedi i za neka ljudska bića.« Prelazila sam mu kažiprstom po rubu usana. »Ali, razumijem što želiš reći. Vampir može reći ‘djevi’ da joj se želi napiti krvi, a da to zvuči seksi, zbog naglaska.«

»Točno! Žene vole egzotične muškarce. Također, neke će žene odbiti zombija i zbog vonja raspadajućeg mesa.«

»To zaista zvuči nepravedno. Znaš, mislim da ti baš i ne ide najbolje zagovaranje seksipilnosti zombija.«

»Pa.. .« Sam me zagrlio oko struka i sagnuo glavu kako bi me poljubio u vrat. Čak i nakon sedamnaest godina, još me uvijek znao uzbuditi. »Kako bi savladao sve te prepreke, zombi mora biti uvjerljiv.«

Poljubio je i drugu stranu mog vrata. Plastični zubi osjetili su se na koži.

»Mora biti pažljiv.« Ruke su mu se spustile do donjeg dijela mojih leđa. »Kad ti žena može tako brzo zbrisati, moraš se puno više potruditi oko samog lova.«

»Mmmmm. Mislila sam da su zombiji više tipovi ‘uzmi na silu’?«

Sam me privukao bliže i tako me udaljio od svega što me mučilo. Poželjela sam da nisam obećala Leu da ću ga odvesti u školu.

Sam mi je šapnuo na uho: »Oni koji su pametni, nisu.«

»Nisam ni znala da postoje oni pametni.« Koliko je već prošlo? Tjedan dana? Deset?

»Vidiš protiv kakvih se sve predrasuda moraju boriti.«

»Maaa-maaa.« Zavijao je Leo iz hodnika. »Možemo li krenuti?«

Doviknula sam mu: »Prilično si nestrpljiv za nekoga tko je svojoj šestogodišnjoj sestrici otkazao sakupljanje slatkiša za Noć vještica.«

S druge strane vrata Leo je nešto progunđao.

»Mislim da je Leo možda, djelomično, zombi«, rekla sam.

Samov je mobitel vibrirao. Njegova se pozornost istog trena s mene prebacila na zaslon telefona. Što god se događalo između nas, odjednom je bilo mrtvo, baš kao i svaki zombi.

»Moraš ići?« upitao je glasom koji me gurao prema vratima.

Pogledala sam ga u oči - pokušala vidjeti ono što je u njima - i prekrižila ruke. »Imam još nekoliko minuta.«

Poziv je preuzela glasovna pošta, ali je mobitel ponovno odmah zazvonio.

»Žao mi je«, rekao je, »ali moram se javiti.«

Sam mi je otvorio vrata i čekao da izađem prije nego što je odgovorio na poziv.

5

Pročelje od opeke jedne od najstarijih škola u državi, srednje škole Santa Rosa, svjedočilo je o njezinoj povijesti. Za sat vremena parkiralište će biti krcato, no uspjela sam dovesti Lea sve do ulaznih stuba.

Nakon što sam ostavila sina, nazvala sam svoju veterinarsku tehničarku, također i najbolju prijateljicu, da mi pomakne jutarnje termine kako bih mogla kontaktirati banku i svratiti do ljekarne. Zatim je uslijedio najduži dio jutra - ured za izdavanje vozačkih dozvola. Dok sam čekala na jeftinim, plastičnim stolcima, nekoliko sam puta provjerila na internetskoj stranici lokalnih novina piše li štogod o napadu ili žrtvinu stanju. Izgred se vjerojatno dogodio prekasno da bi dospio u jutarnje tiskano izdanje pa sam mislila da će možda nešto biti *online*. Ništa. Pretpostavljam da je još uvijek prerano.

Kad sam se napokon parkirala ispred svoje ambulante, negdje u vrijeme završetka stanke za ručak, prvo sam pomislila na Sama. Upoznala sam ga ovdje u prvom mjesecu svog stažiranja, kad je došlo do tragedije: Princeza Jellybean se razbolio. Sam, koji je tada radio kao učitelj na zamjeni u predškolskom razredu gospođe Hawkins, žarko je želio da se zamorčić oporavi i ponovno počne jesti svoje pelete i povrće, prije nego što djeca išta primijete.

(Da, zamorčić Princeza Jellybean bila je *muški* zamorčić kojemu je ime odabrala grupa petogodišnjih djevojčica.)

Veterinar s kojim sam tada radila prepisao mu je antibiotike i posebnu dijetu zbog čega je Sam morao rukom hraniti Princezu Jellybean. Još se i danas smijem kad ga se sjetim nagnutog nad glodavcem sa špricom u ruci.

Nekoliko tjedana kasnije Sam i zamorčić su se vratili. Princeza Jellybean izgledao je posve dobro, bio je čak i pomalo debeljuškast, ali Sam je tvrdio da bi glodavcu dobro došlo malo akupunkture. Trebalo mu je još mjesec dana i nekoliko termina kod veterinara prije nego li je uspio smoći hrabrosti i pitati me hoću li izaći s njim.

Sada sam o Samu razmišljala zbog telefonskog razgovora. Nakon sedamnaest godina braka među nama nije bilo tajni. Ili sam barem ja u to vjerovala, sve dok me jutros nije žurno izbacio iz sobe kako bi odgovorio na poziv.

Kad sam ušla u ambulantu, Zoe je sjedila za prijamnim pultom, zajedno sa Smootchom, narančastom mačkom s jednim okom koja je na svijet došla u košari

pokraj koje se nalazila. Smootch je žmirnula u znak pozdrava, a onda nastavila spavati. *Mačke.*

Zoe je skočila sa stolca, a ja sam se pripremila. Moja prijateljica ljubičaste kose bila je metar i osamdeset mišićavih oblina i blještavo bijelih zubi. Također, voljela je i zagrljaje. No, toga me jutra zagrlila pažljivo, kao da strahuje da bi me išta jače moglo slomiti.

»Jesi dobro?« pitala je. Danas bez osmijeha.

»Dobro sam.«

»Sigurno?«

»Sigurno.«

Zoe je titrala od znatiželje, ali prebacila se na posao. »Dolazi Daryl s Lesterom.«

I prije nego što sam dospjela upitati zašto, ulazna vrata širom su se otvorila. Lester bi obično uletio u prostoriju krivudajući lijevo-desno, križajući šape, sa svojom velikom glavom i repom koji bi mlatarao na sve strane. Ali, toga je dana uteturao unutra i spustio se u hrpu na podu. Kad sam se približila, labrador je zacvilio i virnuo prema meni iza ruba svog zaštitnog ovratnika i na njemu se baš ništa, osim obrva, nije ni pomaklo. Ne sjećam se kada sam zadnji put vidjela Lesterov povodac, a da nije bio napet do granice pucanja.

Čučnula sam kako bih ga počešala iza klempavog uha. »Što se to događa s našim dečkom?« upitala sam.

I Daryl i njegov pas bili su vrlo blage naravi, no u kretanju bili su sušta suprotnost. A sada, dok mu je Lester ležao do nogu, činilo se kao da je Daryl preuzeo višak Lesterove energije. Trzao je ramenima, nenaviknut na labav povodac. Inače se uvijek morao boriti kako bi obuzdao svog ljubimca.

»Pogoršalo mu se nakon jučerašnje operacije«, objasnio je Daryl.

Zabrinuta, povela sam Daryla i Lestera u ordinaciju. Podigli smo labradora na stol od nehrđajućeg čelika pa sam provjerila zavoj na rani. Nije bilo znakova otekline ili iscjetka.

»Kad je zadnji put jeo?« pitala sam.

»Jutros. Sinoć je bio dobro, ali jutros se počeo ponašati kao da je slistio pun tanjur čokoladnih kolačića s marihuanom.«

»A to se sigurno nije dogodilo?« pitala sam. »Da je pojeo kolačiće s marihuanom?« Ipak je ovo bio Lester. Morala sam pitati.

»Ma ne«, odgovorio je Lester. »Prvo sam pomislio da je možda omamljen.«

»Misliš na anesteziju?« I opet, bio je to Lester. Bolje provjeriti.

»Aha.«

»Znači bio je malo ošamućen, ali je jeo. Je li imao normalan apetit?« Nakon što je Daryl kimnuo, upitala sam: »Je li pio vode?«

U ordinaciji je bilo hladno, ali Lester je počeo dahtati, a slina mu je s jezika curila na stol za preglede. »Aha, pio je vode. Što nije u redu s njim, doktorice?«

Upitno su me promatrala dva para bespomoćnih očiju. Željela sam reći Darylu da je to normalno ponašanje nakon operacije ili barem da se radi o manjem problemu koji će se lako riješiti. Nisam mogla izgovoriti ništa od toga.

»Nisam sigurna«, priznala sam. Otvorila sam Lesterova usta i provjerila mu desni i unutarnju stranu obraza. Sve je bilo blijedo. Budući da je tek bio operiran, zabrinula sam se da blijede desni ukazuju na krvarenje. Hitno mu je trebao pregled krvi pa sam razmislila o testovima koje bih trebala naručiti.

Zatim je tu bio i oftalmološki test za provjeru reakcija zjenica, koji bi također mogao biti koristan u postavljanju toksikološke dijagnoze.

»Noćas si ga držao u ograđenom prostoru?« pitala sam.

»Znate kakav je, doktorice. Teško ga je držati podalje od nevolja«, odgovorio je. »Dao sam sve od sebe. Noćas sam ga držao u ograđenom. Vodio ga sa sobom u kupaonicu dok sam se tuširao. Jedino mi nije bio na oku kada mi je tip koji prodaje »spasenje« pozvonio na vrata, ali i to je bilo manje od minute. Tridesetak sekundi.«

»Nisi baš zainteresiran za priče o spasenju, ha?« Prelazila sam stetoskopom po labradorovom prsnom košu. Sto šezdeset otkucaja u minuti.

»Ni najmanje. Nešto nije u redu s njim, zar ne?«

Osjetila sam poznatu nelagodu. Bila je to djelomično intuicija, a djelomično iskustvo.

»Ubrzan mu je rad srca, a i disanje otežano.« Daryl je milovao Lesterovo krzno, pokušavajući ih oboje primiriti, ali pseće je cviljenje postalo još glasnije. »Je li povraćao ili imao proljev?«

»Ne.«

»Prečesto urinirao?«

»Ne.«

Zamislila sam se nad Lesterovim današnjim nespretnim ulaskom. »Drhtanje?«

»Ništa nalik tome.« Ali Darylovo se lice snuždilo. »Zapravo, malo *jest* podrhtavao.«

Lester je surađivao dok sam mu mjerila temperaturu. Obično bi se toliko migoljio da je bio potreban još jedan par ruku da se to izvede. Kad sam mu opipala trbuh, zacvilio je. Tu ga nešto boli.

»Temperatura mu je na granici povišene«, rekla sam. »Tijekom tog kratkog vremena kad ti nije bio na oku, ili u bilo kojem trenutku, je li Lester mogao doći do nečeg otrovnog?«

»Misliš da je Lester pojeo nešto što nije smio.«

Ovo nije bilo pitanje. Oboje smo znali koliko je Lester sklon progutati sve i svašta, poput onih novčića koje sam mu kirurškim putem izvadila iz želuca prije manje od dvadeset i četiri sata.

»Moglo bi biti bilo što: pljesniva hrana iz smeća, antifriz, lijekovi, neke biljke, čokolada. Mamac za puževe ili krtice. Nikotin. Tako nešto?«

Nisam primijetila opekline u Lesterovim ustima što bi ukazivalo na gutanje kemikalija, ali ponekad se takvi tragovi pojave tek satima kasnije.

»Pazio sam na njega«, ponovio je Daryl sigurnim glasom dok je češao psa po ušima. Lester je i dalje bio miran, s glavom položenom između ispruženih šapa. »Primijetio bih.«

Labrador se pomaknuo na stolu, najednom nemiran, a njegovo tiho cviljenje prešlo je u neprekidno zavijanje.

»Znam da se sjajno brineš za njega, Daryl.« Dok sam nastavljala pregled, odvagivala sam opcije koje sam imala na raspolaganju. Bih li trebala potaknuti povraćanje? To bi jedino imalo učinka, ako je progutao otrov u zadnjih sat vremena. Bojala sam se da je za to prekasno. Da je otrov, o kojem god se radilo, možda je već počeo nepopravljivo uništavati njegove organe. Također, strahovala sam da je zbog nedavne operacije labrador možda preslab za borbu s učincima toksina.

U tom je trenutku Lester povratio, a tekućina koju je izbacio bila je gusta i tamna, gotovo crna. Tijekom svoje sam prakse liječila nekoliko pasa od trovanja čokoladom i svi su preživjeli. Ali, nešto mi u vezi ovog slučaja nije davalo mira. Nešto se nije uklapalo. Zurila sam u izbačenu tekućinu, ali ništa nisam vidjela.

»Izgleda kao čokolada«, primijetio je Daryl. Osjetila sam njegovo olakšanje i shvatila razlog. Među mnogim stvarima koje je Lester progutao tijekom godina i zastrašujućih otrova koje sam malo prije nabrojala, čokolada mu se vjerojatno činila kao najmanja od svih potencijalnih opasnosti.

No, ja sam znala nešto što Daryl nije: za teobromin nije postojao protuotrov, a upravo je zbog tog sastojka čokolade Lesteru sad bilo loše. Mogla sam se jedino pobrinuti za labradorove simptome. Mogla bih mu dati diazepam protiv drhtanja ili propranolol za pravilan rad srca. Mogla bih, i dat ću mu, medicinski ugljen zbog čokolade koja mu se zadržala u želucu, kao i nešto tekućine infuzijom da ne dehidrira. Mogu mu barem pomoći da se osjeća bolje.

Bilo je mnogo toga što sam mogla učiniti - osim jamčiti da ga mogu spasiti. Što je, naravno, bilo jedino obećanje koje je Daryl želio čuti.

Kao da mi je čitao misli, Daryl je upitao: »Hoće li biti dobro?«

Zaustila sam da mu odgovorim na jedini mogući način - da ću učiniti sve što je u mojoj moći, ali tada je Lester ponovno povratio i ja sam shvatila što me ono brinulo trenutak ranije. U posudi je bila gusta, tamna tekućina. Samo to. Nije bilo komadića srebrne folije ili celofana. U ostalim slučajevima trovanja čokoladom s kojim sam se bavila, uvijek bi se našlo i ostataka pakiranja.

Mogla je to biti i slučajnost. Dokaz je možda još uvijek bio u Lesterovom želucu i pojavit će se kasnije. Ipak, imala sam osjećaj da nikada neću pronaći komadiće omota. Uostalom, čak i netko tko nije studirao veterinu znao je dovoljno o psima kako bi u jedno bio siguran: psi ne odmataju ono što jedu.

6

Stabilizirala sam Lestera, a zatim smo ga prebacili u ustanovu s cjelodnevnom njegom. Pokušavala sam ne razbijati glavu razmišljanjem o komadićima pakiranja koji *se* nisu pojavili. Daryl je svoje specijalne čokoladne kolačiće pripremao nekoliko puta tjedno i bilo je lako moguće da je labrador slistio već odmotanu čokoladu iz Darylove posude.

Premda me to objašnjenje nije posve zadovoljilo, pažnju mi je skrenula važnija briga. Zašto moj ključ ne otključava ulazna vrata moje kuće? Ključ je ulazio u ključanicu i onda bi se zaglavio. Koliko god ga pokušavala pomicati, brava se nije otključavala.

Smušena kakva sam bila, na trenutak sam se zapitala je li ovo način na koji će završiti moj brak sa Samom: ključem zaglavljenim u bravi, tako da ne mogu ući u dom koji smo dijelili šesnaest godina. Iscrpljenost me činila sumnjičavom. Bez obzira na to koliko je naš brak bio snažan, Sam je oduvijek bio bolja osoba od mene. Prvih sam nekoliko godina čekala da i sam to shvati, da se povuče nakon što dobro sagleda tko sam ja zapravo: divlja tinejdžerka koja je postala nemarna, izgubljena mlada žena.

Ne znam kako, ali dogodilo se upravo suprotno. U njemu sam pronašla uporište. Znam - ne bismo trebali pokušavati mijenjati osobu koju volimo, ali mi smo se vjenčali mladi i još nismo bili posve formirane osobe. Promjena je bila neizbježna, a zbog Sama promijenila sam se nabolje. Ili je to barem ono u što sam samu sebe uvjeravala. Moj bi otac o tome, vjerojatno, imao drukčije mišljenje.

Ipak, evo me kako stojim na prednjem trijemu i sumnjam u Sama zato što je posljednjih tjedana bio previše zabrinut da bi vodio ljubav i što je tog jutra odlučio telefonski razgovor obaviti nasamo. Da je bio na mom mjestu, Sam ne bi ni na tren posumnjao u mene. Kao što rekoh, bolja osoba.

Ponovno sam pokušala otključati. Opet isto. Tada sam se sjetila omotnice koju je Sam ostavio kod Zoe dok sam se ja bavila Lesterom, i kad je uzeo svoj automobil, a meni ostavio iznajmljeni kojim sam upravo došla kući. U omotnici se nalazio moj novi ključ, za nove, zamijenjene brave. Što je učinio kako bih se ja osjećala sigurnije.

Uzela sam novi ključ i otvorila vrata mračne kuće, a mali mi je pas počeo poskakivati oko nogu.

Osim Booa, nije bilo nikoga. Leo mi je poslao *sms* poruku i pitao smije li prespavati kod Tylera, ali gdje su bili Sam i Audrey?

Samova plava Toyota Camry još je uvijek bila na prilazu, parkirana pokraj mog iznajmljenog vozila. Mora da je odveo Audrey u sakupljanje slatkiša po susjedstvu. Bez mene.

Nisam ga imala razloga kriviti. Dogovorili smo se da ćemo krenuti u šest, a sad je već prošlo sedam.

Zakasnila sam kući, ponovno, a znam kako šestogodišnjaci znaju biti nestrpljivi. Ja sam bila kriva, isključivo ja, no usprkos tome smetalo mi je što sam propustila još jedan obiteljski ritual.

Sagnula sam se da počešem Booa iza ušiju, zaključala vrata za sobom i otišla u kuhinju. Na štednjaku je bio lonac sa špagetima, a dvije posude s umakom na pultu pokraj njega. Opipala sam bočnu stranu lonca. Još uvijek je bio topao. Dakle, otišli su nedavno. Trudila sam se prisjetiti kada sam posljednji put ja pripremila večeru.

Nazvala sam Sama. Telefon je poduže zvonio prije nego što se javio.

»Cassie.« Izgovarao je moje ime na sebi svojstven način. Glas mu je bio još hrapav od prehlade.

»Doma sam.«

Čekala sam da me pozove da im se pridružim, ali ništa od toga. »Ne bismo se trebali više dugo zadržati. Audrey je već počela gubiti volju.«

»Mogu vam se pridružiti. Ne bih željela razočarati Audrey.«

Njemu na čast, Sam nije naglasio da sam to već učinila time što sam zakasnila više od sat vremena. »Kao što sam rekao, brzo smo doma. Pripremili smo špagete.«

»Vidjela sam.«

»Audrey je ustrajala na tome da napravi umak.«

»Čudi me da je uspjela otvoriti staklenke.«

»Ja sam joj pomogao oko toga i s prelijevanjem sadržaja u zdjelu. Ali, bogme joj dobro ide miješanje.«

Negdje u pozadini čula sam zbor dječjih glasova kako pred nečijim vratima izvikuju »maškare!«. Zatvorila sam oči i zamislila Audreyno lice u mnoštvu djece. Zatvorenih očiju još sam bolje čula Samovo disanje, ubrzano, ali ujednačeno. Vjerojatno zato što su mu usta bila pritisnuta uz mobitel. Kada je progovorio, glas mu je bio tiši, ali ono što je rekao bilo je neupitno. »Moramo razgovarati.«

Zbog te kratke izjave moja se sumnja ponovno prišuljala, poput drskog prijatelja kojega sam očekivala, ali ipak baš nisam bila sretna što ga vidim. »O čemu?«

»Bit ćemo doma za pola sata, možda i prije«, rekao je. »Volim te, Cassie.«

Sam je prekinuo poziv i prije nego što sam mu mogla reći da i ja volim njega.

ŠPAGETE SAM POJELA s nogu i nisam se niti potrudila isprati tanjur. Tada se oglasilo zvono na vratima. Nakon što sam podijelila čokoladice i gumene bombone prvoj turi maškara, stavila sam zdjelu sa slatkišima na trijem uz natpis »uzmi dva«, ugasila svjetlo u dnevnom boravku i smjestila se na kauč. Boo je skočio pokraj mene. Isključivo zbog psa, prebacila sam preko sebe dekicu i utonula u jastuke s namjerom da se samo kratko odmorim. Samo dok se ne vrate Sam i Audrey.

Oči su me pekle i, za razliku od prošle noći, zaspala sam gotovo isti tren.

PROBUDILO ME VIBRIRANJE MOBITELA. To, i škakljanje po nogama. Javila sam se misleći da je Sam. No, bio je Daryl.

»Oprostite što kasno zovem, doktorice«, rekao je. »Lester je još uvijek na infuziji, a dali su mu i neke lijekove za usporavanje otkucaja srca. Ali više ne povraća.«

»Drago mi je da mu je bolje.«

»Hvala vam, doktorice.«

»Ne moraš mi zahvalji...«

Daryl me prekinuo. »Da«, rekao je. »Moram. Još onaj prvi put kada sam došao kod vas u ordinaciju, kad se dogodilo ono sa staklenim, kliznim vratima...«

»Nije bila tvoja krivica.«

»Znam da nije, ali bio sam napušen i bio sam siguran da ćete primijetiti i osuđivati me. Ali niste.«

Tog dana, prije pet godina, smrdio je po *travi* toliko da se osjetilo na kilometre. »Primijetila sam.«

Daryl se zahihotao, premda prigušenije nego inače. »Oh, da, znam. Oči su mi se žestoko crvenile. Ono što želim reći je - vi niste osuđivali.«

Boovo krzno očešalo mi se o nožne prste pa sam migoljila stopalom. »To se mene nije ticalo.«

»To se ne tiče nikoga, ali to ne sprječava ljude da to ipak čine«, rekao je. »I zato, hvala vam. Ne samo na ovome danas.«

Dirnuo me ton njegova glasa pa smo, na trenutak, oboje zašutjeli. Naposljetku sam upitala: »Još uvijek ne znaš gdje je Lester mogao doći do čokolade?«

»Razmišljao sam o tome, neprestano razmišljam, ali stvarno nemam pojma.«

Boo me nastavio golicati po stopalu. Možda to nije bilo njegovo krzno. Sapa? »Hvala ti što si mi javio kakva je situacija, Daryle.«

»Aha, pa, još se jednom ispričavam na ovako kasnom pozivu, ali pretpostavljao sam da ćete, s obzirom na djecu, još uvijek biti budni. Mislim, ipak je Noć vještica.«

Tek kad je Daryl prekinuo poziv, shvatila sam puno značenje njegove isprike: *Još se jednom ispričavam na ovako kasnom pozivu.*

Pogledala sam na mobitel. Bilo je 21:07. Prošla su skoro dva sata otkad sam se čula sa Samom. Ukucala sam njegov broj, ali odmah se uključila glasovna pošta.

U glavi sam prolazila moguća objašnjenja, a srce bi mi zakucalo sve brže sa svakim koje bih odbacila.

Sam je mogao odvesti Audrey na hamburger, ali već su jeli špagete.

Onda, na sladoled. Ali, Sam našoj kćeri ne bi dozvolio sladoled uz sve one slatkiše koje je sakupila. Zbog njezine transplantacije jetre oboje smo jako pazili koliko šećera jede.

Bi li Sam otišao s Audrey do trgovine po mlijeko? Leo je jeo goleme količine žitarica tako da smo trošili skoro četiri litre u dva dana.

Moja je zabrinutost prešla u paniku kad sam shvatila da Sam nije mogao otići ni na hamburger, ni na sladoled ni u dućan. Automobil mu je još uvijek bio ispred kuće. *Ili nije?*

Naglo sam skočila s kauča i tako gurnula Booa koji je ležao sklupčan između mog bedra i naslona kauča. Razgrnula sam zavjese dok me nešto u podsvijesti upozoravalo: sklupčan pored mog bedra?

Nisam znala što sam se nadala da ću vidjeti: automobil ili prazan prilaz. Ako je automobil ovdje, značilo bi da je Sam vjerojatno negdje u susjedstvu. Ako automobila ne bi bilo, to bi ukazivalo na mogućnosti da je odvezao Audrey do prijateljice ili svratio do posla po neke papire, ili otišao do ljekarne kupiti još lijekova protiv prehlade.

Samova plava Toyota Camry još je uvijek bila parkirana na prilazu.

Odjednom mi je nedostatak mogućnosti djelovao kao opipljiva praznina.

Upalila sam svjetlo, a pozornost mi se podsvjesno preusmjerila na škakljanje na stopalu na kauču koje sam i sad osjećala, a što nikako nije mogao biti Boo.

Vrisnula sam kad sam ga ugledala. Crne, izbuljene oči utisnute u veliku, okruglastu glavu. Pruge koje prelaze preko zdepastog tijela, dužine gotovo pet centimetara. Donja čeljust izbočena na *vanzemaljskom* licu dok je skakutao na bodljikavim nožicama. Prema meni. Odskočila sam unatrag, zahvalna što nije bilo nikoga tko bi svjedočio mojoj reakciji.

Samo glupi jeruzalemski cvrčak. Ipak, jeza me prošla pri pomisli da je to biće bilo na mojoj nozi.

Zgrabila sam praznu čašu sa stolića i njome zarobila bubu. Kukac je ticalima opipavao stijenke svog novog zatvora. *Tik, tik.*

Radilo se samo o glupom kukcu, ali uslijed događaja u protekla dvadeset i četiri sata, činilo se kao mnogo više. Nešto zlokobno što nam se probilo u dom. Podsjetnik na to koliko smo zapravo ranjivi. *Tik, tik, tik.*

Drhtavim sam rukama poslala Leu poruku: *Jesi li se čuo s tatom?*

Odgovorio je: *Nisam. Zašto?*

Želio je znati u koliko sati sutra imaš utakmicu.

Mogla sam čuti kolutanje očiju u njegovu odgovoru, smajlić nije bio potreban: *Tata ne zna u koliko je sati?*

Čak je i Leo prozreo moju laž. Naravno da jest. Sam nije nikada propustio utakmicu. Ja sam bila ona koja bi se ponekad kriomice uvlačila na poluvremenu.

Ponovno sam pogledala koliko je sati: 21:10. I nije tako kasno. Možda je Audrey dobila nov nalet energije.

Moja se podsvijest izrugivala ovom pokušaju samozavaravanja. Nakon još jednog uzaludnog pokušaja da dobijem Sama, uzela sam ključeve, prekoračila preko malog čudovišta zarobljenog u čaši i krenula pronaći svog muža i kći.

7

Sa svojim drevnim stablima, starim kućama i pločnicima koji se uzdižu k nebu, naselje Lomita Hights uvijek je izgledalo poput spomenika. Možda je to bilo zbog čuvenog kamenog natpisa u podnožju brežuljka ili zato što su neke obitelji u svojim kućama živjele duže nego što sam ja živa. Pružalo je osjećaj pouzdanosti, sigurnosti. Poput utvrde.

No večeras nisam imala uobičajeni osjećaj zaštićenosti. Između stabala vrebale su sjenke i činilo se kao da bi se pločnik na samo blagi trzaj mogao survati niz brijeg i zdrobiti i kuće i maškare u valu betona koji se mrvi.

Taj prizor zasigurno nije pomagao stanju u kojem sam se nalazila.

Nešto iza devet, ulice su bile gotovo prazne. Čak su i starija djeca već počela pospremati vrećice sa slatkišima i nemaštovite kostime.

Uz tek ponekog prolaznika na pustoj ulici isticala se kuća udaljena nekoliko blokova. Zbog pretjeranih ukrasa ova se dvokatnica lako mogla zamijeniti za trgovinu. Jezovite glave prekrivene lažnom krvlju bile su nabijene na ogradu. Bezglavo strašilo pod rukom je držalo izdubljenu bundevu koja se groteskno cerila. Kosac, glasnik smrti, stajao je u zelenkastom odsjaju pažljivo namještenih reflektora s lubanjama oko nogu, a koščate ruke probijale su se iz svježe prekopanih cvjetnih gredica. Bilo je tamo i uobičajenih, lažnih nadgrobnih spomenika, znakova upozorenja, gumenih štakora, sve obavijeno maglom od suhog leda i uz zvukove sablasnog cviljenja i zveckanja lanaca.

Samo je ispred te kuće još uvijek bilo živo. U preostaloj gomili bila je i crna mačka s tijarom.

Audrey.

Pojurila sam koliko su me noge nosile, a kada sam je sustigla, spustila sam se na koljena pokraj nje. Privukla sam je u zagrljaj, tako čvrst da se skoro stopila s mojim rebrima, no istog sam se trena zabrinula da bi je moj žestok izljev nježnosti mogao uplašiti. Lagano sam je odgurnula, tek toliko da joj mogu vidjeti lice i shvatila da je moja kći već prestrašena. A kako i ne bi bila? Sama nije bilo na vidiku.

»Pretpostavljam da ste vi mama?« Podigla sam pogled i zagledala se u lice vještice koju nisam poznavala.

»Mmm-hmmm«, bilo je sve što sam uspjela izustiti prije nego što sam ponovno zagrlila Audrey. »Gdje ti je tata, Oraščiću?«

Moja je kći slegnula svojim malim ramenima. Usta su joj bila zamrljana čokoladom, a lice suzama. »Mislim da me izgubio«, rekla je. »Vidjela sam Savannah, iz škole. Ona je nekad dobra. Večeras je i ona bila maca, samo što nije imala tijaru i bila je smeđe boje. Samo sam pozdravila Savannah i tate više nije bilo.«

Audrey je jedva, kroz jecaje, uspjela ispričati svoju priču. Lice joj je bilo obasjano nadom, samo nekoliko centimetara od mog, a ja sam na njemu iščitala svaku neizgovorenu misao: *Mama je ovdje. Mama će pronaći tatu. Mama će sve srediti.*

Njezinu uznemirenost osjetila sam poput udarca u trbuh. Sam je bio onaj koji je pouzdan. On je bio roditelj koji je vodio računa o prenatrpanom rasporedu dječjih aktivnosti. Sjetio bi se obnoviti zalihu Audreynih lijekova ili kupiti Leu kopačke. Pazio je da su djeca sita, makar pojeli samo tjesteninu s umakom.

Sam bi znao što treba učiniti. Prsti su mi se trznuli, nagonski sam željela ukucati njegov broj u mobitel. Ali Sam nije odgovarao na pozive.

»Lijepo od vas što ste se udostojili pojaviti.« Drugi ženski glas. Okrenula sam se i vidjela da se vještici pridružila gusarica u kratkoj suknji, omotana ribarskim mrežama. Nisam obratila pozornost na prijekor, očit koliko i vonj vina u gusaričinu dahu.

»Sjećaš li se kada si zadnji put vidjela tatu?«

»Prije nego što sam vidjela Savannah.« Uzela je nekoliko slatkiša iz svoje kantice i ispružila ruku, s dlanom prema gore, da ih vidim. »Dala mi je sve svoje kisele bombone, a ja sam njoj dala jedan od svojih čokoladnih i sve one ljubičaste koje imaju okus kao sirup protiv kašlja.« Glas joj je bio bezizražajan, a slatkiši su udarili o plastiku kad ih je Audrey ponovno ubacila u kanticu.

Pogledala sam prema ženama. »Koliko je dugo bila sama?«

Gusarica je ljutito napućila usne. »Nije sama. *Mi* smo s njom. Ali, *mi* nismo njezini roditelji.«

Vještica je dodala: »Njezinog tate nema petnaest minuta. Najmanje. Bile bismo vas nazvale, ali vaša kći ne zna vaš broj, niti ima mobitel.«

Vještica je ovo posljednje izgovorila kao što bi se požalila i da je Audrey bosonoga. Ustala sam, smjestivši Audrey tako da mi se oslanja o bok. »Ima šest godina. Naravno da nema mobitel.«

»Ja sam svojoj Clementini poklonila mobitel za četvrti rođendan«, rekla je vještica.

Sad se ubacila i gusarica. »Baš i nije u redu uvaliti dijete ljudima koje i ne poznaješ.«

»Sam vas je zamolio da je pričuvate? Zašto?«

Obje su me žene ignorirale. Prema načinu na koji je vještica kratko kimnula prijateljici, shvatila sam da se o ovoj temi pričalo i prije mog dolaska i da neće završiti sve dok se ne odapnu sve otrovne strelice. »Dovoljno smo zauzete i čuvanjem vlastite djece.«

»Uostalom«, nastavila je gusarica, »u ovako lijepo naselje dolaze djeca sa svih strana.«

Bilo mi je savršeno jasno što je željela reći: ta ‘druga’ djeca znače samo nevolje.

Pripijena uz mene, Audrey je drhtala. Skinula sam gornji dio trenirke i omotala ga oko nje.

»Živite li vi u blizini?« zanimalo je vješticu.

Upitno sam se namrštila. »Zašto? Razmišljate o organiziranju kvartovske rasprodaje starih stvari?«

Vještica je primijetila prikriveni sarkazam, ali gusarica nije.

»Dobra je to ideja, ali nisam zato pitala.« Vještica je prijateljicu ošinula pogledom koji je govorio ‘ne budi glupa’.

Ja sam ih obje počastila jednim od svojih *pogleda*. Da ja pomislim da je šestogodišnjakinja izgubila roditelje, lupala bih po svim vratima dok ne bih pronašla nekoga tko poznaje dijete. Ali, možda sam to bila samo ja. Uostalom, meni nije ni palo na pamet kupiti kćerki mobitel za četvrti rođendan.

Duboko sam udahnula, potisnula ljutnju. Zapravo me nisu ove dvije žene razljutile.

No, dobro, možda malo i jesu.

»Kažete da je Sam ostavio Audrey s vama?«

Gusarica je uprla prstom u vješticu. »S njom. Ja sam svratila do kuće po bočicu vode.«

Aha, *vode*.

Vještica je kimnula. »Sam me prepoznao sa školskog parkirališta. Obično dovozimo djecu u isto vrijeme.«

»I kamo je onda otišao?«

»Pojma nemam. Rekao je da neće dugo, ali to je bilo prije *petnaest minuta.*«

»I nijedna od vas ga otad nije vidjela?«

Vještica je odmahnula glavom, a gusarica slegnula ramenima. »Ja ga nikad nisam ni poznavala«, rekla je.

Pretražila sam slike u mobitelu i odabrala jednu Samovu, a zatim je pokazala gusarici. »Ovo je on.«

Namrštila se dok je proučavala ekran pa se nasmijala na način na koji se žene često osmjehivale pri pogledu na mog muža. »Aha, vidjela sam ga, ali to je bilo

ranije. Prije nego što je ostavio svoju kći s mojom prijateljicom. Činilo se kao da čeka nekoga.«

Kad se Audrey još više pripila uz moju nogu, čvršće sam je zagrlila oko ramena. »Zašto mislite da je čekao nekoga?«

»Neprestano je provjeravao mobitel i ogledavao se oko sebe«, objasnila je gusarica. »I slao je poruke. Onda se valjda sve dogovorio, s kim god da se dogovarao, zato što je spremio mobitel u džep.«

»A to je bilo prije koliko vremena?«

Istovremeno su slegnule ramenima. »Prije više od petnaest minuta«, rekla je gusarica.

Vrtjele smo se ukrug, a ja sam morala odvesti Audrey kući. Pokušala sam s posljednjim pitanjem: »Gdje ste ga zadnji put vidjele?«

»Tamo kod duhova.« Vještica je pokazala prema udaljenoj strani dvorišta, u smjeru palme.

Posegnula sam za novčanikom u namjeri da im ostavim svoju posjetnicu i onda shvatila da se nisam sjetila ponijeti ih sa sobom. »Ostavit ću vam svoj broj. U slučaju da ga opet vidite.«

Recitirala sam broj koji je gusarica unijela u svoj mobitel.

»Hvala vam što ste mi pričuvali kći«, rekla sam. »Ne želim vas više zadržavati, znam da morate paziti na svoju djecu.«

Malo sam i uživala u iznenadnoj panici ovih žena kad su se počele ogledavati oko sebe, u tom trenutku shvaćajući da nemaju pojma gdje su im vlastita djeca. Vjerojatno bi me to još i više zabavilo da se isto nije moglo reći i za mog muža.

8

Audrey i Booa ostavila sam kod Zoe. Moja je kći ubrzo zaspala, još uvijek odjevena u kostim mačke. Minutu nakon toga ponovno sam bila u svom iznajmljenom vozilu.

Željela sam ostati s njom, biti pokraj njezinog kreveta, ako se probudi, ali Audrey nije trebala moju utjehu. Trebala je da joj pronađem tatu.

I tako sam se vozila. Santa Rosa pokriva stotinjak kvadratnih kilometara, a ja sam pregledala baš svaki od njih. Neke i dvaput. Bila sam u pokretu, imala sam cilj, a dok sam imala cilj, nisam se morala pobliže baviti problemom. Moj se muž nije vratio kući, a jedna od posljednjih stvari koje mi je rekao bila je: Moramo razgovarati.

Riječi koje nikada nije dobro čuti. Još manje u ovim okolnostima.

Dok sam vozila, nekoliko sam puta nazvala Samovog najboljeg prijatelja Ozzyja. Svaki put poziv bi se direktno preusmjerio na govornu poštu. Neprestano sam provjeravala popis poziva i poruke samo kako bih bila sigurna da nisam slučajno propustila nešto od njega ili Sama. Nisam.

Skrenula sam na parkiralište samoposluge i naslonila čelo na volan, između ruku. Kad sam uklonila sve nade, sve sumnje, preostalo je samo ovo: Sam je otišao, ili svojevoljno ili ga je nešto - ili netko - nagnalo da to učini.

Bližila se ponoć i dok sam tako sjedila sama u automobilu, objašnjenja koja su mi poput pozadinske glazbe neprestano odzvanjala glavom više nisu imala smisla.

U početku, razmišljala sam o mogućnosti da je Sam otišao posjetiti prijatelja. No, to bi značilo da je našu šestogodišnju kći odlučio ostaviti sa ženom koju je samo povremeno viđao na školskom parkiralištu. Također, Sam nije bio tip koji bi tek tako uskočio u Uber. Znači, ili bi do nekoga otišao pješice ili bi išao svojim automobilom, a njegov je automobil još uvijek stajao na našem prilazu.

Ali, što ako mu njegov automobil nije bio potreban? Mogao je otići u tuđem - u koji je ušao na nečiji nagovor ili u koji je silom uguran. Mozak mi je radio poput kombajna na polju - ubirao je, odbacivao, odvajao mogućnosti od kojih je svaka bila sve gora od prethodne. Mogao ga je pokupiti automobil dok je prelazio ulicu. Mogao je pasti. Živjeli smo u starijem naselju, na nekim se mjestima

korijenje stabala probijalo iz betona i samo čekalo da se spotakneš ili uganeš gležanj. Čovjek kad padne može razbiti glavu i izgubiti pamćenje - ih život.

Sam je mogao biti upucan, izboden ili nasmrt pretučen samo zbog novčanika i mobitela, ih bez ikakvog posebnog razloga. Ako su mu ukrali novčanik i mobitel, kako bi u bolnici znali koga nazvati? Ako su mu ukrali i vjenčani prsten, kako bi bolničari uopće znali da kod kuće ima nekoga tko ga čeka i brine za njega?

Ruke su mi drhtale dok sam tražila telefonske brojeve bolnice. Svaki put kad bi me spojili s odjelom hitnog prijama, zadržala bih dah, ali svaki sam put dobivala isti odgovor: nitko tko odgovara Samovu opisu nije bio primljen.

Preostale opcije bile su policija i mrtvačnica. Nisam bila spremna obaviti nijedan od tih razgovora.

Naravno, postojala je još jedna mogućnost. Samov je nestanak mogao imati veze sa sinoćnjim napadom. Promijenili smo brave, ali nismo promijenili adresu. Carver Sweet znao je da imamo djecu, ako je otvorio moj novčanik, a koji zločinac to ne bi učinio? Dakle, imamo djecu, danas je Noć vještica... Mogao je pretpostaviti da ćemo obilaziti susjedstvo s djecom. Da ćemo biti van kuće, a ne sigurni iza zaključanih vrata. Lak plijen.

Čak i kad sam odagnala tisuće objašnjenja, jedno mi se ponovno i ponovno vraćalo u misli: Sam me možda vara. Mogao je ostaviti Audrey sa ženom koju površno poznaje jer bi je u protivnom morao povesti na susret s ljubavnicom.

Ali, ako je to bila istina, zašto me nije nazvao da dođem po kći?

Odgovor mi je sinuo brzo kao i pitanje: možda me vidio kako ih tražim. Usprkos onome što su rekle maskirane mame, petnaest minuta nije dugo. Bila sam u onoj četvrti barem polovicu toga vremena. Sam me mogao vidjeti i, znajući da je Audrey na sigurnom, odlučiti kako će otići. Ili je, zapravo, već otišao.

Ponovno su mi odjeknule njegove riječi: *Moramo razgovarati.*

Još jedan scenarij: Sam je namjeravao prekinuti s ljubavnicom, a ona je to loše podnijela. Tada su mi se opet ukazali prizori Sama u nesvijesti kako čeka da ga netko pronađe, u grmlju, jarku ili nečijem prtljažniku.

Čvrsto sam stisnula mobitel, odupirući se želji da ga zavitlam na tlo. Tanka pločica elektroničkih sklopova davala je samo privid povezanosti. Prolazila sam kroz imenik, ali tu je bilo samo nekoliko ljudi koje sam mogla nazvati u ovo doba. Sam nije imao druge obitelji, osim bratića, ujaka i tetaka, a svi su živjeli u drugim dijelovima Amerike. Nisam imala brojeve njegovih kolega, premda ih ne bih zvala ni da jesam.

Ubacila sam automobil u brzinu i uputila se k Ozzyju.

Prijatelj moga muža živio je u Healdsburgu, malom gradiću udaljenom dvadesetak minuta vožnje, sjeverno od Santa Rose.

Poznat po svojim vinima i trgu iz 19. stoljeća, Healdsburg je bio okružen pivnicama, buticima i restoranima s malim terasama na kojima su gosti mogli pijuckati kavu i kušati lokalnu vegansku hranu ili delikatesne gvatemalske

specijalitete. Na trgu je bio jedan od onih velikih paviljona koji bi se tijekom Božića ukrašavao girlandama i lampicama, te američkim zastavama kada su bile domoljubne svečanosti. Vjerojatno je ranije tog dana bio prepun gradske djece, ali sada je bio posve pust. I turisti i mještani povukli su se na spavanje.

Nedaleko od centra grada Ozzy je iznajmio malen stan na katu stoljetnog bungalova. Plava boja ljuštila se sa zidova. Prozori od jednoslojnog stakla od kojih je jedan bio prekriven šperpločom. Uz cijene nekretnina kakve već jesu u Healdsburgu, ovaj se stančić ne bi nazivao zapuštenim nego *povijesnim*.

Pokucala sam mu na vrata. Usprkos kasnim satima Ozzy je brzo otvorio. Ako ga i jesam probudila, na njemu se to nije vidjelo. Pozdravio me užurbano, možda čak i oprezno.

»Bok, Ozzy.« Pokušala sam se osmjehnuti, ali nisam bila u stanju. »Zanima me jesi li se čuo sa Samom?«

Ozzy Delgado odrastao je Austinu pa bi mu se, kada bi bilo umoran, u govor uvukao teksaški naglasak.

»Već sam dobio tvoju poruku, Cassie, ali nisam ga vidio.« Uklonio je kovrčavi pramen s lica i tako malo odškrinuo vrata da sam mu vidjela samo lijevu stranu tijela. Na sebi je imao *cargo* hlače i košulju cvjetnog uzorka - njegov zimski *outfit*. Ljeti se odijevao isto, osim što bi duge hlače zamijenio kratkima. Dakle, Ozzy još nije bio u krevetu. Čekala sam da vidim što će se događati s vratima: hoće li ih otvoriti tako da mogu ući ili će me ostaviti na pragu. Bilo je kasno, ali je bilo i hladno.

Nije me pozvao da uđem.

»Vidjeti ga i čuti se s njim nije isto«, rekla sam pogledavajući mimo njega u dnevni boravak. Nisam mogla ništa razabrati u tami. Jedino je svjetlo dolazilo iz stražnjeg dijela stana, a iz prijašnjih sam dolazaka sa Samom znala da se tamo nalazi Ozzyjeva spavaća soba.

Ozzy je još malo pritvorio vrata, tako da sam mu sad vidjela jedva trećinu tijela. Usne su mu bile izvijene u nezadovoljnu grimasu. »Nisam se niti čuo s njim.«

»Nikakvi pozivi? Poruke?«

»Potpuno mi je jasno što znači ‘Čuti se s nekim’.«

Nisam odustajala. »Znači, uopće niste bili u kontaktu?«

Uklonio je još jednu kovrču s lica, a namršteni izraz lica i naglasak u govoru postojali su sve očitiji. »Siguran sam da će se Sam javiti.«

»A ja sam sigurna da mi ti nešto prešućuješ.«

Prošlo je nekoliko sekundi, ali rezultat mog prodornog pogleda bio je tek njegov uzdah.

»Sam je odveo Audrey sakupljati slatkiše po susjedstvu«, rekla sam. »Kada se nisu vratili kući, otišla sam ih potražiti. Nju sam našla. Njega nisam.«

Oči su mu se malo raširile. »Ostavio je Audrey samu?« Dobro. Sad se zabrinuo.

»Bila je nekoliko ulica dalje od naše kuće, s dvije žene koje nisam nikada vidjela.«

Zabrinutost mu je nestala s lica. »Je li ih Sam poznavao?«

»Jednu od njih povremeno je viđao na školskom parkiralištu«, priznala sam. Nije mi se svidio način na koji me Ozzy pogledao kada sam to rekla. Kao da me sažalijeva. Kao da zna nešto što ja ne znam.

»Pa eto, sve jasno.«

»Zar ti se ne čini da je loše odabran trenutak? Misliš da bi Sam ostavio našu kći samu na Noć vještica?«

»Zar za to uopće postoji dobar trenutak?« Ozzy je duboko uzdahnuo. »Kasno je, Cassie«, rekao je znakovito trljajući oči. »Nazvat ću te ako mi se Sam javi. Kako god bilo, nadam se da ćete sve to riješiti.«

Zatvorio je vrata i ostavio me zapanjenu. Kog' je vraga mislio s onim što je rekao na kraju?

Hodajući prema automobilu, razmišljala sam o Ozzyjevoj posljednjoj opasci. U glavi sam ponovno vrtjela brak sa Samom i Samovu ulogu u njemu. Sjetila sam se kako se pobrinuo za moju ranu nakon napada i njegova pogleda kad je shvatio da sam se izložila riziku. Bio je zaigran, tvrdoglav, privržen, znao bi se i povući u sebe, ako nije bilo po njegovom. U nezahvalnim situacijama oko odgoja djece često bi me natjerao na ulogu strogog roditelja i mrzio je sukobe - možda čak do te mjere da bi radije izbjegao razgovor o svojoj želji za razvodom?

Odbacila sam tu misao čim mi se pojavila u glavi. Istina, Sam jest bio tajnovit u vezi jutrošnjeg telefonskog poziva, ali ujedno je bio i muškarac koji je platio akupunkturu za razrednog zamorčića. Dok je pohađao srednju školu, umiješao se kada je grupa mladića zlostavljala manjeg učenika kovrčave kose. Iz sukoba je izašao s krvavim nosom i vječnim Ozzyjevim prijateljstvom. Sam je bio optimist, ali je ujedno bio i izuzetno zaštitnički nastrojen suprug i otac. Tip čovjeka koji se maskirao u zombija kako bi svoju šestogodišnju kći vodio sakupljati slatkiše.

Nakon što sam razmislila o svemu tome, nisam mogla vjerovati da je Sam nesretan.

Ta je misao bocnula moju savjest i prije nego što sam je uspjela odagnati: možda se nije radilo o tome da on nije sretan sa mnom, nego da je sretniji s nekom drugom.

Upalila sam automobil. Dvadeset i dvije minute kasnije, skrenula sam na Terra Linda Drive. U te dvadeset i dvije minute ponovno sam samu sebe uvjerila da me Sam voli, da voli našu djecu i da ne bi otišao bez objašnjenja.

Kada je objašnjenje stiglo, samo minutu kasnije, nije bilo ono što sam očekivala: *sms* poruka od Sama u trenutku kad sam stigla pred našu kuću. Tri riječi: *Žao mi je.*

Parkirala sam na sredinu prilaza. Nije bilo potrebe da parkiram na desnoj strani, koja je obično bila namijenjena meni, zato što je u nekom trenutku u proteklih sat vremena Samov automobil nestao.

9

Ušla sam u kuću i stajala u mraku, a prazan me dom podsjećao na sve ono što bi moglo biti izgubljeno. Zatvorivši oči, vidjela sam Sama i sebe kakvi smo bili onih nekoliko prvih mjeseci u ovoj kući. Vidjela sam Sama kako bebu Lea podiže u zrak, stojeći ispred prozora u dnevnom boravku dok su oboje bili obrubljeni svjetlom poslijepodnevnog sunca. Tada se Leo ispovraćao na njih oboje. Sam se nasmijao jer - što drugo učiniti? - i zatim pogledao u mene, izvijenih obrva i zamolio me »jako velik« ručnik. Kada sam otvorila oči, sjećanje je bilo toliko živo da sam gotovo zaškiljila od zamišljenog sunca i osjetila miris ukiseljenog mlijeka.

Voljela sam Sama tada, volim ga i sada, vjerojatno ću ga voljeti uvijek. Čak i ako je on prestao voljeti mene.

Kad sam upalila svjetlo, prvo što sam primijetila bila je prevrnuta čaša nasred poda u dnevnom boravku. Zbunila sam se na trenutak, a onda se sjetila: jeruzalemski cvrčak kojeg sam ulovila prije nego što sam izašla iz kuće. Dok sam tražila Sama, on je ušao u naš dom, prevrnuo čašu i pobjegao.

Ponovno slobodan, kukac je vjerojatno pronašao neki tamni kutak u koji se sakrio, podvukao se pod krevet ili uvukao u cipelu. Mogla sam ga zamisliti, udaljenog samo nekoliko centimetara: one vanzemaljske oči koje me promatraju, donja čeljust koja se trza, a bodljikave nožice, koje koristi za prekapanje po truleži, spremne su pojuriti stazama mog doma.

Mrzila sam te male gadove.

Zoe je ustrajala na tome da kukci kao što su cvrčci i bubamare, pa čak i pauci, donose sreću. Ali, jeruzalemski cvrčci zapravo i nisu cvrčci, stoga se njegova nevidljiva prisutnost činila kao nešto posve suprotno. Premda sam znala da je samo slučajnost, to što je kukac pobjegao istovremeno kad je i Sam nestao činilo mi se kao loš predznak.

Nabrzinu sam uzela nešto odjeće za oba djeteta, a zatim otišla u glavnu spavaonicu kako bih spakirala i svoju torbu.

Još sam uvijek razmišljala o onom kukcu i o Samu kad sam ga ugledala na noćnom ormariću, psa načinjenog od presavijenog papira. Možda zbog užasa od kojeg mi se još uvijek stiskao želudac ili posvemašnje iscrpljenosti, ali sada, gotovo u tami, origami stvorenje nije se više činilo onako bezazleno kao pod

jutrošnjim svjetlom. Prišla sam noćnom ormariću, ali sam oklijevala prije nego što sam ispružila ruku. Kada sam dotaknula papir, gotovo sam očekivala da će me ugristi.

I ponovno, okrivila sam stres, no s ušima savijenim prema dolje i širokom, papirnatom glavom, podsjetio me na labradora.

Podigla sam ga do nosa i pomirisala. Učinilo mi se da sam osjetila natruhe čokolade. Ruke su mi podrhtavale dok sam rastvarala origami i otkrivala komad papira s bakrenom folijom. Na bakrenoj strani bilo je utisnut naziv čokolade za kuhanje koju smo ponekad kupovali.

Na drugoj strani olovkom je bio napisan broj.

2.

Sjetila sam se što me Rico pitao nakon napada: Znači li mi što broj tri?

Ponekad prekoračimo preko životnog praga, a da to i ne primijetimo. U lipnju se pozdravimo sa srednjoškolskom prijateljicom, ne znajući da će se ona odseliti tijekom ljeta. Upišemo se na sat mikrobiologije koji će promijeniti smjer naše karijere ili jednog običnog utorka, upoznamo osobu za koju ćemo se vjenčati.

Ali, ovaj se prag pojavio s bliještećim strelicama usmjerenim na njega i s mnogo uskličnika.

2.

Nisam znala što je taj broj predstavljao, ali znala sam da nešto znači. Zureći u četverokutni komad papira, sinulo mi je pitanje: ako Sam nije bio onaj koji je ostavio origami psa na mom noćnom ormariću, kako je osoba, koja ga *jest* ostavila, dospjela u našu spavaću sobu?

Žurno sam presavila papir i gurnula ga u džep.

10

Zoe je živjela u kući mediteranskog stila čiji je krov bio prekriven crjepovima, a imala je i uzak balkon s izbočenom ogradom od kovanog željeza na koji se izlazilo kroz visoka, staklena vrata. Duž staze koja je vodila do ulaznih vrata, cvjetale su čuvarkuće cvjetovima poput čička, sukulenti s ružičastim vrhovima, a visoka, ukrasna trava i ljubičasti cvjetići njihali su se na vjetru.

Kad sam došla k Zoe, Audrey je spavala. Zoe je bila budna. Zoe je otključala vrata čim sam joj poslala poruku da stižem. Kada sam ušla u kuću, moja prijateljica ljubičaste kose bila je na kauču, duge noge podvukla je ispod sebe, a jednooka mačka Smootch mazila joj se oko ramena, na trenutke izgledajući poput najjezovitijeg šala na svijetu. Ranije toga dana uspijevala sam izbjeći Zoeina pitanja. No, odlučan izraz njezina lica govorio mi je da to sada neće biti moguće.

»Kako je Audrey?« pitala sam.

»Nije se probudila. Ima li vijesti o Samu?«

Utonula sam u pretrpanu fotelju nasuprot nje i obgrlila ukrasni jastučić. »Poslao je poruku da mu je žao.«

»To je sve. Žao mu je. O, i više nema njegova automobila.« Promeškoljila sam se i malo olabavila stisak na jastuku. Najednom, više ga nisam imala snage niti držati pa sam ga spustila na pod. »Kad sam razgovarala s Ozzyjem, rekao mi je da se nada da ćemo Sam i ja sve riješiti.«

Zoeino lice bilo je poput praznog slikarskog platna na kojem se svaka emocija ukazivala kao živopisan potez lastom i koju nije bilo moguće pogrešno protumačiti. Boja za koju se trenutačno odlučila bila je crvena. »Kog' je vraga tim mislio?«

»Nije rekao.«

»Vaš brak je čvrst.«

No, je li to bila istina? Kad je Audrey bila beba i trebala transplantaciju jetre, ja se s dm nisam dobro nosila. Ponovno sam si dopustila povratak u stare, davno napuštene obrasce - više sam pila, produžila sam rad u ambulanti kako bih imala osjećaj da ipak nekome pomažem - zato što sam, kao mama i kao osoba s medicinskim obrazovanjem, posve iznevjerila svoju kći.

Tek kad je dobila žuticu, uočila sam simptome, a dotad je već bila bolesna. Jako bolesna. A ja sam bila ljuta. Jako ljuta.

Sam je, međutim, preuzeo moju ljutnju, preuzeo bol naše kćeri i izvukao obitelj iz krize. Uvijek sam mogla računati na njega, čak i kad on nije mogao računati na mene. No u posljednje sam vrijeme opet više radila, ali ovog se puta Sam malo povukao. Samo malo. Tek koliko je bilo dovoljno da primijetim.

Dio mene samo je čekao da kaže: *Volim te, ali ne mogu više ovako.*

Ispričala sam Zoe kako se Sam ponašao toga dana i detaljnije joj opisala napad kojemu sam svjedočila noć prije.

Kad sam završila, rekla je: »Uvijek si željela biti dobri Samaritanac.«

Njezina me opaska iznenadila, ali onda sam se sjetila: ona me prije nije poznavala. Nije poznavala Cassie koja je gledala kako Dirk, psihopat s koledža, zlostavlja svoju djevojku. U posljednja sam dva dana dvaput pomislila na taj napad. Zašto?

Znala sam odgovor na to pitanje: »Mnogo je stvari u mom životu koje sam mogla učiniti drukčije.«

»Kao na primjer?«

Te noći na koledžu ja sam bila osoba koja je nazvala 112 kad je ona djevojka poletjela preko balkona. A onda sam samo gledala odozgo kad je stigla policija. Svi su gledali, naravno, osim onih koji su pobjegli s tuluma zabrinutiji za prikrivanje svog stanja nego za sudbinu djevojke na tlu.

Bili smo u šoku, opravdavala sam nas. Sad tu neučinkovitost osjećam kao krivnju. Da je ona djevojka umrla u minutama prije dolaska policije, umrla bi sama.

Zanemarila sam Zoeino pitanje. »Samo mi je drago da sam se prošle noći zatekla tamo.« Promijenila sam temu. »Mislim da je Sam bio u kući. Kad sam ušla kako bih pokupila naše stvari, čaša kojom sam uhvatila jeruzalemskog cvrčka bila je prevrnuta. Znači, osim ako kukac nije na steroidima...«

»Ne mogu vjerovati da bez problema mjeriš temperaturu golemim psima, a bojiš se kukca koji je tek nešto veći od palca.«

»Aha, znam, i pauci nose sreću. Ali, ima još nešto.«

Izvadila sam iz džepa omot od čokolade i pokazala ga Zoe.

»Što je to?«

»To sam jutros pronašla na noćnom ormariću. Od toga je bio napravljen pas.«

»Kao, origami?«

»Da. Prvo sam pomislila da je Samov, ali sad...«

Pustila sam je da nekoliko sekundi razmisli o tome, čekajući hoće li zaključiti isto što i ja. Točno sam zapazila trenutak u kojem joj je sinulo. Baš poput mene, i ona je pomirisala omot.

»Miriše na čokoladu.« Razrogačila je oči i otvorila usta i gotovo bez daha upitala: »Lester?«

»I meni se čini, ali nemam pojma što bi broj dva trebao značiti.«

»Hmm.«

»Hmm?«

»Ništa. Znači, to je broj dva.«

»Nakon što sam svjedočila napadu, detektiv me pitao znači li mi što broj tri.«

»Je li ti znači?«

»Osim što je broj između dva i četiri, baš ništa. Ali djeluje kao prijetnja, osobito nakon onoga što se dogodilo Lesteru.«

Na trenutak je zašutjela i namrštila se. »Mislila sam da si to pronašla *prije* nego što je Lester bio otrovan?«

»I jesam.«

»Hmm.«

»Trebala bih nazvati detektiva Ricoa... Što je?«

»Znam da si uznemirena.«

»Naravno da sam uznemirena. Izgleda da je moj muž putem poruke od tri riječi okončao naš brak.«

»Sjećaš se kad smo Bobby i ja prekinuli, pa sam željela ići k njemu?«

»Željela si mu staviti sardine u spremnik goriva.«

»Varao me s mojom sestričnom. Ionako ne bi uspjelo. Morala bih mu obiti spremnik tako da bi primijetio da nešto nije u redu i prije nego što bi sardine napravile pravu štetu.«

»Znači *to* je bilo ono što nije valjalo s dm planom.«

»U svakom slučaju, ti si me spriječila. Znala si da sam uzrujana i da nisam sva svoja i rekla si mi da ne stavljam sardine u Bobyjev spremnik.«

»Ti stvarno misliš da je ideja da nazovem Ricoa u vezi Sama i omota čokolade jednaka kao i tvoje vandaliziranje automobila bivšeg dečka?«

»Ne, uopće nije. Samo što... Žao mi je, Cassie, ali ne razmišljaš trezveno. I normalno da je tako, nakon svega što si prošla u zadnje vrijeme, ali, kao tvojoj prijateljici, zadatak mi je da ja budem ona koja će ostati prisebna.«

»Ona prisebna, ha? Nismo li upravo spominjale tvoj plan da ubaciš ribu u spremnik bivšem?«

Na njezinom izražajnom licu pojavio se cerek, ali u njemu je bilo i neke tuge. »U redu, nisam obično ona koja je prisebna, ali hajde da ovaj put pokušam. Prvo, omot. Kad si mi ga pokazala, nisam vidjela broj.«

»Nego što?«

Preokrenula je papir na stranu folije i prstom pratila izbočeni trag olovke koji je tamo ostavio zrcalnu sliku.

»Slovo S. Vjerojatno bi mogao biti i broj dva. Mislim, jasno mi je zašto si to pomislila. Snaga sugestije. Sjetila si se onoga što te pitao detektiv pa si vidjela dvojku dok je pale meni palo na pamet da bi ostavljanje origami psa bilo nešto što bi Sam učinio. I zato sam vidjela S.«

»Ali, slažeš se da miriše na čokoladu?«

»Bila sam u vašoj kući. To je čokolada koju i vi koristite.«

»Misliš da je slučajnost?«

»Kako bi vam netko ušao u kuću? U spavaću sobu?«

»Carver je uzeo moj automobil, zajedno s mojim ključevima. Brave smo promijenili tek kasnije, jučer ujutro.« Pomislila sam na kukca koji se oslobodio. »Ako to ima veze s onom noći i ako je on nešto učinio Samu, onda ima i ključeve nove brave.«

»Sve mi se to čini nekako - previše. Zar nije vjerojatnije da ti je Sam to ostavio kao romantični znak pažnje, iako se tek sad, kad ga nema, čini kao nešto prijeteće?«

Uzela sam omot natrag, ali nisam ništa rekla.

»I nije li vjerojatnije da je Sam, s obzirom na poruku koju si primila, otišao zato što...«

»Zato što?« Premda sam znala u kom smjeru ide rečenica.

Zoe je oblilo rumenilo i spustila je ruku na moje koljeno. »Zato što je to htio.«

»Onda ovo baš i ne bi bilo najprikladnije vrijeme za romantične znakove pažnje.«

»Znači, tebi ovo što govorim nema smisla?«

Poigravala sam se vjenčanim prstenom. »Mislim da mi Sam već tjednima pokušava nešto reći, a ja sam to propustila. Ipak, ako postoji i najmanja šansa da nije nestao svojevoljno...«

Zoe je završila rečenicu umjesto mene. »Moraš učiniti sve što možeš kako bi ga pronašla.«

Smooch se sa Zoeinog vrata spustila u njezino krilo. Zoe ju je sve snažnije milovala dok je razmišljala o onome što će sljedeće reći. Zahvaljujući njezinom licu na kojemu se zaista sve moglo iščitati, bilo mi je jasno što slijedi. Naposljetku je to i izgovorila: »Nadam se da te Sam vara.« Nakon što se odlučila za rješenje koje je istovremeno bilo i logično i značilo bi da je Sam na sigurnom, glas joj je postao življi. »Sam se sumnjivo ponašao, rekao je da morate razgovarati. One su žene spomenule da je izgledao kao da čeka nekoga, u blizini kuće kod koje si pronašla Audrey. Poruka koju ti je poslao. I očito je da je Ozzy upućen i da ga pokriva.« Zastala je kako bi došla do daha. »Nadam se da se Sam spetljao s nekom fufom i da mu samo treba vremena da dobro o svemu razmisli jer, ako je to ono što se dogodilo, vratit će se kući.«

Premda mi je i sama pomisao na to slamala srce, pomislila sam: *Nadam se da je tako.*

11

Zaspala sam s rukom na mobitelu, a tako se i probudila. Pogledala sam na ekran. Više nije bilo poruka od Sama.

Iz kuhinje su dopirali zvuci Audrey i Zoe koje su spremale doručak. Smijale su se. Još jučer ujutro to smo bili nas četvero, u našoj kuhinji. Sam je mutio jaja i nitko od nas nije shvaćao da bi nam to mogao biti posljednji doručak kao obitelji.

Nisam još bila spremna za Audreyna pitanja pa sam se omotala u deku i nazvala sina.

» Hej .« U Leovu se glasu osjetila uobičajena doza tinejdžerske nestrpljivosti. »Što je, mama?«

»Samo se javljam.« Prisilila sam se da mi glas zvuči vedro. *Ovdje je baš sve u redu.* »Jeste li se ti i Tyler sinoć dobro proveli?« »Aha, valjda jesmo. Zašto si zvala?«

»Samo da ti kažem da te volim.«

»Volim i ja tebe. Ti i tata dolazite na utakmicu?«

Mojem je grlu trebao trenutak da se pročisti. »Nisam sigurna hoće li tata uspjeti doći večeras.«

»Ali ti dolaziš, zar ne?«

»Mislila sam da možda ni ti ne bi trebao ići.«

»Molim?« Mislim da bi Leo zvučao manje iznenađen i da sam mu rekla da se selimo u Congo kako bismo živjeli s čimpanzama. »Šališ se, jel' da?«

»Mislila sam da bismo, umjesto toga, ti, Audrey i ja mogli otići na večeru.«

»Zašto bismo to učinili?«

»Večernji obrok je, zapravo, prilično uobičajen.«

Uzdahnuo je nimalo zadivljen mojom dosjetkom. »Ali, to je Monty.« Srednja škola Montgomery High, suparnici Santa Rose. »Neću propustiti Monty. Nema šanse. Trener bi me ubio.«

Razmislila sam o tome da prisilim Lea da propusti utakmicu. Ja sam mu majka. Mogla sam to učiniti. No, tada sam pomislila: baš kao što je naša obitelj možda već pojela posljednji zajednički doručak, tako bi večeras mogla biti Leova

posljednja utakmica. Ako se Sam nikad ne vrati, Leu propuštanje utakmice s Montyjem više neće biti najgora stvar na svijetu.

»Samo se brinem za tebe.«

Leo je osjetio da mi je glas malo zadrhtao. »Jel' sve u redu, mama?« Stanka. »Zašto tata ne dolazi na utakmicu?«

Laž se pojavila u trenu. »Tata je na učiteljskom seminaru, a ja sam dobro. Mislim da sam još malo potresena od preksinoć.«

»Aha, onda dobro, ako je sve ok... Stvarno moram ići.« Nestrpljivost se vratila. »Tyler i ja svratit ćemo do teretane prije škole.«

»Poslije mi pošalji poruku.«

»Zašto?«

»Zato što sam ja tvoja mama.«

»Aha, i brineš za mene, znam. Dobro. Tylerova mama je spremna, tako da...«

»Idi.«

»Vidimo se na tekmi?«

»Audrey i ja dolazimo.«

Audrey se ponovno smijala u kuhinji. Činilo se nemogućim da tolika buka proizlazi od tako malog djeteta. Uvijek je bila vedra, otvorena duha. Sada su ona i Leo bili ono što mi je davalo snage da stanem na noge i fokusiram se, što mi je bilo potrebno kako bih se mogla suočiti s još jednim, vjerojatno, pakleno teškim danom.

DOK SMO SE vozili u školu, Audreyna slojevita odjeća toliko ju je napuhala da je izgledala poput sljezova kolačića. Nakratko sam pogledala u retrovizor kako bih vidjela stražnje sjedalo na kojem se vrpoljila kako bi se što udobnije namjestila u svojoj dječjoj sjedalici.

»Mamice, možemo li i mi sljedeće godine imati jednu od onih bundeva koje izgledaju kao da povraćaju?« pitala je. »Znaš ono, sa sjemenkama i ljepljivim dijelovima koji im izlaze na usu?«

Napokon pitanje na koje mogu iskreno odgovoriti. Nešto ranije, kada me Audrey pitala gdje joj je tara, laž mi je bila gorka u ustima: rekla sam joj da je tati žao što ju je ostavio samu i da je jutros morao rano otići na učiteljski seminar. Ista laž koju sam rekla i Leu. Najgore je bilo to što su mi oboje povjerovali, bez pitanja.

Stala sam uz pločnik u blizini Osnovne škole Hidden Valley.

»Naravno. Sljedeće godine možemo imati takvu bundevu.«

Skoro sam se zagrcnula kada sam izgovarala *sljedeće godine.* Tko zna što će u međuvremenu biti s našom obitelji?

»Savannah kaže da je njezin tata oblikovao bundevu da izgleda kao šišmiš, ali mislim da je bundeva koja povraća veća fora.«

Rekavši to, Audrey je zgrabila tijaru i ruksak, brzo me zagrlila i odskakutala prema grupi djevojčica koje su ciknule u znak pozdrava. Steglo me oko srca. Zaboravi sljedeću godinu. Ne znam ni kako će izgledati *sljedeći dan.*

Ranije sam otkazala sve najhitnije slučajeve, uputivši ljude kod dragih veterinara. Sada kad nisam imala ni pacijenata ni djecu za koje se moram pobrinuti, razmišljala sam o svom sljedećem potezu.

Sam nije odgovorio ni na jedan od desetak poziva koje sam mu uputila, posljednji prije manje od pola sata. Po prvi u put u, ni sama ne znam koliko mjeseci, gotovo sam nazvala svog oca, ali prošlo je već dosta godina otkad se nismo čuli. Šest godina. Posljednji smo put vodili usiljeni razgovor jedno mjesec dana nakon što se rodila Audrey. Lea je jedva i poznavao, a Audrey nije nikada ni vidio, pa kako bi onda sad bio od pomoći?

Preda mnom se pojavilo pročelje srednje škole prije nego što sam i sama shvatila kamo sam se uputila. Ušla sam na parkiralište za nastavnike i pogledom potražila Samovu plavu Toyotu Camry. Kada je nisam pronašla, parkirala sam. Nastava u Audreynoj osnovnoj školi počinjala je petnaest minuta nakon početka nastave u srednjoj, dakle nastava se već održavala. Mogla sam nazvati tajništvo i raspitati se je b se Sam pojavio na poslu, ali znala sam odgovor: nije.

Sjedila sam u automobilu dvadeset i pet minuta, sve dok zvono nije oglasilo kraj prvog sata. Držala sam volan dok sam pretraživala gomilu, ne da bih ugledala Sama, nego Lea. U moru učenika trebalo mi je nekoliko trenutaka da razaznam koji je od čudnjikavih, prekrasnih tinejdžera onaj moj. Tada sam ga ugledala i, kao i svaki put, osjetila sam toplinu oko srca. Leo je šetao s Tylerom i još jednim dečkom kojeg sam prepoznala, ali čijeg se imena nisam mogla sjetiti. Moj se sin smijao na onaj specifičan način na koji je to činio kada je bio u društvu prijatelja, ne znajući da mama gleda. Leo je balansirao na pragu zrelosti, ali još je uvijek bio dječak koji treba oca koji se ponaša odgovorno.

Na mobitelu sam otipkala još jednu poruku Samu i pritisnula slanje i prije nego što sam se stigla predomisliti.

Dok sam čekala na odgovor, ponovno sam pročitala poruku: *Daj mi razlog da te ne prijavim kao nestalu osobu? Imaš pet minuta.*

Samu su bile dosta i tri: *Treba mi vremena.*

E pa, naša djeca trebaju tatu.

Znam.

Nazovi me.

Prošlo je nekoliko minuta prije nego što se na ekranu pojavila još jedna poruka: *Ne mogu. Ne još.*

Zašto ne?

Komplicirano je. I zatim: *Nisam sam.*

Usprkos tome što sam sinoć pomislila da me Sam možda vara, ono što mi se sad pojavilo pred očima bio je Sam kako se skriva u toaletu ili u prtljažniku vozila nekog stranca. U oba je scenarija bio pretučen i krvav.

Kada sam prestala s takvim prizorima, još mi je jedna mogućnost pala na pamet: možda mi poruke uopće ne šalje Sam.

Tko je s tobom? Jesi li ozlijeđen?

Odgovorio je samo na drugo pitanje: *Oporavit ću se.*

Onda me nazovi.

Odgovor nije stigao pa sam nazvala njegov broj. Odmah se uključila govorna pošta.

Njegova je poruka došla samo tren kasnije: *Žao mi je.*

Vidim da se ne odvajaš od knjige Klišeja za svakodnevnu upotrebu.

A što bi ti željela da ti kažem?

Željela bih da mi kažeš koji se vrag događa!

Na trenutak sam zastala kako bih skupila hrabrost i postavila pitanje na koje zapravo i nisam željela čuti odgovor. *Varaš li me?*

Nekoliko su minuta na ekranu poskakivale točkice što je značilo da Sam nešto tipka, ali poruka koja je stigla imala je samo pet riječi: *Daj mi vremena do večeras.*

Nisam odustajala: *Nisi mi odgovorio.*

Čekala sam da se ponovno pojave točkice. Prošlo je trideset sekundi. Minuta. Naposljetku sam napisala: *Kako da budem sigurna da si to zaista ti?*

Ovoga je puta odgovor došao brzo: *A tko bi drugi bio?*

I opet izbjegavanje odgovora.

Kad su Audrey i Leo bili bebe, Sam je spavao s monitorom na svojoj strani kreveta. Čak i kad su počeli duže spavati i rjeđe se budili noću, Sam bi ih odlazio pogledati barem jednom svake noći. »Za svaki slučaj, da se monitor možda nije pokvario«, govorio bi.

Zašto si ostavio Audrey s onom ženom?

Večeras. Obećavam.

Ne znam mogu li ti dati toliko vremena.

Opet točkice, a onda: *Kad smo se prvi put vidjeli. Princeza Jellybean.*

Naglo sam udahnula: *Što?*

Pitala si jesam li ovo zaista ja.

Ruke su mi drhtale kad sam postavila pitanje na koje još uvijek nije odgovorio: *Varaš li me?*

U hladnom, iznajmljenom vozilu, ispunjenom umjetnim mirisom borovine, čekala sam na Samov odgovor, a kad su se na ekranu pojavile točkice, srce mi je

počelo tako glasno udarati da sam gotovo očekivala da i vjetrobransko staklo počne podrhtavati. Zatim je, na trenutak, moje srce stalo. Stao je moj čitav svijet zato što je Samova posljednja poruka sadržavala samo jednu riječ: *Da*.

12

Iznad predvorja policijske postaje Santa Rosa lebdjeli su oblaci nalik pamuku, a prijepodnevno sunce probijalo se kroz niz suhonjavih javora. Ušla sam i tražila detektiva Raya Ricoa. Nije ga bilo, ali mi je policajac za prijamnim pultom, štrkljast čovjek šiljatog nosa, rekao da će pozvati nekog drugog da mi pomogne i zamolio me da pričekam. Čekanje mi nije išlo ni prije Samova nestanka.

Žena koja se pojavila pet minuta kasnije - pet minuta koje su mi se činile kao čitav sat - bila je moje visine, imala je kosu stegnutu u čvrstu punđu i previše rumenila na obrazima. Predstavila se kao Marisol Torres i povela me u prostoriju nešto dalje od predvorja. Usprkos strogoj frizuri, policajka je bila ljubazna, a njezin blagi osmijeh djelovao je iskreno.

Doduše, i moj je brak djelovao iskreno.

Torres je zabilježila kontakt informacije, lozinke društvenih mreža i fizički opis mog muža. Kad je tražila sliku, pregledavala sam fotografije u mobitelu dok nisam našla onu najpogodniju. Bila je to slika od prije nekoliko godina, kad smo išli na planinarenje u Annadel State Park, područje koje je kasnije poharao požar. I zelena stabla i Samov specifičan osmijeh bili su tragovi nekih prošlih vremena.

»Ovo vam sigurno nije lako«, rekla je Torres. »Kada ste posljednji put vidjeli muža?«

»Jučer ujutro, nešto prije sedam.«

»Šest i trideset? Šest i četrdeset i pet?«

»Šest i četrdeset i pet.«

»Osim toga, jeste li još bili u kontaktu?«

»Razgovarali smo telefonom u 19:14.« Točno sam znala vrijeme zato što sam provjerila svoj popis poziva. Nekoliko puta. »Kad sam došla kući, malo iza sedam, on je već odveo našu kći u maškare.«

»Što vam je muž rekao kada ste posljednji put razgovarali?«

O tome nisam trebala ni razmisliti. Naš sam posljednji razgovor neprestano ponavljala u glavi otkad je Sam nestao. »Rekao je da će on i Audrey doći kući za oko pola sata i da moramo razgovarati.«

»O čemu?«

»Nije ulazio u pojedinosti.«

Pozorno me promatrala. Premda je pokušala ublažiti pogled, više nisam bila sigurna je li policajka Torres na mojoj strani.

»Što ste potom učinili?«

»Čekala sam da se vrate kući.« Za sebe sam zadržala podatak da sam zaspala. Djelomično zbog krivnje, no većim dijelom zato što bi to moglo dovesti do pitanja kao što su: *Zaspali ste? A dijete i muž su vam nestali? Kakva ste vi osoba?*

Vjerojatno bi drukčije formulirala pitanja, ali to bi bilo ono što bi ona mislila. Torres nije trebala dodatne razloge zbog kojih bi sumnjala u mene.

Nastavila sam: »Nešto iza devet primila sam poziv u vezi pacijenta i tada mi je sinulo da se Sam i Audrey još uvijek nisu vratili kući.«

»Niste shvatili da se nisu vratili kući, a prošlo je... Koliko? Gotovo dva sata nakon što ste razgovarali s mužem?«

Gledajući unatrag, možda je bilo glupo prešutjeti spavanje. Sad je kasno. Lice mi je ostalo smireno, kao i policajčino.

»Tako je.«

»Što ste učinili kada ste shvatili da vam muž nije došao kući?«

»Otišla sam ga tražiti.« Ispričala sam Torres kako sam pretraživala susjedstvo i kako sam našla Audrey s one dvije žene.

»Otad niste imali nikakav kontakt sa Samom?«

Oklijevala sam. »Izmijenili smo nekoliko poruka«, rekla sam. »Ali, nisam sigurna je li ih pisao Sam.«

Ipak sam joj ih pokazala.

Torres se pridigla na stolcu, s olovkom iznad papira na podmetaču s hvataljkom, kojim je, uvježbanom ležernošću, balansirala na koljenu.

»Zašto sumnjate da ove poruke nisu od vašeg muža?«

Dok sam se vozila prema policiji, dugo sam razmišljala o ovom pitanju pa sam zato odgovorila s lakoćom. »Jeste li u vezi, policajko Torres?«

»Svatko je jednom bio zaljubljen.«

Prošli su me trnci zbog sličnosti s onim što je Carver Sweet rekao prije dvije večeri. »Zašto to kažete?«

Torres me pogledala kao da sam vanzemaljac koji ju je upravo pitao može li napraviti naušnice od njezinih očnih jabučica. »Hej, pa vi ste postavili pitanje.«

»Oprostite. Ono što želim reći jest, kada ste u vezi, ljudi vas uvijek pitaju kako ste se upoznali, zar ne? U prvom me trenutku spominjanje Princeze Jellybean zapanjilo, ali onda sam se sjetila koliko smo samo puta ispričali tu priču. I sve ostalo... Jednostavno nije zvučalo poput njega.«

»Kako to mislite?«

»Kao prvo, nije pitao za djecu.«

Torres se stegnula čeljust. »Ne mislite da postoji šansa da je vaš muž otišao svojevoljno?«

Nagonski sam odmahnula glavom, ali naravno da je vjerojatnost postojala. Premda je zadržala neutralan izraz lica, osjetila sam da nije uvjerena. Nisam je mogla kriviti. Nisam ni sebe u potpunosti u to uvjerila.

»Čak i ako poruke jesu od Sama, evo, ovdje spominje da je ranjen.« Pokazala sam na ekranu poruku u kojoj pitam Sama je li ozlijeđen, a on odgovara da će se oporaviti. »Ako je ranjen, to biste trebali istražiti. A, ako poruke nije pisao Sam...« Ostavila sam misao nedovršenu. Obje smo znale što se moglo dogoditi ako Sam nije poslao te poruke.

Torres je nekoliko minuta šutjela, a potom je rekla: »Je li Sam ikada imao problema s mentalnim oboljenjima ili uživanjem opijata?«

»Nije.«

»Financijskih problema?«

Automatski sam željela odgovoriti naravno da nije, no nisam se sjetila provjeriti naše bankovno stanje ili račune kreditnih kartica. Ja sam se brinula za financije ambulante, a Sam se bavio kućnim računima. Činilo se to kao pravedna podjela poslova, ali sad sam shvatila da ne znam čak niti koliko plaćamo za kablovsku ili osiguranje vozila. »Mislim da nije.«

Torres je zastala, lupkala olovkom, a zatim rekla: »Gospođo Larkin, znam da vam ovo možda nije lako čuti, ali morate u obzir uzeti i sljedeće: dvije su vam žene, bez vidljivih razloga, rekle da su vidjele Sama netom prije nestanka i da je odavao dojam osobe koja čeka nekoga. Da je svojevoljno ostavio kći s njima. Mi ćemo ostati otvoreni za sve mogućnosti, ali trebali biste i vi.«

Nije mi svidjelo kako su se Torresine savršeno oblikovane obrve namrštile iznad suženih očiju. Onaj blagi osmijeh sada kao da je sadržavao više sažaljenja nego suosjećanja.

Ipak, nestanak mog muža neprestano se vraćao na neospornu činjenicu: »Sam ne bi nikada ostavio Audrey samu.«

Izraz lica policajke Torres ostao je nepromijenjen. »Nije bila sama. Čak i ako vi niste poznavali te žene, vaš muž jest.«

Ovim me komentarom povrijedila, premda joj to nije bila namjera. Sam je poznavao mamu u kostimu vještice zato što je on bio onaj koji je svakoga dana vozio Audrey u školu. On je bio onaj koji je bio prisutan. Sve dosad, dok nije iznenada nestao.

»Zašto bi uopće ostavio Audrey s nekim, samo nekoliko blokova dalje od naše kuće?« pitala sam. »Uostalom, vi niste vidjeli Audrey sinoć. Bila je uznemirena. Plakala je. Ako je Sam namjeravao otići na više od nekoliko minuta, naša kći toga sigurno nije bila svjesna.«

»Imate li brojeve telefona tih žena?«

Odmahnula sam glavom. Još jedan propust s moje strane.

Torres je kimnula kao da je moj previd bio razumljiv, no osjetila sam da mi zamjera. Ili sam to možda zamjerala sama sebi.

Izvadila sam omot od čokolade iz torbice, u koju sam ga ranije spremila. Pokazala sam ga Torres. Ispričala sam joj sve o Lesterovom trovanju i o tome kako je od tog omota bio napravljen origami pas kojega sam pronašla na svom noćnom ormariću.

Uzela je omot i stavila ga na svoj podmetač. »Pozabavit ćemo se time, a podatke o vašem mužu ubacit ćemo u državnu bazu nestalih osoba.« Pripremila sam se za *»ali«* koji sam osjetila da slijedi. »Pozabavit ćemo se time, *ali* ako ne pronađemo nešto što bi upućivalo na to da je vaš muž u opasnosti, ne možemo mnogo toga učiniti. Nažalost, odrasli mogu odlaziti i dolaziti kako ih volja.«

Torres je spustila olovku i nagnula se prema naprijed, što je vjerojatno bila gesta namijenjena meni. Da uspostavimo vezu.

»Većina odraslih koji nestanu vrate se kroz nekoliko dana«, objasnila je. »Izglednije je da su odrasli otišli svojevoljno, nego da su bili žrtve zločina. Možda to sad ne izgleda tako, ali to je zapravo dobro. Veći su izgledi da je Sam na sigurnom.«

Premda su njezine riječi bile točno ono što sam željela čuti, baš me i nisu utješile.

»Mi ćemo ovo istražiti, ali postoje stvari koje biste i vi mogli učiniti: raspitajte se kod prijatelja, u bolnicama, prihvatilištima. I ponavljam, ako postoji ijedan dokaz koji ukazuje na to da je Sam odveden protiv svoje volje, istražit ćemo to kao i svaki drugi zločin. Ne znači da to nećemo uzeti u obzir samo zato što izgledi ne idu u prilog mogućnosti da se tako nešto dogodilo.«

Kimnula sam i tako joj ukazala da se slažem da ćemo time završiti razgovor. Međutim, izgleda da razgovor nije završio.

»I još nešto. Podnošenjem ove prijave imate pravo znati ako vam pronađemo muža na sigurnom.«

»Što bi značilo?«

»To je jedino što imate pravo znati. Ako pronađemo vašeg muža, a on ne želi da znate gdje je, mi vam ne smijemo otkriti taj podatak.«

Namjestila si je podložak u krilu i ponovno promijenila temu. »Prije dva dana sudjelovali ste u napadu, zar ne?«

»Bio je ovo pakleni tjedan.«

Uspravila se, položaj tijela odjednom joj je bio oprezan kao i pogled. »Policija traži obrasce. Napad sam po sebi mogao bi se objasniti samo lošom srećom ili da ste se našli u krivo vrijeme na krivom mjestu. Ili čak u pravo vrijeme na pravom

mjestu, ako pogledamo iz perspektive žene kojoj ste spasili život. Ali, dodajmo tome supruga koji nestaje samo dvadeset i četiri sata kasnije i ubojstvo...«

Vidjevši da nije odmah završila rečenicu, ponukala sam je: »Napadnuta žena je preminula?«

»U srijedu je gospodin Sweet bio vrlo zaposlen. Prije nego što je napao onu ženu, otrovao je svoju suprugu«, rekla je. »Sigurni ste da ga ne poznajete?«

Otkad sam sudjelovala u napadu, iz glave nisam mogla izbiti Carverovo lice. Najviše od svega pamtila sam ožiljak – naborani ožiljak koji mu prelazi preko čeljusti poput albino zmije. Biljeg predatora. Taj ožiljak ne bih zaboravila ni da sam ga primijetila u normalnim okolnostima.

»Nikad ga nisam vidjela. Nego, žena koju je pretukao - preživjela je?«

Pogled policajke Torres postao je prodorniji, a ja sam osjetila kako mi boja navire u inače blijede obraze. »Gospođa Breneman jučer je puštena iz bolnice.«

Obično sam bila dobra u čitanju ljudi, a u kratkoj pauzi u njezinu disanju i načinu na koji je stiskala podložak uočila sam iščekivanje.

»To mi je drago čuti«, rekla sam.

Torres je kimnula, napokon na nogama. »Javit ćemo vam ako nešto saznamo. Javit ćemo vam i kad možete doći po svoj auto.«

Posve sam na to zaboravila pa sam joj zahvalno kimnula. »Samo, vaša torbica... Nije bila u autu kad smo ga pronašli. Ili ju je uzeo sa sobom ili bacio.« Nijedna mogućnost nije bila utješna.

Policajka Marisol Torres se udaljila, a svu njezinu prvotnu toplinu zamijenila je učinkovita oštrina.

Gledajući policajku kako odlazi, pomislila sam na Sama. Možda i nisam bila onoliko dobra u čitanju ljudi koliko sam mislila.

13

Kad sam napustila policijsku postaju, jesenje je sunce napokon dobilo bitku s oblacima, ali je nakon borbe ostalo slabo i nije moglo pružiti toplinu.

Zastala sam ispred postaje. Trebala bih otići kući, provjeriti računalo, pregledati ispise telefonskih poziva i račune kreditnih kartica. Međutim, pri samoj pomisli na dom sjetila bih se Sama kako radi *tamale,* isključuje protupožarni alarm kad su se slučajno zapalile kukuruzne pogačice. Ili Sama koji se brine za ogrebotine na Audreynim koljenima i laktovima - nevažne bi ozlijede odmah nestajale uz tatinu pažnju i superheroja Flastera. Sjetila sam se posljednjeg puta kad je Leo imao gripu, kad nam je dozvolio da sjedimo na kauču pokraj njega. Jedno čitavo subotnje poslijepodne proveli smo tako, ispod dekice, gledajući reprize South Parka i Miyazakijeve filmove.

Nisam mogla ići kući.

Premda još nisam odlučila što da sljedeće učinim, hodala sam prema automobilu kao da pred sobom imam cilj. Samo se kreći, sama sam sebi rekla, upravo onako kao što sam to radila i noć ranije. Razmišljanja mogu pričekati do večeras, kad ću još jednu noć provesti ili na Zoeinom kauču ili prvi put sama u krevetu koji sam običavala dijeliti sa Samom. Nisam bila sigurna imam li dovoljno hrabrosti za ovo drugo.

Još sam uvijek pokušavala osmisliti plan kad sam se provezla pokraj policijske postaje - i ugledala je. Mala, metalna kutija, s crnom lećom usmjerenom prema ulici. Skrenula sam u sljedeći blok i naposljetku se ipak uputila prema kući. Kružila sam kroz nekoliko blokova prije nego što sam stigla do naše kuće. Hladno je sunce lišilo čarolije susjedstvo u kojem je Sam nestao. Sada se moglo vidjeti da su duhovi zapravo obične plahte, a kosturi samo plastika. Vještica se, bez sjenki i svjetlucajućih prstenova, žalosno naslonila na ogradu. Netko joj je dronjavu haljinu poprskao jajima.

Bio je petak, još ni jedanaest sati ujutro i na ulici nije bilo nikoga, ali nisam ni tražila ljude. Tražila sam kamere. Žene poput onih koje sam upoznala večer prije - gusarica i vještica koje su se tužile na djecu koja dolaze »sa svih strana« - bile su upravo oni tipovi koji bi željeli nadzirati tko se kreće po susjedstvu. Hodala sam niz jednu stranu ulice - prošla sam uz kuće u rančerskom, tradicionalnom i srednjovjekovnom stilu - pa niz drugu, a dvorišta su se isticala hrastovima,

rascvjetanim stablima kruške, živicom u drvenim vazama i zimzelenim biljkama. Pregledavala sam prostore oko ulaznih vrata, balkone i krovove ne bih li uočila nadzorne kamere.

Nisam vidjela nijednu. Pretpostavljam da su mogle biti skrivene ispod nadstrešnica ili kamuflirane u grmlju, ali nije li upravo cilj nadzora spriječiti zločin? I što je s kamerama u zvoncima na vratima? Netko me možda upravo promatra preko neke aplikacije ili na mobitelu, a ja to nikad neću saznati.

Osjetila sam poznat ubod nezadovoljstva. U prvom razredu srednje škole, u Phoenim, pridružila sam se ekipi za kros i vrlo brzo shvatila da mrzim trčanje. Bilo je tu previše žuljeva i grčeva u nogama, a pluća su mi često bila na granici pucanja. Nije bilo endorfina, samo naleta boli i strahovanja da ću se možda baš toga dana ispovraćati, a kakva bi to tek bila sramota?

Ipak, završila sam sezonu. Jer to je ono što sam uvijek radila: završavala započeto. I tako sam, stojeći u susjedstvu u kojem je Sam posljednji put viđen, prolazila istim pravcem kao i one večeri, ovaj put pažljivije zagledajući zvonca na ulaznim vratima.

Gotovo mi je promakla, zato što sam se koncentrirala na viša područja. Ali nije mi kamera privukla pozornost nego bundeva. Stajala je gurnuta ustranu, na trijemu, pa je zato i nisam uočila dok sam prvi put prolazila. Na nekim je mjestima već počela gnjiliti, a i boja joj je izblijedjela.

Ipak, bila je majstorski izrezbarena. Oči kao da su joj ispadale od očaja, obrve su bile dva luka koja izražavaju zaprepaštenost, a usta okrenuta nadolje. Iz tih se usta prosipala, između pažljivo oblikovanih očnjaka, obilna ljepljiva masa puna sjemenki.

Kao da bundeva povraća.

Ovo je bila točno onakva bundeva kakvu je Audrey spomenula ranije, a stajala je na ciglenom trijemu dvokatnice, samo dvije kuće dalje od pretjerano okićene kuće ispred koje sam je pronašla.

Besplatne novine bile su rasute ispred vrata, u blizini bundeve, a nekoliko ili je bilo i na travnjaku ispred kuće. Bočni je prozor bio napuknut i prekriven kartonom.

Pokucala sam premda nisam očekivala da će se netko pojaviti.

»Prodajete nešto ili tražite Gardnerove?« Okrenula sam se prema glasu koji je pripadao starijoj ženi s naočalama, s okvirom leopard uzorka, u cvjetnoj bluzi i plavkastim, širokim hlačama. »Jer, ako tražite Gardnerove, odselili su se sredinom mjeseca.«

Ali, ako je kuća bila prazna već nekoliko tjedana, svjetlo na trijemu nije trebalo biti upaljeno večer prije. A ako svjetlo nije bilo upaljeno, kako je onda Audrey vidjela bundevu? Meni je pri danjem svjetlu gotovo promakla.

Žena u plavkastim hlačama, s kosom tek malo svjetlije nijanse, moju je stanku shvatila kao znak da želim saznati više. »Stan, muž, radio je na parkiralištu. Prije

nekoliko mjeseci ostao je bez posla. Žena, Christina, radila je kao profesorica na zamjeni, ali to im nije bilo dovoljno za život. Ne u Sonorna Countyju.

Preselili su se u Ohio.« Ispružila je ruku i ja sam je prihvatila. »Inače, ja sam Helen.«

»Drago mi je. Cassie.« Izvadila sam mobitel i pokazala joj sliku Sama. »Jeste li vidjeli ovog čovjeka? Možda sinoć?«

Starija je žena bolje namjestila naočale i nagnula se prema slici. »Je li to vaš muž?«

Potvrdno sam kimnula, a Helen se nasmiješila. »Baš je zgodan mladić. Uvijek sam padala na jamice na obrazima. I moj je Bob imao jamice.«

»Sjećate li se jeste li ga vidjeli?«

»Naravno. Najviše zbog curice. Sva je blistala i bila je jako pristojna. Neka djeca ne kažu čak ni hvala, ali ona jest.«

Srce mi je poskočilo u grudima. »Vidjeli ste Audrey?«

»Curicu? Bila je preslatka i jedina maca s krunom koju sam sinoć vidjela.«

»U koliko je to bilo sati?«

»Oko osam sam ostala bez slatkiša, a oni su bili među posljednjim maškarama. Znači, možda petnaest do osam?« Razmislila je nekoliko sekundi, a potom kimnula. »Da, točno tako nekako.«

To je bilo nedugo nakon što me Sam nazvao. Trideset i jednu minutu kasnije, da budem precizna. Sam je obećao doći kući za trideset. »Je li još netko bio s njima?«

Žena je nagnula glavu, njezina je znatiželja prelazila u sumnjičavost. »Imate li vas dvoje nekih problema, jel' o tome riječ? Jer, ja nisam od onih koji se žele miješati.«

Mislim da se Gardneri ne bi složili s ovim.

»Moj muž je nestao.« Kada sam to izgovorila naglas, po drugi put u sat vremena, još sam jače osjetila onu težinu u želucu. Pokušala sam se bar malo nasmiješiti kako bih ublažila riječi, ali bojim se da više nisam mogla sakriti da sam loše, baš kao ni ona bundeva na trijemu.

»I mislite da je možda otišao s nekim? S nekom ženom?«

»Moguće je.«

Razmislila je o ovome, prolazeći prstima kroz plavkastu kosu. »Jednom sam pomislila da me Bob vara, kratko nakon što smo se vjenčali. Pronašla sam pakiranje kondoma. Zalila sam ih onom tintom koja se vidi samo pod UV svjetlima.«

Nisam se mogla suzdržati. »I što je bilo?«

»Kada sam prvi put primijetila da ih nekoliko nedostaje, čekala sam dok ne zaspi i onda uzela UV svjetiljku. Provjerila sam mu ruke. Sve sam provjerila. Bio

je čist. Ispostavilo se da su to bili prijateljevi kondomi, a Bob ih je čuvao kako ih žena tog tipa ne bi našla. Dala sam ženi i kondome i UV svjetiljku.«

Toliko o Heleninoj politici o nemiješanju. Ili je možda tada započela s tom politikom. Ne bih rekla da su joj bili zahvalni na poklonu.

»U vezi onoga što ste pitali, nitko nije bio s njima, samo on i curica.«

»Ako vas smijem pitati, koja je vaša kuća?«

»Žuta rančerska.« Helen je pokazala prema kući nasuprot mjesta na kojem smo stajale.

Dala sam starijoj ženi svoju posjetnicu. »Ako nešto čujete...«

Helen je uzela posjetnicu i spremila je u džep na hlačama. »Sigurni ste da ne poznajete Gardnerove?«

Odmahnula sam glavom, a starija je žena nastavila: »Dvoje mlađe djece Gardnerovih još ne idu u školu, ali najstariji je u trećem razredu. Jadan mali. Vjerojatno se osjeća kao da mu se cijeli svijet okrenuo naglavce.«

Uvukla sam dlanove u rukave pulovera, odjednom ponovno osjetivši hladnoću. Što bi bilo s mojom djecom da im se otac nikada ne vrati kući? »To mora da je strašno«, složila sam se.

»Ali, Ohio je lijep. Tamo mi živi rođakinja«, rekla je žena. Pozorno mi je promatrala lice, a onda namignula. »Nadam se da ćete pronaći svog muža.«

Potapšala me po ramenu i otišla.

14

Toliko sam bila usredotočena na susjedstvo u kojem je Sam nestao da sam gotovo previdjela svoje. Zatim sam prošla pokraj kuće Gina Baldovina.

Premda se tri put ženio, gospodin Baldovino trenutačno je živio sam. Uvijek su bile žene one koje su odlazile. Shvatila sam to kada je, nedugo nakon što smo se uselili, gospodin Baldovino prešao preko ceste kako bi mi rekao da previše zalijevam svoje smilje.

Gospodin Baldovino otad nam se obratio samo jednom, prošle jeseni, kad su mu s prednjeg trijema nestale grablje za lišće, istog dana kada je kod Lea došlo nekoliko prijatelja. Nisam uspjela uvjeriti susjeda da dečki nemaju veze s tim. Grablje za lišće, pokušavala sam mu objasniti, nisu baš visoko na listi želja većine tinejdžera, ali on je otišao mrmljajući nešto na talijanskom.

Sljedeći je dan gospodin Baldovino ugradio nadzornu kameru. Od toga je dana kamera bila usmjerena prema našoj kući.

Disanje mi se uskladilo s brzinom koraka kojima sam prelazila ulicu prema Baldovinovoj kući. Moje je kucanje tek neznatno nadglasalo bučne otkucaje mog srca.

Gospodin Baldovino se nije odazvao pa sam pritisnula zvonce. Zavjese su se razdvojile i opet spojile.

Prošlo je pet minuta, ali nastavila sam odlučno stajati na njegovu trijemu. Ponovno sam pokucala, a kad ga ni to nije pokrenulo, pozvonila sam. Naizmjenično sam kucala i zvonila i uhvatila lijepi ritam kad su se vrata napokon odškrinula. Kroz uzak otvor samo sam djelomično vidjela jedno oko i pola nosa.

»Što želite?« otresito je upitao.

S mojim se susjedom ne bi imalo smisla upuštati u pristojan razgovor pa sam se odlučila biti kratka: »Snimke vaše nadzorne kamere od sinoć i rano jutros. Molim vas.«

Ono jedno oko se suzilo. Vjerojatno se u njemu vodila borba između uobičajenog poriva da zalupi vrata i želje da sazna više o mogućem zločinu u vlastitom susjedstvu. Znatiželja je pobijedila nepristojno ponašanje. »Zašto?«

Nisam željela podijeliti svoju priču s njim, pa sam pribjegla laži. »Nestala mi je viseća vaza s bočnih dvorišnih vrata.«

»Ne sjećam se viseće vaze.«

Opsovala sam u sebi zato što se nisam sjetila reći Audreyn bicikl ili Leove kopačke. Za takve ga stvari ne bi bilo briga. Zapravo, sumnjam da bi ga dirnulo i da su nestala sama djeca.

»Tek sam je sinoć objesila«, objasnila sam.

»Jesu li vam navraćali sinovi prijatelji?«

Uzdahnula sam, trudeći se ostati pribrana. »Nisu.«

»Što je bilo u vazi?« pitao je dok mu je oko i dalje bilo samo uski prorez na licu.

»Ne znam. Neki sitni žuti cvjetići.«

Na to je prezrivo frknuo. »'Šimi žuti cvjetići'. Takvih biljaka stvarno nema puno.«

Međutim, moje ga je neznanje uvjerilo pa je otvorio vrata dovoljno da mu mogu vidjeti oba oka. »Idite i kupite si novo.«

»Cvijeće je bilo novo, ali vaza je bila majčina«, lagala sam. Ponovno. Nisam imala ništa majčino.

Gospodin Baldovino razmislio je o ovome. »To su *moji* DVD-ovi.«

A zbog čega bih drugog došla? Pomislila sam. »Mogu vam platiti.«

Još se više namrštio. »Ne treba meni vaš novac. Možete vratiti one grablje za lišće koje je ukrao vaš sin.«

Kako je ovaj čovjek uspio privući tri žene?

»Moj sin nije ukrao vaše grablje, gospodine Baldovino, ali, naravno, mogu vam kupiti nove.«

»Ne biste kupili prave.«

Prigušila sam još jedan uzdah. »Postoji li nešto što trebate, gospodine Baldovino? Možda bih vam mogla obaviti neke stvari?«

Nije imao automobil, bio je u osamdesetima, ali čim sam izgovorila ponudu, njegova su se prsa nadula. »Molim? Mislite da sam ja neki invalid?«

»Naravno da ne mislim. Što kažete na nešto iz našeg vrta?«

To ga je zaintrigiralo. »Želim stablo«, rekao je. »Japanski javor.«

»Nema problema.«

Očekivala sam da će otići i donijeti snimke. Umjesto toga bez riječi je zatvorio vrata i, nekoliko minuta kasnije, još se uvijek nije vratio.

Opet sam počela kucati.

»Što je?« zaurlao je kroz vrata.

»Mogu li dobiti snimke?«

»Donijet ću ih nakon što odrijemam.«

Razmišljala sam je li pametno da ga nastavim pritiskati, ali svaka daljnja prepirka mogla bi rezultirati njegovim zahtjevom za još kojim stablom iz našeg vrta.

Nisam se željela vratiti kući, no sad sam bila prisiljena čekati snimke pa više nisam imala izbora. Ipak, ostala sam stajati kao da sam pustila korijenje na prilazu gospodina Baldovina, baš kao i japanski javor koji će uskoro biti iščupan iz našeg vrta.

NI TRAČAK PRIJEPODNEVNOG SVJETLA nije se probio kroz guste zavjese naše dnevne sobe. Te smo zavjese stavili ubrzo nakon Audreynog rođenja, u isto vrijeme kada smo kupili i kauč na razvlačenje. Audrey su mučile kolike i često se budila. Iz tog sam razloga u ovoj sobi živjela tijekom prvih osam tjedana njezina života.

Stojeći u mraku, bez ičega što bi mi odvraćalo pažnju, prisjećala sam se tog vremena novootkrivenom jasnoćom. Sve mi je to tada bilo previše i osjećala sam se kao da sam posve sama. Postalo je još gore kad je otkrivena Audreyna dijagnoza. Onda sam se počela povlačiti. U to sam vrijeme mislila i da me Sam vara.

Ta je sumnja nestala. Otjerana je one noći kad je Sam odlučio spavati pokraj mene u dnevnom boravku. Ipak, sad Sam se pitala jesam li prebrzo odagnala sumnje? Je li moguće da me još otad vara?

Nisam se čvrsto uhvatila za tu teoriju, ali je nisam ni odbacila.

Od noći kada sam Audrey pronašla samu, dvoumila sam se između povjerenja i sumnji, na svaki sam trag gledala kao na dokaz da je Sam otišao svojevoljno ili kao na nešto što je bilo protivno onome što sam smatrala istinom.

Ako sam tako Iako posumnjala u Sama, je li uopće bilo važno što je istina?

Naš dom nije imao prostoriju koja je mogla služio kao radna soba pa smo kao prostor za rad uredili jednu stranu blagovaonice. Prije dosta godina Sam je pronašao stari pisaći stol bačen uz cestu, a onda ga je cijeli vikend strugao, brusio, brtvio i obojio u tamnozelenu. Na sredini stola stajalo je obiteljsko računalo oko kojega je bilo svega i svačega. Na desnoj strani Leov udžbenik iz povijesti, hrpe blokova za pisanje i dopola puna čaša vode. Na lijevoj Audreyn pribor za crtanje i bočice ljepila sa šljokicama. A na polici iznad sveg tog kaosa stajala je slika: Sam i djeca u Nacionalnom parku *Sugarloaf Ridge,* iz vremena kada je Leo još bio dovoljno malen da bi sjedio u tatinu krilu. Kao i obično, ja nisam bila na slici.

Smjestila sam se u stolac, otvorila našu stranicu za internet bankarstvo i pregledavala prošlomjesečne transakcije. Bilo je tu plaćanja namirnica, goriva, režija i restorana, najčešće onih koji pakiraju hranu za van. Taj je mjesec plaćen tehnički pregled i registracija mog vozila. Bilo je tu i nekoliko kupnji putem interneta koje nisam prepoznala, ali kada sam ih pobliže provjerila, kupljene stvari

nisu bile neočekivane: futrola za mobitel i teniske za Lea te nekoliko knjiga za Audrey.

Vratila sam se još jedan mjesec unatrag, ali i dalje nisam primjećivala ništa sumnjivo. Nije bilo podizanja ni velikih iznosa ni niza manjih. Tijekom protekla dva mjeseca samo je tristo dvadeset dolara podignuto s bankomata. Prema onome što sam vidjela, nije bilo plaćanja romantičnih večera, kupovanja cvijeća ih donjeg rublja. No, ako je Sam i imao ljubavnicu, bio je sigurno dovoljno pametan da plaća gotovinom.

Otkrila sam samo jednu stvar koja me iznenadila, ali to nije bilo plaćanje. Bilo je to ono što je nedostajalo. Nakon što sam pročešljala dvomjesečne transakcije, nisam pronašla uplatu rate hipoteke.

Otišla sam na internetsku stranicu naše hipotekarne banke. Tamo se potvrdilo ono što sam već sumnjala: otplata kuće kasnila je četrdeset i pet dana.

Pokušala sam se sjetiti razloga za takav previd jer to nije moglo biti ništa drugo nego - previd. Sam je u posljednje vrijeme bio smeten. Oboje smo bih. Da smo kasnih s plaćanjem računima, Sam bi mi rekao. Ne bi riskirao mogućnost da nam djeca ostanu bez krova nad glavom. Nismo imali tajni.

Sama sam sebe ulovila u laži koju sam si neprestano ponavljala. Naravno da smo imali tajne. Samo ih nisam smatrala važnima. Prošli sam tjedan rekla Samu da dolazim ravno kući, a zapravo sam sat vremena provela tumarajući po knjižari. Prošli mjesec, kad sam Leu kupila teniske, lagala sam da su bile na rasprodaji samo kako bih izbjegla raspravu. Bolje da Sam to otkrije kada se bude bavio računima nego na kraju napornog radnog dana.

Volim te, ali previše trošiš na djecu.

Sve dok Sam nije nestao, mislila sam da imamo samo takve tajne. Prešućene sitnice i preskupe teniske. No, možda je tako zapravo počelo. Male tajne postanu velike sve dok ti jednog dana muž ne nestane, a ti otkriješ da kasnite s plaćanjem hipoteke.

Što još nisam znala o svom mužu?

Vratila sam se listi bankovnih transakcija i ovoga se puta usredotočila na uplate. Pomoću kalkulatora na mobitelu zbrojila sam Samovu plaću za zadnja dva mjeseca. Nisam znala točno do u dolar koliko zarađuje, ali ukupan je iznos bio manji nego što sam očekivala. Vratila sam se šest mjeseci unatrag i te iznose usporedila sa sadašnjim. Sadašnje su uplate bile znatno manje. Prije dva tjedna nije uopće bilo uplate.

Borila sam se kako bih odgonetnuta što sve to znači. Uzima li Sam gotovinu od svoje plaće i sprema novac negdje sa strane sve dok ne sakupi dovoljno za bijeg? Jesu li mu smanjili plaću, a on mi to nije rekao? Sigurno je da mi nije rekao za propuštene rate hipoteke, pa tko zna što još skriva?

Najednom me obuzela ljutnja, gorka i oštra. Što je sve ovo, *Same?*

Gurnula sam sliku Sama i djece s police tako da je pala licem na stol, glupi stol, obojen glupom nijansom zelene zato što je Sam rekao da je u skladu s bojom mojih očiju. Mislila sam da se staklo razbilo, ali ostalo je netaknuto, što mi se činilo poput izdaje. Uz trzaj sam otvorila ladicu i tresnula sliku unutra. Ovoga je puta staklo napuklo u obliku paukove mreže.

Perverzno zadovoljna, s treskom sam zatvorila ladicu. Zatim sam je otvorila i opet je, još jače, gurnula natrag. Drugi je udarac olabavio metalnu ručicu tako da se rasklimala kada sam i treći put tresnula ladicom.

Gdje si, Same? Zašto nisi ovdje?

Gotovo sam zaplakala od bijesa, ali stisnula sam zube i potisnula suze. Nije se radilo samo o Samu. Radilo se o svemu skupa. Napadu na stazi. Trovanju zbog kojeg sam skoro izgubila pacijenta. Pronalasku Audrey sa ženom koju nisam poznavala. O mom ocu. O meni samoj.

Zatim, bio je tu i Carver Sweet, čovjek koji je ubio svoju ženu i znao gdje stanujemo.

Čekala sam da mi ruke prestanu podrhtavati prije nego što sam pažnju ponovno usmjerila na računalo. Ovoga su mi puta prsti nesigurno prelazili po tipkovnici i trebalo mi je nekoliko pokušaja da točno unesem Samovu lozinku. Koristio je istu lozinku za sve društvene mreže, zapravo i za sve drugo, tako da nije bilo teško provjeriti sve stranice koje je posjećivao. Ili barem one za koje sam znala. Zatim sam izvukla njegovo prijenosno računalo iz torbe koju je držao ispod stola pa provjerila i njega. Nije bilo iznenađenja. Sam se uvijek brinuo oko pružanja dobrog primjera svojim učenicima i uvijek je pazio što objavljuje.

Budući da Sama nije bilo manje od jednog dana, osjećala sam se poput voajera. Uhode. Razmišljala sam da na svoje profile na društvenim mrežama objavim da tražim informacije. *Jeste li vidjeli moga muža?* No takva mi se molba činila preuranjenom.

Bih li trebala nazvati Samove rođake koji žive u drugim državama? Medije? Unajmiti privatnog detektiva?

Svaka mi se mogućnost o kojoj sam razmišljala činila besmislenijom od prethodne, ponajprije zato što sam izbjegavala one puno teže.

Sam je možda u zatvoru.

Možda je u bolnici.

Možda je...

Otjerala sam posljednju misao i otvorila stranicu s popisom lokalnih zatvorenika. Nakon što tamo nije bilo ničega, nazivala sam bolnice. Ponovno. Na kraju sam, nevoljko, nazvala mrtvačnicu. Čekala sam pet minuta da provjere podatke. Ali nisu primili tijelo niti jednog neidentificiranog muškarca.

Prešla sam na ispise poziva naših mobitela. Kliknula sam na Samov broj, pregledavajući prvo pozive, a zatim poruke. Najpažljivije sam proučavala pozive u vrijeme kad nisam bila kući.

Naglo sam uzdahnula. Dva su se broja isticala: jedan sam prepoznala, drugi nisam.

Broj koji sam prepoznala upadao je u oči zbog naznačenog sata. Sam je, otkad je nestao, poslao poruke na samo dva broja: moj i, očito, Ozzyjev. Samov mi je prijatelj lagao.

Drugi broj, onaj koji nisam prepoznala, pojavljivao se tri puta na dan Samova nestanka. Nijedan poziv nije trajao duže od pet minuta. Vrijeme jednog od poziva bilo je jučer ujutro, onda kad je Sam čekao da izađem kako bi se javio. A do jednog je došlo tek nekoliko minuta nakon našeg posljednjeg razgovora.

Netko je glasno zakucao na vrata, a ja sam poskočila. Na pragu je stajao gospodin Baldovino, s lopatom u jednoj ruci i DVD-om zataknutim ispod pazuha. Uzeo ga je i pružio mi. »Evo«, rekao je.

Primijetivši kako gledam u lopatu, dodao je: »Sad ga je najbolje iskopati, dok je još u fazi mirovanja.«

Isprva nisam ni shvatila da govori o japanskom javoru koji sam mu obećala. Meni biljke nisu išle od ruke, ubila bih svaku koju bih dotakla, ali Sam je volio vrt. Skoro sam mu, iz navike, ponudila Samovu pomoć. Onda sam se sjetila. Prislonila sam se na vrata kako bih se pridržala.

»Hvala vam«, rekla sam mu, uzimajući DVD.

Gunđao je. »Ne volim da me se laže«, rekao je. Upravo kad sam ga željela pitati na što misli, dodao je: »Nema nikakve viseće vaze.«

Naravno da je pogledao snimke.

»Onda«, upitao je, pokazujući na DVD. »Tko je čovjek koji uzima automobil vašeg muža?«

ZATVORILA SAM VRATA dok je gospodin Baldovino i dalje tamo stajao, ali nisam imala snage odgovoriti mu na pitanje. Ponovno sam bila sama i više nije bilo potrebe za pretvaranjem. Spuznula sam na pod prije nego što me izdaju koljena koja su klecala. Ispred mene vidio se trag sunčeve svjetlosti, ali ja sam sjedila u sjeni, s DVD-om u ruci. Osjećala sam se kao da se u meni otvorila šupljina koju je potom ispunila gusta, gorka tama.

Lakše je bilo vjerovati u preljub i da je Sam otišao svojom voljom, a sad mi je postalo jasno zašto nisam posve odbacila tu mogućnost. Štoviše, očajnički sam se za nju držala zato što je bila poput splavi na beskrajnom, nemilosrdnom oceanu.

Zurila sam u DVD koji sam držala u ruci i sama sebi govorila da je gospodin Baldovino stariji čovjek, njegovo neprestano škiljenje dokazuje da mu je vid sve slabiji, samo što je previše ponosan da to prizna. Nadzorna snimka mogla bi biti zrnata, ili sam barem tako čula. Nikada nisam morala nijednu pogledati. Čovjek za kojega je moj susjed mislio da je netko drugi mogao bi, zapravo, biti Sam, snimljen iz ugla iz kojega se možda doimao višim ili nižim, mršavijim ili debljim ili iz nekog drugog razloga nije bio nalik sebi.

Čak i dok sam se tako pokušavala umiriti, znala sam da si to ne mogu priuštiti. Morala sam se odvojiti od splavi i vidjeti kuda će me odnijeti ocean, usprkos vlastitim sumnjama u preživljavanje.

Tako sam čvrsto stiskala DVD da su mi članci na ruci pobijelili dok sam prelazila sobu i približavala se DVD uređaja Obrisala sam prašinu - osim za gledanje obiteljskih snimki, uređaj više nismo ni koristili - i ubacila DVD. Prekriženih nogu sjela sam ispred TV-a, s daljinskim upravljačem u krilu, udaljena tek nešto više od pola metra od ekrana. Uređaj se automatski pokrenuo.

Snimka je bila oštrija nego što sam očekivala. Osjetila sam kako se strah uvlači u mene. Slika je bila toliko jasna da se slaba nada koju sam gajila da gospodin Baldovino nije prepoznao Sama, čak i s druge strane ulice, istog trena rasplinula.

Premotala sam snimku do nekoliko trenutaka prije nego što sam došla kući iz ambulante. Govorila sam si da možda postoji neki trag, vidljiv kao i Sam i Audrey koji napuštaju kuću - možda je on nosio torbu, ili se iza njih pojavila i tajanstvena žena. No, zapravo, samo sam ga morala još jednom vidjeti.

A kad se pojavio, srce mi se slomilo. Način na koji se kretao - kako je podigao Audrey na rame, dugim nogama preskočio stubu na trijemu, spustio kći na pločnik uz pretjeran okret - tako je jasno odavao Sama. Vitak, atletske građe, opušten. Čak mi je i sada, pod ovim okolnostima, srce brže zakucalo i to ne samo zbog zabrinutosti.

Pokušala sam zamisliti da čujem Audreyno hihotanje i gledam Samov smiješak. Ali, nisam mogla. Bili su figure i sjene i svjetlo i život, a zatim ih više nije bilo.

Premotala sam DVD unatrag i ponovno pogledala isječak. Do trećeg gledanja njih su dvoje postali mutni, stopili su se u zamagljenu masu, zajedno s mojim neprolivenim suzama.

Fokusirala sam se na disanje dok sam premotavala svoj dolazak kući, a onda i svoj užurbani odlazak nešto kasnije. Bila sam uznemirena, ali također i u neznanju, moj je svijet još uvijek bio netaknut.

Slike na DVD nastavile su se izmjenjivati. Kad sam na ekranu ugledala sebe kako se udaljujem od kuće, usporila sam snimku i nagnula se prema naprijed, očiju usmjerenih na plavu Toyotu Camry parkiranu na lijevoj strani našeg prilaza.

To se dogodilo u 12.36. Oblik se pojavio s desne strane TV ekrana - ako je neko drugo vozilo iskrcalo uljeza, nije se vidjelo u kadru - i krenuo prema automobilu. Prije manje od pet minuta fokusirala sam se na pravilno disanje, a sada mi se činilo gotovo nemogućim natjerati pluća da uopće uzmu zraka.

Gospodin Baldovino imao je pravo. Čovjek na ekranu nije bio Sam. Međutim, moje su sumnje da je možda neki stranac uzeo automobil bile neutemeljene. Premda sam ga vidjela samo jednom, odmah sam prepoznala čovjeka na snimci:

snažne građe, još uvijek u istoj odjeći u kojoj je bio i noć prije, napadač sa staze ušao je u Samov automobil i odvezao se.

Lopov nije morao provaliti kroz prozor ili obiti bravu. Bilo je dovoljno da izvadi Samove ključeve iz džepa.

15

Napravila sam kopiju DVD-a i stavila je u ladicu pisaćeg stola. Original sam ubacila u torbicu.

Također, isprintala sam kadar na kojem se vidi čovjek koji je uzeo Samov automobil. Čovjek za kojeg sam vjerovala da je Carver Sweet. Najjasnije se vidio iz profila i ovako, nepokretan, mogao bi biti bilo tko - da nije bilo tamnih čekinja po čitavoj neobrijanoj bradi, osim na mjestu na kojem bi se nalazio ožiljak.

Presavila sam papir u uredan kvadrat i stavila ga u torbicu, pokraj DVD-a.

U policijskoj postaji za pultom je stajao onaj isti mršavi policajac šiljatog nosa. Rekla sam mu da bih trebala detektiva Raya Ricoa.

Kao i one noći kad smo se upoznali, Rico je bio u uštirkanoj košulji, ali ovoga je puta, umjesto slanine, na kravati imao uzorak sitnih hot-dogova.

»Opet ste na *junkfoodu,* vidim.« Predala sam Ricou DVD. »To je najbliže što mu se približavam ovih dana. Moram paziti na kolesterol.« Spustio je pogled na DVD. »Što je ovo?« »Čuli ste za Sama?«

»Dobio sam kopiju izvješća.«

»Jeste li već štogod saznali?«

»Prošlo je tek nekoliko sati.« Premda je to bila istina, u glasu sam mu osjetila natruhu frustracije. Čak sam i ja znala koliko su ti prvi sati važni. »Jeste li dobro?«

Njegovo me pitanje iznenadilo i zahtijevalo je duži odgovor za koji nisam imala vremena. »Ovo je snimka susjedove nadzorne kamere. Prilično sam sigurna da je Carver Sweet uzeo automobil moga muža.«

Rico mi je rukom pokazao prema stražnjoj strani postaje gdje se, pretpostavila sam, nalazio njegov ured, ali odmahnula sam glavom. »Moram nekamo ići, samo sam vam željela dati ovo.«

Ricov je pogled i dalje bio prodoran, ali blaži nego tijekom onog prvog ispitivanja. »Niste mi odgovorili na pitanje.«

Koje pitanje? U mislima sam ponovila naš kratak razgovor i sjetila se u trenutku kada je ponovno upitao: »Jeste li dobro?«

Željela sam vjerovati Ricou, no znala sam da je žena prva osoba na koju policija posumnja kad nestane muž. Zrak u postaji bio je suh i bilo je pretopio.

»Bit ću dobro tek kad Sam bude pronađen, a Carver Sweet uhićen.«

»Pronaći ćemo ih obojicu, doktorice Larkin«, rekao je. »Torresica je spomenula da ste našli papirnati omot presavijen u oblik psa. I s napisanom brojkom dva.«

»Prijateljica je pomislila da bi to moglo biti slovo S.«

»Meni je izgledalo kao dvojka.« Bila je to jednostavna izjava, ali ponovno sam počela disati punim plućima. Kao da sam uz stube nosila težak komad namještaja čiji je jedan kraj naglo pridržao Rico.

»One noći na stazi pitali ste me znači li mi štogod broj tri. Jeste li pronašli nešto slično?«

Rico je rukom prešao preko kravate kao da će time utažiti želju za hot-dogom. »Ne origami, ne.« Detektiv je zurio u mene onim svojim pogledom, kao da mi očima skida kožu. Da sam imala tajni, sve bih mu priznala. »Radilo se o kamenu. S napisanim brojem tri.

»Napisanim?«

»Mislim da je upotrijebljena akrilna boja. Bijela boja, sivi kamen. Analizira se.«

»Gdje ste to našli?«

»U Carverovu autu.«

Tako sam se snažno ugrizla za jezik da sam osjetila krv.

Carver.

Premda protivno zdravom razumu, zamislila sam ga ovdje, kako nas promatra. Uživa u mojoj bespomoćnosti. A možda više i nije u Santa Rosi nego se tisućama kilometara daleko, u nekom oronulom podrumu, iživljava mučeći mog zarobljenog muža.

Ako Sam nije otišao svojevoljno. Neprestano sam se vraćala na tu mogućnost.

Kako god bilo, bez Sama osjećala sam se kao da više nemam uporište, kao da sam prepuštena sama sebi i da sve više klizim prema navikama koje sam odavno odbacila. Nekadašnja ja bila je onaj tip djevojke koju biste rado poveli na tulum. Znala je smiješati ubojiti *mojito,* odgovoriti na sva pitanja iz društvenih igara i čuvala bi vam leđa, ako biste se upustili u tučnjavu s novom curom bivšeg dečka, čak i ako niste imali pravo.

Ali sa starom Cassie ne bi bilo nimalo lako živjeti. Bila je osorna, zlopamtilo i nije baš uvijek trezveno razmišljala, posebice nakon previše onih *mojita.* Nije mi bilo drago da mi se stara Cassie opet mota po glavi.

»Nemate novosti o tome gdje bi Carver mogao biti?« pitala sam.

»Još ništa, ali tražimo ga.«

Tišina se odužila i osjetila sam da od Ricoa više neću ništa saznati. Uostalom, morala sam otići do samoposluge. Pri samoj pomisli na sljedeće odredište osjetila sam razdraženost i postala nestrpljivija.

»Javit ćete se ako nešto doznate?« željela sam znati.

Detektiv Rico kratko je kimnuo, a zatim zagladio svoju hot-dog kravatu. »Naravno«, rekao je. Bila sam 25 posto sigurna da mu vjerujem.

DESET MINUTA KASNIJE skrenula sam na parkiralište samoposluge. Ne bi me smirilo brojanje do deset pa sam stoga, prije nego što sam izašla iz automobila, izbrojala do sto. No i nakon toga ubrzano sam disala, a obrazi su mi bili zajapureni dok sam zatvarala automobil.

Ušavši u trgovinu, prišla sam pultu informacija i plavuši na čijoj je pločici pisalo da se zove Beth R. Zamolila sam je da pozove voditelja.

Beth R. srednjim je prstom podigla naočale više uz hrbat nosa, a onda se zacrvenjela kad je shvatila da bi se njezin pokret mogao i pogrešno shvatiti. Pokušala se iskupiti širokim osmijehom od kojeg su joj se izobličili obrazi. »Mogu li vam ja nekako pomoći?«

»Jedino ako je moj muž i vama slao poruke.«

Osmijeh je prešao u mrštenje, a obrve su joj se naglo spojile.

»Ne razumijem?«

»Voditelja, molim vas.« U posljednjem trenutku i sama se prisilila na osmijeh. Odjurila je kao da sam je udarila.

Beth R. vratila se tek trenutak kasnije s voditeljem poslovnice čiji je pokušaj srdačnog osmijeha propao kada me ugledao. Očito smo sve troje bili užasno loše kad je trebalo hiniti osmijeh.

»Hej, Ozzy«, pozdravila sam glasom prepunim lažne vedrine. »Pretpostavila sam da ćeš danas biti na poslu.«

Ozzy je ispružio ruku kao da će me uhvatiti za lakat, vjerojatno u namjeri da me odvede na neko privatnije mjesto, ali odustao je i prije nego što me dotakao.

Činilo se kao da mu je nelagodno u košulji i kravati dok su mu inače neposlušne kovrče bile ukroćene gelom. Jedan je uvojak ustrajao u svojoj neovisnosti, padajući mu na lijevi obraz.

»Drago mi je... Uhh... Što te ponovno vidim, Cassie.« Njegov teksaški naglasak odavao je koliko je nervozan.

»Ne vjerujem da to zaista misliš, ali u redu je. Trenutačno, nisam ni ja baš najsretnija što vidim tebe.«

Beth R. vratila se na svoje mjesto za informacijskim pultom, udaljeno nekoliko metara. Pretvarala se da slaže nešto ispod pulta, premda se naginjala kako bi što bolje čula naš razgovor.

Ozzy je to primijetio i rukom pokazao u smjeru ureda iza pulta. »Želiš li da negdje na miru popričamo?«

»O, meni je i ovdje dobro. Dakle, pregledavala sam Samov ispis poziva i primijetila da ste vas dvoje izmjenjivali poruke.«

»Ma daj, Cassie.« Njegovo je otezanje u govoru bilo još izraženije dok je ponovno pogledavao prema uredu.

»Što je čudno zato što si, kad sam sinoć svratila k tebi, rekao da se nisi uopće čuo s njim. Bilo je to neposredno prije nego što si rekao da ćeš me obavijestiti ako ti se javi.«

Beth R. odustala je od pretvaranja i sada je otvoreno zurila. Još se jedan zaposlenik, koji je tuda prolazio, zaustavio i slušao nas dvoje.

Ozzy je sklonio zalutali uvojak, nijemo me preklinjući svojim tamnim očima. Uzdahnula sam i krenula u smjeru ureda.

Zatvorio je vrata za nama. »Hvala ti na ovome. Zaposlenici ponekad...«

Prekinula sam ga: »Zašto si mi lagao?«

»Sam mi je prijatelj, Cassie.«

»Ja sam ti prijateljica.«

»Znaš da to nije isto.«

»Nisi mi trebao reći sve, ali mogao si mi reći nešto. Ako već ne zbog mene, onda zbog djece.«

Gurnuo je ruke duboko u džepove i skrenuo pogled.

»Nakon što smo popričali, Sam je i meni poslao poruku.« Pokazala sam mu mobitel, isto kao što sam ga pokazala i policajki Torres. »Ali stvar je u tome što - mislim da to nije bio Sam. A, ako nije, onda je vjerojatno i tebi poruke slao netko drugi, a ne Sam.«

»U to ne možeš biti sigurna.«

»Istina.« Iz torbice sam izvadila sliku Carvera Sweeta i stavila je na stol ispred njega.

»Ali tu je i ovo. Prije dvije večeri vidjela sam kako ovaj čovjek napada ženu. Sinoć, dok sam stajala na tvom pragu, isti je čovjek uzeo Samov automobil s našeg prilaza. Imao je Samove ključeve. Zašto onda ne bi imao i Samov mobitel?«

Ozzy me još uvijek nije mogao pogledati u oči. »Sam ti je u poruci napisao da nije sam. Možda on poznaje tog tipa. Uostalom, slika baš i nije dobra.«

»Gle, Ozzy, nije mi važno ima li Sam ljubavnicu.« Glas mi je bio čvrst. Naravno da mi je bilo važno spava li mi muž s nekom drugom. Samo, to mi trenutačno nije bila prva briga. »Moram znati da moj muž, otac moje djece, ne leži neidentificiran u nekom jarku, uz neku seosku cestu.«

Ozzy je utonuo u stolac iza malog stola s laminiranom radnom površinom. Kad je progovorio, naglasak mu je bio izrazito naglašen. »Ima ljubavnicu.«

Steglo me u grudima, ali prisilila sam se reći: »Pričaj.«

»Mislim da ne...«

»Pričaj.«

Iz jedne od ladica izvadio je bočicu vode i otpio dugačak gutljaj, vjerojatno želeći da se radi o pivu. Da je bilo pivo, možda bih ga i ja zamolila za jedno.

»Kad je počelo?«

Ozzy se promeškoljio u stolcu i ispio još jedan gutljaj prije nego što je odgovorio. A kada je to učinio, izbjegavao je da nam se pogledi sretnu i radije zurio u bocu koju je držao s obje ruke. Kovrče su mu padale po licu poput zavjese iza koje se skrivao.

»Prije mjesec dana? Više?«

Slegnuo je ramenima dok je cupkao etiketu s boce i skidao ljepljive komadiće koji su mu se uhvatili za vrhove prstiju. »Ne znam.«

»Što ti je pisao u porukama?«

»Ništa posebno.« Okretao je bocu tako da se voda kretala u krugovima.

»Je li ikada spomenuo da namjerava otići?«

Kad Ozzy nije odgovorio, toplina mi je pojurila u obraze i nisam mogla zaustaviti ruku koja se izvila i zgrabila bocu. Zavitlala sam je preko sobe. Preostala voda razlila se po zidu u koji je boca udarila.

Ozzy je poskočio u stolcu i buljio. »Sam mi nije rekao da te vara, ne odmah«, počeo je. Olabavio je kravatu i otkopčao košulju ispod vrata. »Prije jedno mjesec dana otišao sam do srednje škole vidjeti hoće li Sam da odemo na kavu za vrijeme njegovog slobodnog sata i vidio ih kako hodaju jedno pokraj drugoga. Rekao mi je da je ona majka jedne od njegovih učenica, a ja sam mu, naravno, povjerovao. Mislim, pa to je Sam, zar ne? Uvijek je bio lud za tobom. A koliko je lud za tobom, još je dvostruko luđi za vašom djecom. On je onaj tip muškarca koji dokazuje nama ostalima da brak ne mora uvijek biti pušiona.«

»Da brak ne bude pušiona. To nam je oduvijek bio cilj.«

Ozzy je iz ladice uzeo drugu bočicu vode. Ispio je gutljaj i nacerio mi se dok ju je zatvarao. Nagnuo je glavu prema prvoj bočici koja je sad ležala na podu. »Nisam znao da možeš tako planuti.«

Nije me poznavao u ono vrijeme. »Još nikada nitko nije prijetio mojoj obitelji.«

»U redu.« Odgurnuo je bočicu ustranu i sklopio ruke u krilu. Bez ometanja. »Ponovno sam je vidio prošli tjedan, u njegovom autu.«

»Što su radili?«

»Ništa... U tom smislu. Samo je izgledalo... Sumnjivo. Zatim je, kada je prije nekoliko dana bio kod mene, izašao kako bi se javio na mobitel. On mi je prijatelj, ne osuđujem ga, ali kao što si rekla, vas dvoje imate djecu. Nisam ga želio gledati kako sve to odbacuje, znaš? Pa sam ga prozvao zbog toga. Zanijekao je, rekao mi je da pokušava pomoći jednoj od svojih učenica - Hanni.«

Ozzy je izgledao posramljeno. »Povjerovao sam mu. No kasnije toga dana poslao mi je poruku i sve priznao.«

»Što je rekao?«

»Zamolio me da ti ništa ne kažem i rekao da samo prolazite kroz neka sranja.«

»Kad je to bilo?«

»Prije tjedan dana.«

Prije nego što sam susrela Carvera Sweeta. Prije nego što se mogao domoći Samova mobitela.

»I to je bilo samo u tim porukama? Nikada više niste razgovarali uživo o njegovoj avanturi?«

Nasmiješio se. Prepoznala sam taj izraz. Isti onaj koji sam vidjela ranije na licu policajke Torres i Ozzyjevom prošle noći. Sažaljenje.

»Kratko smo razgovarali. Rekao sam mu da što god to bilo što radi s Hanninom mamom, mora prestati. Odgovorio mi je 'Već je otišlo predaleko.' To je bilo sve. Nisam ga više pritiskao. Znao je da je zeznuo.«

»Kako joj je ime?« Kad je Ozzy odmahnuo glavom, upitala sam: »Ne znaš ili mi ne želiš reći?«

»Ne znam.«

»Onda, kako je izgledala?«

»Imala je smeđu kosu, ili tamnoplavu. Bila je niska. Doduše, Sam je visok. Većina žena pokraj njega djeluje nisko.« Oklijevao je, pokušavajući se prisjetiti još koje pojedinosti, ali nije uspijevao.

»To je sve što sam primijetio. Žao mi je. Ali mislim da su se našli u kafiću u centru grada.«

Kafić u centru grada. Aha, to nam sužava izbor.

»A sinoć? Što ti je Sam napisao u porukama?«

Ozzy je pogledao u stol i počešao se po glavi.

»Rekao je da mu je žao.«

Srce mi se stisnulo. »Zbog čega?«

»Zato što me doveo u nezgodan položaj između vas dvoje, pretpostavljam.«

Tišina se odužila pa sam ga ponukala: »I zbog čega još?«

»Ne znam. Nije rekao mnogo.«

»Nekad ne treba mnogo da bi se izrekle važne stvari.« Kao kad se kaže *Volim te.* Ili *Zbogom.*

»Sam mi je rekao neka se ne brinem i da tebi kažem isto, ako budem razgovarao s tobom.«

Pogled mu je na trenutak susreo moj, prije nego što je ponovno spustio oči. »Namjeravao sam ti reći, ali... Nisam znao kako te uvjeriti da je Sam dobro, a da ne spominjem i sve ostalo. Da budem iskren, mislio sad da će se dosad vratiti.« Ozzy je podigao pogled, a izraz lica najednom mu je bio pun nade. »Nije još prošao ni čitav dan. Vratit će se.«

Pokazala sam na sliku čovjeka koji uzima Samov automobil. »Ako je samo otišao kako bi razmislio o svemu, kako onda objašnjavaš ovo?«

Ozzy je shvaćao da nema objašnjenja, a optimizam mu je nestajao s lica. Moj je izraz lica ostao nepromijenjen. Ja sam nadu počela gubiti onoga trenutka kada sam na snimci prvi put ugledala Carvera Sweeta.

16

Na našem bankovnom izvatku nije bilo nedavnih plaćanja u kafićima - ili je platila Hannina mama ili je Sam platio gotovinom - tako da je pronalazak onog pravog postao igra u kojoj sam trebala provjeriti koliko dobro poznajem svog muža. Prije nekoliko dana bila bih sigurna da sam dorasla izazovu. Sada baš i ne.

Mišići lijeve ruke su mi se trzali, kao i nešto ranije kada sam zavitlala onu bočicu s vodom preko Ozzyjeva ureda. Kopkalo me pitanje: Koliko sam dobro poznavala svog muža? Nakon razgovora s njegovim najboljim prijateljem činilo se vjerojatnije da je razlog Samova nestanka bio preljub. Koža kao da mi je bila vruća, nadražena.

Zamišljanje Sama s drugom ženom, kako *dodiruje* drugu ženu, pobudilo mi je sjećanje: vidjela sam sebe kao tinejdžerku kako udaram djevojčicu u nos. Lomim ga. Zato što mi se rugala da nemam majku.

Drugi put, tu je bio dječak, udarila sam ga koljenom u međunožje. Nisam željela da me dodiruje.

Moraš prestati s tim, rekao mi je tada otac.

Ne mogu prestati, odgovorila sam, premda sam shvaćala koliko bih to silno željela. Stoga mi je Red platio satove *kick boxinga.*

Sa zaštitnom opremom mogla sam udarati snažnije, a moj protivnik ne bi bio ozlijeđen. To mi je postala terapija.

Žao mi je što se nisam nastavila time baviti, zato što sam jako željela nekoga udariti.

Najbliži kafić bio je jedan od onih u kojima možeš dobiti kavu iz automobila ili doći do prozora kroz koji te poslužuju. S obzirom na to da se nalazio odmah preko puta škole, tamo je sve vrvjelo od učenika. Sam tamo ne bi išao. Nije bilo dovoljno privatnosti.

Na koju god stranu da se okreneš, naletiš na *Starbucks.* Ali Sam bi više volio nešto lokalno.

U tom slučaju, do četiri najizglednija mjesta moglo se doći ili podužom šetnjom ili kratkom vožnjom. Gurmansko mjesto koje je nudilo i pivo vjerojatno nije dolazilo u obzir. Imalo je odlične kritike, ali to nije bio Samov stil. Tako se

izbor suzio na tri mogućnosti. Ako ne brojim i zalogajnice koje poslužuju kavu. Protrljala sam sljepoočnice.

Počela sam s kafićem nasuprot knjižari. Nitko nije prepoznao Sama.

Posrećilo mi se u drugom pokušaju. Barmen u plavoj pregači s golemim krugom koji mu je širio ušnu resicu, kimnuo je kad sam mu pokazala Samovu sliku.

»To je onaj lik, učitelj«, rekao je. »Dobar tip. Uvijek ostavi napojnicu. Naruči srednje jaku kavu ili čaj. Oboje bez mlijeka.«

Mjesto je mirisalo po kavi i rolicama s cimetom i moj je želudac zakrčao. Nisam ništa jela još od...trudila sam se prisjetiti. Onda mi je sinulo: od onih špageta koje su Sam i Audrey pripremili jučer navečer. Nisam bila gladna, ali sam znala da moram jesti pa sam uzela bananu iz košare na pultu i trokutasti sendvič s *pestom* i *mozzarellom.*

Dok sam plaćala, pogledala sam na mladićevu pločicu s imenom. Josh. »Kad si ga zadnji put vidio?« upitala sam ga.

»Obično je dolazio skoro svaki dan, odmah ujutro, ali nisam ga vidio već nekoliko tjedana«, rekao je Josh. »Ali u zadnje vrijeme kasnije počinjem, tako da je možda navraćao prije moje smjene.«

Pitala sam Josha kad obično počinje raditi pa mi je rekao da ne dolazi prije podneva. Međutim, dodao je, voditeljica Linda, najčešće radi ujutro.

Kad sam ga zamolila da razgovaram s Lindom, mladi je barmen popravio pregaču. »Morala je odjuriti - dijete joj je bolesno - ali vratit će se kasnije.«

Kvragu.

Dala sam Joshu posjetnicu, a zatim mu postavila pitanje koje sam namjerno ostavila za kraj. »Je li Sam ikada ovdje bio s nekim?«

Oči brbljavog barmena postale su bezizražajne. »Najčešće je dolazio sam.«

Moj sin je tinejdžer. Prilično sam dobro prepoznavala laži kod mladih muškaraca. Ispalo je da one starije ne čitam tako dobro.

»Onda, s kime bi bio kad bi imao društvo?«

Josh je grickao usnicu. »Rekao sam da je bio sam.«

»Rekao si *najčešće.* Što bi značilo da je ponekad ipak bio s nekim.«

Barmen je shvatio da se izlanuo. Zglobovi na rukama su mu pobijelili koliko je čvrsto stiskao pregaču. »Dolazio je sam«, ustrajao je mladić.

Premda sam suosjećala sa situacijom u kojoj se našao, nisam mogla odustati. »Kužim. Ni ja ne bih željela reći ženi da je njezin muž redovno ispijao kave s drugom ženom. Ali već znam da se Sam ovdje s nekim nalazio. S Hanninom mamom?«

»Ne znam joj ime.« Obrazi mladog barmena postali su crveni. I opet se izlanuo. Bilo mi ga je žao. Sav se uzvrpoljio. Leo bi se isto tako ponašao kad bih ga pitala za zadaću koju nije napisao.

»Kako je izgledala?«

Josh se poigravao sa svojom naušnicom. »Ne sjećam se.«

»Plavuša? Brineta? Crvenokosa?«

Pogledao je na lijevu stranu, nadajući se mušterijama, ali kafić je bio prazan. Svejedno se pokušao ispričati. »Sad baš i ne mogu razgovarati. Zapravo me čeka puno posla.«

Kad sam ga na te riječi sumnjičavo pogledala, dodao je: »Moram pripremiti neke stvari. Prebrisati pultove. Napuniti aparat za šlag. Iznijeti smeće.«

Lice mu je zasjalo kad je spomenuo zadnji zadatak. Pozvao je kolegicu, nisku ženu gotovo izbrijane kose i upitao je može li pripaziti na šank.

»Zašto?« upitala je.

»Da iznesem smeće.«

»Već sam ga iznijela«, rekla je prije nego što se i sama vratila svojim »zadacima« koji su, očito, iziskivali neprestanu upotrebu mobitela.

»Izgleda da ipak imaš koju minuticu, Josh.«

Mlad se barmen snuždio. Naposljetku je rekao: »Nije bila crvenokosa. Možda brineta?«

Željela sam ga pitati za ženinu visinu, no prije nego što sam uspjela, Josh je dodao: »Uvijek su sjedili na terasi, vjerojatno su na nadzornim snimkama.«

Srce mi je počelo ubrzano kucati. Nije mu palo na pamet prvo to spomenuti? »Imaš snimku?«

Josh je kimnuo. »Vlasnik je prije nekoliko mjeseci postavio kamere, nakon što je netko sprejom na prozoru nacrtao penis.«

Otvorila su se vrata propuštajući nalet vjetra i stariji par. Josh se ispravio i nasmiješio. »Nisam siguran možemo li vam to pokazati, ali pitat ću voditeljicu čim se vrati«, rekao je.

Počeo je odmicati, a ja sam ga, nagonski, uhvatila za nadlakticu. »Koliko tjedno zarađuješ?«

Upitno je podigao obrvu. »Ne znam. Oko dvjesto. Zašto?«

»Nagovori voditeljicu da mi pošalje snimku i odužit ću ti se tjednom plaćom.«

Po prvi put otkako sam počela razgovarati s njim, Josh je izgledao sretan što sam navratila. Nacerio se. »Bilo bi bolje da sam rekao petsto, ha?«

Zatim je čvršće stegnuo pregaču i požurio preuzeti narudžbu onog para.

17

Činilo se da je dan prošao munjevitom brzinom. Kad sam pogledala na mobitel, već je bilo vrijeme da odem po Audrey. Čekajući uz pločnik, imala sam tri minute da ubacim pola sendviča u sebe prije nego što je Audrey ušla u automobil. Dala sam joj bananu i ostatak sendviča. Ugurala je u usta skoro pola banane. Premda sićušno stvorenje, moja je kći imala apetit pirane.

»Lakše malo, Oraščiću.«

Usta punih banane, Audrey je promrmljala: »Što je to ped-o-pil?«

Iskoristila sam poznati trik. »Možeš li to reći u rečenici?«

»Tvoj tata je ped-o-pil. P-E-D-O-F-I-L.«

Cijelo mi se tijelo napelo. Mora da se zaista dobro pozabavila tom riječi kad ju je tako točno slovkala. »Je li ti to netko rekao?«

Prekinuo nas je zvuk trube pa sam se priključila gustom prometu.

»Znam da ne smijem razgovarati s nepoznatim ljudima.« Zvučala je uvrijeđeno.

»Pa zašto si onda pitala?«

»Zbog poruke.«

Kad sam naglo skrenula uz rub ceste, vozač iza mene opet je zatrubio. Za ono što sam potom učinila, krivim iscrpljenost i stres. Dok me vozač zaobilazio, pozdravio ga je moj srednji prst.

Odmah sam se prekorila: *To sam stara ja. Prije Sama, prije djece.*

U proteklih trideset i šest sati više sam se vremena ponašala kao stara ja.

Čovjek za volanom izgledao je tek malo manje iznenađen od Audrey. Oči moje kćeri bile su razrogačene, a usta puna hrane razjapljena.

»Da nisi nikada učinila ovo što sam ja sad«, rekla sam. »Gdje je poruka?«

»Mamice«, promucala je Audrey, još uvijek pod dojmom mog prijestupa. »To je kao da si prstom rekla ružnu riječ.«

Nije bila toliko zapanjena da bi joj to utjecalo na apetit. Pojela je bananu i sad je krenula na sendvič.

»Spomenula si poruku?« Nisam odustajala.

»Poruku je čovjek ostavio u mom ruksaku«, rekla je između dva zalogaja.

»Koji čovjek?«

»Čovjek u smiješnoj majici. Na medvjeda, ali medvjed je nešto pušio. Medvjedi ne puše. I od pušenja se dobije rak.« Audrey se široko nasmijala, s mrvicama kruha na usnama, ponosna što je upamtila nešto što joj je tata rekao. »Baka Beatrice umrla je od raka prije nego što sam se ja rodila.«

»Da, tako je.« Trudila sam se da mi glas ostane smiren. »Je li ti taj čovjek nešto rekao?«

Audrey je odmahnula glavom. »Mislim da nije želio da ga vidim jer mi je ostavio poruku još dok mi je ruksak bio u ormariću. Ali vidjela sam ga jer sam danas ja bila na redu za zalijevanje biljki.«

Zgrabila sam kćerkin ruksak i posegnula unutra gdje sam našla zgužvan papirić na kojemu je pisalo: *Tvoj tata je pedofil.*

»Pokazala sam poruku gospođi Dickerson, ali mislim da nije znala što ta riječ znači. Imala je čudan izraz na licu dok ju je čitala. Nekako kao onaj vozač kojemu si pokazala prst onako kako ne smiješ.«

Znači mogu očekivati poziv od Audreyne učiteljice.

»Gospođa Dickerson ju je željela zadržati, ali ja sam je željela pokazati tebi pa sam je uzela natrag. Zato je izgužvana.«

Nakon što je pojela sendvič, Audrey je iz džepa izvukla gumeni bombon, skinula omot i ubacila slatkiš u usta. »A onda sam pitala Bonnie. Ona je u trećem razredu i rekla je da je to netko tko voli malu djecu.«

Dakle, vjerojatno će uslijediti poziv i od Bonnienih roditelja Posegnula je za drugim gumenim bombonom, ali sam je zaustavila. »Pazi na šećer. Je li to sve?«

»Pa, mislila sam da možda Bonnie ne zna točno pa sam pitala svog prijatelja Jacksona...«

Zastenjala sam.

»...Ali onda sam vidjela tvoj automobil i odlučila jednostavno pitati tebe.«

Hvala Bogu na tome.

»Jesi li vidjela gdje je čovjek otišao?« Pogledom sam prelazila preko gomile u potrazi za čovjekom u majici kakvu je moja kći opisala. Kad je Audrey odmahnula glavom, upitala sam: »Sjećaš li se još nečega u vezi njega? Na primjer, kakvu je imao kosu?«

Audreyno se lice zamišljeno namrštilo. Nadala sam se da neću čuti ono čega sam se pribojavala. »Mislim da je uopće nije imao.«

Prsti su mi se još jače stegnuli oko volana.

»Nije mi jasno na što je Bonnie mislila«, nastavila je Audrey. »Jasno da tata voli malu djecu. Ja sam malo dijete, Leo nije, ali je nekada bio, a tata nas voli.«

»Da, voli vas.« Ispružila sam ruku prema stražnjem sjedalu i pogladila Audrey. »Pedofil nije netko kao tata. To je netko tko kaže da voli malu djecu, ali zapravo im nanosi bol.«

»Oh! Kao zlostavljač?«

Sad je na meni bio red da se iznenadim. »Da, točno tako.«

Audrey je kimnula, iznenada shvativši.«Addison je rekao da je Kendrin ujak otišao u zatvor jer je bio zlostavljač. A ja sam mu rekla neka gleda svoja posla jer nije lijepo tračati.«

»Ali prvo si pitala što to znači?«

Audrey je grickala vrh palca. »Možda sam prvo pitala. Oh, i dao mi je omotnicu.«

»Omotnicu?«

»Znam da ne smijem uzeti ništa što mi daje netko koga ne poznajem, ali stavio ju je u moj ruksak, a to onda nije isto, jel' da?«

»To nije isto. A nisi je otvorila?« Nisam imala pojma što bi moglo biti unutra, ali sumnjam da je bilo išta što bih voljela da Audrey vidi.

»Nisam. Je li tata već došao kući?«

Uzela sam omotnicu iz Audreyna ruksaka i spremila je u pretinac za rukavice. Po drugi sam put toga dana razmišljala o tome da nazovem oca. Ovaj mi se put ta ideja nešto duže vrzmala po glavi. Zaključila sam da mi se to događa zato što je mojoj djeci nedostajao vlastiti otac. Znala sam da im moram reći da tate nema, ali željela sam im to priopćiti kad budu zajedno. Večeras, nakon Leove utakmice. Stoga sam Audrey rekla laž koju sam uvježbala. »Tvoj tata mora ostati na seminaru malo duže nego što je planirao.«

»Dobro«, rekla je, mašući nogama i gledajući kroz prozor. »Možemo na sladoled?«

»Moram te ostaviti kod Zoe tako da mogu ići nešto obaviti.«

»A poslije?«

Zbog njezine transplantacije uvijek sam pazila na prehranu svoje kćeri, ali čak i nakon gumenih bombona, ovo joj nisam mogla odbiti.

»Ako budemo imale vremena prije Leove utakmice.«

Audrey je i dalje poskakivala u svojoj dječjoj sjedalici i pjevušila nešto potpuno izvan tonaliteta.

Usprkos susretu sa strancem, Audreyn je svijet ostao mjesto čokoladnih keksića, večernjeg gledanja utakmice u školi u koju idu velika djeca i s oba roditelja kod kuće koji je vole i paze na nju. Užasavala sam se večeri koja nas je čekala kada ću morati slomiti srce svoje kćeri i otvoriti omotnicu, čiji bi sadržaj mogao slomiti i moje.

DOK SAM KRUŽILA našim blokom, Audrey je prepričavala svoj dan, zadržavajući se na pojedinostima stanke za ručak kad su se igrali Crne kraljice i kad je uspješno razmijenila naranču za vrećicu slanih grickalica. Prema onome kako je Audrey to ispričala, pregovori su bili napeti poput UN-ovih mirovnih sporazuma.

Po drugi sam put obilazila blok, ali još uvijek nisam vidjela ni traga čovjeku u majici na medvjeda koji puši.

»Jesi li se izgubila? Tu si trebala skrenuti.« Audrey je pokazivala prema glavnoj ulici koja je vodila prema Zoeinoj kući.

»Hvala.« Krenula sam u smjeru Audreynog ispruženog prsta.

Učinivši to, shvatila sam da postoji mogući svjedok Samova nestanka koji je samo usputno ispitan: naša kći. U onim ranim satima bila sam prilično sigurna da će se Sam vratiti i zabrinuta da ću uznemiriti Audrey ako je budem previše temeljito propitkivala. U međuvremenu su takve brige nestale.

Stišala sam radio i pričekala da Audrey završi s još jednom pričom - ova je bila o nezavršenom crtežu koji bi na kraju mogao prikazivati ili zmaja ili psa. Zatim sam je upitala: »Jeste li se ti i tata sinoć dobro zabavili dok ste sakupljali slatkiše?«

»Mm-hmm. Ali, kamo je tata otišao?«

Mrzila sam lagati svojoj djeci. Čak i kad je Audrey prošlog Božića pitala postoji li zaista Djed Mraz, odgovorila sam joj verzijom istine - neki vjeruju da postoji, a neki ne. Na što je Audrey odgovorila, iznenađujuće ležerno: »Znala sam da je lažnjak. Ali jednorozi postoje.« Bilo mi je drago što nije ustrajala na onom zadnjem dijelu.

»Tata je otišao na seminar, sjećaš se?«

Audrey je sa stražnjeg sjedala dramatično uzdahnula, što je često činila. »To znam.« Glas joj je najednom postao ozbiljan. »Mislila sam na sinoć, gdje je tata sinoć otišao?«

Boreći se da pronađem riječi koje su barem donekle istinite, skrenula sam pred Zoeinu kuću i parkirala. Okrenula sam se prema Audrey: »Ne znam točno. Mislila sam da bismo to možda zajedno pokušale dokučiti.«

Govorila sam bezbrižnim glasom kao da predlažem igru koja obećava sjajnu zabavu. »Vidjela sam bundevu koju si spomenula«, ponukala sam je. »Baš je bila fora.«

»Onu koja povraća?« Nasmijala se, ali ne punim osmijehom. Nije željela razgovarati o prethodnoj večeri. »Misliš da bi je bilo teško napraviti? Tata je dobar u tim stvarima, kladim se da bi on to mogao izvesti.«

Osmijeh joj je nestao s lica, a meni se srce stisnulo. »Sigurna sam da bi mogao. Je li je i on vidio?«

Audreyna mala ramena su se podigla pa spustila. »On je razgovarao s gospođom.«

Srce mi se još više stezalo. « S kojom gospođom?«

»Onom u kući.«

Pomislila sam na susjedu, Helen. Opisala sam je Audrey, a zatim je upitala: »S tom gospođom?«

Audrey je odmahnula glavom. »S gospođom u kući s razbijenim prozorom.«

Pokušala sam opustiti napetost u ramenima, polako izgovarajući riječi kako bih prikrila sve veću tjeskobu. »Je li ona bila na stubama s tobom i tatom? Ili unutra u kući?«

»Kao što sam rekla, bila je u kući.«

»Je li svjetlo na trijemu bilo upaljeno?« Shvativši da ovo počinje nalikovati policijskom ispitivanju, a ne želeći uznemiriti Audrey, dodala sam: »Samo mi reci čega se sjećaš.«

»Mislim da svjetlo nije bilo upaljeno. Nije imala slatkiša. U kući prije ove davali su normalne čokoladice, ne one male. Ako kasnije odemo na sladoled, mogu li, kad dođemo kući, ipak pojesti slatkiše koje sam jučer dobila?«

S obzirom na to da smo obje znale da bi odgovor bio *ne,* zanemarila sam pitanje. »Čega se još sjećaš?«

»Ne znam.« Audrey se počela meškoljiti. »Kad ćemo ići po sladoled?«

Pokušavala sam shvatiti je li ovo bilo tipično nestrpljenje šestogodišnjakinje ili nešto drugo. No, previše je toga ovisilo o njezinim odgovorima da bih prestala postavljati pitanja. »Sjećaš li se kako je žena izgledala?«

Isprva Audrey nije odgovarala, premda sam točno vidjela da se sjeća. *Zašto*?

Onda je rekla: »Kosa joj je bila *siva.«*

Siva? To nisam očekivala.

»Je li imala kratku ili dugu kosu?«

»Dugu. I lice joj je isto bilo sivo. Osim crnih tragova na čelu. Mislim da je trebala izgledati kao da je potrgana.«

Znači, bila je kostimirana. Prošli su me trnci pri pomisli koja mi se pojavila u glavi, *ako je* ona uopće bila *ona.*

»Je li žena bila velika?«

Audrey je izgledala zbunjeno, a ja sam shvatila da njoj svi odrasli izgledaju veliko. Zato sam izmijenila pitanje. »Je li bila visoka kao tata?«

»Ne bih rekla. Tata je visok.«

»Je li išla u onu jako ukrašenu kuću *s* tobom i s tatom?«

Audrey se vrpoljila u sjedalici, nije više gledala u mene, okrenula se prema prozoru. »Ne sjećam se. Tada sam vidjela Savannah.« Ponovno me pogledala. »Jesam li ti rekla da je i ona bila mačka?«

»Jesi, rekla si mi. Bila je smeđa i nije imala tijaru, mislim da si spomenula.«

»Bila *je* smeđa.« Audrey je počela nabrajati i ostale pojedinosti Savanninog kostima - izgleda da su joj brkovi bili nacrtani maminom olovkom za oči - prije nego što je svoj opis proširila i na ostale kostime koje je vidjela tijekom jučerašnje večeri.

Iznenada, postala sam sigurna: moja su pitanja uznemiravala Audrey. Je li mogla naslutiti što se dogodilo, iako sam to pokušavala sakriti? Ili je vidjela nešto čega se ne sjeća točno, ali ne može ni posve zaboraviti?

»Je li se dogodilo nešto što mi ne želiš reći?«

»Dobro sam.«

»Ne čini mi se da si dobro. Čini mi se da si tužna.«

Naravno da je bila tužna.

Audreyn je glas bio tih kad mi je odgovorila: »Ne sviđa mi se što me tata ostavio.«

Srce mi je prepuklo te sam se nagnula prema stražnjem sjedalu kako bih poljubila svoju kćer. »Ni meni se ne sviđa.«

Lice moje kćeri iznenada se razvedrilo. »Znam! Zašto ne bismo nazvale tatu i pitale ga gdje je bio nakon što sam vidjela Savannah?«

Stisnula sam joj ruku i rekla joj još jednu istinu koja je ipak zvučala poput laži. »Mislim da se tata trenutačno ne može javiti.«

»Možemo li ga onda kasnije nazvati?«

»Možemo probati.«

»Nema veze«, rekla je Audrey. »Tata će nazvati nas. Uvijek nas nazove kad nekamo ode.«

Ne i ovaj put, pomislila sam. Ali sam rekla: »Sigurna sam da si u pravu. Tata te jako voli.« Barem zadnji dio nije bio laž.

18

Sjedila sam u parkiranom automobilu ispred srednje škole i otvorila pretinac za rukavice. Izvadila sam omotnicu - veliku, tamnu i nezalijepljenu. Postavila sam je na krilo tako da se oslanjala na volan.

Istog sam trena posumnjala u sve odluke koje sam donijela nakon Samova nestanka.

Da sam više vremena posvetila ispitivanju onih mama, možda bi se više sjetile. Možda bi mi same dale svoje brojeve telefona koje sam ih zaboravila pitati.

Da sam one prve večeri bila kod kuće umjesto da sam se išla suočiti s Ozzyjem, bila bih tamo kad je Carver uzimao Samov auto. Možda bi ga tada uhitila policija.

Zatim su tu bile i odluke koje sam donosila i prije nego što je Sam nestao. Kasni dolasci s posla. Zanemareni znakovi.

Ali ova posljednja odluka - otvoriti omotnicu ih ne - činila se neupitnom. Naravno da bih je trebala otvoriti. Uvijek je bolje znati nego ne znati. Zar ne?

Bacila sam omotnicu na suvozačko sjedalo, izvadila mobitel i utipkala broj. Moj se otac javio već nakon prvog zvona.

»Cassie?« Malo me je dirnulo uzbuđenje u njegovu glasu.

»Bok, Red.« Odavno ga već nisam zvala tata.

»Kako si, dušo?«

Kako sažeti šest godina života u manje od trideset sekundi? »Ambulanta dobro radi, a djeca su prilično nevjerojatna.«

»Sigurno jesu.« Nijedno od nas nije spomenulo koliko je prošlo od našeg posljednjeg razgovora. Oboje smo znali koliko je to bilo davno i oboje smo pamtili kako je taj zadnji poziv završio. »Leo mora da je sad već velik. A Audrey - ona je dobro?«

»Ona je dobro«, potvrdila sam. »Leo je upravo dobio vozačku.«

Zahihotao se. Začula sam poznat, grlen zvuk. »Kad sam tebe učio voziti... Bio je to najstrašniji mjesec u mom životu.«

Moj otac nije pretjerivao. U svojim sam tinejdžerskim godinama bila nesmotren vozač. U ono vrijeme u većini sam stvari bila nesmotrena.

»Popravila sam se kad sam dobila djecu.«

Uzdahnuo je. »Siguran sam da si sjajna mama.«

»Ne postoji ništa što ne bih za njih učinila.«

Premda to nisam rekla da bih mu nešto predbacila, nastupila je neugodna tišina. Zatim je rekao: »Trebao sam se testirati.« Bilo je to najbliže isprici što sam ikad čula od oca. »Ali znaš koliko mrzim igle.« Isprika uništena.

Audrey je rođena bez žučnih kanala u jetri, sa stanjem koje se naziva bilijarna atrezija. S time što nekoliko prvih tjedana nismo ni znali da nešto s njom nije u redu. Činilo se da ima ono najvažnije što svaki roditelj želi djetetu: savršeno zdravlje. Prstići na rukama i nogama bili su na broju, čak je i crvenilo na tjemenu brzo nestalo, a na njegovom je mjestu ostala ružičasta koža i, osim povremenih prodornih zahtjeva za bočicom, imala je divnu osobnost.

Zatim je njezina ružičasta koža počela postajati žuta, a ona sve cendravija. Znala sam što ću čuti na liječničkom pregledu: našoj je kćeri bila potrebna transplantacija. Audrey je sad u sebi imala djelić Samove jetre.

»Nije bilo potrebe«, rekla sam. »Sam je bio kompatibilan i Audrey je dobro.«

»Svejedno, trebao sam biti tamo za tebe, i za svoju unuku.« Budući da nikada nije vidio Audrey, bilo mi je čudno čuti da je tako naziva. Ne čudno u lošem smislu. Samo čudno. »Cassie, je li sve u redu?«

Zurila sam u omotnicu. »Imala sam i boljih tjedana.«

»Mogu li ja nekako pomoći?«

Kad je Audrey bila novorođenče, moj je otac postavio isto pitanje. No, kada sam mu odgovorila da može, predomislio se glede svoje ponude. Nakon tolikih godina trebala sam biti sposobna oprostiti mu, ali to mi nikada nije pošlo za rukom. Ljutnja je bila jednostavnija i manje je djelovala kao slabost. Povratak u moje divlje dane, pretpostavljam.

Primijetivši da ne odgovaram, upitao me: »Što nije u redu?«

U tišini automobila, u razgovoru s čovjekom koji mi je gotovo postao stranac, mogla sam naglas izgovoriti te riječi. »Mislim da me Sam napustio.«

»Sjedam na prvi let.«

»U redu je.«

»Mogu stići večeras, najkasnije sutra.«

»Ne«, rekla sam, ovaj put odlučno.

»Zašto si me nazvala, dušo?«

»Rekla sam ti. Sam je otišao.«

Glas mu je bio nježan, ali nije odustajao. »Ali, zašto mene? Nismo se čuli još otkad je Audrey bila beba.«

I to je bilo to. Zatvorila sam oči i duboko udahnula. »Kad sam bila mala, jesam li imala napadaje panike?«

»Imaš li ih sad?«

»Nisam sigurna.«

Ukratko sam opisala ono što sam proživjela kad je Carver bacio onu ženu niz kosinu. Pomračenje pred očima i nepravilan rad srca. Noćne more koje su uslijedile. Onaj osjećaj koji imam čak i sad, kao da zrak oko mene ima težinu, zabija me u do i svaki mi udah predstavlja napor.

Takvi detalji.

Prošlo je tek nekoliko sekundi prije nego što je odgovorio: »Nikad.« Međutim, njegovo me oklijevanje, koliko god bilo neprimjetno, navelo da se zapitam prešućuje li mi štogod.

»Činilo se nekako - *poznato.«*

Ovoga puta nije bilo oklijevanja. »Bila si beba koju su mučile kolike, tvrdoglavo novorođenče, a tvoje sam tinejdžerske godine jedva preživio«, rekao je. »Ali također si imala - imaš - najvelikodušnije srce od svih koje poznajem i osmijeh koji me svaki put obori s nogu.« Zastao je. »Nedostaje mi taj osmijeh.«

Nisam znala što na to odgovoriti Otac mi je, srećom, olakšao situaciju ne očekujući odgovor. »Kad si bila beba, bila si sklona upalama uha«, nastavio je. »Imala si bronhitis kad si bila Audreynih godina i slomila si i desnu ruku i lijevi gležanj. Sad niti ne spominjem uganuća. A bilo je i toga.« Ponovno hihotanje, toplo i duboko. »O, i prijatelj iz predškolske grupe zabio ti je olovku pokraj oka.«

»Ali, ne, nije bilo napadaja panike. Iako, ne bi bilo teško za shvatiti zašto su se sad pojavili.«

»Hvala ti Rede«, rekla sam. »Drago... Drago mi je što smo se čuli.«

Krenula sam prekinuti poziv, prst mi je već bio iznad tipke kad sam ponovno začula njegov glas.

»Čekaj.«

Opet sam podigla mobitel do uha.

»Malo prije si rekla da ne postoji ništa što ne bi učinila za svoju djecu. Dakle, sad znaš.«

»Što znam?«

»Da ću biti na prvom letu na kojem uhvatim mjesto.«

I više ga nije bilo.

Nekoliko sam minuta sjedila tamo, stišćući mobitel i gledajući omotnicu koja je ležala na sjedalu suvozača. Ne, još je nisam bila spremna otvoriti. No postojalo je još nešto, jednako neugodno, što sam mogla učiniti.

Nisam zapisala broj, ali to nije bilo važno. Zapamtila sam ga u trenutku kad sam ga ugledala na Samovu ispisu poziva.

Nesigurna što ću reći, utipkala sam broj. Dio mene priželjkivao je govornu poštu, pozdrav koji uključuje i predstavljanje. To je zapravo bilo sve što sam

trebala. Ostatak mogu saznati i kasnije. Ako se netko odmah javi, možda budem prisiljena reći zašto sam nazvala. Nisam bila sigurna bih li mogla to učiniti niti bih li mogla podnijeti da nepoznata osoba nešto podijeli sa mnom. Zato što sam, još od razgovora s Ozzyjem, strahovala da je u pitanju *ona*.

Nakon trećeg zvona poziv se uspostavio i moja su strahovanja bila potvrđena. Javila se žena.

»Halo .« Bila je zadihana. Trudila sam se ne razmišljati zašto.

Predstavila sam se i iščekivala njezin odgovor. Hoće li prepoznati moje ime? I, ako ga prepozna, hoće li se pretvarati da nije?

Odgovorila je samo jednom riječju: »Da.« Žena je prepoznala moje ime, ali nije zauzvrat rekla svoje.

Nisam znala što da sljedeće kažem. Kakva su pravila kad razgovaraš sa ženom za koju sumnjaš da ti spava s mužem? Odlučila sam se za jednostavno: »Imate li kći po imenu Hannah?«

»Nemam djece, ali mentorica sam djevojčici koja se zove Hannah.«

Sunčeva svjetlost preplavila je unutrašnjost vozila, ali bila je to samo iluzija. Zrak je bio leden. »Možemo li se naći i upoznati?« upitala sam. .

U glavi sam imala čitavu listu očekivanih odgovora. *Da. Ne. Goni se.* Ono što je rekla nije bilo na toj listi. Čak ni približno.

Žena s nepoznatim brojem i neprepoznatljivim glasom duboko je uzdahnula pa rekla: »Već smo se upoznale.«

19

Već smo se upoznale.

Kad sam je zamolila da mi objasni, dala mi je svoju adresu i rekla da će za pola sata biti kod kuće. Ustrajala sam da mi objasni, ali samo je rekla: »Kasnije.« I onda je poklopila.

Poziv uopće nije prošao onako kako sam očekivala.

Dvije minute buljila sam u omotnicu, a zatim sam, uz još dvadeset i osam minuta koje sam trebala potrošiti, izašla iz automobila.

Hodnici srednje škole Santa Rosa u to su doba bili prazni. Ovi su prostori bili, prije svega Samovo i Leovo područje, a ja sam ih posjetila svega nekoliko puta. Zastala sam na užem kraju dvorane u obliku slova T koja je završavala zidom na kojemu je visio natpis *Naprijed Pantere*\ Jedan od uglova natpisa savijao se prema naprijed, oslobodivši se ljepljive trake. Pokušala sam to popraviti, no traka više nije držala, a meni su na rukama ostale narančaste šljokice.

Prisilila sam se krenuti dalje i skrenula desno. Tenisice su mi škripale dok su me vodile prema vratima na kojima je pisalo *Administracija.* Prije nego što sam ušla, bolje sam namjestila omotnicu koju sam držala ispod lijeve ruke. Nisam je mogla otvoriti, ali je isto tako nisam mogla ni ostaviti u automobilu. Sad mi se činila poput nepotrebna tereta.

Za pukom je sjedila plavuša u zelenom puloveru i sa izrazom dosade na licu. Bio je upućen zaslonu njezina računala, ali okrenula se kako bi ga podijelila sa mnom.

Nisam razmišljala o tome što bih mogla reći, osim pitati za Sama.

Pri spomenu njegova imena izraz ženinog lica se promijenio. Nisam uspjela iščitati sve što je sadržavao, ali natruha neprijateljstva bila je neupitna.

»Jeste li vi jedan od roditelja?« upitala je.

Iznenada se baš i nisam željela predstaviti pa sam samo ponovila: »Jedan od roditelja?«

Mrzovoljna plavuša nije objasnila svoje pitanje već je pokazala prema omotnici koju sam držala. »Je li to za gospodina Diggsa?«

Uzela sam omotnicu i premjestila je na prsa. Nešto šljokica s mojih je ruku prešlo na papir. Čekala je da nešto kažem, ali nisam progovarala. Mrzovoljna

plavuša djelovala mi je kao tip osobe koja će se pobrinuti da neugodne tišine ne traju predugo.

Moje se mišljenje pokazalo točnim. Nije prošlo ni nekoliko sekundi prije nego što je rekla: »Ako ste jedan od roditelja, zaista biste trebali porazgovarati s gospodinom Diggsom. On rješava tu situaciju.«

Namreškala je nos kao da je ispljunula zadnje riječi.

Prije nego što sam je uspjela upitati što misli pod »situacijom«, iz jednog ureda izašao je muškarac dugačkog vrata s Adamovom jabučicom veličine loptice za golf. Upravo je navlačio kaput kad se zaustavio ispred mene.

Nasmiješio se, a pogled mu se spustio na prstenjak moje lijeve ruke prije nego što se zaustavio na mom licu. »Jesam li dobro čuo da želite razgovarati sa mnom?« pitao me i pružio ruku. Dlan mu je bio vlažan, ali pretpostavljam da je bio i moj. »Ja sam Charles Diggs, ravnatelj, ali možete me zvati Chuck.«

»Cassie Larkin.«

Osmijeh mu je, samo na tren, nestao s lica, a onda se brzo opet pojavio. Plavušina reakcija nije bila tako diskretna. Frknula je, meni za leđima.

»Moj suprug radi ovdje kao učitelj, ali pretpostavljam da ste to već povezali.« Pokazala sam u smjeru plavuše za pultom. »Vaša je kolegica spomenula da imate *situaciju* u koju je uključen i Sam?«

»Hmm.« Chuck Diggs grickao je kažiprst i izvio obrve kao da se pokušava sjetiti nečega za što sam znala da već zna. Ošinuo je plavušu nimalo prijateljskim pogledom. »Ne smijem razgovarati o privatnim stvarima, ali drago mi je što smo se upoznali, gospođo Larkin.«

Krenuo je prema izlazu, ali prepriječila sam mu put. »Jeste li danas vidjeli Sama?«

»Nisam, žao mi je. Ali, imamo zaista puno djelatnika, ne mogu svima pratiti rasporede. Želim vam ugodan vikend, gospođo Larkin.«

Kratko je pozdravio ženu - izgleda da joj je ime bilo Pam, a ne Mrzovoljna Plavuša - prije nego što me zaobišao i izašao kroz vrata.

»Znači, vi ste mu žena i ne znate.«

Okrenula sam se prema tajnici. Natruha neprijateljstva koju sam prije primijetila još je uvijek bila prisutna, ali sad je tu bilo još nešto. Sažaljenje? Što je značilo to što kod ljudi neprestano izazivam takvu reakciju?

»Što ne znam?«

»Mogu vam reći da Sam danas nije došao na posao. Samo vam ne mogu reći zašto.«

»Bolestan je, to znam.«

Ponovno je frknula. »Na poslu ga nema već tjednima.«

Ostala sam zapanjena. *Tjednima?* Znači prehlada nije bila ono zbog čega Sam nije odlazio u školu posljednjih nekoliko dana.

Prvo što mi je prošlo kroz glavu bilo je: *zašto mi Sam nije ništa rekao*? Odmah potom: *A zašto nije ni Leo?*

Sjetila sam se onoga što je rekla nešto prije. »Je li to vezano uz ovu *situaciju* s učenicima?«

Moje je pitanje bilo neodređeno, ali žena za stolom izbjegla je daljnje objašnjavanje i odlučila mi uništiti iluzije u slučaju da sam ih i imala.

»Žene često ne znaju«, rekla je.

Pretpostavila sam tada da je ova žena iz svoje veze izašla povrijeđena i umjesto da sa mnom osjeti povezanost zbog zajedničke tuge, mrzila me zbog onoga što si je objasnila kao moju neupućenost.

No, nisam se mogla usprotiviti njezinim predrasudama. *Nisam* znala. Ako me mrzila zato što slijepo stojim uz Sama, platit ću za to. »Učenici lažu.«

Očekivala sam ispad bijesa, no dočekala me zbunjenost. »Razgovarali ste s njegovim učenicima? Nisam znala da se itko od njih službeno očitovao.«

Opsovala sam u sebi prije nego što sam promijenila priču. »Naravno da nisam razgovarala sa samim učenicima. Željela sam samo reći da glasine nisu istinite.«

»Puno je to više od glasina, gospođo Larkin.« Ustala je i prebacila remen torbice preko ramena. »Ljudi ponekad rade gluposti, čak i cijenjeni učitelji poput vašeg supruga.« Riječ cijenjeni zvučala je poput uvrede.

»Želite mi nešto reći još otkad ste čuli moje ime. Pa recite mi.«

Na obrazima su joj se pojavile crvene mrlje. »Ne želim se miješati«, rekla je, premda je ostala nepomično stajati za svojim pultom.

»Da, želite.«

Spretno je odabrala sljedeće riječi kao da se nadala da će mi njima nanijeti štetu.

»Sam ima... Određenu reputaciju.«

»Definirajte mi *reputaciju.«*

»Pomalo je sklon flertu.«

Sam je uvijek bio prijateljski nastrojen čovjek, a ponekad bi se njegov osmijeh s jamicama znao zamijeniti i za nešto više. Prema onome što sam znala, uvijek se radilo o krivom shvaćanju, a ne o njegovoj namjeri. Ali, možda je ova žena imala pravo, a ja sam krivo protumačila prijašnja upozorenja.

»Tvrdite da je s kolegicama bliži nego što bi trebao biti?«

Plavušina usta stisnula su se u mrzovoljnu grimasu. »Ne s djelatnicama. Sa svojim učenicama.«

Moje je povjerenje u Sama u posljednje vrijeme bilo poprilično uzdrmano, ali ovog me puta ispunila hladna sigurnost. »Lažete.«

To nije očekivala. Crvene mrlje na njezinim obrazima postale su još tamnije. »Ni ja ranije ne bih pomislila da je tako nešto moguće, ali prije nekoliko tjedana

načula sam na parkiralištu razgovor dvoje roditelja. Govorili su da ima miljenike i da su to najčešće lijepe djevojke.« Pam se isprsila i podigla glas kako bi naglasila poantu. »Rekli su da je djevojka s vrlo niskim prosjekom ocjena kod njega dobila peticu.«

»To je skoro pa neoboriv dokaz. Vjerujem da ste kontaktirali upravni odbor?«

Namrštila se na moj sarkazam. »Provjerila sam, gospođo Larkin, i istina je ono o čemu su govorili - neke učenice kod njega dobivaju petice dok ostale predmete jedva prolaze.«

Kako se njezin glas podizao, moj je postajao sve tiši. »Pretpostavljam da ste provjerili događa li se to isto i s dječacima?«

Izvila je obrvu i još više stisnula usne. *»A* zašto bih to učinila?«

»Budući da ste tako revni zagovaratelj istine, očekivala bih da i to provjerite.«

»Nisam.« Bila je srdita premda još i nije znala zašto.

»Onda, jeste li provjerili vrijedi li to možda i obrnuto - jesu li djevojke koje kod njega jedva dobivaju prolaznu ocjenu odlične u, recimo, povijesti ili matematici.«

»Ovdje se zaista ne radi o tome.«

»Ne slažem se. Iznosite tvrdnju da bi svi veliki umjetnici trebali biti jednako tako nadareni i u ostalim područjima, stoga mislim da je uzimanje svega u obzir *točno ono* o čemu se ovdje radi.«

Pam je prekrižila ruke i napućila usne pred mojim izazovom. »Bez obzira na to, kad sam čula za Samov... *slučaj...* osjetila sam se obaveznom skrenuti na to pažnju gospodina Diggsa.«

»Sigurna sam da je to za vas bila teška odluka.«

Uspravila se, pokušavajući me zastrašiti s onih pet centimetara koliko je, otprilike, bila viša od mene. »Vrlo lako osuđujete za nekoga tko ne zna ni što joj radi vlastiti suprug.«

Pam je sad gotovo vikala dok je moj glas bio tek nešto glasniji od šapata, ali po njezinim sam napućenim usnicama znala da je čula svaku riječ kada sam rekla: »Bolje vam je da prestanete širiti glasine o mom mužu.«

Ovakve optužbe mogu uništiti karijeru, bile istinite ili ne.

Trznula se. »Ili što? Tužit ćete me? Potruditi se da dobijem otkaz? A tko će vam biti svjedok?«

Vrućina je obuzela moje stisnute šake, a obrazi su mi gorjeli. Ipak, nisam podizala glas. »Svjedoci ponekad nisu ni poželjni.«

Zapanjeno me pogledala, ali i zakoračila korak unatrag. »Vi to meni prijetite?«

»Zar sam vam prijetila? Iz ovoga što sam vam upravo rekla, ponadala sam se da ćete shvatiti koliko može biti opasno donositi pretpostavke.«

Kako bih prestala ubrzano disati, prisilila sam se odvratiti pogled koji se sad spustio na njezin stol. Zatvoreni fascikl stajao je na inače posve čistom stolu. Na naljepnici fascikla, prezime učenika bilo je prekriveno papirićem, a slova na papiriću bila su previše sitna da bi bila čitljiva. No, ime napisano na naljepnici mogla sam jasno pročitati.

Hannah.

OSTAVILA SAM PAM koja me ljutito gledala i drhtavim se nogama uputila natrag prema automobilu. Ušla sam, ostavila otvorena vrata i, dok sam još imala hrabrosti, zgrabila tamnu omotnicu koju je neki ljigavac dao mojoj šestogodišnjoj kćeri.

U omotnici je bila samo jedna fotografija. Bila je isprintana na običnom papiru, a ne na onom sjajnom, fotografskom pa su svijetle linije prelazile preko slike. Usprkos tome, nije bilo šanse da se pogrešno protumači prikazana radnja kao ni identitet barem jednog od sudionika.

Dva isprepletena tijela, od kojih je jedno bilo ono moga muža.

Na slici je bio Sam koji se ševio s drugom ženom.

Ako bi se uopće moglo reći da je žena. Bila je mršava i licem okrenuta od kamere. Mogla je lako biti i tinejdžerka.

Da sam pojela išta više od pola sendviča otkako je Sam nestao, vjerojatno bih se ispovraćala na asfalt.

Zatvorila sam oči, čvrsto, ali unutarnja strana mojih kapaka bila je izvrstan ekran. Slike su se samo nizale: dva tijela koja se zajedno kreću, isprva polako, zatim ubrzavaju da bi se na kraju iscrpljena, odvojila.

Oči su mi se naglo otvorile, ali nisam mogla ponovno pogledati fotografiju. Okrenula sam glavu i fokusirala se na tkaninu suvozačkog sjedala. Šavovi su se počeli raspadati, tanke niti konca bile su zapetljane na mjestu gdje se sjedalo naslanjalo na središnju konzolu. Držač čaša bio je malo okrhnut. Nisam ranije primijetila te detalje. Uostalom, nisu ni bili važni. Automobil nije bio moj.

Ponovno sam usmjerila pozornost na sliku. Zamislila sam sebe i Sama u takvim trenucima.

Sjetila sam se prvog puta, kada se silno trudio biti gospodin, ali tekila je bila upornija. A zatim i jutra, kad nas je danja svjetlost trebala otrijezniti, a umjesto toga, samo nas je još više opila. Nakon toga, ono jutro kad smo slavili otplatu kredita. Noć kad smo probušili madrac na napuhavanje tijekom kampiranja. Poslijepodne kad smo odlučili: hej, zašto ne bismo otišli u Tahoe i oženili se. Zatim dva obična dana u tjednu kad smo začeli djecu, a koji su posebni samo sad, kad ih gledam unatrag.

Takvih je sjećanja bilo bezbroj, a svako je imalo nazubljenu oštricu koja je načinjena da nanese bol.

No ništa od toga nije bilo iz novijih vremena i možda je upravo ta udaljenost bila ono što je slikama u mojoj glavi davalo poseban sjaj. Najbliže što smo se približili stvaranju nove uspomene bilo je onog jutra kad je Sam stavio blesave zombi-zube i bilo je gotovo kao nekada. No, kao i uvijek, život se ispriječio. Bilo je to samo dan ranije, a ja nisam shvaćala koliko smo blizu kraha. Pokušala sam proučiti fotografiju, tražeći znakove da je načinjena *Photoshopom.* Neupitno je da je na slici Samovo lice, ali jesu li to njegova leđa? Je li ovo njegova ruka?

Nakon nekoliko sekundi, morala sam odvratiti pogled. Drhtavih ruku, presavila sam omotnicu i gurnula je u torbicu.

Shvaćala sam zašto je omotnica radije stavljena u Audreyn ruksak nego poslana meni. Tkogod joj umetnuo tu fotografiju, želio mi je dati do znanja koliko sam ranjiva, kako mi lako djeca mogu biti povrijeđena. Čudovište je došlo do Audrey. Što ako sljedeći put bude želio nešto više nego samo uručiti prijetnju?

Jer ovo je očito bilo upravo to. Prijetnja mojoj obitelji.

Iako ipak nije bilo očito tko je žena na slici sa Samom. Je li to misteriozna Hannah? Netko drugi?

Okrenula sam fotografiju. Na stražnjoj je strani crnim markerom bio napisan broj: 1.

20

Na adresi koju mi je dala Samova možebitna ljubavnica nalazila se kuća nalik bungalovu, bijele boje koja se ljuštila i s brižno uređenim dvorištem.

Vrata mi je otvorila brineta s velikim očima poput likova iz *anime*. Na sebi je imala tajice i gornji dio trenirke, ovoga puta nježno plave boje, a kosa joj je bila svezana u konjski rep. Prepoznala bih je i da nije bila odjevena gotovo identično kao i one noći na stazi. Kao prvo, bile su tu masnice. Najveća je bila ljubičasto-crne boje zrelog avokada i prekrivala joj gotovo pola lica.

Pozdravila me imenom, a zatim se predstavila kao Brooklyn Breneman. »Rukovala bih se s vama, ali desna ruka mi je najvećim djelom slomljena ili iščašena«, objasnila je.

Što bih trebala reći na to - Žao mi je? Drago mi je da se oporavljate? Nekako je čudan osjećaj spasiti život ženi koja ti možda spava s mužem. Sve što mi je padalo na pamet djelovalo je nekako isprazno pa sam se zadovoljila samo tihim kimanjem.

Pomakla se ustranu kako bih mogla ući Prolazeći pokraj nje, odmjerila sam je. Njezina boja kose odgovarala je onoj sa slike, ali nisam još bila sigurna za njezinu građu. Jedno u što sam bila sigurna bio je lagan miris žestokog alkoholnog pića.

»Pretpostavljam da ste do mog broja došli preko Samova mobitela?« upitala je.

U skladu sa svojim izvrsnim komunikacijskim vještinama, po drugi sam put kimnula.

Rukom mi je pokazala na fotelju, čija je bež tkanina izblijedjela gotovo do bijele, a ona se spustila na kauč. Trznula se dok se namještala među jastuke, pažljivo pridržavajući ruku.

»Čaj?« ponudila je. Na stoliću su se nalazili čajnik i dvije šalice od kojih je jedna bila prazna. Druga je bila puna tekućine boje jantara, što zasigurno nije bio čaj.

Odbila sam ponudu. Uzela je punu šalicu i ispila gutljaj. »Ovo je prijateljičina kuća«, rekla je. »Ne mogu se vratiti u svoju dok ne uhite Carvera.«

»Zna gdje živite?«

»Zna mnogo toga o meni. Vjerojatno i o vama.«

Naravno da je to bila istina. Ukrao mi je novčanik i automobil. Ipak, zbog načina na koji je to rekla, tijelom su mi prošli trnci.

»Što time želite reći?«

Naslonila se i udobnije namjestila pa slegnula jednim ramenom. »Ima puno toga o čemu bismo trebale razgovarati.«

Brooklyn je na krilo stavila ukrasni jastučić pa na njega položila ozlijeđenu ruku. Popravila je rub zavoja, a taj je pokret toliko nalikovao Samovoj njezi moje ogrebotine u noći napada da sam jedva uspijevala disati.

Dok sam pokušavala uspostaviti normalan rad pluća, rekla je: »Mislim da bih trebala početi time da vam se zahvalim. Da vas nije bilo, bila bih mrtva.«

Željela sam joj reći da bi svatko učinio isto, ali nisam mogla progovoriti. Imala sam toliko pitanja - otkud poznaje Sama, kako se u sve to uklapa Hannah, što je mislila kada je rekla da Carver vjerojatno zna mnogo o meni. No, jedno je pitanje bilo važnije od svih ostalih.

»Znate li što se dogodilo Samu?«

Kad je kimnula, njezine nevjerojatno velike oči postale su još veće. Bilo mi je jasno kako su te oči mogle opčiniti mog muža. »Znam barem jedan dio. Ali, komplicirano je.«

»Mogu podnijeti komplicirano.«

Izraz lica bio joj je sumnjičav dok je ponovno posezala za šalicom svog lažnog čaja. Nije ispila. Vjerojatno je samo željela zaposliti ruke.

Kako nije odmah počela govoriti, ponukala sam je: »Otkud poznajete Sama?«

Promiješala je čaj kažiprstom pa ga, odsutno, obrisala o tajice. »Pomagao mi je s Hannah.«

I evo opet tog imena: *Hannah.*

»U kom smislu pomagao?«

»Hannah je - problematična«, rekla je. »Naravno, znate da je Sam prije nekoliko tjedana bio suspendiran?«

Premda sam znala, zahvaljujući brbljavoj tajnici Pam, smetalo mi je što je ova žena to znala duže.

Kimnula sam, a ona je nastavila: »Ja sam Hannina mentorica, u jednom od onih programa za mlade. Njezina udomiteljica je u redu, ali njezina biološka majka - ona nije ugodna osoba.«

»Ne treba mi pozadinska priča. Moram pronaći svog muža.« Moguće da sam posljednje dvije riječi malo previše naglasila.

»Ne znam gdje je Sam. Ali znam gdje je *bio.«* Uzdahnula je, a zatim ispila sve iz šalice. »Kao što sam rekla, komplicirano je.«

»A kao što sam *ja* rekla, mogu to podnijeti.«

Brooklyn je svoju praznu šalicu držala u krilu. »Mogla bih vam ispričati na tisuće priča o Hanni, ali ispričat ću vam samo jednu«, rekla je.

»Ne treba...«

Podigla je ruku kako bi me utišala. Naroguśila sam se, no dozvolila sam joj da govori. »Hannah je imala oko četiri godine i nije se odazvala kada ju je mama pozvala na ručak. Prema onome što kaže Hannah, njezina je mama mrzila kad bi se ona ili sestra skrivale. Stoga je, naravno, Hannah očekivala da će biti kažnjena, no umjesto toga, mama joj je rekla da će je podučiti vrtlarenju. Dala je Hanni par vrtlarskih rukavica i lopatu. U njihovu se vrtu nalazi golemi hrast, visok je preko trideset metara i mama joj je rekla da počne kopati u podnožju. Zemlja je bila tvrda. Bio bi to izazov i za odraslu osobu, a Hannah je bila dijete.

Dok je ona kopala, mama ju je upitala što želi posaditi. Paprike? Ruže? Grašak? Poticala je. Dotad su već stopala jadne djevojčice bila krvava. Znate, bila je obuvena u baletne papučice. Svaki put kad bi Hannah prebacila težinu na lopatu, ozlijedila si je stopalo.

Kad je Hannah napokon uspjela iskopati malu rupu, za što su bili potrebni sati, mama je na do pokraj nje spustila vreću i rekla: »Znam. Kako bi bilo da posadimo ovo?« I tako je Hannah saznala da je njezinog psa pregazio auto. To je ujedno i njezino prvo sjećanje.«

Priča je užasna, ali došla sam po odgovore, ne po priče. Ipak, osjećam ubod krivnje kad upitam: »Zašto je to sad važno?«

»Zato što biste trebali shvatiti odakle Hannah dolazi, prije nego što je počnete osuđivati zbog onog što je možda učinila Samu.«

Moja se krivnja pretvori u pepeo i nestane. »A što je to bilo?«

»Hannah je imala problema na Samovim satovima. On se obratio meni. Pokušavao joj je pomoći i upalilo je. Popravila je i ocjene i ponašanje. Onda smo Sam i ja...« Nije dovršila rečenicu.

»Govorite da spavate s mojim mužem.« Glas mi je bio hladan.

»Nikada nije tajio da je bio oženjen.«

»On *je* oženjen«, ispravila sam je.

Oči je oborila prema krilu i praznoj šalici koja se tu nalazila.

»Zgodan je, naravno, ali ono što me osvojilo bio je njegov smisao za humor i njegova empatija. Sjajan je tip.« Suzdržala sam se da joj ne kažem: poznajem svog muža, hvala vam lijepa, i kako »sjajni tipovi« ne varaju svoje žene.

»Drago mi je što tako mislite.«

Njezine su se plave oči zacaklile pa sam isprva pomislila da je to zbog srama i da će uslijediti isprika. Međutim, kada je progovorila, bilo je to u obranu mog muža, a ne njezinu vlastitu.

»Hannah sad ima osamnaest godina. Dakle, ako su ona i Sam spavali zajedno, ona je tad već bila punoljetna«, rekla je Brooklyn. »No, mislim da je vjerojatnije

da je Hannah znala što se događa između Sama i mene i da je bila ljubomorna. Dvoje ljudi do kojih joj je stalo upustili su se u vezu u koju ona nije bila uključena. Počela je širiti glasine da ju je Sam natjerao na seks u zamjenu za peticu. Glasine su stigle do upravitelja. Ostatak znate.«

Je li zato Sam preda mnom tajio da je suspendiran - zato što mi to nije mogao reći, a da mi ne prizna da me varao?

»Rekli ste da znate što se dogodilo sinoć.«

Lice joj je postalo zabrinuto i lagano je kimnula. »Susreli smo se nekoliko blokova dalje od vaše kuće.«

Istog sam se trena sjetila naših šesnaest godina u toj kući, spavaće sobe koju smo dijelili, naše djece i osjetila mučninu. »Bih ste u našoj kući?«

Brooklyn je otvorila ladicu na dnu stolića i izvadila bočicu tekile. Napunila si je šalicu pa odložila bočicu na stol. Više nije bilo pretvaranja.

»One noći kad smo se nas dvije susrele, vraćala sam se iz vaše kuće«, rekla je. »Svratila sam donijeti mu lijek za prehladu. Samo to.«

To je možda bilo sve što se dogodilo one noći, ali je li bilo i drugih noći? I da sam ranije došla kući, bih li susrela Brooklyn tamo, a ne na stazi?

Kao da sam pitanje postavila naglas, rekla je: »Znala sam da ćete duže ostati na poslu.«

Nije spomenula da ju je Sam nazvao da joj to kaže, ali ja sam znala. Zapamtila sam vrijeme poziva i poruka na njezin broj mobitela. Te večeri, razgovarali su dvaput.

Iznenada se policijske sumnje prema meni i nisu činile tako neutemeljene: žena je prisutna pri napadu na muževu ljubavnicu, a dvadeset i četiri sata kasnije nestaje muž. Da sam na mjestu detektiva Ricoa, i ja bih imala pitanja.

Ponukala sam je da nastavi: »Dakle, dogovorili ste susret sa Samom u susjedstvu...«

»U blizini one napuštene kuće«, rekla je, a mene je koža zasvrbjela. Lako sam si predočila trulu bundevu na trijemu i razbijen prozor. »Trebalo je potrajati svega nekoliko minuta.«

»Romantično.«

»Nije bilo tako«, usprotivila se. »Našli smo se kako bismo popričali o Hanni, optužbama koje je iznosila protiv njega i smislili plan. Pronaći način da Samov ugled ostane neukaljan, a da se ujedno i zaštiti Hannah. Audrey je bila s prijateljicom, a Sam i ja nismo je željeli dugo ostaviti samu.«

Svaka je pojedinost bila poput udarca: njihov tajni sastanak, ležeran način na koji je Brooklyn izgovarala »Sam i ja« kao da su par, njezina zabrinutost za moju kći. Audrey nije bila njezina briga.

Premda sam sumnjala da će odgovoriti, upitala sam je: »Kako se Hannah preziva?«

Odlučno je odmahnula glavom. »I ovo što vam govorim, govorim vam zato što ste mi spasili život i zato što želim pronaći Sama isto koliko i vi. Ali znate da vam ne smijem reći njezino prezime.«

»Saznat ću.«

»Možda, ali ne od mene.« U uglovima usana pojavio joj se tužan osmijeh. »Mrzite me, zar ne?«

»Ne poznajem vas.«

»Spavam s vašim mužem. Toliko znate.«

Brooklyn se poigravala svojom tekilom i čekala moj odgovor. Naposljetku sam rekla: »Baš i ne.«

»Baš me i ne mrzite? Ili baš i ne znate spavamo li Sam i ja zajedno?«

»Ovo u vezi vas dvoje, ali pretpostavljam da je oboje istinito.« U svojim tinejdžerskim danima previše sam vremena provela mrzeći i više za to nisam imala snage. Ono snage što mi je preostalo fokusiralo se na samo jedan zadatak: pronaći svog muža. »Rekli ste da ste se vi i Sam našli u Noći vještica. Kad ste ga posljednji put vidjeli?«

»Nisam sigurna koliko je bilo sati, ali nismo bili zajedno više od nekoliko minuta kad sam primijetila Carvera. Sigurno mi je na auto stavio uređaj za praćenje.«

Postojala je još jedna mogućnost. Jedna o kojoj sam razmišljala i ranije, ali koja me sad svejedno potresla: Carver je motrio Sama.

Brooklyn je zašutjela i činilo se da joj pričinjava veliki napor i dalje me gledati u oči.

Nesigurnim je glasom rekla: »Pobjegla sam.«

»Jeste li pozvali policiju?«

»Naravno da jesam, čim sam se našla na sigurnoj udaljenosti.«

»Niste upozorili Sama?« Nisam skrivala ljutnju u glasu.

»Zašto bih? Carver je lovio mene, ne njega.« Rekla je sad odbojnim tonom. »Još uvijek nisam sigurna da je Carver razlog Samova nestanka. Sam očito mora riješiti neke svoje probleme.«

Iznenada me obuzela ljutnja, osjetila sam nalet vrućine. Nije to još bila mržnja, ali bilo je blizu. Prije nego što se ovo dogodilo, nikada ne bih pobjegla i ostavila Sama, pogotovo ne bez upozorenja. Umrla bih štiteći ga. Da budem iskrena, prilično sam sigurna da to isto vrijedi i sad.

»Trebali ste ga upozoriti.«

Brooklyn si je natočila novo piće. Kada je ponovno progovorila, zvučalo je pomalo nerazgovijetno. »I s njim sam spavala. S Carverom.« Lice joj je oblilo rumenilo, pretpostavljam više od alkohola nego od srama. »Samo jednom. Nije to bilo kao sa...« prešutjela je ime moga muža. »Uglavnom, izgleda da padam

na određeni tip muškaraca. One nedostižne. Samo, nisam znala da ću odabrati i jednog sklonog ubojstvima.«

Brooklyn je zatim ustala, što je bilo nalik predstavi. Zbog alkohola i ozljeda hodala je polagano i teturavo dok je odlazila u drugu prostoriju. Nakon nekoliko minuta vratila se noseći hrpicu fotografija. Pomislila sam da su to možda slike nje i Sama, no zatim sam primijetila da su dvije fotografije požutjele oko rubova.

»Uzela sam mu ovo.« Pružila mi je slike. Nisam ih prihvatila pa mi ih je tutnula u ruku. »Znala sam da je bio u zatvoru zbog ubojstva djevojke, ali ispričao mi je to tako da je zvučalo kao da je nevin. Osim toga, imao je samo osamnaest ili devetnaest godina kad se to dogodilo pa sam si dopustila da mu povjerujem.

A onda sam vidjela slike.«

Prva slika - požutjela i izlizana - prikazivala je djevojku tinejdžerske dobi, nakrivljene glave i širokog osmijeha. Okrenula sam sliku. Na pozadini je grubom rukom bilo naškrabano ime: *Natalie.*

Druga slika, žene četrdesetih godina, bila je novija. Žena je bila odjevena u plavu haljinu i bila slikana iz profila. Na pozadini je pisalo drugo ime: *Anne.*

Tijekom ispitivanja detektiv Rico spomenuo je oba imena: *Natalie* Robinson i *Anne* Jackson.

Na pozadini treće fotografije nije bilo imena. Samo upitnik, napisan olovkom. Ali ime mi nije ni bilo potrebno. Na slici sam bila ja.

Prelazila sam prstom po upitniku, pitajući se je li to ista olovka koja je napisala broj dva na omot čokolade.

Premda Natalie, Anne i ja nismo bile u rodu, mogle smo to lako biti. Sve smo bile crvenokose, svijetlih očiju. Ipak, nije bilo lako odrediti jesu li i njihove oči bile zelene poput mojih.

Na hrpici je bila još jedna fotografiju koju je Brooklyn stavila licem prema dolje.

Kad sam je okrenula, rekla je: »Žao mi je. Ali morate znati.«

Pretpostavila sam da će na posljednjoj slici biti Brooklyn. Nije bila. Na izblijedjeloj fotografiji, sigurno jako staroj, još je jednom bila Natalie. Na ovoj se nije smijala. Oči su joj bile otečeni prorezi, a kroz jedva otvorena usta mogla sam vidjeti rupe na mjestima gdje su trebali biti zubi. Bila je nagurana u kutiju koja se nalazila u iskopanoj rupi. Na rubu slike vidjela se hrpa zemlje. Očigledno mrtva, prije toga brutalno pretučena.

Drhtavih ruku, odložila sam fotografije na stolić. Bilo mi je *savršeno dosta* gledanja šokantnih fotografija.

»To je kopija, original sam predala policiji. Nema slike Ajme, ali sad je i ona mrtva. Tako da ostajem ja, a mene je Carver već pokušao ubiti - i vi.«

Osjećala sam kako mi gore prsti kojima sam držala fotografiju mrtve djevojke. »Ja ga ne poznajem.«

»Što ne znači da on ne poznaje vas«, odgovorila je. »A u slučaju da ste pomislili da ja nisam njegov tip...« Otvorila je futrolu mobitela i izvadila vozačku dozvolu koja je bila sakrivena unutra. »Ovako sam izgledala kad sam ga upoznala.«

Dala mi je svoju vozačku. Na slici su bile iste plave oči, ista blijeda put, ali kosa joj je bila samo nijansu svjetlija od moje. Brooklyn je tada bila crvenokosa.

»ZNAM DA VAM je ovo puno za pojmiti«, rekla je.

Nisam bila sigurna koja je moja uloga u svemu ovome. »One noći na stazi nije se činilo da me poznaje.«

»Jeste li sigurni?«

Razmislila sam. »Djelovao je iznenađeno.«

Malo se nasmijala. »Recimo da muž dođe kući i u krevetu zatekne svoju ženu i najboljeg prijatelja. Bit će vraški iznenađen, ali to ne znači da ih ne poznaje.« Trznula se. »Oprostite. Loš primjer. Nego, te noći, je li vas uopće pitao kako se zovete?«

Pitao me tko sam, ali to je više zvučalo kao optužba nego kao upit: *Tko* si *ti?* Je li to bilo isto kao da me pitao kako se zovem? »Tijekom onoga što se događalo na stazi nije baš bilo prilike za upoznavanjem.«

»Čega se onda sjećate od onoga što je Carver rekao te večeri?«

Naravno, sjećam se njegove prijetnje da pustim da Brooklyn umre i da me pitao koga volim.

Ali što još?

Odjednom su mi usta bila suha pa sam si natočila čaj. Iskapila sam punu šalicu.

Carver mi je rekao da mi je život sjeban, ali da toga još nisam svjesna. On kao da je to znao, zato što je znao *mene.* A možda sam samo dopustila Brooklyn da se poigrava mojim mislima.

Kad nisam odgovorila, rekla je: »Ono čega se ja sjećam od te večeri jest da vas je mogao ubiti, bez problema, ali nije. Izgledao je kao da je potresen vašim prisustvom.«

Bila sam skeptična. »Rekli ste da je Carver ubio Natalie. Ubio je Anne. Pokušao je ubiti vas. Dakle, ako se drži tog obrasca i ima moju sliku, zašto me ne bi ubio?«

»Znam samo ono što mogu pretpostaviti.«

»A to je?«

Zdravom je rukom obgrlila jastuk i stisnula ga na prsa. »Prije nego što je ubio Natalie i Anne, volio ih je. Mislim da mu je to obrazac. Uoči ženu koja mu se sviđa, uhodi je, upozna je iz daljine, zavede je. Voli je. Zatim mu postane dosadno ili se naljuti i fokusira na nekog novog.«

Proučavala sam njezine oči, velike i plave, uokvirene tamnim trepavicama. Nevine, ili su se barem činile takvima. Pokušala sam u njima pronaći neki znak da laže, no nije ga bilo.

Nastavila je: »Mislim da se na vas fokusirao dok je uhodio mene, zbog moje veze s vašim mužem.«

Da bih vjerovala onome što je govorila, trebao mi je odgovor na jedno pitanje. Pripremila sam se pa upitala: »Je li nas Sam planirao napustiti?« Zato što se radilo o *nama* - meni, Leu i Audrey - napustio je nas.

»Ako i jest, to nije bilo zbog mene.«

Otkad sam došla, dvojila sam trebam li joj vjerovati, no ovo je bila prva izjava za koju sam bila sigurna da je laž.

»U početku, zavaravala sam se da bismo možda mogli imati budućnost«, dodala je. Prebrzo. »Ali s njegove strane nije nikada bilo tako.«

Izvadila sam omotnicu iz torbe i rasklopila je. »Unutra je slika koju bih željela da vidite.« Gurnula sam je preko stola. »Jeste li to vi?«

Boja joj je nestala s lica, ali brzo se pribrala. »Nisam.«

Ovo sam joj pak vjerovala. Mlada žena na fotografiji bila je mršava poput Brooklyn, ali viša, s dužim rukama i užim torzom.

»Je li to Hannah?«

Brooklyn je nastavila šutjeti, očiju prikovanih za fotografiju.

»Je li Hannah brineta?«

Tada je podigla pogled, a nosnice su joj se raširile. Uzdahnula i odglumila da se lecnula, pokušavajući da ljutnju u njezinim očima protumačim kao bol.

Ponovila sam pitanje na koje je ranije odbila dati odgovor: »Kako se Hannah preziva?«

Zatvorila je oči i stisnula usne. »Umorna sam«, rekla je. »Nazovite me, ako vam mogu još nekako pomoći.«

Trudila se zvučati iskreno, no obje smo znale da se neće javiti kad bih je i nazvala. Usprkos onome što je izjavila samo nekoliko trenutaka ranije, Brooklyn je iskreno vjerovala da se u vezi nje i Sama nije radilo samo o seksu. Nosila mu je lijek protiv prehlade i brinula se za njegovu djecu. Upravo je s njegovom ženom razgovarala o njegovom nestanku. Bio je to pristojan razgovor dvije odrasle osobe. Brooklyn je očito vjerovala da će se Sam vratiti i donijeti odluku, dakle postojala je šansa od više od 50 posto da će odabrati nju. Vjerojatno je već i razmišljala o tome kako bismo dijelili skrbništvo.

Vraga bismo dijelili.

Međutim, kad je vidjela fotografiju na kojoj je neka druga u krevetu s čovjekom kojeg voli, Brooklyn je shvatila istinu s kojom se nije željela suočiti: ona nije bila posebna.

Razumjela sam je, zato što sam točno znala kakav je to osjećaj.

21

Ravno iz kuće muževe ljubavnice otišla sam na sinovljevu utakmicu američkog nogometa u srednju školu Santa Rosa. Kad sam stigla, već je bio sumrak, juniori još nisu započeli s igrom, ali ipak sam se odlučila za mjesto na vrhu tribina. Tako mi nitko ne može viriti preko ramena. Omotnicu s fotografijom držala sam na krilu, a kroz traperice sam osjećala hladnoću tribina. Prazna klupa podsjetila me na Samovu odsutnost.

Ubrzo, sumrak se povukao pred potpunim mrakom, a ja sam se šćućurila u svojoj majici s toplom podstavom, sama, sve dok mi se nisu pridružila Zoe i Audrey, negdje oko sredine utakmice. Zakasnile su zato što su putem stale na sladoled.

»Hvala ti što čuvaš Audrey.«

»Platila bih da je čuvam.« Zoeini nokti bili su ukrašeni neurednim točkicama, iste ljubičaste boje kao što joj je bila kosa. »Iskamčila sam čak i besplatnu manikuru.«

Audrey je podigla pogled prema meni, još uvijek s tragovima sladoleda na obrazu. Napravila je grimasu dok sam je brisala rukavom. »Pokušala sam lakirati i Smoochine nokte, ali mi nije dozvolila.«

»Smooch je takva, vrlo neovisna«, rekla je Zoe.

»Pa sam joj umjesto toga stavila mašnu na rep.« Smooch je bila još veća svetica od Zoe. »Bila sam vrlo pažljiva, baš kao što si rekla. A zatim sam joj dala poslasticu.«

»Moguće da joj ih je dala nekoliko.«

»Volim Smooch.« Blistala je Audrey, a zatim se namrštila. »Stavila sam mašnu i na Boov rep, ali njemu se to nije sviđalo pa sam je skinula.«

Do utakmice starijih juniora preostalo je još više od sat vremena, tribine su se tek počele puniti, ali oni prisutni roditelji i učenici već su zdušno navijali za ekipe mlađih juniora. Svi osim Audrey. Vrpoljila se više nego inače.

Bilo je pravo olakšanje kada je, pri početku posljednje trećine utakmice, primijetila prijateljicu iz razreda nekoliko redova niže.

Kada je otišla sjesti pokraj prijateljice, prepričala sam Zoe svoj razgovor s Brooklyn. Zatim sam joj dala omotnicu.

»Danas je u školi neki čovjek ovo stavio u Audreyn ruksak.« Nisam se mogla prisiliti da spomenem i poruku koja je pratila omotnicu.

Zoe je namreškala nos i podigla obrvu. Izvadila je sliku, a zatim je malo nakosila da uhvati više svjetla. Brzo je obuzdala uzdah i jako se trudila da izrazom lica ne oda koliko je šokirana. Zbog toga sam je voljela još malo više.

»Sam?« pitala je. Nije ga imala razloga prepoznati. Za razliku od mene, nikad ga nije vidjela golog.

»Da.«

»Sigurna si?«

Dovoljno sam proučila fotografiju da je sad više i nisam trebala gledati. Zapravo, nisam bila sigurna ni *mogu li je* ponovno pogledati. »Da.«

Gledala sam Lea kako prekriženih ruku stoji uz rub terena i pogledava prema semaforu s rezultatom. *Pantere* Santa Rose vodile su za dvanaest bodova. Vođa navale protivničke ekipe bacio je loptu previsoko, lopta se očešala o vrhove prstiju hvatača koji ju je trebao uhvatiti i tako ju je uspio presresti trkač *Pantera.* Pretrčao je deset jardi prije nego što su ga srušili. Navijanje gomile zvučalo mi je poput prodornog vrištanja.

»Ovo je užasno.« Nisam bila sigurna odnosi li se Zoein komentar na muškarca koji je ubacio sliku u Audreyn ruksak ili na samu fotografiju. Oboje je bilo poprilično užasno. »Ona izgleda tako...«

Zoe je zašutjela pa sam završila njezinu misao. »Mlado.«

Okrenula je sliku licem prema dolje i odložila je na krilo, a zatim me privukla u zagrljaj kojim me gotovo zdrobila. »Žao mi je, Cassie.« Usta, oči, ramena... Cijelo joj je tijelo klonulo kada je ispustila dugačak izdah. »Ovo je pravo sranje.«

Audrey i prijateljica odšetale su nekoliko metara dalje, do ruba tribina. »Audrey, ne idi daleko«, doviknula sam joj. Ponovno sam se okrenula prema Zoe. »Da, stvarno je sranje«, složila sam se. Ruka mi je podrhtavala dok sam uzimala sliku, okrećući je prema sebi. »Ali, je li prava?«

Upravo sam iz tog razloga odlučila pokazati Zoe fotografiju. Moja prijateljica, opsjednuta društvenim mrežama, imala je dar: čak i u doba *Photoshopa* mogla je pronaći nedostatke na svakoj fotografiji.

Zoe je duboko udahnula i usmjerila pozornost na sliku. »Svjetlost izgleda postojano«, rekla je, pokušavajući zvučati neutralno premda joj je glas pucao. »I sjene i osvjetljenja tamo su gdje i trebaju biti.«

Pramen ljubičaste kose zataknula je iza uha i namrštila se. »Ako je slika uređivana, iza toga nije ostalo očitih tragova, a i perspektiva je u potpunosti pogođena.«

Srce mi je potonulo. »Znači, prava je?«

»Nisam sigurna.« Primakla je sliku bliže k sebi. »Nije baš sjajne kvalitete. Što ne mora ništa značiti, ali oni koji rade lažne fotke ponekad prikriju zahvate tako da čitavu sliku naprave da izgleda loše.«

Podigla je pogled. Kad su joj oči susrele moje, znala sam da vjeruje da je fotografija autentična. Ipak, upitala je: »Mogu li uzeti ovo? Moću ću ti više reći kada je pogledam na boljem svjetlu i pod povećalom.«

Podigla sam ruke koje kao da su bile nečiste samim diranjem omotnice. »Slobodno je uzmi«, rekla sam. »I Zoe - hvala ti.«

Stavila ju je u unutarnji džep jakne. »Znači, pokazala si je Brooklyn?«

»Jesam.«

»Nema šanse da je to ona na slici?«

»Ovisi je li bila uređivana«, odgovorila sam. »Na poleđini je broj. Baš kao i na omotu čokolade.«

Nisam joj ovime mislila ništa predbaciti, ali Zoe se lecnula. »Žao mi je, Cassie, zaista mi se činilo da se radilo o slovu S.«

Odmahnula sam rukom na njezinu ispriku. »Znači... 3,2,1. Odbrojavanje ?«

»Do čega?«

Slegnula sam ramenima i pružila joj Leov godišnjak. »Na putu ovamo, uzela sam i ovo. Palo mi je na pamet da bismo možda mogle potražiti sve starije djevojke po imenu Hannah.«

»Daj da ja to učinim«, rekla je. Zoe se nagnula prema meni ne bi li me još jednom primila u zagrljaj, ali u zadnji se tren zaustavila, zgrabila me za ruku i skoro je zgnječila. Naglo je ustala pa ponovno sjela, puna poleta, tako da sam i ja počela lakše disati. Pokazala je u smjeru terena. »On ulazi u igru.«

Gledala sam Audrey, ali kad sam prebacila pozornost prema terenu, vidjela sam kako Leo navlači kacigu i zauzima svoje mjesto iza linije obrane. Osjetila sam kako me steže u plućima. U meni su se miješali ponos i zabrinutost.

Na terenu centar je uprskao hvatanje, ali vođa navale je pao na loptu, izgubivši jarde, ali ne i posjed lopte. U drugom pokušaju vođa navale dobacio je loptu probijaču za osvajanje pet jardi. U obje je akcije Leo bio minimalno uključen, trčao je iz sve snage, ali se naglo zaustavio kad bi njegov suigrač stigao prvi.

Treće polaganje bilo je drukčije.

Puhao je lagan, ali hladan vjetar. Kad su se igrači *Pantera* poredali na svoju liniju od trideset i pet jardi, jedva sam uspijevala disati. Kao da sam imala predosjećaj. Odmah je uslijedila akcija. Zadržavala sam dah tijekom prva dva pokušaja, a Leo je ostao stajati. Zanemarivanje predosjećaja iznenada mi se učinilo krivim, čak i opasnim izborom. Pokušavala sam udahnuti, ali imala sam osjećaj kao da mi je na prsima uteg.

No bilo je prekasno.

Lopta se spiralno vinula previsoko u zrak. Loše bacanje. Loptu je mogao uhvatiti bilo tko. Izmiješali su se bijeli i crni dresovi, tijela su se treskom sudarila, i hvatači i linijski igrači borili su se ne bi li prvi uhvatili loptu.

Leo je dobio bitku. Uhvatio je loptu da bi, tek djelić sekunde kasnije, bio oboren. Gomila bijelih dresova sručila se na mog vrlo lomljivog sina.

Začula se sučeva zviždaljka, gomila se raščistila i pojavio se Leo, neozlijeđen.

Napokon sam normalno disala.

Zoe se, plješćući, nacerila prema meni. »Malo si se zabrinula?«

»Kao majka, uvijek sam zabrinuta.«

Obrana *Pantera* izmijenila se napadom, a ja sam bila iznenađena vidjevši da Leo ostaje u igri.

U trenutku sreće nisam se brinula što su se protivnički braniči postavili ispred linije *Pantera*. Premda gotovo iste visine kao i moj sin, najveći branič bio je teži od Lea za barem dvadesetak kila.

Vođa navale bacio je loptu niz teren, na suprotnu stranu od Lea, i bijeli su se dresovi sjatili oko hvatača.

I Leo je trčao, ali od svih *Pantera* bio je najudaljeniji od lopte. Samo je jedan igrač bio još dalje: golemi branič koji je, iz meni nedokučivog razloga, trčao tako da se udaljavao od lopte. Tada sam vidjela, i shvatila. Sve skupa nije uopće imalo smisla, no moja su pluća i dalje normalno radila, kao da ni ona nisu svjesna opasnosti.

Ni Leo nije ništa primijetio, okrenut na drugu stranu, prema lopti, a ne u smjeru nepoznate prijetnje. Budući da nije vidio što mu se sprema, Leo se nije pripremio, što bi, u suprotnom, mogao učiniti. Kad je došlo do sudara, kaciga o kacigu, Leo je poletio u zrak pa tresnuo na travnjak istovremeno kad ga je branič oborio i grubo ga prikliještio sa svih svojih dvadeset kila viška.

Sudac je počeo zviždati, posve van sebe, gotovo kao i trener *Pantera* dok su Leovi suigrači počeli naguravati protivnike zbog očitog faula. To je dovelo do novog vala zviždanja, a treneri i igrači vikali su i gestikulirali stojeći sa strane terena.

Ovoga puta, kada se gomila raščistila, Leo nije ustao.

22

Telefon mi je vibrirao u džepu, ali prvi put od Samova nestanka nisam istog trena posegnula za njim. Pogled mi je bio prikovan za središnji dio terena na kojem je nepomično ležao moj sin.

Na trenutak, bila sam paralizirana poput Lea. Zatim sam se sjurila niz tribine, uhvativši usput Audrey za lakat. Metalne stube vibrirale su pod našim nogama. S tribina smo se spustile na beton po kojem smo došle do niske ograde oko atletske staze. Stigavši do ruba, oklijevala sam i čvrsto stisnula Audrey uz sebe kao da bih je tako mogla zaštiti od zla koje je zadesilo njezinog brata, a možda, prije njega, i njezinog oca.

Zašto sam mu dozvolila da igra? Trebala sam biti upornija i odvratiti ga od utakmice. Trebala sam se više potruditi i zaštiti ga.

Leo je još uvijek ležao na travi, sad okružen skupinom liječničkog osoblja i trenera. Tako miran, poput ptičice kad ispadne iz gnijezda. Činilo mi se da vidim kako mu se prsa podižu i spuštaju u ritmu disanja.

»Mama, stišćeš me«, žalila se Audrey, vrpoljeći se u mom naručju.

Popustila sam stisak, ali samo malo. »Oprosti.«

»Je li Leo dobro?«

»Samo je natučen, to je sve.« Zato što je sve drugo bilo nezamislivo.

Kroz um mi je prolazilo sve što se moglo dogoditi. Mogli su mu se iskidati ligamenti. Sudar kaciga o kacigu mogao je prouzročiti potres mozga. A onda su tu i kosti. U ljudskom ih je tijelu 206, a uslijed udarca lako je mogla puknuti bilo koja od njih. Najviše sam se brinula za vrat. Povreda vrata mogla je dovesti do unutarnjeg krvarenja, paralize, smrti.

Ali to se ne bi trebalo dogoditi mom sinu. On nije bio među ključnim igračima, gotovo da i nije igrao. Trebao bi biti dobro.

Tada sam vidjela da se Leovo stopalo pomaklo. Premda je to bio samo trzaj, zamislila sam ga kako odlazi s terena, pomalo ukočeno, možda čak i šepajući ili s povrijeđenom rukom ili nogom dok ga s obje strane pridržavaju suigrači.

No, Leo nije tako napustio travnjak. Moj je sin iz igre izašao na nosilima. Ravno s terena odnijeli su ga u kola hitne pomoći koja su čekala odmah na ulazu.

Pogledala sam na mobitel. Poruka sa Samova broja, ali koju, sada sam bila sigurna, nije napisao Sam.

Žao mi je zbog Lea.

SAMO NEKOLIKO SATI RANIJE mislila sam da me ništa što ću vidjeti toga dana neće uznemiriti više od fotografije vlastitog muža u krevetu s drugom ženom. A onda je Leo odnesen na nosilima. Ništa me nije tako uznemirilo još otkad je Audrey kao beba završila u bolnici.

Nisam dovoljno ozbiljno shvatila onaj broj na poleđini fotografije. Mislila sam, Sam me već napustio, djeca su sigurna uz mene, što bi još moglo poći po zlu?

Odgovor je, očito, glasio - *sve.*

Ranije sam smatrala da su brojevi na kamenu, omotu i fotografiji odbrojavanje dana. No, možda se uopće nije radilo o tome. One noći kada je detektiv Rico našao kamen, u kućanstvu koje sam neizmjerno voljela živjelo je troje ljudi. Zatim je Sam nestao, a ostalo ih je dvoje. Da se nešto dogodi Leu...

Premda za utvrđivanje potresa mozga nisu bili potrebni CT ili MRI, liječnik je bio zabrinut zbog udarca koji je Leo zadobio te je zatražio oba pregleda. Kada su ga odveli, Zoe je otišla kako bi se pobrinula za Booa i Smooch. Pitala me želim li da povede i Audrey - mojoj bi kćeri skretanje pažnje zasigurno dobro došlo - ali odbila sam njezinu ponudu. Željela sam da mi oba djeteta budu blizu dok ne pronađem Sama.

Sjedeći s Audrey ispred prostorije u kojoj se obavljao pregled, ponovno sam se pozabavila porukom koju sam primila od onoga, tko god to bio, tko je imao Samov mobitel.

Žao mi je zbog Lea.

Napisala sam: *Tko si ti?*

Ja sam Sam.

TKO si ti?

Zašto mi ne vjeruješ?

Zato što ti nisi Sam.

Naravno da jesam.

Prestani.

Ako nisam Sam, kako bih onda znao da smo se Leo i ja posvađali večer uoči mog nestanka?

Ovo me zaustavilo. Kakva svađa? Nisam znala ništa ni o kakvoj svađi.

Kako nisam odgovarala, »Sam« je poslao poruku: *Siguran sam da Leo nije mislio ono što je rekao te večeri.*

Najednom me ošinula spoznaja. *Prisluškivao si nas.*

Ti spavaš na lijevoj strani kreveta. Kućni ogrtač ti je tamnozelene boje, u nijansi tvojih očiju. Iste nijanse kao i grudnjak koji najviše volim.

Zaledila mi se krv u žilama pa sam primakla Audrey bliže k sebi. *I gledao si nas.*

Naravno da gledam. Ja sam tvoj muž.

Pomislila sam na sina, na njegovu izudaranu glavu i tijelo koje skeniraju u susjednoj prostoriji. *Jesi li ti ozlijedio Lea?*

Kako sam ja mogao ozlijediti Lea? Nisam ni bio tamo.

Što si učinio?

Ma daj, Cassie.

Premda sam znala da neće reći ništa što bi ga inkriminiralo, ipak sam upitala: Što želiš?

Želim da budeš sretna, Cassie.

Idem na policiju.

Čini se da ti prošli put baš i nisu vjerovali.

Znači prisluškivao me, čak i u policijskoj postaji. Ako nije poznavao nekoga tko mu je prenosio informacije? Obje su me mogućnosti užasnule.

Ti nisi moj muž.

Više ne.

Zašto ovo radiš?

Svi mi donosimo svoje odluke. I ti si to učinila one noći na stazi.

Carvere?

Rekao sam ti, ja sam Sam.

Hannah?

Postaješ naporna.

Jesi li povrijedio mog muža?

Dobro sam, Cassie. Izvrsno, čak. Pronašao sam nekoga tko nije cijelo vrijeme *na poslu.*

Ove su me riječi podsjetile na svađu u vezi vremena koje provodim u ambulanti. Bilo je to prije više od mjesec dana.

Ženu koja ne kuka zbog pet kila viška koje je dobila u trudnoći čak šest godina nakon porođaja.

Na to sam se požalila prošli tjedan, kad smo Sam i ja bili u sami u spavaćoj sobi. No, izgleda da zapravo nismo bili sami.

Nisam siguran hoće li ova nova veza uspjeti pa se nadam da ćeš nas ostaviti na miru. Poznato mi je kakva znaš biti kad si ljubomorna.

Pročitavši ove riječi, odjednom sam ugledala Brooklyn, ili mladu ženu sa slike, pretučene i ostavljene na javnom mjestu kako bi ih pronašla policija. S

dokazima koji bi upućivali na mene. Detektiv Rico već je imao razloga zbog kojih je sumnjao u mene.

Ali više sam strahovala zbog Sama. Ruke su mi podrhtavale dok sam tipkala: *Ako naudiš Samu, dokrajčit ću te.*

Vrlo brzo uslijedilo je podbadanje, u kojem sam osjetila bolesno uživanje: *A kako ćeš točno to učiniti? Mislim, kad ja ne bih bio Sam. A jesam.*

Nisam još odlučila. Ali išla sam na medicinu. Smislit ću nešto kreativno.

Mislim da bih trebao ići na policiju.

Kada bi to učinio, ovaj bi razgovor bacio isto toliko sumnje na mene koliko i na njega.

Zatim je napisao: *Osobito nakon onoga što se dogodilo Lesteru. Čuo sam da si ga otrovala. Jadan pas.*

Preplavila me poznata ljutnja, ali ovaj joj se put nisam odupirala. Putem virtualne tipkovnice odaslala sam prijetnju: *Odlučila sam da će ono što učinim s tobom, uključivati skalpele. I retraktore i stezaljke.*

Znam da si povrijeđena, ali barem imaš djecu. Privukla sam Audrey još bliže, tako da je više sjedila na mom nego na svom stolcu. *Nadam se da ću ih uskoro vidjeti.*

Je li to prijetnja?

Vidjela sam da »Sam« tipka, a svaka sekunda koju sam provela u iščekivanju kidala mi je živce. Napokon, na zaslonu se pojavila poruka: *Zašto bih prijetio vlastitoj djeci?*

23

Kao tinejdžerka zabila sam se automobilom u susjedov dnevni boravak. Namjerno. Nije bilo bez razloga - nekoliko sam puta uhvatila ljigavca kako bulji u moju spavaću sobu - no priznajem da je bilo i razumnijih poteza koje sam mogla poduzeti.

Drugom prilikom zviznula sam šakom u vrat nasilnika koji je mlađem klincu ukrao ruksak. I opet, to vjerojatno nije bio najpametniji prvi potez u takvoj situaciju Posebice zato što se nije toliko radilo o želji za zaštitom mlađeg klinca, koliko o činjenici da nisam nikoga zviznula već mjesecima.

Dakle, bila sam gnjevna, jako, i često uz tek minimalan izazov. Međutim, u odrasloj sam dobi shvatila da je većinu problema bolje riješiti diplomatski uz upotrebu mozga i empatiju.

Ovo *nije bio* jedan od takvih problema.

Dosad sam sve učinila kako treba: one večeri na stazi pala sam zbog nespretnosti, a ne nesmotrenosti. Nazvala sam 112. Kasnije, surađivala sam s policijom i obavještavala ih o svakom koraku. Čak sam bila ljubazna i prema ženi koja je tvrdila da spava s mojim mužem. Istina, tijekom posljednjih nekoliko dana bilo je trenutaka u kojima me obuzela ljutnja. Ali obuzdala sam je.

Sad je više nisam obuzdavala. Uz poruku u kojoj se prijeti mojoj djeci i Leom koji je u susjednoj prostoriji prolazio još jedan MRI pregled, ovaj put za koljeno, bila sam potpuno bijesna.

Primijetila sam Zoe kako prilazi hodnikom i domahnula joj da dođe. Dala mi je moju torbu s prijenosnim računalom. »Kako je Leo?«

»Blagi potres mozga, ali su zabrinuti i zbog njegovog koljena. Perla dolazi?«

»Stiže odmah za mnom.« Vratila mi je ključeve kuće. »Pronašla je nešto u kući, ali neka ti ona pokaže.«

Kada je pet minuta kasnije stigla Perla Anderson, Zoe se, zajedno s Audrey, smjestila na stolce nešto dalje u hodniku.

Prije nekoliko godina liječila sam Perlinog rotvajlera kada je imao displaziju kuka. Nisam je već duže vrijeme vidjela, no ipak je bila prva osoba na koju sam pomislila nakon posljednjeg niza poruka.

Perla je nosila svoju uobičajenu odjeću: traperice, poštarsku torbu i majicu na kojoj je, ovaj put, pisalo *Nisam lijena. Samo sam u stanju mirovanja.* Posljednji put kada je bila kod mene u ambulanti, završavala je magisterij iz informatike. Kao i tada, mirisala je na cigarete s klinčićima i kavu koju je pijuckala iz svoje putne šalice.

Odložila je torbu i pokazala prema onoj koju mi je Zoe upravo donijela. »Jel' to to?« pitala je.

Izvadila sam prijenosno računalo, unijela lozinku i predala joj ga. Isto sam učinila i s mobitelom.

Pridržavala je kavu između koljena dok je vješto udarala po tipkovnici, a nokti su joj bili dugački i zašiljeni.

»Zoe je rekla da si pronašla nešto u našoj kući?«

Prestala je s tipkanjem kako bi posegnula u džep, a zatim rastvorila šaku. Na dlanu su joj bile tri okrugle stvarčice, sve bijele i veličine novčića.

»Imala si pravo što si mislila da vas netko prisluškuje. Ovo sam pronašla na stropovima vašeg dnevnog boravka, kuhinje i bračne sobe.«

Perla je ispila gutljaj kave, a zatim posegnula u drugi džep. Ovoga je puta oklijevala. »Pronašla sam i ovo.« U ruku mi je stavila mali, tvrdi predmet. Bio je to punjač za mobitel, također bijele boje, onakav kakav smo svi u obitelji koristili za punjenje svojih mobitela.

Namrštila sam se proučavajući ga, ne shvaćajući iz prve. Otvorila sam usta da je upitam zašto mi je to dala, ali onda sam je primijetila: sitna rupica koja tu nije trebala biti.

»Kamera?« Kimnula je, a mene su prošli trnci. »Gdje si je pronašla?«

»U vašoj spavaćoj sobi.«

Kroz glavu mi je prošlo sve čemu je kamera mogla svjedočiti. Naravno, bilo je tu seksa, neredovitog, kakav je u zadnje vrijeme postao, ali bilo je i raznih trenutaka u kojima smo Sam i ja izmjenjivali nježnosti ili se povjeravali jedno drugome, što se činilo kao još veća povreda privatnosti. Svi oni trenuci kada smo mislili da smo sami, a zapravo nas je netko slušao, i gledao.

Želudac mi se okrenuo. Možda više nikada ne odem kući.

»Sigurna si da je to sve?«

»Pretražila sam čitavu kuću i to je to, barem što se tiče prislušnih uređaja i kamera.« Nije mi se sviđao način na koji je rekla ovo zadnje niti kako se mrštila prema zaslonu mog prijenosnog računala.

»Može li se nekako otkriti tko šalje poruke sa Samova mobitela?«

Slegnula je ramenima. »To čak ne mora biti ni Samov mobitel. Može se lažirati pošiljateljev ID tako da izgleda da poruke dolaze s bilo kojeg mobitela.«

»Može li se saznati odakle dolaze?«

»Moguće je, ali nije jednostavno. Uz to, imaš i druge probleme.«

Perla je tipkala po zaslonu i prelazila kroz niz postova na društvenim mrežama, a ja sam ih jedva uspijevala pročitati.

JL-ov tim puši skoro k'o i njegova cura.

JL je tako debeo i glup - jedino što zna pročitati je McDonald's.

JL-ova kučka širi noge svima osim njemu.

Uz jedan je post bila slika buldoga koji slini i ime djevojke. Pretpostavila sam da je to ime »JL-ove« cure.

Na drugoj slici bila je loša montaža mladića u nogometnom dresu koji radi opscenosti sa svinjom, uz natpis: *Ovo je najbliže što će se JL približiti nogometnoj lopti.*[2]

»Što je ovo?«

»To sam izvukla s Leovih društvenih mreža.«

Tinejdžeri imaju živote i tajne i loše odluke koje skrivaju od roditelja. Naravno da imaju. Ipak, bila sam posve sigurna kad sam rekla: »Leo ne bi nikada učinio ovako nešto.«

»Skužila sam. Očito vam je netko hakirao račune.«

Moj se bijes rasplamsao. Osjećala sam se golo, izloženo, gotovo kao i onda kad mi je Perla pokazala kameru. »Zašto bi se netko namjerio na dijete?«

Ispravila sam se: *Na djecu.* Lea, i dječaka koji se spominje u postovima.

»Ljudi su šupci.«

U ovom slučaju, točno. »Znači, netko ima naše lozinke.«

»I zato biste ih trebali promijeniti.«

»Ali kako je to uopće moguće?«

Perla je grickala zanokticu. »Netko je mogao fizički doći do jednog od vaših mobitela, ih do računala, ili im na neki drugi način pristupiti. Recimo, pomoću lažnih e-poruka.«

»Nikad ne bih otvorila takvu e-poruku.«

Nasmiješila mi se onako kako se ja nasmiješim Audrey kad spomene jednoroge. »Postoje i drugi načini na koje se može ukrasti nečija lozinka. Na primjer, pomoću *keyloggera* koji je mogao biti integriran u tipkovnicu i kako bi ga uopće primijetila?« Znam da je zapravo željela reći da ga *ja* ne bih primijetila, ali nisam ni sumnjala da Perla bi. »Svakom programu koji pretražuje neželjene upade u računalo, promakla bi računalna oprema. A vjerojatno imate i druga računala, zar ne?«

»Sam ima jedno koje koristi za posao, a Leo ima prijenosno računalo.«

[2] pigskin - naziv za ovalnu loptu kojom se igra američki nogomet; napravljena je od svinjske kože; eng. pig - svinja (op. pr.)

»Onda je možda kompromitirano i jedno od tih računala«, rekla je. »Onaj tko se namjerio na vas, do vaših je lozinki mogao doći i tako da vam se naviruje preko ramena dok sjedite u kafiću i koristite prijenosno računalo.«

Kafić. Pomislila sam na Brooklyn, zatim na Hannah. Ako je Carver uhodio Brooklyn, onda se i u ovom slučaju moglo raditi o njemu. Zapravo, moglo se raditi o bilo kome.

»Ili, recimo da uzmeš USB za koji misliš da sadržava podatke o pacijentima. Uključiš ga u računalo, a zloćudni *software* učini ostalo.«

Zaustila sam jer sam htjela reći da nikada ne bih u računalo uključila nepoznati USB, ali me zaustavila. »Prije nego što kažeš da to nije moguće, zapamti ovo: zajedničko računalo sigurno je koliko i najmanje pažljiva osoba koja se njime koristi. Ono što je najgore, većinu ovoga o čemu govorim i nije naročito teško izvesti. Svatko tko ima pristup tražilici može doći do željenih naputaka.«

»Znači, bilo tko.«

»Uglavnom.«

Otvorila su se vrata prostorije za preglede i medicinski je tehničar kroz njih izgurao Leova kolica. Onemoćao u invalidskim kolicima, s rukama u krilu, moj je dječak toliko nalikovao samome sebi dok je bio dijete da me srce zaboljelo.

Perla je to shvatila kao znak da ode. Prije nego što je to i učinila, dokrajčila je kavu i svoju putnu šalicu gurnula u poštarsku torbu. Kad je izvukla ruku iz torbe, u njoj je držala dva paketa omotana u plastiku.

»Nakon što sam pretražila vašu kuću, pretpostavila sam da bi vam ovo moglo zatrebati«, rekla je.

Predala mi je pakete. U njima su bila dva mobitela na bonove. Kad mi je pokušala vratiti prijenosno računalo, odgurnula sam ga.

»To ne želim.«

Stavila ga je u moju torbu koju je, zajedno sa svojom, prebacila preko ramena. »Detaljnije ću ga pregledati pa ti ga onda vratim.«

Krenula sam prema sinu, no Perla me dotaknula za nadlakticu. U očima sam joj vidjela žestinu koja je, čini mi se, bila baš poput moje.

»Zapamti: ljudi su šupci«, rekla je. »Ako ti netko dira djecu, u redu je da i ti budeš takva.«

24

Audrey je spavala u fotelji pokraj Leovog kreveta, sklupčana u nevjerojatno malu loptu, s glavom na mojoj presavijenoj majici. Nakon što je Audrey zaspala, Zoe je otišla kući, a ja sam ostala s Leom.

Magnetska rezonanca je pokazala da je Leo oštetio meniskus. Operacija nije bila potrebna, ali u ovoj sezoni više neće moći igrati. Dok smo čekali da dođe doktor i otpusti ga iz bolnice, Leo se vrtio po krevetu, nemiran i potišten. »Gdje je tata?« upitao je.

Mogla sam odugovlačiti ili se držati isprike koju sam već rekla djeci, da je Sam otišao na seminar. Ali, već bilo i dovoljno laži.

Rekla sam mu, stoga, da ne znam gdje mu je tata. Duboko sam udahnula i ispričala Leu dijelove priče za koje sam mislila da ih može podnijeti. Zapravo, od kojeg bi se djeteta i moglo očekivati da podnese išta od toga? Pokušavala sam kontrolirati glas kad god bih osjetila da počinje podrhtavati.

Na kraju sam rekla: »Sigurna sam da je s njim sve u redu«, premda u to uopće nisam bila sigurna.

I prije nego što sam rekla Leu da mu je tata nestao, zaboljelo bi me svaki put kad bih pogledala prema njemu: lice mu je bilo mlađa verzija Samova, područje oko otečenog oka u posljednjih je nekoliko sati promijenilo boju iz crvenkaste u ljubičastu. Ali tragovi fizičke boli bili su samo sjena boli koja se sad mogla vidjeti na Leu. S petnaest je godina već uvelike pokazivao naznake muškarca kakav će jednog dana postati, ali u ovom je trenutku bio potpuno dijete. Na njegovom sam licu pročitala pitanje jasno kao da ga je povikao na sav glas: *Zašto?*

Položila sam ruku na njegovu, ostavivši je tamo nešto duže nego što bi inače dozvolio, a zatim je povukla. »Prijavila sam policiji nestanak tako da će ga i oni tražiti.«

Na spomen policije Leove su se oči razrogačile pa sam pokušala ublažiti izgovoreno i ponovila rečenicu koju mi je ranije izrecitirala policajka Torres: »Ne brini. Veći su izgledi da je tvoj tata sam odlučio otići i da će se vratiti.«

Je li za Lea bilo išta bolje da misli da je njegov tata otišao svojom voljom? Sudeći prema izrazu lica mog sina, baš i nije. Znala sam kako mu je. Riječi policajke Torres nisu ni mene previše utješile.

Audrey se malo promeškoljila na stolcu, ali nastavila je spavati. Barem je jedno od moje djece bilo mimo.

Ponovno sam se okrenula prema Leu i primijetila da i on gleda u smjeru svoje sestre i prozom iza nje. Tko zna što mu je od toga više privlačilo pozornost?

»Zna li ona?« upitao je Leo. Iz profila, još je više nalikovao ocu.

Odmahnula sam glavom.

»Ne vjerujem da bi nas ostavio zauvijek«, rekla sam.

»Kad si bio beba, ako bi samo trknuo do auta, poštanskog sandučića, dvorišta, bilo kamo - uvijek te vodio sa sobom.« Kratko sam se osmjehnula prisjećajući se malenog Lea u marami na Samovim prsima, njegovih debeljuškastih ručica i nožica koje su poskakivale poput balončića. »On te voli i nikada te ne bi napustio. Možda postoji nešto čime se mora pozabaviti nasamo, nešto važno.«

»Što je važnije od nas?«

»Ništa.« Bio je najtočniji odgovor. »No, možda nešto mora učiniti prije nego što nam se vrati.«

Leo nije pitao što bi to moglo biti, a ja nisam znala kako bih mu odgovorila i da jest. Međutim, pitanje koje je postavio bilo je još i gore.

»Misliš li da se tati dogodilo nešto... Loše?«

Lagala sam s nevjerojatnom lakoćom. »Naravno da nije.«

Leovo je lice preplavilo olakšanje pa sam ga pustila da uživa u trenutku. Tada sam sakupila snage i upitala ga: »Jesi li viđao tatu u školi posljednjih tjedana?«

Čeljust moga sina se stegnula, a oči počele vrludati prostorijom. »Ne znam.«

Trudila sam se da mi glas zvuči mirno, ohrabrujuće. »Ne znaš ili mi ne želiš reći?«

»Ne viđam ja tatu uvijek.«

Lagao je, ali odlučila sam da neću ustrajati. Znala sam da Sam tijekom posljednjih tjedana nije bio u školi, a sudeći po tome kako se Leo meškoljio u krevetu, znao je i on.

Drugo je pitanje bilo teže. »Poznaješ li djevojku koja se zove Hannah?«

Leo se podsmjehnuo. Bio je to Samov podsmijeh koji je dopirao sve do očiju. »Ma daj, mama.«

»Što je?«

»U mojoj je školi, ono, nekoliko tisuća klinaca, a pola cura se zove Hannah. Znam ih barem deset.«

»Je li neka od njih tatina učenica?«

Pažljivo sam birala riječi, ali to nije bilo važno. I najmanja nada koju sam gajila da glasine nisu doprle do Lea nestale su s njegovim podsmijehom.

»To joj je ime?« pitao je, odjednom tihim i pomalo ljutitim glasom.

Nisam željela da pretpostavi da govorimo o istoj stvari pa sam pitala: »Čije ime?«

»Ničije.« Izgleda da se i moj sin odlučio na isto.

Pobjegao mi je uznemiren uzdah. Bila sam tako prokleto iscrpljena. »Znam da je teško, Leo, ali moraš mi reći.«

»Nije to ništa, mama. Klinci cijelo vrijeme govore razna sr... Razne stvari.«

Ustala sam sa stolca i sjela na rub njegova bolničkog kreveta. Ovako iz blizine, osjetila sam kako isijava toplinu. Sam i ja običavali smo se šaliti kako nam je sin poput malog psića, zato što je uvijek bio pomalo vruć.

Običavali smo. I ne primjećujući, u mislima sam prihvatila da moj brak pripada prošlosti. To je bilo nedopustivo. Kao i sve što se događalo.

Iznenada sam shvatila koliko je Leu moralo biti teško pohađati školu u kojoj je radio njegov otac. Od njega bi se, i pod normalnim okolnostima, očekivale dobre ocjene i još bolje vladanje. A što u trenucima poput ovog, kad su kružile glasine da njegov tata spava s učenicom...

Uzela sam Leovu ruku u svoju i stisnula je. Mogla sam ga potaknuti da mi otkrije pojedinosti glasina koje je očito čuo, ali je li mi zaista bilo potrebno znati više? Jesam li morala znati koje joj je boje kosa ili jesu li viđeni zajedno izvan nastave ili kakve je to točno radnje moj muž od nje zahtijevao, pogotovo ako bi do tih saznanja došla pod cijenu boli vlastitog sina? Nije mi mogao reći njezino ime, a sve drugo što bi mi mogao otkriti samo bi povrijedilo i mene i njega.

»U redu je, Leo«, rekla sam. »Ne moraš mi reći.«

Na licu mu se vidjelo olakšanje. Pružila sam mu novi mobitel pa je olakšanje prešlo u zbunjenost.

»Što je ovo?« pitao je. »Gdje je moj mobitel?«

»Moramo koristiti ove dok ne pronađemo tatu.« Prisilila sam se odagnati sumnju da bi ovo moglo završiti na bilo koji drugi način.

»Ali kako će nam se tata javiti?« Nada u njegovu glasu slamala mi je srce.

»Naći će način«, odgovorila sam. »Ali ne smiješ ga zvati, dobro? Zapravo, neko vrijeme nemoj zvati nikoga.«

Namrštio se. »Zašto ne?«

Oklijevala sam, ali ovo mu nisam mogla zatajiti. Pogotovo ako sam željela da mu se ništa ne dogodi, a to je bilo ono što sam željela više od ičega. Stoga sam mu rekla da je netko ukrao mobitel njegovog tate. Poruke nisam spominjala. Rekla sam mu za prisluškivanje našeg doma. Prešutjela sam samo kameru pronađenu u spavaćoj sobi. Zatim sam mu opisala objave koje je otkrila Perla.

»JL?« Brzo je zgrabio novi mobitel, a onda shvatio da to nije njegov stari. Nezadovoljno ga je odložio na krevet. »Kako je izgledao?«

Opisivala sam mu mladića, a Leo je potvrdno kimao da bi naposljetku rekao: »Prilično sam siguran da je to tip koji me srušio.«

»Poznaješ li ga?«

S gađenjem je nabrao nos. »Viđao sam ga, ali zapravo ga ne poznajem. Tip je idiot.«

»Kako to misliš?«

»Ne znam. Jednostavno je tako.«

»Moraš mi reći više.«

Leo je uzdahnuo. »Nakon što me udario, rekao je nešto.«

»Što je rekao?«

»Ne znam. Bio sam u nesvijesti.«

Sad je na meni bio red da uzdahnem. »Pa kako onda znaš da je nešto rekao?«

»Neki su mi dečki rekli da je govorio neka sranja.« Prenuo se. »Oprosti.«

Psovanje i slična sranja trenutačno su mi bili vrlo nisko na listi onoga za što sam marila.

»Kao, pljuvao je po tebi?«

»Ne. Bilo je nešto osobno, nešto o njegovoj curi.«

Pretpostavila sam da je to imalo veze s objavama, no svejedno sam upitala: »Što o njegovoj curi?«

»Ne znam. Nisam bio pri svijesti, sjećaš se?«

Da, sjećala sam se. Uvijek ću se sjećati.

Morala sam postaviti pitanje od kojeg mi se dizao želudac: »Ti nisi ono objavio, zar ne?«

»Naravno da nisam.« Premda je trebao shvatiti da je pitanje bilo neophodno, uvrijedilo ga je. Nakon njegovog odgovora znala sam da su lažne objave bile objavljene samo radi provokacije. Vjerojatno je upravo zbog njih moj sin ležao s potresom mozga i ozlijeđenim koljenom.

Leove su se oči odjednom zacaklile, a glas mu je postao piskutav od uzbuđenja. »Tata nije bio na utakmici?«

»Od jučer ga nisam vidjela.«

»Sigurna si, jel' da? Vidjela bi ga da je bio tamo, jel' da?«

Prisjetila sam se gomile. Nije bila toliko velika i pažljivo sam sve promotrila, barem dvaput. Stigla sam u sumrak, ali nije još bilo toliko mračno i sve sam dobro vidjela. Ipak, pažljivo sam razmislila o pitanju. »Vjerojatno bih ga vidjela.« Ni u što više nisam bila toliko sigurna da bih mogla bilo što garantirati.

Leo mi je odgovorio glasom u kojemu su se u istom omjeru miješali uzbuđenje i zbunjenost. »Ako tata nije bio tamo, zašto sam onda vidio njegov auto?«

PREMDA JE SAM NESTAO prije tek nešto više od jednog dana, život danas više gotovo i nije nalikovao onome od prije dvadeset i četiri sata. Sad je čak i

automatska radnja poput disanja zahtijevala promišljanje. Stoga mi je trebalo nekoliko sekundi da pojmim ono što mi je sin upravo rekao.

»Vidio si tatin auto?«

»To je sigurno bio njegov auto«, potvrdio je Leo. »Imao je onu glupu naljepnicu na braniku.«

Učite djecu kako da misle, ne što da misle.

»Koliko ljudi ima takvu naljepnicu?« Moj je sin govorio sa sigurnošću koja me uznemirila, posebice uzevši u obzir da Sam nije bio posljednja osoba koja je viđena da vozi njegovu Toyotu Camry.

»Zna li on da smo ovdje?« pitao je Leo. »Ako je bio na tekmi, onda je mogao vidjeti što se dogodilo na terenu. Trebala bi ga nazvati, javiti mu da sam dobro.«

U glasu mu je bilo toliko nade da sam morala skrenuti pogled. Nisam mogla obaviti taj poziv i samo sekundu kasnije, a to je shvatio i Leo.

»Oh. Da.«

Pomislivši na Sama, pogledala sam u svoj mobitel. Imala sam propušten poziv, što je bilo posve besmisleno. Nitko nije imao ovaj broj.

Prije nego što sam stigla provjeriti govornu poštu, ušla je liječnica. Začuvši nešto, Audrey se uspravila na stolcu i žmirkajući pokušavala otvoriti oči ispod šiški.

»Možemo li sada ići kući?« odmah je sneno upitala. A zatim: »Gdje je tata?«

Liječnica je odgovorila na prvo pitanje, rekavši da je sve u redu i da možemo ići kući, premda sam ja jako dobro znala da ne možemo. Dala nam je upute za brigu oko Lea. Bile su prilično jednostavne, ali ja sam ih upamtila sa žarom proizašlim iz želje da imam pod kontrolom barem maleni dio naših života.

Čim je otišla, provjerila sam govornu poštu. Zvala je Perla. Naravno.

Ostavila je kratku poruku: »Neka te žena zvala na stari mobitel. Činilo se da žarko želi razgovarati s tobom, ali nije rekla kako se zove. Samo je ostavila broj.«

Brzo je izrecitirala broj, a zatim prekinula poziv.

Nisam željela uzvratiti poziv s novog mobitela pa sam odlučila odvesti djecu do auta, a onda potražiti govornicu. Zaključila sam da će mi biti potrebno samo nekoliko minuta prije nego što se javim tajanstvenoj ženi.

Bila sam u krivu.

Na putu prema automobilu, poslala sam Zoe svoj novi broj i rekla joj da smo krenuli prema njezinoj kući. Uzela sam u naručje uspavanu Audrey. U tišini smo se odmicali od bolnice, hodajući prema automobilu. Nisam mogla znati što nas još očekuje. Trebao mi je plan pomoću kojega ću zaštiti djecu. Pomoću kojega će se Sam vratiti kući.

Audreyne ruke labavo su mi visjele oko vrata, tijelo joj je klonulo od umora. Kada je počela kliziti, čvršće sam je uhvatila i podigla pa joj je glava lagano udarala o moje rame.

Tješila me njezina težina i njezin topao dah koji sam osjećala na uhu. Nošenje Audrey bilo je poznato. Normalno.

Naglo sam je još čvršće stisnula kako ne bi ponovno kliznula, a srce mi je poskočilo. Tamo, na bolničkom parkiralištu, dva reda dalje od našeg automobila, stajala je plava Toyota Camry. Baš kao Samova.

Leo je ugledao automobil iste sekunde kad i ja. Od tog sam se prizora ukopala na mjestu, ali na Lea je imao suprotan učinak. Prekasno sam shvatila da sam zaboravila reći Leu da je Carver Sweet uzeo Samov automobil s našeg prilaza.

Leo je potrčao prema automobilu. Zbog ozljeda koje je pretrpio kretao se prilično čudno, ali to ga nije usporilo.

Ne, Leo. Vrištalo mi je u glavi, ali nisam ništa rekla. Riječi bi bile uzaludne. Ništa nije moglo zaustaviti moga sina.

Trenutak poslije Lea i sama sam potrčala dok je Audrey poskakivala u mom naručju.

Čak i s ozlijeđenim koljenom, Leo je brzo došao do automobila. Prvo je pogledao stražnju stranu Camryja. Znala sam što traži: naljepnicu na braniku.

Nakon toga virnuo je kroz prozor iza vozača. Njegov je polet splasnuo. Već sam pogledala tablicu. Znala sam.

Okrenuo se kad sam ga dostigla, na licu mu se vidjelo novo razočaranje. »Nije tatin.«

»Žao mi je, Leo«, rekla sam. Pa zatim nevoljko dodala: »Ali vjerojatno je dobro da nije.«

Počela sam objašnjavati sinu zašto sam osjetila olakšanje shvativši da automobil nije Samov, ali riječi su mi zastale u grlu.

Zato što sam, gotovo istodobno, uočila tri stvari.

Prvo, tamnu mrlju na stražnjem sjedalu na koje je netko postavio dječju sjedalicu, vjerojatno ukradenu, kako bi prikrio krv.

Znala sam da je sjedalica ukradena zato što je drugo što sam uočila bilo to da je ovo definitivno bio Samov automobil. Netko je to pokušao sakriti tako što je zamijenio tablice, ostrugao naljepnicu i postavio dječju sjedalicu na krvavu mrlju. No nije se moglo sakriti malo udubljenje od Leova bicikla koji je udario o vrata iza vozača, kao ni mrlja bijele boje na braniku koja je tamo završila kad smo bojili ogradu.

Nažalost, i sjedalicu i udubljenje i mrlju uočila sam prije najvažnije pojedinosti: odraza. Na staklu sam nakratko ugledala obris čovjeka koji je vozio automobil mog muža.

Čovjeka odgovornog za krvavu mrlju na Samovu stražnjem sjedalu.

25

Carver Sweet stajao je na balkonu udaljenom tek nešto više od pet metara, obavijen žutim odsjajem svjetala s parkirališta. Još iz doba kada je Audrey bila u bolnici, znala sam da se na balkon izlazi iz predvorja u kojem se nalaze aparati za pića i grickalice, televizija i stolići prepuni časopisa namijenjeni skretanju pažnje obiteljima pacijenata. Prije šest godina radije sam nemirno koračala gore-dolje nego listala tračerske časopise.

Dok je pogledom prelazio po gomili vozila parkiranih na desnoj strani, Carver nas, isprva, nije vidio.

Leu sam dodala svoju torbicu i spustila Audrey na noge. Zatim sam ih oboje usmjerila prema našem iznajmljenom automobilu. »Zaključajte vrata. Zovi policiju. Odmah.«

Leo je oklijevao. Potres mozga i kasan sat doprinosili su njegovoj zbunjenosti. »Mama, tko je taj tip?« Onda mi je ugledao lice te je i njegovo izgubilo boju. »Ne možeš...«

Ušutkala sam ga, odrješitim i užurbanim riječima. »Ovaj put ne ispuštam tog nitkova iz vida dok ne dođe policija.« Uprla sam prstom prema mjestu na kojem je Carver stajao. »Uostalom, odande me ne može povrijediti. Kreni.«

»Ali, što ako...«

»Ako se makne, sjest ću u auto i pregaziti ga.« Još sam odlučnije ponovila. »Hajde!«

Carver je okrenuo glavu u našem smjeru, a Leo je potrčao i za sobom povlačio Audrey. Začula sam kako se iza mene otvaraju i zatvaraju automobilska vrata, ali nisam skretala pogled s čovjeka na balkonu.

Kada me primijetio, Carver je nakrivio glavu i umirio se, promatrajući me na način koji sam često viđala kod mačaka kad gledaju ptice. Budući da nije mogao letjeti, nije mogao brzo doći do mene, no čak mi je i s ove udaljenosti bilo jasno da u glavi odvaguje svoje mogućnosti.

»Opet ti.« Zvučao je gotovo kao da se zabavlja, no u glasu mu je bilo i tinjajuće srdžbe.

U tonu moga glasa nije bilo zabavljenosti, samo nešto puno jače od srditosti. »Što si učinio mome mužu?«

Tako se tiho nasmijao da sam ga jedva čula. »Sigurno si vidjela krv na stražnjem sjedalu.« Prišao je rubu balkona i virnuo dolje. Možda procjenjuje koliki bi bio skok do pločnika? »Sjeti se što sam ti rekao prije dvije večeri. Upozorio sam te da ti je život sjeban, ali tad to još nisi znala. Pretpostavljam da sad znaš.«

»Gdje je Sam?« pitala sam. »Zašto ovo radiš?«

Nastavio je kao da nisam ništa rekla. »Čuo sam da je onaj tvoj mali večeras primio gadan udarac.«

Na spomen Lea disanje mi se ubrzalo. Glas mi je drhtao kad sam ponovno progovorila. »Nećeš ti ni blizu mom sinu.«

Nastavio je proučavati površinu ispod balkona. »Sad sam prilično blizu.«

»Jesi li? Zašto ne skočiš ovamo da ne moraš vikati?«

I da slomiš nogu ih, još bolje, glavu?

Dok je Carver razmišljao kakve su mu šanse, ja sam razmišljala kakve su moje. Koliko će proći vremena prije dolaska policije? Koliko je zaštitara na dužnosti? I jesu li uopće sposobni savladati čovjeka poput Carvera?

Dvojio je oko mog poziva da skoči, kao da je to bilo nešto najozbiljnije. »Mislim da bih uspio, ali, iako svoju pokretljivost neću trebati još dugo, trenutačno je još trebam«, rekao je. »Znaš tko dobro podnosi padove - ona tvoja prijateljica, Brooklyn. Ovdje sam došao zbog nje, ali već je otpuštena.«

»Nije mi prijateljica, ali drago mi je da sam one noći bila tamo.«

Zahihotao se, no oči su mu se suzile do veličine proreza. »Meni baš i nije bilo drago«, nastavio je. »Kad sam bio iza rešetaka, zatvorenici su gotovo pobožno vjerovali u slučajnosti. Znaš ono: 'Da, to je moj ruksak, ali to nije bio moj heroin.' Ih 'Jesam, bio sam te noći sa svojom curom, ali netko drugi joj je prerezao grkljan.' Ali, znaš, Cassie Larkin, ja ti ne vjerujem u slučajnosti. Dakle, odakle poznaješ Brooklyn?«

Ništa nisam rekla, osluškivala sam ne bih h čula sirene, prolaznike ili djecu koja me dozivaju.

»Tvoja *prijateljica* nije ovdje, a nije ni u svom stanu. Znaš li gdje bi mogla biti?«

Nisam odgovorila, ali odao me izraz lica. »Pa ti *znaš.«* Smrknuo se. »Trebala bi mi ta adresa.«

»A meni bi trebalo se nosiš k vragu.«

Carverov pogled osjećala sam gotovo kao fizičku silu. Pritiskala me njegova težina. »Zašto joj pomažeš?« pitao me. »Poprilično si riskirala za nekoga za koga kažeš da ti i nije prijatelj.«

»Ne moram poznavati osobu da bih joj pomogla.«

»Zanimljivo je to što si rekla. Ako si se zaista slučajno tamo zatekla one noći, jadna ti, ali sad se tu više ništa ne može učiniti.« Nagnuo se preko ograde. »Kao što sam rekao, trebat će mi ta adresa.«

»Mislim da sam ti dala jasan odgovor. Sjećaš se - uključivao je odlazak k vragu?«

Prošao je automobil, ali nije bio policijski koji sam iščekivala. Carver se pomaknuo, sad mu je svjetlo padalo na dio lica.

Nekako je, u tom polumraku, djelovao manje jezivo, sjena je djelomično prikrivala intenzitet prijetnje na njegovom licu. Prikrivala mu je onaj duguljasti ožiljak na čeljusti. Čini se da je primijetio koliko već tamo stojimo, kao i potencijalni rizik od čekanja na jednom mjestu.

»Izgleda da si zaboravila svoje prvo pitanje«, rekao je.

Premda mi nije odgovorio, nisam zaboravila. Pitala sam ga što je učinio sa Samom.

Dok sam zurila u njega, sužavalo mi se vidno polje i imala sam osjećaj kao da mi nešto pritišće čitavo tijelo. Od tog sam pritiska jedva stajala na nogama. Da je Carver u tom trenutku krenuo za mnom, nisam sigurna bih li mu uspjela pobjeći. Kao prije dva dana u automobilu, paralizirao me strah od Carvera, a to se isto dogodilo iznenada kao i one noći.

Zatim se napadaj počeo povlačiti, ali sam i dalje drhtala i srce mi je mahnito udaralo.

»U tvom sam novčaniku pronašao sliku tvoga muža. Zamisli koliko sam se samo iznenadio kada sam ga zatekao s njom«, rekao je Carver. »Pobjegla je i ostavila ga, naravno, pa sam onda uzeo njega. Tada je disao. Ne znam diše li i sada. Stavio sam ga na hrpu vreća s krmivom i gledao kako se batrga, licem prema dolje, pritisnutim na juteno platno.«

Nisam znala govori li Carver istinu, no užasnula me već i sama pomisao - da je Sam možda negdje sam, promrzao i ozlijeđen i da ga polako napušta život koji smo dijelili gotovo dva desetljeća. Ili još gore.

Molim te, Bože, ne daj da bude gore.

Koliko god da sam ikada voljela Sama, isto toliko sam sada mrzila Carvera.

»Mogu ti reći gdje ti je muž, ako mi kažeš gdje je Brooklyn.«

Nisam imala nikakvih obaveza prema Samovoj ljubavnici. Već sam joj jednom spasila život, a to je bilo više nego što bi itko očekivao od mene. Uostalom, mogla sam je nazvati i upozoriti i prije nego što Carver stigne do parkirališta.

Ali što ako spava ili je izašla, a kod kuće je njezina prijateljica? Nisam uopće sumnjala da bi Carver mučio bilo koga samo kako bi saznao ono što ga zanima.

Usprkos svim tim saznanjima, malo mi je nedostajalo da Carveru ne kažem adresu.

Umjesto toga, rekla sam mu lažnu. Ali odalo me oklijevanje. Kratko me promatrao, a onda odmahnuo glavom pokretom koji je oponašao žaljenje. »Ne vjerujem ti«, rekao je. »Trebala si je ostaviti da umre. S vremenom ćeš shvatiti koliko te koštala ta odluka.«

Carveru se tijelo napelo i ja sam shvatila da se sprema pokrenuti. Shvatila i pripremila se. Kao da smo spojeni žicom, istovremeno smo reagirali. Skočio je i prizemljio na travu - ne na beton, a ja sam se dala u trk.

Je li razbio glavu? Slomio potkoljenicu?

Onda sam ga začula. Održavao je postojan korak iza mene, premda se činilo da malo vuče jednu nogu. Istegnuće, pretpostavila sam. Ni približno dobro kao slomljena potkoljenica.

Čak i uz ozljedu, Carverov je dugačak korak vrijedio dva moja. Možda i stignem do automobila prije njega, ali hoću li uspjeti ući prije nego što Carver svoje goleme ruke ovije oko mog vrata?

Trčeći, govorila sam si da je ono što čujem vjetar, a ne Carverovo disanje. Nije mi mogao biti toliko blizu da ga čujem kako diše.

Naglo sam skrenula desno, prema automobilu. Leo ga je, svaka mu čast, već upalio.

Premda mi je adrenalin davao snage, Carverov je bijes bio dodamo gorivo.

Noge su mi pulsirale dok sam svu svoju energiju, svoje disanje, svaki svoj atom usmjeravala na dolazak do vozila. S Carverom za petama činilo mi se da je udaljenost prevelika.

A onda, iznenada, automobil kao da mi je prišao nešto bliže. I bliže. Trebalo mi je nekoliko sekundi da shvatim da se automobil pomiče. Polako. Sad je na pet metara pa na dva. A zatim je moj sin nagazio na gas - nije još savladao ubrzavanje - i prednjim dijelom udario Carvera. Sletio je na asfalt, a ja sam nakratko ugledala Leovo lice i shvatila da sam bila u krivu: Leo je jako dobro baratao ubrzavanjem.

Uskočila sam u automobil dok se Leo prebacio na sjedalo suvozača. Namjeravala sam još jednom udariti svog progonitelja. No Carver se brzo osovio na noge, ozlijeđen, ali i dalje pogonjen bijesom. Zatim je potrčao i nestao, upravo kad se pojavila policija.

Tama je progutala Carvera kao da je prepoznala da joj pripada.

26

U zadnje sam se vrijeme toliko družila s policijom da sam razmišljala bih li nam trebala složiti neke narukvice prijateljstva. Policajci nisu pronašli Carvera ili, ako i jesu, to mi nisu rekli. I Samova Toyota Camry nestala je s parkirališta. Nisam bila iznenađena. Carver se pokazao izuzetno vješt u izbjegavanju organa reda.

U razgovoru s policijom nisam spomenula kako je Leo srušio mog napadača, a policajac nije primijetio maleno udubljenje koje je Carver ostavio na haubi.

Detektiv Rico nije došao, i to mi je bilo drago. Njemu ne bih mogla baš tako lako lagati.

Kad smo se djeca i ja našli u automobilu, okrenula sam se prema njima.

»Vjerojatno bismo trebali porazgovarati o ovome što se upravo dogodilo«, rekla sam.

Audrey se izmigoljila iz sjedalice i nagnula se prema prednjim sjedalima. »Misliš o tome kako je Leo udario autom onog čovjeka?«

»I to je dio priče, naravno.«

Dok sam razgovarala s Carverom i poslije s policijom, Audrey i Leo su čekali u automobilu. Ipak, pitala sam se: *Koliko su toga čuli?*

»Nisi rekla policiji da sam udario onog tipa«, rekao je Leo. Rijetki su bili trenuci u kojima sam uspijevala zaokupiti svu sinovu pozornost, ali sad jesam.

»Točno, nisam.«

»Zašto ne?«

Imala sam razloga. Zapravo, više njih. Ranije je osoba koja mi je slala poruke, a što je možda bio Carver, spomenula svađu između Lea i Sama. Zatim mi je Perla pokazala »dokaze« Leova provociranja putem interneta. Bilo je to nakon što je navodna žrtva tog provociranja napala mog sina. Nije mi se sviđalo kamo sve to vodi. Nimalo mi se nije sviđalo.

»Radije bih da se policija fokusira na mene.«

Audrey se još više približila tako da joj je sad pola tijela ležalo na konzoli između stražnjih i prednjih sjedala. Naslonila se na mene. Njezina me topla težina činila odlučnom. »Zar se to što im nisi rekla ne računa kao laž?«

»Računa se.«

»Jel' onaj tip napravio nešto tati?« pitao je Leo.

Audreyne su se oči širom otvorile, obrve su joj nestale ispod šiški. »Kako to misliš? Tata je na seminaru.«

Nekoliko sam puta duboko uzdahnula. Zatim sam svojoj kćerki rekla da sam joj morala zatajiti istinu. Dok sam govorila, proučavala sam Audreyno lice, zbunjeno, ali puno iščekivanja. Zatim Leovo, usne su mu bile stisnute od ljutnje. Bez obzira što kažem, pa čak i da uhite Carvera, a Sam se vrati, životi moje djece zauvijek su se promijenili. Njihovi su se temelji potresli, slomili. Posebice Audreyni. Sam joj je dao dio svoje jetre, a na njegovim je ramenima mogla doseći nebo. A sada ga nije bilo. Još gore, nestao je dok je bio s njom. Možda budem mogla popraviti tu napuklinu, ali nikada je neću moći posve izbrisati. Njezini oštri rubovi zauvijek će Audrey i Lea podsjećati na to da ni njihovi roditelji nisu savršeni. Da su ranjivi. I to je još bio najbolji ishod. A najgori...

»Nisam željela da se prestrašiš.«

Audrey se namrštila. »Ali, onda si i ti lagala.«

»Jesam. Oprosti.«

»I tata je lagao u Noći vještica. Rekao je da će se odmah vratiti.«

Ubacio se Leo, nestrpljiv. »Mama, nisi odgovorila. Jel' ona budala ozlijedila tatu?« Leovo lice možda je i bilo mlada verzija Samova, ali oštrinu u glasu naslijedio je od mene.

Željela sam utješiti i njega i njegovu sestru i reći im da im je otac dobro, ali nisam mogla. Pokušavala sam pronaći riječi koje ih neće zaboljeti, a koje bi bile iskrene.

»Mislim da onaj čovjek zna gdje vam je tata.«

»Onda bi ga policija trebala pronaći i pitati«, rekla je Audrey.

Poljubila sam kći u vrh glave. »Upravo to i pokušavaju.«

Glas mi je bio postojan pa su djeca prihvatila ono što im govorim. Vjerovala su. Ali ja nisam. Znala sam da se nitko neće tako jako truditi da pronađe Sama ili da zaštiti moju djecu kao što bih to učinila ja. Kao što je Perla ranije rekla, ponekad moraš biti šupak. Nakon dana koji je bio iza mene, uopće mi ne bi bio problem poslušati taj savjet.

NA PUTU PREMA ZOE, grijanje u iznajmljenom automobilu odlučilo se pokvariti. Ispuštalo je mlazove mlačnog zraka koje sam usmjerila prema vjetrobranu. Samo se djelomično odmaglio, nedovoljno da bih mogla voziti. Obrisala sam staklo rukavom trenirke. Bilo mi je dosta toga da se sve kvari.

Audrey je postavila još nekoliko pitanja pa zašutjela. I Leo je bio tih, gledao je kroz prozor, baveći se samo slušalicama koje je našao u pretincu za rukavice. Nakratko sam pogledala stražnju stranu sinove glave, zid koji je zaustavljao pitanja i branio mi pristup njegovim mislima.

Kad sam zaustavila automobil na kolnom prilazu ispred Zoeine kuće, Audrey je istrčala pokucati. Dok smo Leo i ja došli do vrata, moja je kći već grlila Zoe oko struka. Boo im je poskakivao oko nogu.

»Pokušala sam te dobiti«, rekla je i to me podsjetilo. Poziv koji sam željela uzvratiti prije nego što sam naišla na Carvera.

Opsovala sam ispod glasa pa se ispričala što moram nakratko otići. Ostavila sam djecu sa Zoe i vratila se u automobil. Telefonsku govornicu pronašla sam nekoliko blokova dalje, ispred trgovine mješovitom robom. Slušalica je bila ljepljiva i vonjala je po natrulom voću.

Žena koja se javila toplo me pozdravila. »Drago mi je što si napokon nazvala, Cassie.« Kao da bih je trebala prepoznati po glasu, a nisam.

Srećom, osjetila je moju zbunjenost. »Helen je, iz Lake Park Drivea?«

Kvart u kojem je Sam nestao. »Sjećam se.« *Sad.*

»Vidjeli ste Sama i Audrey u Noći vještica.«

»Ona je tako slatka djevojčica, a muž vam je - jako zgodan.«

»Hvala vam.« Pokušavala sam da ne zvučim kao da je požurujem, premda mi se puls ubrzavao. Srećom, brzo je prešla na stvar.

»Sjećate li se kuće Gardnerovih?«

Nakon onoga što je ispričala Brooklyn, neću je nikada zaboraviti. »Napuštena, dvokatnica, na trijemu izdubljena bundeva koja je počela gnjiliti?«

»Upravo ta«, potvrdila je. »Večeras sam razgovarala sa susjedom koji je spomenuo da je vidio Sama kako ulazi u kuću Gardnerovih navečer, u Noći vještica.«

Napravila je stanku, a ja sam pomislila kako nakon stanki rijetko slijede dobre vijesti. Nitko ne oklijeva prije nego što ti priopći da si dobio na lutriji. Dobre vijesti izgovaraju se u jednom dahu, nestrpljivo. Loše vijesti dolaze sporije.

Naposljetku je rekla: »Nije bio sam.« I opet stanka. »S njim je bila žena. Susjed je rekao da su ona i Sam odavati dojam...«

»Prijateljstva?« predložila sam.

»Prisnosti.«

Stiskala sam ljepljivu slušalicu sve dok mi zglobovi na prstima nisu izgubili boju. Vjerojatno bih ostala bez kože na dlanovima da sam pokušala odvojiti ruku od aparata.

»Je li vaš susjed spomenuo kako je žena izgledala?«

»Nije puno rekao. Opisao ju je kao privlačnu, brinem, inače ništa po čemu bi se isticala.«

Zabrinuo me Helenin nejasan opis. Brooklyn? Ili mlada žena s fotografije? Obje su bile brinete. I još je nešto bilo tu, ali mi je izmicalo, kao da mrežicom za čišćenje bazena pokušavam uhvatiti dim.

»Susjed nije siguran, ali kaže da misli da se Sam možda vratio u kuću ranije večeras.«

Srce mi je luđački udaralo, opet je ubacilo u brzinu koja je ovih dana postala uobičajena. Glupi hormoni stresa. »Je li Sam sad tamo?«

»Žao mi je, draga, ali nije. No, ako biste željeli malo pogledati po kući, mogu vas dočekati s ključem. Običavala sam im zalijevati cvijeće, a čisto sumnjam da su promijenili bravu.«

Zamolila sam je da nazove detektiva Ricoa i kaže mu što je vidjela pa joj zahvalila na informacijama.

Helen me uvjeravala da nema potrebe za zahvaljivanjem. »I ja bih učinila isto da se radi o Bobu«, rekla je. »Dok vi ne stignete, nazvat ću tog detektiva, ali prvo ću provjeriti može li susjed dati bolji opis žene.«

27

Preduhitrila sam detektiva Ricoa i prije njega stigla do napuštene kuće. Stojeći na pragu, rukom u rukavici stisnula sam ključ koji mi je dala Helen, a njegovi metalni rubovi zabijali su mi se u dlan. Pitala sam se hoće li mi trebati. Sam i Brooklyn uspjeli su ući i bez ključa.

Stisnula sam kvaku. Vrata su se odmah otvorila. Spustila sam ključ u džep i ušla u kuću.

Iz gornjeg dijela trenirke izvukla sam malu baterijsku svjetiljku, ali trenutačno mi nije bila potrebna, baš kao ni ključ. Na nebu su oblaci zaklanjali mjesec, ali svjetlost ulične lampe ulazila je kroz prozore bez zavjesa i osvjetljavala mi put. Baterijsku sam svjetiljku i dalje držala u ruci, ali je nisam upalila.

Kuća je bila velika, ali ne pretrpana namještajem, što mi je uvelike ubrzavalo pretragu. Za samo nekoliko minuta završila sam s pregledavanjem prizemlja u sklopu kojega je bila i garaža.

Krenula sam uz stube, oklijevajući pri svakom koraku. Iako nisam imala razloga sumnjati u stabilnost stubišta, neprestano sam očekivala da će mi popustiti pod nogama.

Na pola puta do gornjeg kata, na odmorištu, stubište je skretalo ulijevo, udaljavajući se od svjetlosti ulične lampe. Zastala sam i upalila bateriju. Usmjerila sam snop svjetlosti uza stube, prema vratima spavaćih soba na katu. Jedna su vrata bila otvorena, ali svjetlost baterije dopirala je samo do praga. Ostala su vrata bila zatvorena.

Ogledala sam se oko sebe. Na zidu pokraj mene nalazio se niz čavlića koji su poput pijanih mrava pratili stubište, krećući se u nepravilnoj liniji, ali bez cilja. Nekada su se ovdje nalazili deseci obiteljskih fotografija. Sjećanja su se zadržala u obrisima okvira na mjestima na kojima sunce nije izblijedjelo boju zida. Hoće li i zidovi u mojoj kući ubrzo izgledati ovako?

Držala sam bateriju u visini struka i osvjetljavala si put dok sam prelazila posljednjih nekoliko stuba. Prvo sam ušla kroz otvorena vrata. Kupaonica. Zavjesa na tušu bila je uklonjena. Otvorila sam ladice. Prazne.

Zatim sam provjerila spavaće sobe koje su, sudeći prema životinjama pastelnih boja na zidovima jedne i zvijezdama koje svijetle u mraku na zidovima druge, vjerojatno pripadale djeci. U sobi sa zvijezdama, u uglu je stajala vreća za

smeće. Ispraznila sam sadržaj na pod. Rastvorila sam svaki zgužvani papir, pogledala u odbačenu, dječju tenisku, protresla slomljenu akcijsku figuricu, čak i pomirisala bačenu tubu kreme protiv akni. Kad sam završila, ponovno sam vratila otpad u vreću. Nije mi se činilo ispravno ostaviti nered za sobom.

Bračnu sobu ostavila sam za kraj, a srce mi je potmulo udaralo dok sam se približavala zatvorenim vratima. Zadržala sam dah i otvorila ih.

Za razliku od ostalih soba, ova je bila namještena, ali vrlo oskudno. Karirana zavjesa visjela je na prozoru koji je gledao na ulicu. Ostao je i bračni krevet, premda je s njega bila skinuta posteljina. Stajala sam na mjestu, nepomična, i zurila u krevet. Pokušavala sam ne razmišljati o razlogu zbog kojega bi samo krevet ostao u inače praznoj kući.

Okrenula sam se od kreveta i pogledala u golemi, ugradbeni ormar. Čak su i šipke bile uklonjene, a njihovi držači skinuti sa zidova.

Otvorila sam vrata koja su iz sobe vodila u kupaonicu. U ostalim je dijelovima kuće vladala tuga - čavlići od slika, odbačene igračke, jedna zaboravljena šalica u kuhinji - ali u ovoj su se kupaonici vidjeli i odrazi bijesa. Rupa u zidu veličine šake, još jedna u obliku čizme. Netko je bacio čekić u staklo tuš-kabine i razbio ga. Čekić je ostao na hrpi krhotina.

U ostatku kuće roditelji su svoju ljutnju zbog ovrhe možda i skrivali od djece, ali ovdje, u njihovom svetištu, srdžba je bila nesputana.

Vrhovima prstiju prešla sam po napukloj pločici na zidu tuš-kabine. Suho. No, zapravo i nisam provjeravala je li mokro - izbjegavala sam onaj veliki krevet u glavnoj spavaćoj sobi.

Vratila sam se u sobu i primakla se krevetu. Madrac je utonuo po sredini, a na desnoj strani bila je vidljiva mrlja u obliku tijela, žućkasto-smeđe boje. Nije bilo jastuka ni plahti. Podnožje kreveta je ostalo, ali nije bilo uzglavlja.

Krevet je bio jedini komad namještaja u sobi i jedini vidljivi predmet, izuzev zavjese koja je visjela na prozoru okrenutom prema ulici. Prozor koji je gledao na bočnu stranu dvorišta bio je otkriven, s napuklim staklom.

Oba su prozora bila širom otvorena, a nijedan nije imao zaštitne mrežice. Nije bilo vjetra pa je zavjesa mlitavo visjela dok se hladnoća probijala u prostoriju. Bilo mi je drago što na sebi imam toplu majicu s kapuljačom. U posljednje sam vrijeme svaku studen puno jače osjećala.

Spustila sam se na koljena i usmjerila svjetlost ispod kreveta. Smirila sam se prije nego što sam se usudila pogledati.

U uglu su se nalazili mali, pjenasti komadići. Bili su to čepići za uši. Nisam ih dirala. Osim grudica prašine i kose, jedini predmeti koje sam još vidjela bili su jedna čarapa, plastična vješalica i komadić zgužvanog papira.

Ispružila sam ruku i uz malo napora uspjela izvući sve tri stvari. Pregledala sam svoje »dokaze«: dječja čarapa imala je rupu na palcu, vješalica je bila

slomljena, a zgužvani papirić zapravo je bio račun za hlače kupljene u robnoj kući prošle godine.

Ništa što bi dokazalo da je Sam boravio ovdje. No, nije li to bilo upravo ono što sam željela - nešto što bi me navelo da se riješim sumnje da je moj muž na ovom krevetu bio s drugom ženom?

Zatvorila sam oči i zamislila Samovo lice. Njegove guste obrve koje se spajaju kad razmišlja. Njegov smiješak. Njegovu suzdržanost koja mu je bila jedina mana. Kada bi bio frustriran ili ljutit, Sam nije vikao. Umjesto toga, popravljao bi stvari. Nakon jedne od nedavnih svađa, Sam je brusio i lakirao kuhinjski stol i stolice.

Premda sam se mislima prepustila manje od minute, najednom sam se osjetila ranjivom, a leđima su mi prolazili trnci kao da me netko gleda. Naglo sam se uspravila i glavom udarila u metalni rub kreveta. Protrljala sam si stražnju stranu glave.

Nitko me nije gledao. Barem koliko sam mogla primijetiti.

Ruke su mi bile ledene kad sam ih podvukla pod ugao madraca. Namjeravala sam ga podići na stranu, ali sam zaboravila koliko su teški madraci bračnog kreveta. Na kraju sam ga malo po malo povlačila prema rubu kreveta sve dok mi gravitacija nije priskočila u pomoć pa je završio na podu.

Počela sam isprekidano disati, ali ne zbog naprezanja.

U uglu okvira, gdje je stajao madrac, nalazio se malen žuto-crveni predmet.

Sam *jest* bio ovdje.

Uzela sam zombi-zube koje je napravio ujutro, na dan Noći vještica. Posljednji put kada sam ga vidjela.

Zurila sam u komadić plastike koji mi je počivao na dlanu. Nešto crvene boje sa zubi zamrljalo mi je rukavicu.

Ali naravno da to nije bila boja. To je bila krv.

28

Znala sam da bih trebala nazvati Ricoa i provjeriti je li na putu ovamo, ali sledila sam se. Bila sam paralizirana krvavim zubima koje sam držala u ruci.

Vjerojatno sam previše dramatizirala. Nije da se krv slijevala s malog komada plastike. Radilo se samo o mrljici koju su zubi ostavili na mojoj rukavici. Ipak, bila je to krv moga muža i ja sam se odupirala nagonu da je obrišem o traperice ili, još bolje, o madrac na kojemu je možda ležao samo nekoliko sati ranije. S nekom drugom.

Trudila sam se shvatiti značenje posljednje misli, kasnije možda i hoću, ali sada sam jedino vidjela krv. Jedini način na koji sam trenutačno mogla zamisliti rasplet svega ovoga bio je tragičan.

Što sam više zurila u mrlju na dlanu, ruka mi je više drhtala sve dok, na kraju, zubi nisu odskočili i pali na pod.

Premda mi na dlanu više nije bilo ničega, ruku sam i dalje držala ispruženu i savijenu u laktu, a prsti su mi bili ledeni.

Služeći se lijevom rukom, izvadila sam mobitel iz džepa i pokušavala palcem utipkati Ricov broj.

Prekinula sam kad sam začula automobil. Prišla sam prozoru i pogledala uz rub zavjese. Naposljetku nisam ni trebala obaviti taj poziv - policija je već stigla.

Prvo je došlo policijsko vozilo, a zatim forenzičar koji je uzeo moju rukavicu kao dokaz.

Željela sam pobjeći kroz stražnja vrata ili se barem riješiti rukavica, ali to bi bili potezi osobe koja je nešto skrivila. Ja sam samo bila očajna. Nadala sam se da se moj očaj nije vidio dok sam razgovarala s detektivom Rayem Ricom.

Ricov sako bio je izglačan, ali bijela mu se košulja izgužvala otkad sam ga zadnji put vidjela. Nije imao kravatu. Kad je uočio da sam to primijetila, nasmiješio se.

»Težak dan«, rekao je. »Čuo sam da ste u bolnici naletjeli na Carvera.«

»Čudi me da niste bili tamo.«

»Mislio sam da ću uspjeti barem dvadesetak minuta odspavati u postaji.« Pokazao je na svoju izgužvanu košulju. »Teško vas je pratiti.«

Usprkos pomalo neurednom izgledu, Ricov pogled i dalje je bio oštar, a pitanja je postavljao bez stanke.

»Ušli ste kroz glavni ulaz?«

»Da.«

»A ključ ste posudili od susjede?«

»Da, od Helen.«

»Zar niste rekli da su vrata bila otključana?«

»Posudila sam ključ, ali mi na kraju nije trebao.«

Spustila sam ruke koje sam dotad držala prekrižene na prsima. Negdje sam pročitala da se osoba koja drži prekrižene ruke doima krivom, a to si nisam mogla dozvoliti. Osobito nakon što sam izašla dočekati policiju s muževom krvi na rukama.

»Večeras ste prvi put bili u posjedu tog ključa?«

Bilo je to čudno pitanje, no odgovorila sam bez oklijevanja. »Da.«

»I nemate drugih ključeva ove kuće?«

Odmahivala sam glavom i najednom mi je sinulo: Rico bi me mogao uhititi zbog ulaska u tuđi posjed. Je li ga zato toliko zanimalo kako sam ušla u kuću?

»Ponovno mi objasnite što vas je nagnalo da dođete ovamo?«

U njegovu glasu nije bilo zlobe, ali pogled mu je ostao prikovan uz moj. Premda smo se upoznali tek prije nekoliko dana, činilo mi se da su mu bore ispod očiju postale gušće, a podočnjaci se produbili.

»Drugi susjed«, zastala sam kako bih navela ime, ali sam shvatila da mi Helen nikada nije rekla njegovo ime, »rekao je Helen da je vidio kako je Sam ušao u ovu kuću u Noći vještica i ponovno ranije večeras. Ona me nazvala.«

»Kako se zove taj susjed?«

»Ne znam.«

»Kako se Helen preziva?«

Ni to nisam znala pa sam pokazala preko puta ulice u Heleninu kuću. »Ona živi tamo, u onoj žutoj prizemnici.«

Dok je Rico nešto zapisivao u notes, spustila sam ruku u džep kako bih izvadila mobitel i pokazala mu Helenin poziv. Tada sam se sjetila da je moj stari mobitel kod Perle - onaj na koji me Helen nazvala - a ja sam je povratno nazvala s govornice.

Srećom, zapamtila sam njezin broj. Dala sam ga Ricou, kao i podatke za stupanje u kontakt s Perlom.

Sve je zabilježio, a zatim rekao: »Recite mi točno što vam je rekla Helen.«

Dok sam ponavljala kratak razgovor, ponovno sam se zapitala zašto me toliko muči susjedov opis žene. *Privlačna, brineta i ništa drugo po čemu bi se isticala,* rekao je. Kao Samovu ženu naravno da me mučilo spominjanje »privlačne« žene

s kojom možda spava. Ali bilo je i više od toga. Neka se sumnja ukopala duboko u moje misli, preduboko da bih doprla do nje.

Rico je prestao sa zapisivanjem bilješki. »Zašto niste pozvali policiju? Nakon što ste u bolnici naišli na Carvera Sweeta, pretpostavio bih da ćete to učiniti.«

»Helen je zvala policiju.«

Istog sam trena osjetila peckanje po leđima i točno sam znala što će Rico reći. »Nismo primili poziv ni od koga tko se zove Helen. Međutim, primili smo poziv od nekoga tko je prijavio uljeza na ovoj adresi. Imate li pištolj, Cassie?«

Glas mu je bio blag i ovo je bilo prvi put da mi se nije obratio s doktorice Larkin, ali njegov me ležeran pristup nije nimalo smirio. Kad sam imala jedanaest godina, pokušala sam pobjeći od susjedova psa kroz rupu pri dnu naše ograde. No, krivo sam procijenila veličinu rupe i zaglavila.

Dok je susjedov pas nemilosrdno lizao moje gole gležnjeve, na leđima sam osjećala slomljene daske čiji su me nazubljeni krajevi pritiskali prema zemlji. Svaki put kad bih se pokušala izmigoljiti, pritisak na leđima postajao bi sve jači tako da sam na kraju jedva uspijevala tek plitko disati.

I sad sam se osjećala jednako tako.

»Nemam pištolj«, rekla sam, osornim glasom koji sam jedva prepoznala.

»Pozivatelj je prijavio da je uljez imao pištolj. Nakon svega kroz što je prošla vaša obitelj, shvatio bih zašto biste ga imali sa sobom.« Njegove su oči nastojale pokazati suosjećanje i još mi se više približile. Međutim, negdje sam čula da detektivi najčešće znaju odgovore na pitanja koja postavljaju. Ako je to točno, je li Rico imao »dokaz« da sam bila naoružana?

»Hoće li policajci u kući pronaći pištolj, Cassie?«

Hoće li? Temeljito sam pretražila kuću, ali nisam bila sigurna. »Ako pronađu pištolj, nije moj.« Pokušavala sam pročitati Ricov pogled, no nije odavao ništa. »I još nešto, ključ koji ste nam dali, ne pristaje u ovu bravu.«

Ne pristaje? Zatim: *Naravno da ne pristaje.* Nesigurna kako da odgovorim, nisam rekla ništa.

»Nikada niste bili ovdje, točno?«

»Bila sam u ovom susjedstvu kad sam tražila Sama, ali nikada nisam bila u ovoj kući.«

»Mislite, nikada prije večeras?«

»Da, naravno.« Primijetila sam da sam ponovno prekrižila ruke na prsima. Spustila sam ih.

»Cassie, gdje su vam djeca?«

Osjetila sam kako mi se bora između obrva produbljuje. Ovo pitanje nisam očekivala. »Kod prijateljice.«

»Oboje?«

»Da. Zašto me to pitate?«

»Čuo sam da se Leo prilično ozlijedio na utakmici.«

»Ima blagi potres mozga i oštećenje meniskusa«, potvrdila sam.

»Ali može hodati? I voziti?«

Je li Rico saznao da je Leo pregazio Carvera? Oči su mi poletjele prema iznajmljenom automobilu u potrazi za znakovima koji bi ukazivali na to da je forenzičar tražio dokaze na haubi, ali vozilo je stajalo netaknuto ispod ulične lampe.

Rico je to primijetio. »Morate ići?«

Srce mi je snažno udaralo. »Leo je ozlijeđen, ali može hodati. Što se tiče vožnje, tek mu je petnaest.«

»Ali ima vozačku?«

»Što me zapravo pitate, detektive?«

»Samo provjeravam jesam li sve točno shvatio. Prije nego što ste došli ovdje, ostavili ste Lea kod njegove prijateljice?«

»Kod moje prijateljice, ne njegove«, objasnila sam. »Zašto se raspitujete za Lea?«

Moje je pitanje ostalo u zraku, neodgovoreno. »Ima li ta vaša prijateljica auto?«

»Naravno da ima.«

»Leo bi mu imao pristup?«

»Kakve sve ovo ima veze s traženjem Sama?«

Sva težina Ricove pažnje pala je na mene. Na licu mu se i dalje vidjelo suosjećanje, ali sada se pojavljivalo još nešto - sumnja? »Imam nećaka, upravo je završio koledž. Kad je bio u srednjoj školi, imao je automobilsku nesreću. Znate kako to ide - neiskusan vozač, loše vrijeme. Večeras vrijeme i nije bilo tako loše. Govorim vam to zato što sam, od nećakove nesreće, postao prilično dobar u analiziranju mjesta nesreće.«

Srce mi se spustilo u pete. »Je li Sam doživio nesreću?«

»Ne bih znao«, rekao je. »Još ne.« Ovoga puta na licu mu se zasigurno vidjela sumnja. No, s obzirom na prirodu njegova pitanja, imala sam užasan osjećaj da nije bila usmjerena na mene.

»Dečko koji je ozlijedio vašeg sina? Čuo sam da je igrao prljavo i jasno mi je da bi to nekoga moglo razljutiti. Je li Leo nagle naravi?«

Odjednom sam bila silno prestrašena da ne kažem nešto krivo. »Ništa više od ostalih tinejdžera. Zašto?«

»Taj se dečko slupao prije sat vremena, udario je u stablo, ali postoji udubljenje na suprotnoj strani njegova vozila. Pretpostavljam da ćemo, kad završi

očevid, ustanoviti da ga je netko izgurao s ceste. Kao što sam rekao, prilično sam dobar u analiziranju mjesta prometnih nezgoda.«

»Želite li reći da je Leo u to umiješan?«

»Samo pokušavam doći do istine, a on i taj dečko *imali su* nesuglasica.«

Način na koji je to rekao nije ostavljao mjesta sumnji: Rico je znao za provociranje putem interneta. Pitala sam se što je još znao. »Oko čega su se Leo i Sam svađali u noći uoči nestanka vašeg muža?«

Poruke. Bile su dvije. Prva se odnosila na svađu. A zatim druga: *Siguran sam da Leo nije mislio ono stoje rekao te večeri.*

Tada sam shvatila da Rico zna sve. Ne baš cijelu istinu jer bi u tom slučaju Sam bio kod kuće. Ovo bi bilo gotovo. Ne, ono što je Rico znao bili su »dokazi« namješteni od strane osobe koja se namjerila na moju obitelj.

Ljutnja je godinama bila emocija u kojoj sam tražila uporište, ali sada za nju nisam imala mjesta. Istjerali su je strah i uznemirenost.

»Ne znam ništa o svađi«, rekla sam. »Te večeri nisam bila kod kuće, sjećate se?«

»Niste ništa o tome čuli kasnije?«

»Imali smo važnijih stvari koje smo morali raspraviti.« Noćni je zrak bio hladan, ali previše miran i kao da se u njemu osjećalo iščekivanje. »Znate za objave na društvenim mrežama.«

To nije bilo pitanje, a on nije ponudio odgovor. Njegovo široko lice nije odavalo emocije, a tijelo mu je bilo nepomično kao i zrak.

»Objave su lažne, ali to bi tvrdila svaka mama«, rekla sam.

Svoju sam tvrdnju mogla potkrijepiti primjerima Leove ljubaznosti ili navesti kako se u objavama očituje okrutnost kakvu kod njega nikada nisam vidjela.

Ništa od toga ne bi uvjerilo Ricoa, ali bih time dobila još koju minutu prije svog sljedećeg priznanja. Zato što sam znala da ću detektivu morati dati sve informacije kako bi mogao pronaći Sama.

Lice mi se posve zajapurilo i morala sam dvaput duboko udahnuti prije nego što sam uspjela izbaciti riječi iz sebe.

»Postoji i fotografija«, rekla sam. »Nisam sigurna znate li za to, ali pretpostavljam da ćete saznati. Netko će željeti da saznate.«

Napravila sam stanku kako bih umirila disanje.

»Na poleđini je bio napisan broj jedan - tri dana, tri broja. Vjerojatno sam vam to već trebala reći, ali nisam željela da vas povede u krivom smjeru. Također, da budem posve iskrena, i nisam željela uokolo pokazivati sliku svog muža u krevetu s drugom ženom. No, ujutro vam je mogu dati.«

Samov ugled. Naš brak. Kakvog je imalo smisla štititi išta od toga po cijenu sigurnosti mog sina i Samova života?

Rico je pričekao kako bi bio siguran da sam završila, a zatim upitao: »Kako ste došli do fotografije?«

»Moja ju je kći pronašla u svom ruksaku.«

»Gdje je bio ruksak?«

»U njezinom školskom ormariću.«

»Kada?«

»Danas poslijepodne.«

Rico me je proučavao suženih očiju. »Postoji li još nešto što mi niste rekli?«

Uzdahnula sam, tako duboko da mi je zaškripalo u grudima. »Sigurna sam da postoji, ali se trenutačno ničega ne mogu sjetiti«

Protrljao je oči i osjetila sam da slijedi i njegovo priznanje. »Razgovarao sam s ravnateljem srednje škole.« Napravio je cijelu predstavu od pregledavanja svojih bilježaka. »Chuck Diggs. Ravnatelj Diggs je rekao da Sam možda spava sa svojim učenicama.«

»Nije to radio.«

»Samov prijatelj, Ozzy Delgado, rekao je to isto, da Sam nikada ne bi dotaknuo svoje učenice.«

»Zato što ne bi.«

»Međutim, Ozzy je rekao da je spavao s nekim. Dakle, muž preljubnik - nestaje. Dobro. Priča se nastavlja. Je li Sam nestao zato što je želio nastaviti svoju preljubničku, možda i protuzakonitu vezu ili ste vi za to saznali pa je došlo do svađe. U tom slučaju, ne znamo gdje vam je muž. U hotelu? U jarku? Ali znamo otprilike što je dovelo do njegova nestanka. Što znači da znamo gdje treba tražiti.«

Rico je pustio da se njegove riječi slegnu. Nisam se mogla pomaknuti. Željela sam otići, ali sam također morala čuti kamo to vodi.

»Vidite, to je ono što sam isprva mislio da se dogodilo«, rekao je. »Zatim vaš sin na utakmici zadobiva ozlijede, a dečko koji ga je udario također završi u bolnici. Priča se mijenja. Leo ima naglu ćud. Svađa se s tatom - oko njegova preljuba? I potom Sam nestaje. Leo onog dečka maltretira putem interneta, a zatim taj dečko gotovo izgubi život u prometnoj nesreći.«

Ovoga se puta nisam mogla suzdržati: »Zar stvarno vjerujete da je moj sin za to sposoban?«

Slegnuo je ramenima. »Nisam baš ljubitelj anonimnih dojava. Draže mi je kada je osoba koja iznosi optužbe spremna stajati iza toga. Naposljetku, niti ne poznajem vašeg sina.«

»Onda dopustite da vam ja kažem: on za to nije sposoban.«

Rico je spremio notes u džep sakoa. »Oženjen sam. Dvadeset i šest godina braka, imam troje djece, dvoje je još uvijek kod kuće. Razumijem vaš nagon da zaštitite muža i djecu«, rekao je. »Ali, *da,* trebat će mi ona fotografija čim prije.

Ako želite da pronađem Sama, morate biti iskreni sa mnom. Ovakve stvari ne smijete tajiti čak i ako ne prikazuju vašu obitelj u najboljem svjetlu.«

Detektivov glas više nije bio onoliko suosjećajan kao ranije, a dok se udaljavao, obuzeo me snažan osjećaj da sam ga iznevjerila.

29

Nakon što sam se javila Zoe, sjedila sam u automobilu i razmišljala o svom sljedećem potezu. Isprva me svjež zrak štipao za pluća, ali unutrašnjost automobila ubrzo se zamaglila od mog daha. Malo sam spustila prozor pa rukavom obrisala vjetrobran.

Kada sam ušla u automobil, Helenina kuća bila je u mraku, no sada su tamo svjetla bila upaljena.

I dalje me mučio Helenin opis Samove ljubavnice. *Privlačna, brineta i ništa drugo po čemu bi se isticala.*

To je zasigurno mogla biti Brooklyn, ali najednom mi se zadnji dio opisa učinio posebno važnim - ništa po čemu bi se isticala.

Negdje u glavi, tek malo van dosega, pojavilo mi se sjećanje. Trudila sam se biti mirna, zadržavala sam dah bojeći se da bi mi sjećanje moglo pobjeći poput leptira koji se tek nakratko zaustavi na cvijetu.

A onda mi je sinulo pa sam ispustila dugačak izdah.

Kad sam pitala Audrey da mi opiše ženu koju je vidjela s tatom u Noći vještica, Audrey mi je rekla da je žena bila kostimirana. Imala je sivu periku. Obojeno lice. Izgledala je poput slomljene lutke.

Teško da se *ni po čemu nije isticala.*

Helen je lagala. I više od toga, opisala je Brooklyn onako kako je ona obično izgledala, ne onako kako se maskirala za Noć vještica. Dakle, Helen je vidjela više nego što je priznala.

Izašla sam iz automobila smatrajući upaljena svjetla u kući pozivom. Premda mi poziv i nije bio potreban.

Bočnom stranom šake pokucala sam na vrata. Otvorila su se istog trena. Ali umjesto plavkaste kose i naboranog čela, dočekao me sredovječan muškarac s pletenom kapom i šalom, u tankom kućnom ogrtaču.

»Što želite?« čovjek je čvršće oko sebe stegnuo ogrtač. U ovo doba teško da ga je dovoljno štitio od hladnoće.

»Tražim Helen.«

Čovjekov dosad zlovoljan izraz lica sada je postao zbunjen. »Koga?« Popravio si je kapu, a nos mu je bio crven od hladnoće.

Ponovila sam ono što sam rekla, ovoga puta opisujući Helen. Vidjevši da i dalje nema reakcije, dodala sam još poneki detalj kao da čovjek ne bi znao da u njegovom domu živi starija žena, ako ja ne odaberem prave riječi kojim bih je opisala.

Oh, da, nisam bio siguran, ali sad kad ste spomenuli njezin prćast nos...

Čovjek s pletenom kapom, u tankom kućnom ogrtaču, odmahnuo je glavom. »Supruga i ja živimo ovdje četiri godine.« Zvučao je kao da se ispričava, ali je još malo pritvorio vrata. Što se njega ticalo, mogla sam imati veze s problemima preko puta. A zapravo sam i imala.

U tom mi je trenu sinulo da sam Helen prvi put susrela na ulici, a ranije te večeri na pragu napuštene kuće. Nikada je nisam vidjela kako ulazi ili izlazi iz kuće za koju je tvrdila da je njezina.

»Možda je susjeda?«

»Nikada nisam vidio nikoga tko odgovara tom opisu.« Pogled mu je odlutao preko ceste. »Nego, znate li što se tamo događa?«

Posegnula sam za mobitelom, za Samovim slikama i prije nego što sam shvatila da nemam ništa što bih mogla pokazati ovom čovjeku. Prema Perlinim naputcima, nisam mu čak mogla dati ni svoj novi broj. »Traže čovjeka koji je sinoć nestao.«

Prije nego što sam dospjela opisati Sama, čovjek u ogrtaču je rekao: »Ah, to je u vezi učitelja? Da, policija se ranije raspitivala o njemu.« Spustio je glas do šapata. »Iskreno? Mislim da je tip napustio svoju obitelj.«

Čovjekovo lice postalo je čeznutljivo, ton sjetan, kao da je i njemu tako nešto palo na pamet.

Iznenada sam osjetila vrtoglavicu. »Zašto to mislite?«

»Zar to nije ono što se uvijek događa? Ili je tip otišao ili ga je žena ubila?«

Pomaknuo se kako bi zatvorio vrata, ali ispružila sam ruku preko praga. S drugom sam rukom pokazala u smjeru kuće oko koje su se još uvijek vrzmali Rico i njegov tim.

»Znate li tko je tamo živio?«

Čovjek se namrštio, razmišljajući koliko bi trebao pomoći upornoj neznanki koja mu je stajala na pragu. Vjerojatno je vidio moju upornost i shvatio da mu je kazivanje imena jedini način da me se riješi pa je, naposljetku, odgovorio.

Ime koje mi je rekao nije bilo Gardner.

DOK SAM RAZGOVARALA s čovjekom koji nije poznavao Helen, propustila sam Zoein poziv. Kad sam joj uzvratila poziv, brzo mi je prenijela prvi dio novosti: Perla je Zoe poslala poruku da svratim do nje na putu kući. *Ništa hitno,* napisala je.

Zoe je brzo prešla na drugu novost koju mi je ispričala u jednom dahu. Ipak, shvatila sam što mi govori: pronašla je Hannah, ili je barem mislila da jest. Zoe mi je poslala sliku iz godišnjaka i adresu.

Pogledala sam koliko je sati. Premda je bilo kasno, bio je petak. Hannah je vjerojatno budna. Naravno, ako je doma.

Odlučila sam prvo otići do Hannah, a onda do Perle.

Upalila sam automobil i spustila oba prozora. Hladan zrak imao je dvostruki zadatak - odmagliti prozore i održati me budnom i na oprezu. Putem sam stala na bankomatu, a potom se zaputila na drugu stranu grada kako bih se suočila s tinejdžerkom koja je pokrenula glasine o spavanju s mojim mužem.

NEKOLIKO BLOKOVA OD HANNINE KUĆE, u blizini trgovine otvorene od 0-24, primijetila sam tinejdžerski par na pločniku. Dečko je bio odjeven u traperice i sportsku majicu čiju je kapuljaču imao na glavi. Djevojka je bila jednako odjevena, samo što su njoj traperice bile niže na kukovima, a majica joj je bila pripijenija uz tijelo.

Bilo ih je lako primijetiti, osobito djevojku. Podsjetila me na šarene noćne leptire - možda na ljiljka vinove loze s onim žuto-ružičastim krilima - dok je lepršala između uličnih svjetiljki, smijući se, mašući rukama i ležerno koketirajući s dečkom koji je hodao pokraj nje. Kretala se od jednog do drugog snopa svjetlosti, nimalo ne mareći za tamu onkraj svjetla i bića koja se u njoj kriju, a koja bi joj mogla smrviti krila u prah.

Da, nisam baš bila dobre volje.

Djevojka je bila tek nekoliko godina starija od Lea. Zakonski, bila je punoljetna. Prepoznala sam je po slici iz godišnjaka. Hannah Zimmerman.

Dečko je hodao prateći ravnu liniju oko koje je Hannah vrludala, prvo mu dotičući desni lakat, a zatim mu se pojavila s druge strane kako bi mu prstima okrznula lijevo rame. Dečko je njome bio očaran, a njezina je bezbrižnost prešla i na njega.

Činilo se da su na putu prema trgovini pa sam ušla na parkiralište i čekala. Par je zastao pod snopom svjetlosti i sada su bili tek nešto više od pet metara udaljeni od mjesta na kojem sam bila parkirana. Izašla sam iz automobila i oslonila se na vrata, spremna pozvati Hannah po imenu svojim najboljim, bezopasnim glasom mame.

Prije nego što sam to uspjela učiniti, djevojka mi je prišla. Dok mi se približavala, za sobom je povukla svog dečka za rub majice.

Hannah je namjestila svoj najširi osmijeh. Tamnoputa i lijepa, Hannah je vjerojatno navikla dobivati ono što želi. U ovom sam trenu očito ja imala nešto što je željela. Pretpostavila sam da se radi o drogi ili o pivu, no zbog mjesta na kojem smo se nalazili, rekla bih da je u pitanju bilo ovo drugo.

Hannah je ponukala dečka da mi priđe. S rukama duboko u džepovima traperica, zacrvenio se dok je desnom teniskom šutnuo nevidljiv kamenčić s asfalta. Nisam nimalo sumnjala čija je ovo bila zamisao.

»Pitali smo se, ako biste nam, ono, znate, možda biste nam mogli kupiti pivo.« Dječakovo se lice crvenjelo, a riječi je nerazgovijetno promrmljao.

Mama u meni bila je jača. »Zar zaista misliš da je dobra ideja pristupati strancima na parkiralištima trgovina?« *Ili, kad smo već kod toga, piti pivo.*

Dječak je djelovao pokunjeno. Stekla sam dojam da mu ovo i nije bilo toliko važno koliko njegovoj djevojci. Ali Hannah je izgledala ljutito.

Onaj široki osmijeh nestao joj je s lica. »A tko si ti, moja majka?«

Tako... Lijepa, ali ne baš originalna u izboru uvreda.

Podsjetila sam se da želim nešto od ove djevojke. »Zoveš se Hannah, zar ne?«

Djevojka je spustila ruku na rame svog dečka, nokti su joj bili nebesko plavi i šiljasti. Pokušala je pametovati. »Kupi nam pakiranje piva i možda ti odgovorim.«

Razmišljala sam da joj zaprijetim da ću je tužiti roditeljima, no činilo se da bih time odmah završila nešto za što sam se nadala da će biti produktivan razgovor.

»Reći ću ti to ovako: Tvoje je ime Hannah Zimmerman i tvrdiš da te tvoj učitelj likovnog odgoja natjerao na seks.«

Zvučala sam onoliko ravnodušno koliko mi je to dopuštalo trenutačno raspoloženje.

»Gospodin Larkin? Aha, to je ono što se dogodilo.« Hanna nije djelovala nimalo zabrinuto zbog dečka koji je mogao čuti sve što govorimo. »Trebala sam ono, pasti taj predmet i gospodin Larkin mi je rekao da ostanem poslije sata. Rekao mi je da će mi dati četvorku ako ga obradim rukom. A ako se poševim s njim, dat će mi peticu.«

Dozvolila sam si sekundu olakšanja. Zbog toga što ga je nazivala *gospodin Larkin*, sumnjala sam u ostatak njezine priče. »Samo tako?«

Osmjehnula se osmijehom grabežljivca. »Totalno. Sigurno mu je žena neka gadura ili nešto.« Premda se nisam predstavila, nisam ni sumnjala da Hannah zna tko sam. Tko bi drugi na parkiralištu trgovine u petak navečer postavljao ovakva pitanja?

»Onda, jesi li prihvatila njegovu ponudu?«

Hannah je pogledala u dečka koji je zurio u do. »Gospodin Larkin je zgodan za starijeg tipa pa ono, ručni rad, naravno. Ali, ono, imam dečka. Ne bih se poševila s njim.«

»I zatim ti je gospodin Larkin dao četvorku?«

»Zapravo, dao mi je peticu.« Smijeh joj je zazvučao gotovo kao režanje. »Pretpostavljam da mu je bilo jako dobro.«

Imala je osamnaest godina, ali je ujedno bila i dijete pa sam odlučila da je neću tresnuti.

»Koliko?« upitala sam.

Lice joj se posve iskrivilo - drzak nos, savršene obrve, usne namazane sjajilom - tako da je izgledala kao da je upravo progutala nešto kiselo. »Molim?«

»Prestanimo sa sranjima. Nisi spavala s mojim mužem.«

»Rekla sam ti, samo sam mu...«

»Ne, nisi. Nisi čak ni to. Znači da si nešto time dobila, a ja bih rekla da se radilo o novcu. Koliko?«

Pokušala je izgledati uvrijeđeno, ali sve je pokvarila podsmijehom. »Nikada to ne bih učinila.«

Na putu ovamo namjeravala sam zaigrati na Hanninu savjest: *Gospodin Larkin mogao bi izgubiti posao. Ne bi željela da se to dogodi, zar ne?* Ali, shvatila sam da Hannah nije tip djevojke koja ima savjest.

Spustila sam ruku u torbicu i izvadila pet novčanica od dvadeset dolara. »Je li bilo više od ovoga?«

Privukla sam joj pažnju. »Hipotetski, pa što ako sam bila plaćena da izmislim neku priču?«

Naravno, željela je reći *hipotetski*. Nije ni čudo da je padala većinu predmeta. Izvukla sam još dvije dvadesetice.

»Razgovarajmo *hipotetski.«* Malo me zapeklo to što joj se izrugujem pa sam ublažila glas. »Onaj tko te tražio da to izmisliš, već ti je platio, tako da će ti, što god ti ja dam, biti dodatna zarada. Dat ću ti četrdeset dolara za svaku *hipotetsku* pojedinost koja mi bude korisna.«

Zaista bih morala prestati s ruganjem.

Hannah je razmislila o tome, ali samo nakratko. »Okej, možda mi je netko rekao da pokrenem glasine, ali nisam marila. Kao što sam rekla, gospodin Larkin je zgodan.«

Sjetila sam se Brooklynine priče o Hannah kako u zakrvavljenim baletnim papučicama kopa grob za svog mrtvog psa. Pomislila sam i na svoju tešku narav u njezinoj dobi. To i nekoliko dubokih udaha obuzdalo me da se ne prepustim ljutnji. Daleko od toga da je bilo lako.

Hannin dečko nastavio je zuriti u do, pogled mu je bio usmjeren na mali busen trave koji je rastao u napuklini. Vrhom teniske gnječio ga je po asfaltu.

Ponovno sam pozornost usmjerila na Hannah i dala joj četrdeset dolara. »Tko je tražio da pokreneš glasine?«

Slegnula je ramenima. »Neki ćelavi tip kog sam srela na parkiralištu.«

Zadržala sam bezizražajan izraz lica dok su me njezine riječi probadale poput šiljaka: *Neki ćelavi tip.*

»Dao mi je nekoliko stotina dolara«, rekla je. »Rekla sam ti dvije stvari, jel' to onda znači osamdeset?«

Dala sam joj četrdeset. »Možeš li opisati tog čovjeka? Mislim, osim da je bio ćelav.«

»Bio je velik lik. I star. Ono, četrdeset ili pedeset godina.«

Pružila sam joj još dvije dvadesetice. Pokušavala sam izračunati koliko još informacija mogu kupiti.

»Sjećaš li se još nečega u vezi tog čovjeka? Njegovog auta? Odjeće?«

»Ne.«

»Je li imao ožiljak?«

Zadržala sam dah dok je razmišljala o pitanju. »Ne znam. Možda.« Kako joj nisam dala još novca, dodala je: »Ma daj, za ovo bih trebala nešto dobiti.«

Dala sam joj još dvadeset. »Je li rekao nešto o tome zašto želi da pokreneš te glasine?«

Odmahnula je glavom. »Rekao je nešto kao 'Oćeš zaraditi tristo dolara?' Onda mi je rekao da počnem govoriti prijateljima da sam se poševila s gospodinom Larkinom. To je bilo sve. Kad sam pristala, rekao mi je da će saznati ako se ne budem držala dogovora.« Podsmijeh je nestao s Hannina lica te se obujmila rukama. »Izgledao je nekako zastrašujuće kada je to rekao. Zatim se udaljio, otišao je iz kruga škole. Nikada mu nisam vidjela auto i nikada se nije vratio.«

»Kada je to bilo?«

Ispružila je ruku, s dlanom prema gore. Dala sam joj još jednu dvadeseticu.

»Ne znam. Prije jedno mjesec dana?«

Mnogo prije one noći na stazi.

Uznemirena, vratila sam se u automobil. Očekivala sam da će Hannah i njezin dečko pokušati nagovoriti nekog drugog da im kupi piće, ali dečko je odmahnuo glavom i krenuo natrag putem kojim su došli. Izgleda da je on ipak imao nešto soli u glavi, premda bi mu dobro došlo da bolje bira ljude s kojima se druži.

30

Perla je živjela u stanu u Fountaingroveu, gdje je nekoć bila Utopijska zajednica koju je osnovao vinar Thomas Lake Harris. U doba dok je živio, Harris je vjerovao da je besmrtan i stoga kada je umro, nekoliko je mjeseci ležao nepokopan prije nego što su njegovi sljedbenici priznali da nije samo zaspao.

Danas besmrtnici više nisu živjeli u Fountaingroveu, premda su neki od najbogatijih stanara bili prilično blizu tog postignuća. Prije nekoliko godina područje je bilo poznato upravo po tome: svojim utopijskim korijenima, malim vilama i autocesti koja je prolazila sredinom naselja. No, bilo je to prije požara koji je spalio više od 30 000 jutara da i uzeo dvadeset i dva života.

Među kućama koje su preživjele pustošenje bili su i luksuzni stambeni kompleksi uklesani u obronke brda, načinjeni kako bi odavali počast veličanstvenom pogledu koji se prostirao pred njima - pogledu koji je sad bio obilježen pocrnjelim manzanitama i ostacima kuća koje su se obnavljale.

Parkirala sam ispred jednog od njih, Vista Bella, otmjene zajednice kamenih kuća obojenih zemljanim tonovima. Popela sam se stubama do stana označenog brojem koji mi je Zoe poslala. Pritisnula sam zvonce, a zatim lagano pokucala na vrata.

Nitko se nije odazvao. Nekoliko sam puta nazvala Perlu, ali pozivi su se preusmjeravali na govornu poštu.

Dvoumila sam se trebam li pritisnuti kvaku. Brinulo me Perlino nejavljanje. Vjerojatno je ionako bilo zaključano.

Nije. Baš kao i vrata napuštene kuće, i ova su se odmah otvorila. Malo sam ih gurnula i pozvala je po imenu: »Perla?«

Usudila sam se zakoračiti preko praga i ušla u dnevni boravak koji je bio mračan i zakrčen prevelikim namještajem.

»Perla?« ponovno sam je pozvala.

I dalje nije bilo odgovora.

Premda sam se osjećala poput uljeza, neki loš osjećaj me vodio dublje u stan. Brzo sam prošla kroz ostale prostorije - kupaonicu, spavaću sobu i kuhinju. Na kuhinjskom pultu stajala je šalica kave i pola *muffina*.

Umočila sam vrh prsta u kavu probijajući raskošnu, crnu površinu kako bih provjerila temperaturu. Hladno. Perla je mogla otići u pola obroka ili joj se jednostavno nije dalo počistiti za sobom. Dok sam živjela sama, odjeća mi je stajala na hrpama po podu sve dok je ne bih stavila na pranje.

Znači jedino što sam otkrila u svom kratkom pregledu stana bilo je da je prazan, ali zaista ni po čemu nisam mogla odrediti koliko je dugo tako.

Činilo se da je sve na svom mjestu pa sam napustila Perlin dom i za sobom povukla vrata tako da se zaključaju.

NA PUTU PREMA ZOE svratila sam do kuće da provjerim poruke na fiksnom telefonu. Bile su dvije. Prva je bila telefonska prodaja. Druga od mog oca: »Ne mogu te dobiti na mobitel, a samo sam ti se želio javiti... Stižem sutra rano ujutro.« Rekao je ime hotela u kojemu će odsjesti, kao i broj sobe.

Tvrdoglav čovjek. Dozvolila sam si kratak osmijeh.

I drugu noć zaredom, kada sam stigla do njezina doma, Zoe me čekala.

Prijateljica mi je dopustila da se poslužim njezinim računalom kako bih provjerila svoju e-poštu. Zatim me zagrlila, s nešto manje gorljivosti nego inače i rekla: »Razgovarat ćemo ujutro.«

Nije mi se svidio način na koji je to rekla.

Znala sam da bih i ja trebala na spavanje, no umjesto toga sjela sam za računalo. Većina poruka bila je u vezi posla i upravo sam se spremala sve zatvoriti kada me jedna e-poruka zaustavila.

Linda? Tko je Linda?

Onako iscrpljena, dobrih sam trideset sekundi zurila u zaslon prije nego što sam se sjetila: Linda je bila voditeljica kafića koji sam ranije posjetila. Kao što sam i zamolila mladog barmena, prenio joj je poruku i ona mi je poslala videopoveznicu sa samo jednom riječi u nazivu: Četvrtak.

Dan kada je Sam nestao.

Izgleda da Joshu dugujem dvjesto dolara.

Prst mi je zastao iznad ikone za pokretanje videa. Stegnulo me u plućima, a prst mi je nepomično stajao, nesposoban dodirnuti *play*.

Duboko sam udahnula, no to me baš i nije smirilo. Nisam se mogla natjerati da pogledam snimku zbog onoga što je predstavljala: istinu. Ozzy, Brooklyn, Helen, Carver, možda čak i policija, svi su oni imali svoje planove. Ali voditeljica kafića poslala je ovu snimku zato što sam je ja to zamolila. Nije marila ni za Sama ni za mene. Njoj smo bih stranci, baš kao i ona nama. Za razliku od slike u Audreynom ruksaku, u autentičnost ovog videa bila sam sigurna.

Spustila sam prst na *play*.

Voditeljica je poslala samo isječak koji me zanimao, tako da se u kadru odmah pojavio par. Sitna brineta s konjskim repom i sportskim tajicama u pratnji visokog

muškarca s tamnom, vrlo kratkom kosom. Odmah sam, i iz daljine, prepoznala karakterističan smiješak. Vršcima prstiju dotaknula sam zaslon, njegovo lice, ali umjesto kože osjetila sam hladno staklo.

Sam.

Na snimci je Brooklyn sjela za maleni stol na terasi, leđima okrenuta kameri. Sam se smjestio nasuprot njoj, a lice mu se jasno vidjelo. Nagnuo se preko stola, smiješak mu je nestao s lica, a zamijenio ga je izraz zabrinutosti. Ispružio je ruku kako bi je položio na njezinu.

Još dok mu je ruka bila u zraku, nastojala sam se uvjeriti da je to samo gesta utjehe.

Nastavila sam gledati. Nisam mogla čitati s usana pa sam pokušavala iščitati govor tijela.

Brooklyn kao da se opustila kad ju je Sam dotaknuo, napeta leđa su joj klonula kada se i ona nagnula prema njemu. Pitala sam se koje bi još nježnosti izmjenjivali da između njih nije bio stol.

Bila sam toliko usredotočena na prizore pred sobom da isprva nisam niti primijetila vrijeme i datum u uglu. Kafić je bio na samo nekoliko minuta od srednje škole, a oni su bili snimljeni u 12.23 - tijekom Samove stanke za ručak. Znači, ne bi imali dovoljno vremena za ljubavni susret i kavicu. No, jesu li, u tom slučaju, nježnosti koje je par izmjenjivao bile dobar ili loš znak? Jedno je naći se s nekim zbog brzinskog seksa, a nešto posve drugo naći se samo kako bi se nakratko vidjeli.

Onda sam se sjetila: Sam je tada već bio suspendiran. Imali su vremena koliko god su željeli.

Na zaslonu, Brooklyn je ispružila ruku preko stola i milovala Sama po licu. Moji su se obrazi zažarili kao da me netko ošamario. Sam je odmaknuo njezinu ruku, a ja sam si na trenutak dozvolila pomisao da je to učinio iz lojalnosti prema našem braku. No, tada se ponovno nasmiješio i uhvatio je za ruku.

Datum snimke bio je 24. listopada. To uopće nije bilo snimano na dan Samova nestanka, već čitav tjedan ranije. Time je snimka potvrđivala Brooklyninu priču da je poznavala Sama, ali inače, baš kao i Helenina kuća, nije vodila nikamo.

Kada su Sam i Brooklyn ustali kako bi otišli, pomaknula sam računalni miš i zaustavila video. Tada sam ga ugledala: muškarca za stolom iza njih, kojega se nije vidjelo sve dok nisu izašli iz kadra. Čovjek se nalazio u uglu zaslona i bio je jedva vidljiv, osim tek uskog dijela njegove ćelave glave.

31

Usprkos uvjerenju da više nikada neću spavati, iscrpljenost me savladala. Zaspala sam na Zoeinom kauču koji je bio vrlo udoban za sjedenje, ali ne i za spavanje. Dok sam se podizala u sjedeći položaj, skidajući sa sebe jednooku Smooch, moji ukočeni udovi su protestirali, a vrat mi je pucketao. U svojim dvadesetima iz svakog sam se položaja mogla uspraviti elegancijom mačke koju sam upravo pomakla, ali sada sam pucketala i krčkala poput hrskavih pahuljica.

Pogledala sam sat na mobitelu. Bilo je 5.48. Nakon što se djeca probude, trebala sam otići do hotela u kojemu je odsjeo otac, ali nikuda ne idem prije nego što popijem barem litru kave. Premjestila sam se u kuhinju i sjela na jedan od barskih stolaca postavljenih uz kuhinjski pult. Boo se smjestio na malenu prostirku pokraj mene i mahao repom.

Sinoć sam toliko puta gledala onaj dio snimke na kojemu se vidi ćelavi muškarac da su me oči i dalje pekle kao da u njima imam pijeska. Ni u jednom ga se trenu nije dobro vidjelo i, što sam više gledala, to sam bila manje uvjerena da je to Carver Sweet. Ipak sam snimku proslijedila detektivu Ricou. Policija Santa Rose vjerojatno ima bolje kompjuteraše i svježije oči od mojih.

Zoe je prema meni gurnula tanjur s omletom i donijela mi šalicu kave, krišku integralnog tosta i zdjelicu narezane jabuke.

»Povišica ti je zagarantirana«, rekla sam između zalogaja omleta s gljivama i zelenom paprikom i gutljaja kave. Obično sam preskakala doručak, no uzevši u obzir da nisam ništa okusila još od one polovice sendviča iz kafića, zaključila sam da se ovo može smatrati jako kasnom večerom. »Je li ti se Perla javila?«

»Nije još. Ali postoji nešto što ti želim pokazati.« Upitno sam podignula obrvu, a ona je dodala: »Nakon što pojedeš.«

U tavu je vješto posložila režnjeve slanine. »Daryl je sinoć poslao poruku. Izgleda da je Lesteru bolje i želi nam u ponedjeljak donijeti prutiće od limuna.«

Prutići od limuna bili su Zoein omiljeni kolač. »Bolje nego da donese svoje čokoladne kolačiće.«

»Nije ih spominjao. Ali pitao me želim li obične ili one s ‘dodatkom’.« Zoe je okrenula slaninu u tavi. Zatim je smanjila vatru i okrenula se prema meni, prekriženih ruku. »Moram razgovarati s tobom, ali nisam to željela učiniti prije

nego što barem malo ne odspavaš«, rekla je. »Volim te, Cassie, ali moraš prestati.«

Dakle, omlet je bio mito. »Volim i ja tebe, Zoe, ali ne mogu.«

»Onaj te čovjek sinoć mogao ubiti.«

»Svjesna sam da Ricou nisam najsimpatičnija, ali ne vjerujem da bi me ozlijedio.«

»Znaš da ne govorim o njemu. Izgleda da te Carver Sweet mrzi, koji god bio tomu razlog.«

»Brooklyn kaže da me voli.«

»Znaš što ti želim reći. Izgleda da ti pod svaku cijenu želi nauditi.«

Pri samoj pomisli na sve ono kroz što je prošla moja obitelj, lice mi se zajapurilo od potisnutog bijesa. »Neće imati priliku.«

»Čini se da ju je jučer imao.«

»Još sam uvijek ovdje, u jednom komadu, doručkujem. Usput, omlet ti je izvrstan.«

»Nećeš promijeniti temu.«

»Upravo to radim. I kava je odlična. Osjećam li to cimet?«

»Zabrinuta sam za tebe.«

Nakon mog oca, Zoe je bila druga osoba koja je, u vrlo kratkom vremenu, izrazila istu bojazan. Bili su u pravu. I sama sam bila malo zabrinuta za sebe.

»Slušaj, Cassie, znam da želiš pronaći Sama, ali nesmotrena si i tvrdoglava.«

»Hvala ti.«

»Nisam ti davala kompliment.«

»Rekla si da mi želiš nešto pokazati ?«

Uzdahnula je pa iz ladice izvukla omotnicu. Odmaknula sam tanjur. Nisam više bila gladna. Znala sam što je u omotnici.

»Tu sliku moram predati detektivu Ricou«, rekla sam.

»Ja mu je mogu odnijeti, ali prvo moraš pogledati ovo.« Zoe je stavila sliku na pult, a zatim, iz iste ladice, izvadila povećalo. »Dvije stvari. Pogledaj rub madraca.« Držala je povećalo nad desnom stranom slike, gdje je madrac dodirivao rub tepiha. »Sasvim je malo pomaknuto. Nije onako ravno kako bi trebalo biti.«

Čak i pod povećalom meni je madrac izgledao potpuno ravan. Koliko god željela vjerovati da je slika lažna, pitala sam se pronalazi li Zoe nepravilnosti tamo gdje ih nema.

Primijetila je sumnjičavost na mom licu. »Ovo drugo se bolje vidi.« Pomaknula je povećalo tako da se sad nalazilo nad mjestom na kojemu je Samova ruka bila prebačena preko tijela njegove ljubavnice.

»Vidiš li ovdje ženine bokove?« Bilo mi je drago što je Zoe upotrijebila riječ žena, a ne *djevojka*. Povukla je povećalo prema gore, do mjesta gdje je ruka mog

muža prelazila preko sredine ženinog tijela. »Pogledaj sad ovdje, točno iznad njezinog struka.«

Vidjela sam. Pretpostavljam. Nešto nije bilo u redu, ali nisam točno znala što. Zoe je objasnila. »Ženin se struk ne poklapa sasvim s njezinim bokovima.« Prstom je ocrtavala liniju i, premda je razlika bila jedva vidljiva, razumjela sam što mi želi reći.

»Gornji dio njezina tijela malo je manji od donjeg.«

Zoe je kimnula. »Kao da je netko želio da joj tijelo izgleda vitkije. Mlađe.« Vrškom prsta prešla je po rubu madraca. »Zbog toga je i ovaj dio blago izvijen.«

Na trenutak je i mene zarazilo Zoeino oduševljenje. Slika je bila prepravljana. A onda sam shvatila ono što nije rekla.

»Znači, netko je obradio sliku kako bi se žena doimala mlađom. Ali, žena nije naknadno dodana? Mislim, nije da je Samova slika spojena sa slikom žene?«

»Vjerojatno ne«, priznala je. Pa brzo dodala: »Što ne znači da ne postoje druga objašnjenja.«

»Kao na primjer?«

Zoe je provela puno vremena u proučavanju fotografije. Njezino oklijevanje reklo mi je ono što mi nije mogla naglas reći. Ipak, pokušala je: »Možda je riječ o starijoj slici. Iz vremena dok ti i Sam još niste bili zajedno.«

Pogledala sam sliku kao supruga, a ne kao forenzičar u potrazi za dokazima i uočila maleni ožiljak iznad njegovog boka. Prije nekoliko godina išli smo u Tahoe. Leo je gurnuo saonice dok se Audrey još nije posve smjestila pa su se Sam i Audrey zabili u stijenu. Sam se ne bi ozlijedio da čitavim tijelom nije zaštitio svoju kći.

»Ovo nije stara slika.«

»S obzirom na to da je slika bila obrađena, sad barem znamo da bi ovo mogla biti Brooklyn, zar ne?« rekla je Zoe, kao da bi me moglo utješiti to što me Sam varao samo s jednom ženom.

Nisam bila baš previše zagrijana za njezinu teoriju. »Pa, boja kose odgovara.«

Leo se pojavio u kuhinji, a Zoe i ja smo poskočile.

»Rano si ustao.« Presavila sam sliku i dodala je Zoe koja ju je ubacila natrag u ladicu.

»Nanjušio sam slaninu.« Leo je uzeo punu šaku narezanih trakica i zastao. Namreškao je nos. »Jel' to nešto gori?«

Pogledala sam u tavu. Slanina je cvrčala, skoro gotova, ali napa iznad štednjaka uklonila bi dim da ga je i bilo. U zraku nisam osjećala ništa osim mirisa slanine i kave.

Zoe je ipak ugasila plamen na štednjaku pa smo se obje ogledavale po prostoriji. Zrak je i dalje bio miran, čist.

Odjednom, osjetila sam upozoravajuće peckanje u prstima, a niz leđa kao da mi je prošlo nešto ledeno. Zoe je zaustila: »Ja ne ...« Prekinula sam je.

»Probudi sestru.«

Zato što sam ga namirisala. Dim, blag, ali oštar, vonj drveta koje tinja pomiješan s - nečim.

Okrenula sam se prema Zoe da joj kažem da nazove 112, ali već je imala telefon u ruci.

»Imaš li aparat za gašenje požara?«

Pokazala mi je prema ostavi.

Na nogama koje baš i nisu bile stabilne otrčala sam do ostave, zgrabila vatrogasni aparat, a zatim stavila Boou povodac.

»Gdje držiš Smoochin transporter?«

Zoe je telefonom pokazala prema svojoj spavaćoj sobi.

Dok sam smještala Smooch u transporter, prepoznala sam i drugi miris. Bio je to miris izleta automobilom i dokova s barkama, benzen i ugljikovodik, zlo i namjera. Benzin.

Leo se vratio s uspavanom Audrey. Kretao se brzo, a na to ga više nije tjeralo samo moje požurivanje.

»Vatrogasci su na putu«, rekla je Zoe. Zgrabila je svoju torbicu, ključeve i transporter, a ja sam podigla Booa i smjestila ga ispod ruke u kojoj nisam držala vatrogasni aparat. Nekoliko dugačkih koraka i bila sam kod ulaznih vrata na koja sam položila dlan. Toplo, ali ne i vruće. Ipak, Zoe i djecu usmjerila sam prema stražnjim vratima. Tamo je i Zoe, zajedno sa mnom, položila dlan na njihovu površinu. Bila su hladna.

»Imate sve?« Leo i Zoe su kimnuli, ali Audrey se otrgnula od brata i dotrčala do mene te mi obje noge obuhvatila rukama.

»Mamice?«

»Moramo ići, Oraščiću. Idi s bratom.«

Ali ukopala je lice u moj trbuh i čvršće me stisnula, a ruke su joj bile poput dvije ljepljive trake koje me drže na mjestu. To je bilo to. Nije mogla više. Ovo je bila njezina granica. Izgleda da *će, prokleta bila vatra,* ovo mjesto napustiti jedino u mom naručju.

Dodala sam Leu psa i podigla Audrey, pokazujući bradom prema vratima. Zoe je kimnula, okrenula kvaku, zadržala dah i širom otvorila vrata.

Vani se vonj jače osjećao. Plamen još nije bio vidljiv, ali znala sam da je tamo, da samo čeka da krene po tragu benzina koji vodi do lokve u stražnjem dvorištu.

Doviknula sam Leu da pazi da ne zagazi u lokvu, a iznenadna slika gorućih nogavica pidžame ubrzala mi je rad srca kao i korake. To nije stvarno. Ali bi lako moglo biti. Othrvala sam se takvim mislima tjerajući sebe i svoju obitelj naprijed.

Približavali smo se prednjem dvorištu i sada smo je mogli čuti. Tiho pucketanje, poput lomljenja sitnih kostiju. Još uvijek nije bilo plamena. Zvijer koja se skriva, ali čiji je dah u zraku postajao sve gušći.

Kada smo zašli za ugao, napokon smo ugledali: hrpica nečega što su mogle biti krpe bila je zapaljena ispred kuće, a vatra iza nje brzo se širila. Primijetila sam sjaj benzina, lokvu na ulaznim stubama, jednaka kao i ona u stražnjem dvorištu. Tada ju je zahvatio plamen. Plesao je. Nadimao se. Proždirao.

Spustila sam Audrey na tlo i izvukla osigurač iz vatrogasnog aparata, usmjeravajući mlaznicu prema kući gdje je vatra dodirivala vanjski zid i stisnula, ali plamen se, svojim ticalima natopljenim benzinom širio s obje strane.

Pomicala sam vatrogasni aparat s jedne na drugu stranu. Bilo je to kao da pokušavam komadićem vate zaustaviti mlaz krvi iz arterije.

Na pločniku se skupila mala gomila ljudi, većina još uvijek u pidžamama, a neki već odjeveni za posao. Ignorirala sam ih, držeći prst čvrsto na otponcu sve dok se i posljednja kap nije iscijedila iz mlaznice. Pristupio mi je susjed s drugim aparatom i još jedan s cijevi za polijevanje vrta.

Zajedno smo obuzdali vatru. Vatrogasci samo što nisu stigli. Vjerojatno smo uspjeli zaustaviti plamen od daljnjeg širenja. Nisam bila sigurna.

Odložila sam sad prazan vatrogasni aparat i otišla do pougljenih ostataka koji su izazvali, požar. Ovako izbliza vidjela sam da je to zapravo hrpa odjeće. Većina je izgorjela, ali komad trapera bio je prepoznatljiv.

Traperice, iste nijanse kao i one koje je Sam nosio u noći kada je nestao.

Spustila sam se na koljena. Na trapericama nisam osjećala miris benzina, a i nalazile su se malo po strani od ostalih predmeta. Nisam nikako mogla znati jesu li to zaista Samove traperice, ali zbog načina na koji su bile ostavljene, pretpostavljala sam da jesu.

Ako ništa drugo, bile su poruka. Drhteći i zaudarajući po dimu, shvatila sam da i ja imam poruku koju žarko želim prenijeti.

32

Nisam čekala vatrogasce ni policiju. Nakon što sam natjerala Zoe da mi obeća da će ona i životinje otići na neko sigurno mjesto za koje ja ne znam, uzela sam djecu i uputila se u hotel na drugoj strani grada. Ne kako bih tamo boravila, nego da se susretnem s čovjekom kojeg nisam vidjela šest godina.

Na putu prema hotelu nazvala sam detektiva Ricoa. Zora se tek počinjala nazirati, svoje je prste, još uvijek više sive nego plave, polako širila nebom. Ipak, detektiv Rico javio se već nakon drugog zvona.

»Halo?« Da nije na trenutak zastao kako bi pročistio grlo, ne bih pogodila da ga je moj poziv probudio.

»Kuća moje prijateljica Zoe je zapaljena.«

»Dobro jutro, Cassie.« Nakašljao se. »Znači, danas je na redu požar? Svi su dobro?«

»Dobro smo.« Dala sam mu adresu Zoeine kuće. »Nakon našeg sinoćnjeg razgovora, ne bih željela da me se optužuje da sam vam nešto zatajila.«

»Ne, to nikako ne bismo željeli.« I najmanji trag pospanosti nestao je iz njegova glasa i vratila se ona poznata oštrina. U pozadini sam čula škripu opruga koje su se ispravljale nakon što je ustao s kreveta ili kauča.

»Naravno da ne mogu garantirati, ali poprilično sam sigurna da su Samove traperice bile ostavljene tamo da ih ja pronađem. U blizini zapaljene hrpe odjeće koja je služila za potpalu.«

»Pretpostavljam da više niste na mjestu događaja?«

»Više nisam, ali znate kako doći do mene.«

»Trenutačno ste na broju tri u mojim kontaktima.« Nisam bila sigurna misli li ozbiljno ili se šali. »Samo nemojte opet promijeniti broj.«

Kako se sve skupa razvijalo, to baš i nisam mogla obećati. »Jeste li dobili video iz kafića koji sam vam poslala?«

»Jesam. Jeste li mi nabavili onu fotografiju?«

»Što se tiče toga... Ipak vam je neću moći dostaviti.«

»O?«

»U Zoeinoj je kući.«

Premda je slika bila dokaz i premda sam se nadala da se vatra nije probila u Zoeinu kuću, na neki sam način željela da fotografija izgori.

»Mislim da bismo se trebali naći i razgovarati.«

»Vjerojatno, ali to ne može biti sada.«

Negdje u Ricovoj kući nasmijalo se dijete. Odjednom sam bila ljubomorna, želeći da su i moja djeca tako opuštena.

»Možete li oko devet svratiti do postaje?« Rico je rečenicu formulirao kao zamolbu, ali znala sam da nije tako.

»Vidimo se u devet.« *Ako uspijem.*

Nije mu promaklo moje oklijevanje. »Zaista mi je važno da dođete, Cassie.« Stanka, a zatim: »I dovedite Lea.«

Počela sam pitati zašto želi razgovarati s Leom, no Rico me prekinuo. »Moram ići.« Pažnja mu je najednom popustila. »Vas i vašeg sina očekujem u devet.«

Intuicija mi je govorila da obitelj nije bila ono što ga je omelo. Detektivovo ponašanje podsjetilo me na Sama, onog jutra kad ga je nazvala Brooklyn. Trudila sam se ne razbijati glavu nad onime što sam kasnije saznala o njih dvoje.

SIVI OBLACI vukli su se nebom i počeo je puhati ledeni vjetar. Usprkos hladnoći, stajala sam ispred vrata hotelske sobe moga oca, nesposobna pokucati.

»Hladno mi je«, rekla je Audrey. Još je uvijek bila u pidžami, a jakna koju sam joj u brzini navukla nije bila dovoljno topla za jutra u studenom. Sklupčala se uz Lea, koristeći ga kao zaštitu od vjetra.

Na putu do hotela djeca su postavljala pitanja o požaru, no brzo su shvatila da nemam odgovore. Kada smo stigli do hotela, nisam bila sigurna trebam li ostaviti djecu u automobilu, samu i ranjivu, ili ih povesti sa sobom kako bi se susreli s djedom kojeg je Leo jedva poznavao, a Audrey nije nikada ni vidjela.

Nakon kraćeg oklijevanja zaključila sam da veća opasnost prijeti njihovoj fizičkoj nego emocionalnoj dobrobiti pa sam ih povela uz hotelske stube do mjesta na kojemu smo se sada nalazili.

Napokon sam lagano pokucala na vrata koju su se istog trena širom otvorila. Zurila sam u lice svog oca.

Kosa Reda McConnella prorijedila se u posljednjih šest godina, a bore ispod očiju postale su izraženije. Krenuo je prema meni kao da će me zagrliti, no nešto na mom licu prikovalo mu je ruke uz tijelo. Umjesto zagrljaja, kimnuo je u znak pozdrava.

Audrey je zakoračila i stala ispred njega. »Ti si moj djed«, rekla je. »Onaj drugi. Ne tatin. On se zvao Frank, ali on je umro.«

»Žao mi je što to čujem.«

»Bili smo na njegovoj farmi kad sam bila mala. Djed Frank je sadio grah, ali imao je i piliće. Mogu gledati tvoju televiziju?«

»Naravno.«

Audrey je uzela daljinski s noćnog ormarića, skočila na krevet i ugnijezdila se među jastuke. Leo se spustio na stolicu, sa slušalicama u ušima i očima prikovanim za mobitel. Oboje su se, naizgled, doimali normalno, ali uočila sam znakove - Audreyn glas, oktavu viši nego obično i Leov pogled, staklen i odsutan. Još se nisu slomili, no bili su blizu.

»Pokušao sam te dobiti na mobitel«, rekao je Red.

»Promijenila sam broj.« Dala sam mu novi broj uz naputak da me zove samo u hitnim slučajevima, po mogućnosti iz govornice.

Na to je upitno podigao obrve i vidjela sam da želi postaviti pitanje. Bila sam mu zahvalna što nije.

Red je promatrao svoje unuke i mogla sam pretpostaviti o čemu razmišlja: Koliko toga smije reći pred njima? Tišina između mene i mog oca postajala je sve neugodnija što smo više oboje mozgali o tom pitanju.

Progovorila sam prva. »Nisi trebao doći.«

»Trebala si me. Gdje bih drugdje bio?«

Ugrizla sam se za jezik da ga ne upitam: *A stoje bilo onda kad te Audrey trebala?*

Ipak, odgovorio je na nepostavljeno pitanje. »Znam da je bilo trenutaka u kojima sam mogao učiniti više i žao mi je zbog toga. Smrdiš po dimu.«

»Duga priča.« Namjeravala sam mu reći - ponajprije sam došla kako bih ga upozorila i rekla mu da je za njega sigurnije da je kod kuće - ali još nisam uspijevala pronaći riječi. »Je li došla i Sue?«

»Vjerojatno bi i došla da nismo prekinuli prije tri godine.« Ovo je trebala biti šala, no umjesto toga riječi su poslužile kao podsjetnik na sve izgubljeno vrijeme. Čak se ni Red nije mogao natjerati na osmijeh.

»Viđaš se s nekim novim?«

»Baš i ne.«

Još jedna stanka u razgovoru. U glavi sam imala pripremljen svoj najbolji neobavezan razgovor - vjerojatno je ovdje hladnije nego u Arizoni, zar ne? - no prije nego što uspjela išta reći, oglasio se Red: »Nisam preletio tisuću i dvjesto kilometara da bih pričao o svojoj propaloj vezi ili vremenskim prilikama.«

Roditelji ponekad dobro vladaju telepatijom.

»Tisuću i dvjesto kilometara, ha?«

»Guglao sam.«

Po prvi put otkako sam ušla u sobu, a možda i satima prije toga, nasmiješila sam se. »Naravno da jesi. Vjerojatno si pripremio i govor.«

»Zapisao sam ga na salvetu u avionu.«

»I uvježbao ga?«

»Tip koji je sjedio pokraj mene pravio se da mu smeta, ali mislim da se zapravo potajno zapalio za tebe.«

»To mora da je strašan govor.«

»Možda sam mu i pokazao neke slike.«

Ponovno sam pomislila na vrijeme koje smo izgubili. »Puno sam se promijenila u posljednjih šest godina.«

»Nisi previše, a i fotke su bile novijeg datuma.« Kada sam ga upitno pogledala, Red je rekao: »Sam mi je prošle godine poslao slike tebe i djece na plaži.«

Sam je bio u kontaktu s mojim ocem? I prije nego što sam ga mogla pitati da mi to podrobnije objasni, Red je upitao: »U vezi Sama... Znaju li oni?« Suzdržala sam se da ne pogledam u Audrey i Lea.

»Znaju nešto.«

Većinu mog djetinjstva bili smo samo nas dvoje. Koliko god bilo ugodno ponovno se uljuljati u poznati ritam, iz toga me prenulo spominjanje Sama i njegovih tajnih razgovora s mojim ocem. Sjetila sam se što sam proživljavala dok sam gledala požutjelo lice malene Audrey nakon što mi je Red rekao da se neće testirati zato što mrzi igle i da ćemo, ionako, Sam ili ja biti pogodniji davatelji.

»Još uvijek sam ljuta na tebe.«

»Znam. Ali to ne znači da ne mogu biti ovdje uz tebe.«

Nakratko sam pogledala Audrey u gnijezdu od jastuka. »Bila je jako bolesna.« Skoro je umrla. Međutim, nisam to mogla naglas reći, pogotovo u svjetlu onoga što se događalo proteklih dana. Činilo se opasnim izazivati sudbinu slanjem takve misli u svemir.

»Da si ti bila tako bolesna kad si bila beba, ja to ne bih preživio«, rekao je. »Uvijek si bila jača od mene.«

Nisam se osjećala naročito jakom. Osjećala sam se kao da bih se zbog jednog pogrešnog koraka mogla naći na koljenima. »Očito, budući da mi ne smetaju igle.«

Lagano se trznuo na moje podbadanje. »Pošteno.«

»Sam ti je zaista poslao slike mene i djece?«

»Mislim da je, otkad su mu roditelji umrli, svjesniji onoga čega sam se odrekao i toga kako bi naša udaljenost mogla djelovati na tebe.«

Iznenadilo me ono što je rekao. »Čega si se ti odrekao?«

Red mi se približio, ali me nije dotakao. »Mogao bih reći da mi je žao ili da sam se loše ponio, ali oboje znamo da isprika ne bi bila dovoljna. Ono što ipak mogu učiniti jest sad ti pomoći.«

»Nedostaje mi«, rekla sam tihim glasom. »U posljednjih sam nekoliko dana čula užasne stvari o njemu, ali ipak mi nedostaje.«

»Što god da si čula, nije istina. Sam je bolji otac nego što ću ja ikada biti. Također, nikada nisam vidio čovjeka koji je više zaljubljen u svoju ženu od njega.«

Promatrala sam ga kako bih dokučila misli li zaista ono što je rekao zato što sam željela vjerovati u Sama kakvog je opisao.

»Nego, hoćeš li mi napokon reći zašto su djeca još uvijek u pidžamama, a ti smrdiš po logorskoj vatri?«

Uzela sam Redovu hotelsku karticu sa stola i izvela ga van. Zatvorila sam vrata za nama i sve mu ispričala. Još sam bila ljuta na njega, ali, osim Sama, nije postojao nitko kome sam više vjerovala - upravo su me zato njegova izdaja prije šest godina i Samova u posljednjih nekoliko dana zatekle toliko nespremnu.

Kada sam završila, rekla sam: »Moram ga pronaći.«

»Kao što je rekla policija, većina oženjenih muškaraca odlazi svojevoljno.« No sada je bio tiši, manje na Samovoj stani. Razumljivo.

»Znači, misliš da je otišao zbog ljubavnice?«

»Ti ne?« Prije nego što je čuo moju priču, bio je uvjeren da mi je Sam vjeran, no sada je i on posumnjao. »Ali to ne znači da se neće vratiti. Barem ja znam kakve muškarci znaju biti budale.«

»Čak i ako me varao, ne znači da je otišao svojevoljno.«

»Ako je tako, time se bavi policija.«

»Nekako mi se čini da se više bave *nama* kao osumnjičenicima, nego što traže *njega.«*

»Ako traže osumnjičenike, znači da misle da se dogodio zločin. Neće to zanemariti.«

»Poznajem Sama bolje od njih.« *Poznajem li?* Sumnjičavost moga oca bila je zarazna.

»Naravno da ga poznaješ.«

Nisam mogla biti sigurna misli li Red zaista ono što govori, ali njegove su mi riječi ipak pružale utjehu.

»Da se one noći Sam našao na stazi, i on bi se umiješao«, rekla sam. »Ušao bi u to bistrije glave od mene i pokušao sve izgladiti razgovorom, bez obzira na to što je tip bio lud. Ali on ne bi oklijevao.«

»Znam. Sam je sjajan.« Nevoljko je to priznao. Iz prve sam ruke znala koliko je teško oprostiti osobi koja je tvom djetetu prouzročila bol.

»Ne radi se o tome.« Znala sam da ne objašnjavam na način koji bi Red razumio pa sam u sjećanjima na Sama tražila neko koje bi prikazalo ono što želim reći. Mogla sam birati između nekoliko desetaka, ali odabrala sam dan kada sam shvatila da ga volim. »Nekoliko mjeseci nakon što smo se Sam i ja upoznali, na

benzinskoj smo crpki naišli na muškarca sa sinom. Dječak je mogao imati oko osam godina, a njegov ga je otac naguravao, govoreći mu da presporo hoda. Zatim je dječaka udario šakom u leđa.

Ja sam odvagivala mogućnosti: pozvati djelatnika benzinske stanice, nazvati 112, umiješati se. U samo sam nekoliko sekundi odlučila nazvati 112, a Sam je već bio na podu. Umiješao se, što se dječakovom ocu, koji je bio barem trideset kilograma teži od Sama i očito vještiji u korištenju šaka, nije nimalo svidjelo.«

Osjetila sam novi nalet boli prisjećajući se Sama u tom trenutku.

»Dotad je već izašao djelatnik s pumpe, pozvana je policija. Ne znam što se dogodilo s onim čovjekom, ali Sam je zaradio nekoliko gadnih modrica. Prvo što je rekao bilo je: *'Bolje ja nego dječak'.*«

»Osjećaš se obaveznom postupiti ispravno prema Samu zato što bi on bez oklijevanja pristupio ispravno prema tebi?«

»Ne bih koristila riječ *obavezna*. Radi se o više toga. Kada je Audrey trebala jetru, Sam uopće nije pitao dovodi li time sebe u opasnost. Nijednom.« Po prvi sam put dodirnula Redovu ruku. Željela sam da čuje ono što sam mu govorila. »Ovime ništa ne predbacujem tebi. Samo govorim onako kako je bilo.«

»Bio si uz mene tijekom mojih tinejdžerskih godina pa vjerojatno misliš da znam biti nesmotrena, a možda je to i točno. Ali razmislim prije nego što djelujem. Sam ne. On smatra da su dobri ljudi dužni sprječavati loše stvari. Uvijek. On to naziva moralnom obavezom. U njegovoj su glavi stvari tako posložene.«

Red je kimnuo shvativši o čemu govorim. »Misliš da je možda zbog *moralne obaveze* na kraju završio ozlijeđen.«

»Da.«

»Divim se Samu, ali živim na drukčiji način i u mom životu postoji samo jedno pravilo, a to je: zaštititi tebe i djecu.«

»Kao prije šest godina?«

Red je problijedio, a ja sam istog trena požalila zbog svojih riječi. Kad sam u predškolskoj dobi umislila da sam stručnjak za slastice, moj je otac jeo pite s previše šećera, kolačiće u kojima ga gotovo i nije bilo i torte koje su imale ili zagorene rubove ili gnjecavu sredinu. Cesto i jedno i drugo. Nikada to nisam savladala. Moj bi otac progutao sve do posljednje mrvice. Trebala sam biti u stanju oprostiti tom čovjeku.

Naglo me uhvatio za ruku i stisnuo je. »Onda je sve bilo složenije, puno složenije nego što sam ti tada mogao reći.«

Njegove su me riječi iznenadile. »Sad mi reci.«

»Kao što sam upravo rekao, uvijek mi je najvažnije da si ti na sigurnom, a svako skretanje pažnje moglo bi biti opasno.«

»Samo naprijed - skreni mi pažnju.«

»Nije važno, pogotovo ne sad.« Odmahivao je glavom. »Ti i djeca možete biti sa mnom.«

»Ne možemo. I da, važno je. Više mi skreće pažnju to što ne znam o čemu, dovraga, govoriš.«

»Znam da si ljuta, ali molim te - ostanite sa mnom. Daj da ti pomognem.«

»Platio si karticom, zar ne? Prijavio se pod svojim imenom?« Kada je Red kimnuo, nastavila sam: »Za nas ovdje nije sigurno, a nije U to ono što ti je najvažnije - naša sigurnost?«

Moje su ga riječi pogodile i više nego što sam namjeravala.

»Možemo pronaći drugi hotel«, predložio je.

»Opet postoji evidencija.«

»Neki sumnjivi, u kojemu ne postavljaju pitanja. Ili bismo mogli kampirati. Siguran sam da uokolo ima odličnih mjesta za kampiranje.«

Koliko god sam se željela osloniti na oca, nisam mogla to učiniti.

»Ne vjeruješ mi«, rekao je.

»Vjerujem. Onoliko koliko mogu.« Tijekom proteklih dana povjerenje je postalo vrlo lomljiva roba.

Koraknuo je bliže meni pa sam pomislila da će me zagrliti. No primakao mi se samo kako bi mogao šaptati, kao da bi ono što će reći mogao načuti netko tko želi nauditi mojoj obitelji. »Kamo ćete otići?«

Već sam zaustila da mu kažem da ne znam, ali onda mi je na um pala zamisao. »Ne mogu ti to reći«, odgovorila sam. »Ali hvala ti što si došao. Nakon što pronađem Sama, voljela bih da se vidimo pa da čujem više o tome zašto nisi želio pomoći u spašavanju života svoje unuke.«

Red se lecnuo, a ja sam istog trena požalila. »Zar ti nije dovoljno da znaš da sam imao dobar razlog?«

»Možda«, rekla sam. »Da si mi tako objasnio i prije šest godina.«

Prilično sam hladno zagrlila oca, a zatim smo se vratili u hotelsku sobu da spremim djecu za polazak.

33

Tata nas je otpratio do automobila. Kad su djeca ušla, rekao mi je da budemo oprezni. Htio je reći nešto drugo, ali prekinulo ga je glasno otvaranje automobilskih vrata.

Leo je ponovno izašao iz automobila. Drhtavog glasa, razrogačenih očiju rekao je: »Mama, zašto imaš pištolj?« Barem je to bilo lagano pitanje: *nemam pištolj.*

Gurnula sam glavu u automobil i vidjela oružje na suvozačevom sjedalu. Pored oružja nalazila se poruka, ali ovaj se put nije radilo o broju. Jedna riječ, napisana velikim slovima i crvenom bojom: DANAS.

»Mama?«

Usta su mi se osušila, ne toliko zbog oružja, koliko zbog poruke. »To nije moje.«

Tata, koji je stajao malo dalje i promatrao nas kako izlazimo, krenuo je prema nama. Trnci su mi prošli tijelom i rekla sam mu da stane.

»Tata, otiđi po svoje stvari.«

Usta su mu se izvila kao da će nešto reći, ali bez dodatnih je pitanja krenuo prema svojoj sobi.

Leo je pogledavao pištolj. Trzao je prstima desne ruke, ali prekrila sam je svojim dlanom. »Nemoj!«

Povukao se. »Nisam ni namjeravao.«

Upitno sam podigla obrvu, ali ništa nisam rekla. Shvaćala sam njegov nagon. Dotaknuti oružje, uvjeriti se da je stvarno, jer kako je to uopće moguće?

Kada je Leo primijetio pištolj, Audrey se već smjestila na stražnje sjedalo. Znatiželja ju je sad natjerala da se pridigne.

»Sjedni dolje«, odlučno sam rekla. Kad je to i učinila, okrenula sam se prema Leu. »Pripazi na sestru.«

Još uvijek osjećajući trnce, kleknula sam pored vrata vozača. Tako na koljenima, prolazila sam prstima po metalu, pipajući sve pukotine i ispupčenja. Dok sam tako pretraživala, Leo je neprestano zurio u mene, a ništa manje intenzivan nije bio ni Audreyin glas kada je rekla: »Mama?«

Otvorila je stražnja vrata, a samo me brzi refleks spasio udarca u čeljust. Ponovno sam zatvorila vrata.

»Samo tren, Oraščiću.«

Kod stražnjeg sam branika pronašla ono što sam tražila - mali, pravokutni komad magnetiziranog metala. Zbog lakoće kojom sam ga otkrila zabrinula sam se da nema još, bolje skrivenih, uređaja za praćenje.

Je li ga Carver postavio one prve večeri, prije nego što sam shvatila da je Sam nestao? Možda kasnije u bolnici dok sam čekala rezultate Leove magnetske rezonance? Ili ga je možda stavila Helen dok sam bila osupnuta prizorom krvi svoga muža. Razmišljala sam o svim mjestima na kojima sam bila, o svim ljudima koje sam susrela i u jedno sam bila sigurna. Netko me pratio do Zoe da podmetne požar, a zatim i do hotela da podmetne i pištolj.

U tom mi je trenu još jedna misao prošla kroz glavu: *Slijedi li me već mjesecima. ?*

Je li se Carver, one prve noći, slučajno pojavio u blizini moje kuće, kao što sam isprva mislila?

Na mobitelu mi se pojavio poziv s nepoznatog broja. Zadržala sam dah kad sam se javila.

Zoe nije gubila vrijeme na pozdrave. »Razgovarala sam s policijom. Cassie...«, glas joj je podrhtavao, a ona je oklijevala. Čvršće sam pritisnula telefon na uho i uspjela razaznati nešto što je zvučalo kao jecaj. »...Perla je mrtva.«

Oslonila sam se dlanom na haubu da ne padnem.

»Ubijena je.«

Nemoguće. Pomagala mi je. Nedavno sam je vidjela. Samo večer prije.

Sjetila sam se kad sam prvi put upoznala Perlu. Bila je samo pet godina starija nego što je Leo sada. Bila je tako mlada. I sad je mlada.

Onda sam shvatila da više nema *sada.*

»Pronašli su je jučer kasno navečer u njezinu stanu.«

Svaki novi detalj bio je novi udarac. A onda me pogodilo: kod Perle su bili moj mobitel i prijenosno računalo. Pomoću bilo kojeg od njih mogli su je pratiti do stana.

Perla je mrtva. Zoe još nije rekla kako je ubijena, ali vidjela sam pištolj na prednjem sjedištu i znala sam. Upucana je samo zato što mi je pomagala. Potom je pištolj kojim je ubijena podmetnut meni u automobil. Osjećala sam mučninu. Ja sam kriva za Perlinu smrt. Pištolj kao da je i bio moj.

»Cassie, policija je pitala zašto si otišla prije nego što su došli vatrogasci. U koliko si sati došla k meni. Je li Leo bio sa mnom dok te nije bilo. Zašto se uopće raspituju o Leu?«

Zgrabila sam pištolj iz automobila i izvadila metke. Nisam mogla riskirati da znatiželjno dijete nađe oružje prije policije. Cijelog sam ga obrisala o majicu.

»Tko ju je pronašao?« pitala sam. Je li ubijena prije moje posjete? Ako je, gdje je bilo tijelo?

»Molim?«

Morala sam znati. Da budem sigurna. »Tko je pronašao Perlino...« Nisam mogla dovršiti rečenicu. Nisam mogla izgovoriti riječ *tijelo.*

»Policija ju je pronašla. Dobili su dojavu.«

Naravno da su dobili dojavu. Isto kao što su dobili dojavu o tome da sam ušla u napuštenu kuću. Uljez s pištoljem, rekao je Rico. Kao što im je vjerojatno dojavljeno za pištolj u mom automobilu. Koliko vremena imam? Pretpostavljam, ne puno. Odjednom sam postala sigurna da je vijest o Perlinom ubojstvu bila razlog zbog kojeg je Rico naglo završio naš prijašnji razgovor.

»Načula sam kako jedan od policajaca spominje ključ koji si im dala. Odgovara bravi na Perlinim vratima. I još nešto o otiscima prstiju na omotu?«

Iznenada, sve mi je bilo jasno: ja sam bila u Perlinu domu. Ja sam zaključala vrata na odlasku. Ja sam dala ključ policiji. Predala sam i omot, na kojemu su vjerojatno bili samo moji otisci prstiju, ili otisci mog sina. Nikada nisam vidjela kamen s brojem tri koji je Rico spominjao, ali dala bih se kladiti da je bio pažljivo podmetnut kao i sve ostalo. Je li kamen bio iz mog vlastitog dvorišta? Je li boja potekla iz naše garaže?

Najednom sam se sjetila poruke koja mi je stigla dok je Leo bio u bolnici. *Poznato mi je kakva znaš biti kad si ljubomorna.* U glavi mi se tada pojavila slika mrtve Brooklyn, s dokazima namještenim na njezinu tijelu kako bi ih pronašla policija. Dobra misao, kriva osoba.

Pištolj, metke i uređaj za praćenje bacila sam u kontejner. »S čijeg me to mobitela zoveš?«

»Susjedova. Mislila sam da ne bi željela da se koristim svojim.«

»Idi negdje na sigurno.«

Dala sam joj Leov broj - zvala bih Ricoa sa svog na bonove, ali bilo bi ga lako pratiti. Isključila sam svoj mobitel - više mi ne treba - i izvadila bateriju. Pomislila sam da i njega bacim u kontejner, ali činio mi se suviše vrijednim da ga tek tako bacim.

Potraga za uređajem za praćenje, razgovor sa Zoe, bacanje pištolja potrajalo je svega nekoliko minuta. No, svaka sekunda djelovala je kao korak bliže nečemu užasnom.

Rukom sam pozvala tatu da uđe u automobil. Nisam ga mogla ostaviti samog nakon onoga što se dogodilo Perli. Morat ćemo se riješiti i automobila, ali sada smo morali napustiti hotel.

I to brzo.

Rekla sam tati: »Ostavi mobitel!«

Bacio ga je, stao na njega i šutnuo po asfaltu. Odletio je nedaleko od kontejnera.

U trenutku kad sam izašla s parkirališta, na hotelskim zidovima vidjela sam odraze crvenih i plavih svjetala policijskih patrola.

NISAM BJEŽALA OD POLICIJE. Ne s djecom u automobilu. No to nije značilo da ću im se lako predati. Premda sam planirala javiti se Ricou - osobito zato što neću uspjeti otići do njega, kao što smo se dogovorili - trebalo mi je vremena da saberem misli.

Nisam previše pritiskala papučicu gasa i gledala sam ravno naprijed, prolazeći pored dvije policijske patrole koje su ulazile na parkiralište. Ne mogu biti sigurna, ali kada sam se usudila nakratko pogledati ustranu, učinilo mi se da je jedan policajac pogledao u mom smjeru. Čim sam izašla na cestu, skrenula sam lijevo i stisnula gas.

U redu, možda *jesam* bježala od policije.

Ignorirala sam Audreyna pitanja i očev panični pogled. Moja je pažnja bila usredotočena na dvije stvari - cestu preda mnom i retrovizor.

Na kraju sam se našla kod telefonske govornice pokraj trgovine s koje sam zvala Helen večer prije.

»Kamo idemo?« pitala je Audrey sa zadnjeg sjedala.

Smirila sam ruke nad volanom dok sam se parkirala. »Djed će nazvati jednog mog prijatelja«, rekla sam, iako to baš i nije bilo posve istinito.

Pogledala sam u retrovizor, u lice svoje kćeri. Bila je na rubu plača.

»Tata, morat ćeš ostati ovdje, s djecom.« Zadržala sam opušten ton glasa. »Vratit ću se za koju minutu.«

Nije ništa pitao. Vidio je uređaj za praćenje. Znao je.

»Pusti mene da idem.«

Osmjehnula sam mu se, želeći da mogu prihvatiti ponudu. »Bez uvrede, tata, ali brža sam od tebe.«

Pitala sam se, doduše, jesam li dovoljno brza. Koja je sigurna udaljenost da se riješiš automobila? I kad ga ostavim, koliko točno imam minuta za povratak obitelji?

Ako me policija traži, nije ni bitno. Ni olimpijski prvak ne može biti brži od policijskog auta.

»Mogu ostaviti za sobom tri grada prije nego se tvoj prijatelj pojavi«, rekao je.

»Neću ti to dozvoliti.«

»Ne bi...«

Prekinula sam ga. »Nisi bio ovdje prije šest godina. Budi sada.«

Želudac mi se okrenuo dok sam izgovarala te riječi, ali prekinule su daljnju raspravu, što sam i željela. Kao što je Perla rekla: *Ponekad moraš biti šupak od čovjeka.*

Prije nego što sam otišla, dala sam ocu upute i broj telefona koji sam već odavno naučila napamet.

»On će ti pomoći«, rekla sam, hineći samouvjerenost.

Osim ako ga nema doma.

Osim ako spava.

Osim ako nije odlučio da ne želi riskirati zatvor zbog pomaganja nekome koga jedva poznaje.

Dok sam se odvozila, tražeći dobro mjesto na kojem bih mogla ostaviti automobil, pitala sam se griješim li time što vjerujem čovjeku koji za život zarađuje proizvodeći kanabisom začinjene slastice.

34

Daryl je živio između Santa Rose i Sebastopola, na parceli od jednog i pol hektara. Kuća je bila malena i trebala joj je nova fasada, ali je vrt bio dobro održavan.

Lester se nespretno popeo na šljunčani prilaz ususret automobilu. Darylovo je kočenje iznenadilo crnog labradora pa se odbacio od vozačevih vrata kao loptica-hopsica. Samo ga je plastični ovratnik spasio od udarca u njušku.

»Oprostite, doktorice«, rekao je Daryl sramežljivo. »Zakleo bih se da sam ga ostavio u kavezu.«

»Drago mi je da mu je bolje. I još jednom, hvala ti što si došao po nas.«

»Ma nikakav problem.«

Daryl se dovezao uz trijem i ugasio automobil, a Audrey se odmah odvezala. Iskočila je iz vozila s istim entuzijazmom s kojim se Lester zabio u njega, privremeno zaboravljajući na sve svoje ozljede. Pitala sam se koliko će dugo to trajati.

Leo se nije ni pomakao kako bi izašao iz automobila pa kad se izvukao moj otac, šapnula sam mu: »Pripazi na njih, može? Moram razgovarati s Darylom.«

Kimnuo je, ali i izbjegavao moj pogled. Nisam bila sigurna je li to zato što nije htio da mu na licu vidim zabrinutost ili povrijeđenost zbog onog što sam mu ranije rekla.

Darylova dnevna soba nije bila onakva kakvu sam očekivala. Pod je bio od išaranog betona, čiji se uzorak nije nimalo slagao s čupavom sivom foteljom i ljubičastim tepihom za koji pretpostavljam da je bio od vune. Na tabureu, koji je služio i kao stol, stajalo je otvoreno prijenosno računalo.

Daryl je sjeo na kauč, sav u geometrijskom uzorku i smješten pored velike biljke sa sedam listova. I očekivala sam posebni dodatak. Slatkasti miris marihuane ispunjavao je sobu.

»Muška je, ali je prekrasna pa sam je zadržao«, rekao je Daryl.

Trebao mi je koji trenutak da shvatim da misli na biljku. Postavila sam logično pitanje: »Lester je nije pokušao pojesti?«

Daryl se nasmijao. »Nekoliko puta.«

Izlizane traperice i poderana majica koje je imao na sebi bili su u izrazitom neskladu s kaučem.

»Lijepa kuća«, rekla sam.

»Naslijedio sam namještaj od sestre, prošle godine kad je poginula u nesreći na motoru«, objasnio je. »Uvijek je imala više stila od mene, ali je, nažalost, bila i nepromišljenija.«

A to kaže »poduzetnik za maricu«. »Nisam znala da si izgubio sestru. Moja sućut.«

»Mislim da bi joj se svidio pod. Jedna mi je mušterija rekla da tepih vrijeđa uspomenu na moju sestru. A i zaudara po travi.«

Daryl je prebacio nogu preko noge i jedno stopalo u japanki naslonio na drugo koljeno. »Dakle, doktorice, zašto ste ovdje?«

Odlučila sam potražiti zaklon kod Daryla zato što kuća dilera travom baš i ne bi bila očigledni izbor za skrivanje moje obitelji. Vjerojatno iz dobrog razloga.

»Muž mi je nestao, a bivša pacijentica koja mi je pomagala je upucana.« Promatrala sam Darylovu reakciju na ovo zadnje. Lice mu je bilo nepomično, oči crvene kugle natkrivene kapcima, pa sam mu sve ispričala.

Kada sam završila, Daryl je spustio obje noge na pod i nagnuo se prema naprijed. »Mogu li biti iskren?« upitao je.

»Zar bi uopće mogao biti drukčiji?«

Široko se nasmiješio. »Ne, baš i ne«, rekao je. »Upoznao sam Sama samo jednom, ali mi je djelovao kao skroz dobar lik. Osim toga, vi ste pravi komad. Ne vrijeđa vas to, zar ne? Mislim, zato što ste doktorica?«

»Ovisi kako ćeš završiti misao.«

Kimnuo je kao da sam rekla nešto jako dubokoumno. »U svakom slučaju, vi ste seksi, pametni i spasili ste Lestera čak i kad nisam mogao platiti.«

Što je bilo skoro uvijek, ali to sam zadržala za sebe. Lester je toga bio vrijedan. »Nije da ne cijenim kompliment, ili više njih u ovom slučaju, ali...?«

»Zašto bi vas ostavio?«

»Zbog druge.«

»Ne, nije zbog toga.«

»Ne misliš da je imao ljubavnicu?«

»A ne, lako je moguće da ju je imao, ali čak i žena koja vam je rekla da su se spetljali nije vjerovala da će otići, zar ne ? Uostalom, kao što sam rekao, vi ste pravi komad.«

»To smo već ustvrdili.«

»I još imate djecu i, pretpostavljam, pristojnu plaću.« Daryl je izgledao kao da mu je neugodno. »Još jednom, žao mi je što nisam mogao platiti Lesterovu

operaciju, ali otkako je *trava* postala legalna, teže je spojiti kraj s krajem, razumijete? Prodao bih sestrin namještaj, ali to je sve što mi je ostalo od nje.«

»U redu je, Daryl.«

»U svakom slučaju, mislim da morate zaboraviti na sva sranja i fokusirati se na ono što znate.«

Nisam ga baš shvatila, što mi se očito i vidjelo na licu, zato što je dodao: »U što ste sigurni da je istina?«

»Kako to misliš?«

»Dok ste mi pričali sve ovo, rekli ste mi da vas Sam vara. Ali, vi to *ne znate.* Vi to *mislite.«*

»Sudeći po dokazima.«

»Ali vi to *ne znate.«* Ponovno se naslonio na kauč. »Znam jednog lika, zove se Jace, ima kornjaču koju je nazvao Kornjača.«

»Kreativno.«

»Da, skoro je uvijek napušen«, kaže tip koji sjedi pored biljke marihuane u tegli. »Kornjača ima neobične ožiljke zato što su, kad je bio malen, preko njega prošli kosilicom.«

Lecnula sam na to. »Jadan Kornjača.«

»Da, umalo je ostao bez jedne noge. Znatiželjno malo govno uvijek ide tamo gdje ne treba.«

»Kao i Lester.«

Ponovio je ono dubokoumno kimanje od maloprije. »Dakle, Jaceov frend Joe vidi Kornjaču i kune se da je taj gmaz reinkarnacija njegovog pokojnog oca jer su inicijali njegova oca ugrebeni na Kornjačinim leđima. Ponudio je Jaceu tisuću dolara za Kornjaču.«

»Pretpostavljam da je Joe tada bio napušen?«

»Nikad nije nenapušen. Kako god, Jace je inzistirao da ogrebotine nisu inicijali njegova oca nego palma. Satima su se svađali tko je u pravu, sve dok se Joe nije naljutio i otišao, ali se i zakleo da će uzeti svog pokojnog oca. Kasnije te iste večeri Jace je primijetio da nema Kornjače.«

»Ukraden?«

Daryl se nasmije. »Vidite, to je i Jace pomislio. Otišao je do Joeove kuće i bacio golemi kamen kroz prozor dnevne sobe. Odvezli su ga.«

»Na policiju?«

»U bolnicu, na nosilima. Uzeo je stvarno velik kamen i istegnuo leđa.«

»Kada je Jace izašao iz bolnice, Joe mu je rekao da neće zvati policiju, niti tražiti da mu Jace plati štetu na prozoru - ako mu ovaj da Kornjaču.«

»Dakle, Joe ga ipak nije ukrao.«

»Ma ne. Ispalo je da se Kornjača zaglavio u jednom od ormarića u kupaonici. Rekao sam, znatiželjno malo govno.«

Shvatila sam poantu Darylove priče. »Želiš reći da je Jace zaključio da je Joe ukrao Kornjaču, a mogao se poštedjeti dosta muke da je samo utrošio dodatnih par minuta u traženju po kući.«

»Točno tako.« Daryl je skupio ruke, isprepleo prste i naslonio bradu na njih.

»Dakle - što zapravo znate?«

Razmislila sam o tome. Stvarno sam dobro razmislila.

»Znam da je Sam nestao kad je s Audrey u Noći vještica išao sakupljati slatkiše.«

Kimao je glavom.

»Znam da su ga na poslu suspendirali zbog glasina o aferi s učenicom.«

Opet je kimao glavom, ovaj put s više žara. »Što još?«

»Moguće je da me varao.«

Daryl je prestao kimati. »Ne. Mislim, da, možda i je. Ah, sve što znate je da postoji fotografija, koju je netko barem malo doradio. Znate da Samov prijatelj misli da vas je varao i ta žena...« zastao je, dopuštajući mi da ubacim njezino ime.

»Brooklyn.«

»Znate da Brooklyn govori da su se spetljah. No, zapravo jedini nekrivotvoreni i nepristrani dokaz koji imate je video, a dokazuje samo da su bili bliski. Moguće je i da su bili prijatelji. Moguće da je Sam samo pomagao toj problematičnoj curi.«

»Hannah. Ali ona je priznala da je lagala.«

Nasmiješio mi se, onim popustljivim smiješkom kao da razgovara s nekim Audreyne dobi. »Jer lažljivci ne bi nikada lagali za pare.«

»To je istina.«

»Kao što sam rekao, možda je Sam pomagao Hannah. Djeluje kao tip osobe koji bi radio tako nešto. Dakle, Brooklyn i Sam su prijatelji zabrinuti za tu curu, a Brooklyn je preuveličala njihov odnos. Ako je Hannina laž bila dovoljno uvjerljiva da suspendiraju Sama, zar nije moguće da je i Brooklyn lagala? Gle... *ne znate*. Usredotočite se na ono što znate.«

Razmišljala sam o svim »činjenicama« koje sam uzela zdravo za gotovo. Ne samo prevaru. Samovu krv na onim plastičnim zubima. Samove traperice korištene za podmetanje požara kod Zoe. Znala sam da nas netko promatra po porukama i opremi za nadzor koje sam pronašla u našoj kući, I tko god je iza toga, mogao je lažirati bilo što od navedenog.

»Perla je mrtva. To znam. Helen je lagala da živi u onoj kući. I znam da je Carver Sweet ubio najmanje jednu osobu, curu po imenu Natalie, i da je pokušao ubiti Brooklyn.«

»To ćemo vidjeti.« Daryl si je približio prijenosno računalo, ali je oklijevao prije nego što je počeo tipkati. Pogledao me, a oči su mu bile živahne usprkos boji blijede brusnice. »Usput rečeno, ono na stazi - opako sranje.«

»Bilo je to glupo sranje.«

»Opako«, ispravio me. »Ali sljedeći ga put ga nećete zateći nespremnog. Hodati uokolo bez ičega za samoobranu, e to bi tek bila totalna glupost.«

»Neću nositi pištolj koji ne znam koristiti!«

»Ja bih vas mogao naučiti.«

U glavi mi je se pojavilo oružje, ostavljeno na mom suvozačkom sjedištu. »Bez pištolja.«

»Onda suzavac!«

»Ti imaš suzavac?«

»Naravno da imam«, rekao je to kao da je posjedovanje suzavca nešto najnormalnije. »I elektrošoker, ako vam je to draže. No ono bitnije, to je informacija.« Udario je po tipkovnici da pokrene računalo iz stanja mirovanja. »Najprije, ona drolja koju ste spasili, a koja vam se zahvalila tako što vam je spavala s mužem...«

»Nije to bilo baš tako, a i ne bih je nazvala droljom.«

»Naravno da ne biste. Osnaživanje žena i te spike. Ali ako poševiš muža nekog do koga mi je stalo, ili lažeš o tome, drolja je još i najljepši naziv kojim ću te počastiti.«

Daryl je utipkao ime Brooklyn Breneman u tražilicu, ali rezultati nisu bili ništa posebno. Izgleda da je bila dio nekolicine profesionalnih organizacija i da su je citirali na vijestima u reportaži o poskupljenju cijene vode. Bilo je i nekoliko fotografija Brooklyn u košulji, ne u tajicama.

Daryl je dramatično zijevnuo. »Ajmo prijeći na Perlu.«

Nije mu trebalo više informacije od njezina imena. Perlina fotografija bila je istaknuta na *web* stranici jednih novina. To je bila jedna od onih slika iz »sretnijih vremena« koje mediji obično preuzmu s društvenih mreža. Perla sa svojim rotvajlerom, nekako izvode istu glupavu facu, a iznad njih naslov: ŽENA UPUCANA u SANTA ROSI. Tri odlomka teksta ispod slike nisu puno više rekli.

Vidjela sam da mi se počinje mračiti pred očima pa sam ih jednostavno zatvorila.

»Oprostite, doktorice«, rekao je Daryl.

Čula sam kako i dalje tipka po tipkovnici. Kada sam otvorila oči, Perline slike više nije bilo. Baš kao što više nije bilo ni Perle. Nisam znala koji mi je nagon bio jači: želudac koji se okreće ili potreba da nekoga odalamim šakom u lice.

»A Helen?« pitao je Daryl. »Znate li kako se preziva?«

Rekla sam mu da ne znam, ali sam mu dala adresu za koju je Helen rekla da je njezina. Pola minute kasnije, vratio se široki osmijeh, a Daryl je pokazivao

prema ekranu. »Evo, doktorice, još jedna stvar za koju ste mislili da znate, ali zapravo ne znate. Baš kao što sam i rekao.«

Gurnuo je kompjuter prema meni, a ja sam triput pročitala prije nego što sam se uvjerila da je informacija koju čitam istinita. Zemljišne knjige jasno su navodile ime vlasnika - Helen Staley.

»NE RAZUMIJEM«, REKLA SAM. »Helen nije lagala kad je rekla da tamo živi?«

»Izgleda da ipak razumijete.« Osmijeh mu je nestao s lica. »S obzirom na ono što se dogodilo Perli, brine me ta misteriozna Helen. Iako pretpostavljam da još uvijek ne znamo sa sigurnošću je li živjela tamo, znamo samo da je navedena kao vlasnica.«

»Što znači da je muškarac koji je otvorio vrata lagao«, rekla sam. »Čak i da je podstanar ili da je kupio kuću od nje, znao bi njezino ime. Pa što je onda taj čovjek radio u Heleninoj kući?«

Daryl je nastavio tipkati, sada s većom hitnjom. »To ne možemo znati, barem ne s informacijama koje imamo.«

Uzela sam mobitel da nazovem detektiva Ricoa i kažem mu za Helen, ali onda sam shvatila da on ima pristup istim informacijama kao i ja. Zapravo, puno većoj količini informacija nego ja. On je vjerojatno već pokucao na Helenina vrata, premda sumnjam da bi muškarac, tko god on bio, otvorio vrata detektivu Ricou.

Kada sam ponovno pogledala u zaslon, Daryl je u tražilicu utipkavao ime »Carver Sweet«. Prvih nekoliko rezultata opet je vodilo do novina, ali, srećom, ravno do članaka o Carveru. Nisam ponovno morala gledati sliku Perle i njezina psa.

Daryl je kliknuo na posljednji objavljeni članak, kroz koji sam brzinski preletjela preko njegovog ramena.

52-godišnja Anne Jackson pronađena je mrtva u svom domu u Cloverdaleu u srijedu kasno navečer, naizgled kao žrtva trovanja. Traga se za njezinim suprugom, 58-godišnjim Carverom Sweetom, zbog povezanosti s ubojstvom.

Sweet je kasnije iste večeri napao još jednu ženu, navodi policija. Sweet je pobjegao nakon što je prolaznik pozvao pomoć. Žrtva, čiji se identitet drži u tajnosti, otpuštena je iz bolnice u četvrtak ujutro.

Usred čitanja Daryl se naslonio na kauč. »Sad mi je nekako krivo što sam je nazvao droljom.«

Pružila sam ruku preko njega i pomaknula stranicu prema dolje. Nastavila sam čitati detalje Annina ubojstva i napada na Brooklyn te komentare Sweetovih

susjeda. Napadi su bili »uznemirujući«, a brak Jackson - Sweet bio je »problematičan« ili »pun ljubavi«, ovisno o tome tko ga je opisivao.

Pred kraj članka spominje se Carverova prijašnja zatvorska kazna, od prije 38 godina.

Sweet, tada 19-godišnjak, služio je 15 godina u zatvoru San Quentin zbog ubojstva svoje bivše djevojke, 16-godišnje Natalie Robinson, počinjenog 1980. Tijelo mlade djevojke pronađeno je zakopano nešto više od kilometar od njezina doma u dolini Napa. Premda joj je lubanja bila slomljena, a na rebrima tragovi prijašnjih ozljeda, kao uzrok smrti navedeno je gušenje. Iz policije doznajemo da je Robinson bila bez svijesti, ali živa kad je bila zakopana.

Prema tadašnjem svjedočanstvu djevojčine majke Delphine »Dee« Robinson, Stveet je bio nasilan cijelo vrijeme njihove veze, što je bio i uzrok zbog kojeg je Natalie prekinula vezu, otprilike mjesec dana prije nego što je ubijena.

Djevojčina majka, Delphine, umrla je ranije ove godine u dobi od 75 godina, od idiopatske plućne fibroze, progresivne plućne bolesti. Susjedi tvrde da je Delphine nakon kćerkine smrti živjela usamljenički i povučeno.

»Nakon toga rijetko da je i izlazila iz kuće«, rekao je susjed, koji je želio ostati anoniman. »Izgubiti dijete na tako jeziv način... Kako se ikada oporaviti od toga?«

Daryl je dotaknuo ekran. »Odlično, Carver je ležao u San Quentinu«, rekao je istinski oduševljen.

Još uvijek osupnuta onim što smo pročitali, sa znatno manje oduševljenja sam ga upitala: »Zašto je to odlično?«

»Znam jednog lika. Može dobiti informacije o svima koji su prošli kroz sustav, a osobito je dobro lokalno umrežen.« »Može legalno doći do tih informacija?«

Darylu su se istovremeno namreškali i nos i čelo, kao da je pokušavao shvatiti značenje te riječi.

»Nema veze«, rekla sam. Učinit ću što god je potrebno da zaštitim obitelj, pa makar to uključivalo ilegalna pretraživanja interneta i suzavac.

Nakon još nekoliko minuta pretraživanja i slanja *e-mailova,* Daryl je naškrabao adresu na papirić. »Carverov bivši cimer iz ćelije, Ernesto Marino, zovu ga Ernie. Ovaj moj lik nije mogao doći do kućne adrese, ali Ernie ovdje odlazi nekoliko puta tjedno«. Dao mi je papirić. »Izgleda da je slab na vafle punjene slaninom«.

35

Dala sam Audrey zadnji imunosupresiv iz stare bočice, a Darylu ostavila tri tablete iz novog pakiranja. Za svaki slučaj. Nakon što sam zagrlila Lea, onoliko čvrsto koliko mi je dopustio, u Audreynu ruku stavila sam presavijeni komadić papira.

»Moj novi broj«, objasnila sam joj. »Slobodno me nazovi zbog bilo čega, čak i ako mi samo želiš reći kakvu je glupost napravio Lester.«

»On je *stvarno* blesav«, rekla je, ali bez osmijeha. Oklijevala sam. »Želiš da ostanem?«

»Naći ćeš tatu?«

»Dat ću sve od sebe.«

»Hoću da nađeš tatu.« Oči su joj bile ispunjene povjerenjem koje nisam zaslužívala. Privukla sam je bliže da izbjegnem taj pogled. Ipak, bila sam iskrena kad sam joj šapnula na uho: »Hoću. Obećavam.«

Daryl mi je ustupio svoju deset godina staru Hondu za vožnju od sto kilometara do San Francisca.

UŠLA SAM U ZALOGAJNICU u okrugu Mission u San Franciscu i kod osoblja se raspitala za Ernieja. Darylov izvor imao je pravo:

Ernie je stalan gost. Najčešće naručuje vafle sa slaninom uz dodatak šlaga i sa strane preljev i dvije maraskino višnje. Vikendom uvijek dolazi.

Premda nisam bila gladna, pogotovo nakon što mi je konobar opisao Erniejevu uobičajenu narudžbu, zauzela sam savršeno mjesto s pogledom prema vratima i naručila topli sendvič sa sirom. Prošlo je pola sata pa onda i četrdeset i pet minuta. Konobarica me promatrala kako odugovlačim s čašom vode i samo sam čekala da me, po drugi put, dođe pitati je li sve u redu s mojim sendvičem. U zalogajnici je bila gužva pa je moje mjesto za šankom bilo zlata vrijedno. Natjerala sam se da odgrižem komadić sendviča koji je sad, kad se sir ohladio, bio još manje privlačan.

Grickajući sendvič u gužvi koja je vladala, nisam ni primijetila plavušu u plavom vunenom kaputiću s crvenom vrećicom s hranom za van sve dok nije došla do vrata.

Odložila sam topli sendvič i požurila do blagajne pa stavila svoj račun i dvadeseticu na pult.

»Što je naručila ona žena?« pitala sam.

Čovjek za blagajnom posegnuo je za računom kako bi mi vratio ostatak, ali odmahnula sam glavom. Pokazala sam prstom prema mjestu na kojem je samo nekoliko trenutaka ranije sjedila plavuša. »Što je bilo u vrećici?«

»Vafli sa slaninom, šlag, sa strane preljev i dvije maraskino višnje.«

Kvragu!

Ostavila sam ostatak i odjurila kroz vrata.

KADA SAM PRIMIJETILA ženu u plavom kaputiću, zabrinula sam se da ne uđe u automobil. Nastavila je pješice.

Budući da je nosila vrećicu s hranom i hodala u cipelama na punu petu, plavuša je bila spora i nije je bilo teško pratiti. Ipak, ostala sam na sigurnoj udaljenosti. Odupirala sam se porivu da pojurim za ženom i pristupim joj odmah ovdje na ulici. Nije ona ta koju tražim.

Kada se gomila malo prorijedila, plavuša u plavom kaputiću tako se naglo zaustavila da sam pomislila da bi se mogla srušiti u onim svojim cipelama. Samo nekoliko sekundi prije nego što se okrenula i pogledala preko ramena, uspjela sam se sakriti u ulaz zalagaonice.

Je li žena primijetila da je netko slijedi ili je ovo njezino uobičajeno ponašanje? Možda su je život u velikom gradu i nošenje hrane bivšem zatvoreniku natjerali da bude opreznija od većine ljudi.

Postala sam nestrpljiva. U obližnjim sam prozorima vidjela tek njezin odraz, no bili su previše prljavi da bi mi bih od veće koristi. U njima plavuša je bila samo dio bezlične gomile.

Pet sekundi. Deset. Nisam bila sigurna je b krenula dalje. Možda još uvijek stoji na ulici i gleda iza sebe tražeći čudakinju koja je prati još od zalogajnice. Međutim, nisam mogla riskirati da je izgubim iz vida. Vratila sam se u vrevu ulice.

Žena je nestala.

Počela me obuzimati frustracija, ali potisnula sam je. Mogla je imati prednost od tek nekoliko sekundi. Svojim ću je brzim korakom sustići gdje god bila.

Na kraju bloka još je uvijek nisam vidjela. Pogledavala sam lijevo pa desno. Je li možda ušla u neki od dućana pored kojih sam upravo prošla? Ne bih rekla, ne s vaflima u preljevu koji postaju sve gnjecaviji.

Prošla sam još pola bloka prije nego što sam je ponovno ugledala. Čak i s vrećicom i cipelama koje je imala na nogama, žena je ubrzala korak.

I ja sam učinila isto. Držala sam se ruba gomile i blizine dućana koji bi mi mogli poslužiti kao zaklon ukoliko se opet osvrne preko ramena.

Plavuša je zašla za ugao, a ja sam je slijedila. Prešla je cestu, a i ja za njom.

Grupica od desetak turista ugurala se između nas. Žena je još jednom pogledala iza sebe, ali ja sam samo lagano pognula glavu iza jednog od turista.

Nekoliko minuta kasnije grupica se raspršila, a butike, pekarnice i trgovine suvenirima zamijenile su stambene zgrade sa staklenim pročeljima. Žena je usporila pa sam očekivala da će nestati ispod neke od crvenih, platnenih nadstrešnica nad ulazima.

Nastavila je hodati, sad nešto sporije, teškim, ali postojanim koracima. U tim cipelama noge su joj sigurno pulsirale od boli.

Kad je ponovno prešla cestu, namjerno sam malo zaostala. Gomila se još više prorijedila pa je bilo manje mjesta za skrivanje.

Još je jednom skrenula. Iako tek nekoliko sekundi iza nje, zamalo sam je izgubila kada se popela stubama jedne od viktorijanskih kuća u nizu. Nije kucala, već se poslužila ključem. Bila je to njezina kuća.

Kroz jedan od prozora na drugom katu vidjela sam ženu kako dodaje crvenu vrećicu čovjeku koji odgovara Erniejevu opisu. Na glavi je imao šiltericu koju je stalno navlačio na čelo. Nešto što radi kad je nervozan?

Pokraj njega dječačić je uzeo ruksak prije nego što je nestao iz vida.

Naljutio me prizor Ernieja s tim dječakom.

Samo trenutak kasnije žena i dječak izašli su iz viktorijanske kuće.

Ušli su u automobil, a ja sam pričekala da odmaknu niz ulicu prije nego što krenem uz stube kako bih porazgovarala sa osuđenim pedofilom.

36

Pokucala sam na vrata. Kada je Ernie otvorio, zastala sam i potpuno zaboravila uvježbani govor.

»Oh«, rekla sam. »Ozlijeđeni ste«.

Šilt na kapi zapeo mu je za rub vrata pa mu je umalo pala s glave. Povukao ju je niže tako da mu je opet skrivala čelo, ali uspjela sam vidjeti ono što je pokušavao sakriti - gazu pričvršćenu medicinskim flasterom. Uz rubove gaze koža mu je bila upaljena, u istoj nijansi žarkoružičaste kao i njegovi obrazi. Rana koja se očito inficirala.

Prisilila sam se skrenuti pogled s njegova čela. »Ernie, je li tako?«

Čovjek je prekrio čelo rubom kape. Trznuo se, ali se brzo sabrao. »Ne želim ništa kupiti.«

»Želim samo nakratko porazgovarati s vama.«

Oči su mu postale bezizražajne, a jezikom je vješto, iz ugla usana, uklonio kap nečega što je nalikovalo preljevu. »Upravo jedem.«

Čudno. Još me uvijek nije pitao kako se zovem. »Imate prilično gadnu ranu.«

Ponovno je povukao kapu na čelo i suzio oči. »Mislim da se inficirala.«

»Ja sam veterinarka. Mogu je pregledati.« Nisam baš mogla puno učiniti za Ernieja - trebali su mu antibiotici - ali željela sam zadobiti njegovo povjerenje.

Erniejevo lice još se jače zacrvenjelo. »Neću da mi doktor za životinje petlja po glavi.« Opet je navukao kapu.

»Onda trebate ići liječniku.«

Sudeći po istrošenoj trenirci i lošoj frizuri, Ernie nije ostavljao dojam osobe koja ima dovoljno novca za medicinske usluge.

»Nadam se da vas smijem pitati što se dogodilo?«

»Potukao sam se.« Isprsio se kako bi mi dao do znanja da je i sam zadao pokoji udarac.

»Jeste li zvali policiju?«

Kakav god sam odnos možda gradila, ispirimo se poput balona. »Zašto bih zvao te šupčine?«

Suzdržavala sam se da ne zakoračim unazad. Umjesto toga, uspravila sam se. »Tip s kojim ste se potukli - je li to bio Carver Sweet?«

Erniejeve oči pretvorile su se u tanke proreze i u njima sam primijetila prepoznavanje. Zaista se potukao s Carverom. »Znate Carvera?«

»Učinio je neke poprilično gadne stvari mojoj obitelji.« Pokazala sam prema njegovu čelu. »Mislim da znate o čemu govorim. Kad je bio ovdje?«

»Prije nekoliko dana.«

Carver nije mogao znati da ću potražiti Ernieja, pa zašto je onda to učinio?

»Što je želio?«

Ernie se lagano pomaknuo, tako da je bio spreman povući se unutra i vjerojatno zalupiti vratima. Zakoračila sam naprijed i stavila nogu na prag kako bi ga u tome spriječila.

»Gledajte, treba mi samo koja minuta vašeg vremena. Mogu vam se pobrinuti za ranu, u zamjenu za informacije o Carveru.«

Dotaknuo je komadić gaze koji je virio ispod šilta. Što god da se tamo gnoji, mora boljeti. Naposljetku je rekao: »Pa mogu vas pustiti unutra. Nakratko.«

Ernie se okrenuo, vraćajući se u stan. Još me uvijek nije pitao za ime.

U ZRAKU DNEVNE SOBE osjetio se lagan vonj infekcije, preljeva i pržene slanine. Jedini komadi namještaja u tom uskom prostoru bili su maleni kauč, stolić jedva veći od kutije društvenih igara i drvena stolica koju je dovukao iz susjedne blagovaone.

Vafli su stajali na stolu u kartonskoj kutiji za van, ali ih je odgurnuo ustranu.

»Pribor za prvu pomoć?« pitala sam ga. Uputio me na ormarić u kupaonici i vratila sam se trenutak kasnije. Sjela sam na suprotan kraj kauča s priborom u krilu.

»Zašto je Carver došao ovamo?«

Ernie je skinuo šiltericu i odložio je na stol, otkrivajući gazu i upaljenu kožu. Kada sam se nagnula prema naprijed, ustuknuo je.

»Samo trenutak«, rekao je.

Povukla sam se. »Jeste li ostali u kontaktu s Carverom otkako ste izašli iz zatvora?«

Odmahnuo je glavom, a zatim se lecnuo. Opet je dotaknuo čelo. »Godinama nisam razgovarao s njim.«

»Pa zašto je onda došao ovamo?«

Erniejeve su oči vrludale od prozora do vrata prije nego što je pogledao u mene. »On je lud.«

»Čak i luđaci imaju svoje razloge«.

Znoj mu je pratio liniju neobrijane brade na obrazu. Tamo se zadržao i komadićak vafla. »Želio je znati što je s Dee«.

To nije bilo jedno od imena koje sam očekivala. »S Natalienom mamom?«

Oči su mu bile dva uska proreza. »Znate za to?« Kimnula sam, a Ernie je nastavio: »Onda vjerojatno znate i što je bilo s Natalie«.

U glavi sam vrtjela fotografije koje mi je Brooklyn pokazala i pokušavala se prisjetiti djevojčinog lica, ali jedino što sam uspjela prizvati bio je prizor izmučene djevojke, žive zakopane.

»Znam dio priče«.

»Brutalna priča, čovječe. Umalo je umrla pri porođaju.«

»Natalie je imala bebu?«

Ernie je odmahnuo glavom. »Mrtvorođenče. Carverovo dijete. Dee je pronašla Natalie dok je krvarila. Spasila ju je, ali uzalud. Svejedno je mrtva.«

Premda nisam imala vremena za gubljenje, prošla je puna minuta prije nego što sam bila u stanju progovoriti. »Znate li što se dogodilo?«

»Policija misli da je primila udarac u glavu, ali prošlo je dosta vremena prije nego što je tijelo pronađeno. Bila je zakopana, a tko god da je to učinio, nije čekao da bude mrtva. Misle da je slomila prste pokušavajući izaći, ali teško je reći sa sigurnošću. Kao što sam rekao, dugo im je trebalo.«

Premda sam to već pročitala u novinskom članku, nije mi bilo lako izgovoriti sljedeće riječi. »Rekli ste *tko god da je to učinio.* Znači li to da ne mislite da ju je Carver ubio?«

Ernie je kršio ruke i skrenuo pogled. »Moguće je da je bio on.«

»Ali vi mislite da nije.«

»Ne znam, čovječe. Stvarno ne znam.« Kada se Ernie opet usredotočio na mene, oči su mu plamtjele. »Mogla je to biti nesreća koju je pokušao prikriti, a mogao ju je i ubiti. Mislim da je on možda *jest* ubio. No, što god da se dogodilo, Dee je bila bijesna, upravo je izgubila kći i kako god bilo, Carver je morao platiti.«

Ernie je napravio grimasu, potom uzdahnuo kao da odluka koju je upravo donio dolazi uz cijenu. »Glava me stvarno boli. Možete li me možda sada pregledati?«

Iz kutije sam izvukla gumene rukavice. »Zašto je Carver želio razgovarati s Dee?«

»Ima li aspirina ili nečeg sličnog u toj kutiji?«

Zastala sam da izvadim pakiranje ibuprofena. Popio je obje tablete prije nego što je odgovorio. »Znao je da smo Dee i ja nekad bili bliski i mislio da je možda ona odgovorna za neka sranja koja su mu se nedavno dogodila.«

»Kakva sranja?«

»Imao je probleme sa ženom. Samo je to rekao.«

Nagnula sam se prema njemu i počela skidati komade medicinskog flastera koji je pridržavao gazu. »Zašto je mislio da Dee s tim ima veze?«

»Natovarila mu je policiju na vrat zbog Natalie, pa zašto ga onda ne bi opet maltretirala? Tako je barem on mislio.«

Nakon što sam uklonila flaster, počela sam polako skidati gazu s rane. »Čini mi se da je prošlo previše vremena da bi mu to još uvijek zamjerala, pogotovo nakon što je Carver godinama bio u zatvoru zbog nečeg što možda nije ni počinio.«

»Ne znate vi Dee.« Šakom je obrisao znoj s obraza. »Recimo, dok je Natalie bila živa, Dee je željela da bude savršena. Prijavljivala ju je na natjecanja ljepote kad je imala samo tri godine. Skoro je još bila beba. Kvarcanje, umjetne trepavice, sva ta sranja. Čak i kad se nije natjecala, Dee je u tablicu na frižideru bilježila podatke o prehrani svoje kćeri. Jednom, kad se Natalie udebljala koju kilu, Dee joj cijeli tjedan nije davala ništa osim celera. A kada je kriomice pojela nekoliko krekera, Dee ju je zaključala u nekakvu kutiju.« Napravio je stanku. »Kad se samo sjetim kako je umrla. Ako je Carver nije ubio, onda je to učinila Dee.«

Ernie je drhtao i lupkao stopalom po podu. Imala sam osjećaj da mi je sve ovo ispričao samo kako bi me odvratio od onoga što mi nije govorio. Konačno je rekao: »Znate za njezinu drugu kći?«

Ruka mi se ukočila. »Druga kći?«

»Megan. Carver je pitao i za nju.«

»Nisam znala da je Dee imala još jednu kći.«

»Većina ljudi nije znala.« Ernie je udarao nogom po podu. »Gledajte, uvijek me sude po mojoj prošlosti. Ali ja volim djecu.« Gorčina mi se dizala iz želuca i svojski sam se trudila da mi se na licu ne vidi gađenje. »Međutim, Dee... Ona je uživala u maltretiranju Natalie i Megan. Rekao sam vam za kutiju, zar ne? Ponekad, ostavila bi Natalie danima u toj kutiji.«

»Zvuči kao da ste imali divnu prijateljicu.«

Ernie je postao napet i po prvi put otkad smo zajedno ušli u prostoriju činilo se da je zaboravio na bol. Sjedila sam posve mirno, u bedro mi se zabijala opruga iz kauča, miris pržene slanine miješao se s metalnim vonjem krvlju natopljenih papirnatih ručnika.

»Nismo bili prijatelji.«

Trudila sam se zadržati neutralan izraz lica. Znala sam kako životinje lako znaju napasti kad ih se stjera u kut. Ponovno sam se usredotočila na njegovu ranu, a ruka mi je samo lagano podrhtavala.

»Što se dogodilo Megan?«

»Ne znam.«

»Je li Dee ubila i nju?«

»Rekao sam vam da ne znam.«

Erniejevo lupkanje stopalom i skretanje pogleda govorili su mi da laže, ali nisam ustrajala. Zasad je morao vjerovati da sam na njegovoj strani. »Kako ste se vi i Dee upoznali?«

»Dok smo Carver i ja dijelili ćeliju, platila mi je da pazim na njega.«

Skinula sam mu zadnji povez s čela i pokušala prikriti šok. Iz rane je curila gusta žuta tekućina. Koža uokolo bila je vruća. Mogla sam pomoći, ali su mu trebali antibiotici koje nemam.

Ali nije rana ono što me šokiralo. Očekivala sam otvorenu, duboku posjekotinu, međutim ovo je bilo urezano. Ova je rana imala svoju svrhu. Četiri slova: PERV.

»Nije vam palo na pamet staviti na ovo antibiotsku kremu?«

»Prije nije bilo tako loše.«

Stavila sam alkohola na vatu i očistila ranu, zatim otvorila antibiotsku kremu i namazala mu čelo. Izgledao je kao da bi se mogao onesvijestiti. Grašci znoja prekrivali su mu lice.

»Jeste li bili u kontaktu s Dee u mjesecima prije njezine smrti?«

»Ne baš. Mogu li dobiti još onih tableta?«

Dodala sam mu još jedno pakiranje ibuprofena. Ovaj sam ih put nakratko zadržala u ruci prije nego što sam mu ih dala. »Lažete.«

»Ne lažem«, rekao je, ali mu glas nije bio uvjerljiv. Nije mu teško padalo dijeliti tuđe tajne, ali kad se radilo o njegovim, bio je puno suzdržaniji. »Hoću reći, nisam baš puno razgovarao s njom. Dosta sam ovih priča čuo iz druge ruke, ali svako toliko trebala joj je moja pomoć oko nečega... Zapravo, ničeg protuzakonitog. Ali teško je dobiti posao kada si osuđeni kriminalac.«

»Kakve ste to *poslove* obavljali za Dee?«

Lice mu se smračilo. »Samo poslove.«

Uzela sam komad gaze i zalijepila mu je na čelo medicinskim flasterom. Moguće da sam pritisnula nešto jače nego što je bilo potrebno. Lecnuo se. »Imam tablete protiv bolova«, lagala sam. »Za veterinarske potrebe, ali poslužit će. Ako odlučim biti darežljiva.«

»Zar je uopće bitno?«

»Možda u automobilu imam i antibiotike.«

»Čovječe, pa to je okrutno! Zar vi nemate onu, neku zakonsku obavezu pomoći bolesnom čovjeku?«

Podrhtavanje njegova glasa govorilo mi je koliko žarko želi te tablete. Ipak, više je želio sačuvati svoje tajne.

»Rado ću vam pomoći ako mi odgovorite na pitanja.«

»Već jesam.«

Nisam odustajala. »Kakve ste poslove radili za Dee?«

Ernie je prekrižio ruke na prsima i stisnuo usne.

Preostao mi je još samo jedan potez, ali bilo je riskantno. Naslonila sam se i trudila odavati dojam kao da sam na korak od toga da ga osakatim. I nije bilo teško koliko bi trebalo biti. »Koliko dijete ima godina?«

»Molim?«

»Dječak kojeg sam vidjela kroz prozor kako stavlja ruksak na leđa.«

Ernie se umirio, ništa ne govoreći.

»Izgleda kao da mu je osam ili devet. Ernie, tko je on?«

Oklijevao je, bio je sumnjičav. »Sin moje djevojke.«

S obzirom na stanarine u San Franciscu, znala sam da si tip poput Ernieja ne bi mogao priuštiti život u viktorijanskoj kući. »Ovo je njezina kuća, zar ne? Vas troje živite zajedno?«

Progovorio je obrambenim tonom. »Da, i?«

»Ernie, vi ste osuđeni pedofil. Živite s djetetom. Zna li vaša djevojka za to?«

Meškoljio se. »Njoj to ne bi smetalo.«

U to sam čisto sumnjala. »A Centar za socijalnu skrb? Što bi oni na to rekli?« Gledala sam ga ravno u oči, iako je pokušavao skrenuti pogled. »A vaš socijalni radnik? Već ste dvaput bili u zatvoru, možete li zaista riskirati i treći put?«

Na licu su mu se izmjenjivali ljutnja i strah. »Što želite?« Ponovno je drhtao. Pridobila sam ga.

»Iskreno mi odgovorite na pitanja, a ja vašoj djevojci neću reći za što ste bili optuženi, niti ću vlastima prijaviti s kime živite«. Lagala sam. Namjeravala sam sve prijaviti od trenutka kada sam kroz prozor ugledala onog dječaka.

Ernie je uzdahnuo i zurio u mene. »Dee me prošle godine unajmila.«

»Unajmila vas je za što?«

Počeo se premještati po kauču i masirati sljepoočnicu, a lice mu se počelo mrštiti. »Imate one tablete protiv bolova? Čovječe, ovo stvarno jako boli.«

Znala sam da ću morati platiti za svaku dodatnu informaciju. Prekopala sam torbicu i izvadila većinu gotovine koja mi je preostala, što i nije bilo mnogo nakon obroka u zalogajnici i potplaćivanja Hannah.

Odmahnuo je glavom. »Tablete.« Nagnuo se naprijed, mjerkajući moju torbicu. Ako posegne za njom, mogu li ga zaustaviti? Naravno, tu je i pitanje što bi učinio kad bi vidio da unutra nemam ništa jače od pepermint bombona.

Otvorila sam torbu i odmah primijetila suzavac koji me Daryl natjerao da uzmem. Samo jedan mlaz kapsaicina u njemu bio bi dovoljan da ga zapeku oči, a možda bi nešto i palo na gazu koja mu prekriva ranu. E to bi ga peklo. Tada sam primijetila izbočinu na zatvorenom džepiću.

Izvadila sam bočicu Audreynog lijeka i istresla dvije tablete.

»Ove su jake pa je bolje da sad uzmete samo jednu.« I *jesu* jake, ali tablete koje Audrey uzima kako joj tijelo ne bi odbacilo presađenu jetru Ernieju neće nimalo umanjiti bol.

Namršteno je proučavao tablete. »Koje su to tablete?«

»Nešto kao oksikodon za pse«, lagala sam.

»A antibiotici?«

»Uzet ću ih iz auta kad završimo.«

Ernie je progutao obje tablete. Imala sam samo nekoliko minuta prije nego što primijeti da uopće ne djeluju i da u automobilu nemam nikakve antibiotike.

Bila sam uporna: »Za što vas je Dee unajmila?«

»Mogu li dobiti još jednu? Za kasnije?«

Izvadila sam još jednu, ali sam je držala u ruci.

»Dee je htjela da pronađem nekoga.«

Ispružila sam ruku i rastvorila šaku, kao ponudu. »Koga?« Zgrabio mi je tabletu iz ruke. Odmah ju je progutao, kao što sam i pretpostavila da će učiniti. Ubrzo će se zapitati kako to da je i dalje bistre glave. Doduše, onoliko bistre koliko netko poput Ernieja to može biti.

Bilo je nešto u načinu na koji me Ernie upravo gledao, a što me podsjetilo na onaj izraz prepoznavanja koji je imao kad smo se tek sreli. Obuzeo me strah. Pritiskao mi je grudi poput najčvršćeg steznika. »Znate tko sam ja.«

»Čovječe, pa tek sam vas upoznao.«

»Ali me niste pitali za ime.«

»Zašto bih? Zgodna cura mi želi ući u kuću, jasno da ću je pustiti.«

Nije mi imalo smisla, ali svejedno sam ga upitala. »Je li vas Dee unajmila da pronađete *mene?«*

Unatoč boli zbog koje mu je lice bilo blijedo i svjetlucavo od znoja, pogled mu je postao okrutan. »Cassie Larkin, Terra Linda Drive, suprug Sam, dvoje djece. Te sam informacije dao Dee neposredno prije nego što je umrla.«

Ostala sam bez daha i ustala. No Ernie me zgrabio za ruku. Počeo je otežano disati, a oči su mu se caklile. »Što je s antibioticima?«

Oslobodila sam ruku i zakoračila van njegova dosega, a zatim sam, za svaki slučaj, gurnula ruku u torbicu i zgrabila suzavac. Pokazala sam prema njegovom čelu. »Trebali biste otići doktoru. Nekom koji nije za *doktor za* životinje.«

Spustio je pogled i uzeo šiltericu. Ponovno ju je navukao tako da mu prekriva čelo.

»Još jedan savjet. Trebali biste otići odavde, osobito zato što Carver zna gdje živite.« Zastala sam da bi shvatio težinu riječi. »Ako se Carver vrati, to bi moglo ugroziti i vašu djevojku i njezinog sina. A znam da je zadnje što biste željeli to da neko dijete bude ozlijeđeno zbog nečega što ste vi učinili.«

Ostavila sam Ernieja opruženog na kauču, a čak su mu i obrazi, zajapureni od groznice, počeli poprimati pepeljastu boju. Došla sam tek do trijema kad sam začula vrisak.

ODMAH SAM ZNALA što taj vrisak predstavlja: manifestaciju jake boli, jače od onoga što može uzrokovati inficirana rana. Kad sam se vratila unutra, zatekla sam Ernieja sklupčanog na podu kako se objema rukama drži za trbuh i trza nogama.

Stenjao je. »Povratit ću.« Okrenula sam ga na lijevu stranu i zamalo mi je povratio po cipelama.

Gledala sam po dnevnoj sobi, ali nisam vidjela telefon, a nisam se željela koristiti svojim novim mobitelom.

»Imate li telefon?«

Ernie više nije mogao govoriti, ali je uspio ramenom trznuti u smjeru kuhinje. Pronašla sam njegov mobitel na radnoj plohi, pored mikrovalne pećnice. Bio je zaštićen lozinkom pa sam odabrala opciju za hitne pozive i nazvala hitnu. Nisam rekla kako se zovem, samo sam ih obavijestila da je muškarac otrovan i da ću na stoliću ostaviti bočicu onoga što je najvjerojatnije uzrokovalo trovanje.

Kada sam prekinula, provjerila sam Erniejev puls. Bio je slab, ali mu je disanje bilo ravnomjerno. Ostavila sam mu mobitel nadohvat ruke.

»Moram ići, ali hitna je na putu«, rekla sam prije nego što sam mu zadnji put provjerila puls.

Nisam mogla ostati. Ne s natpisom PERV urezanim na njegovom čelu i s imenom moje kćeri na bočici lijeka koji ga je otrovao. Nisam uopće sumnjala da je Ernieju najednom pozlilo zbog tableta koje sam mu dala. Tablete koje sam isto tako mogla dati svojoj kćeri od otprilike dvadeset kila, za razliku od Ernieja koji je imao preko devedeset. Premda nisam znala tko, bila sam sigurna da je netko stavio otrov u lijek moje kćeri, isto kao što je - ako je vjerovati novinskom članku - Carver možda otrovao svoju ženu.

Nisam mogla riječima izraziti dubinu svog bijesa.

Drhtavim sam rukama stavila bočicu na stol i uklonila naljepnicu najbolje što sam mogla. Cisto da ne bude nesporazuma, iz torbice sam uzela papir i olovku i velikim slovima napisala OTROV te nacrtala strelicu u smjeru bočice, ispod koje sam i stavila papir.

Zatim sam prekoračila pedofila koji se grčio na podu i trčala cijelim putem do mjesta na kojemu sam parkirala Darylovu Hondu.

37

Do trenutka kad sam prešla most Golden Gate nebo se raščistilo od magle, a crveni stupovi mosta blistali su na suncu. Na desnoj su strani gusti neboderi grada parali oblake. Na lijevoj, jedrilice su klizile Pacifikom dok su ih zapljuskivali nježni valovi.

Usprkos pogledu, nisam osjećala ni trunku uobičajenog divljenja. Umjesto toga osjećala sam strah da nikada nećemo pronaći Sama. Strah da sam učinila užasnu grešku ostavljajući djecu kod Daryla. Strah da ću biti ubijena, da će moja djeca ostati i bez drugog roditelja, a da nikada neće ni shvatiti koliko sam bila izgubljena.

Ali i taj je ishod bio puno bolji od mog najvećeg straha - da će se nešto dogoditi Audrey i Leu. Taj se strah povećao milijun puta nakon što sam vidjela Ernieja kako se grči na podu dnevne sobe.

Nazvala sam Reda na putu prema autu. Jedva dišući, ispričala sam mu za otrovane tablete i upozorila ga da pazi da djeca ništa ne pojedu niti ne popiju, čak ni čašu vode.

Uvjeravao me da je sve u redu. Djeca su dobro. Daryl je dobro. Čak je i Lester dobro. Njegovo opetovano ponavljanje riječ »dobro« nije me puno smirilo.

S razlogom sam se bojala. To je postalo očito pola sata kasnije kada me nazvao Leo. Darylova Honda mogla se *bluetoothom* spojiti na mobitel, ali ja svoj nisam spojila. Ipak sam se javila, pritisnula ikonu i stavila sina na razglas.

»Sve ok?« pitala sam.

Leo je trebao reći ono što je moj otac ponovio trideset minuta ranije: *Sve je u redu.*

Umjesto toga, odgovorio mi je: »Ne bih rekao.«

Odjednom sam se sledila. Zabrinula sam se da nije možda Audrey slučajno uzela jednu od svojih otrovanih tableta.

»Objasni!«

»Znaš da Audrey nedostaje tata«. Glumio je opuštenost, kao da je on dovoljno sazrio da ga više ne pogađa očeva odsutnost. Izgarala sam od želje da zagrlim sina.

»Je li ona dobro?«

»Mama, skuliraj se, dobro je. Samo, mislio sam da bi željela znati da je možda napravila nešto glupo.«

»Što je napravila?«

»Ne znam čak ni je li to veliki problem ih nije.«

Upalila sam grijanje. »Što je Audrey učinila?«

»Pokušala je nazvati tatu. S Darylovog mobitela.« Leov je glas bio tih, kao podsjetnik na udaljenost koja nas dijeli.

»Daj mi Reda na telefon!«

»Hoću. Samo... To nije sve. Javio se muški glas. Nije bio tata, očito, ali je rekao Audrey da poznaje tatu i da tata pokušava doći do tebe, ali ne može jer nema tvoj novi broj mobitela.«

Odjednom mobitel koji sam držala kao da je postao užaren. »Je li mu ga dala?«

»Ima šest godina.«

To je bio Leov način da mi kaže: naravno da jest.

»Pozovi mi djeda.«

Kada se Red javio, brzinski sam mu dala upute. »Pitaj Daryla, mislim da ima kombi koji ponekad koristi za - posao.«

Nakon što sam čula kako Red pita i Daryl potvrđuje, nastavila sam: »Sjedni u njega i kreni prema jugu«. Pokušavala sam se sjetiti nekog prepoznatljivog mjesta između Darylove kuće u Sebastopolu i dijela autoceste 101 kojim sam se trenutačno vozila. »Naći ćemo se u onom parku za pse gdje su Lestera napale pčele. Daryl će znati.«

Srećom, ocu nisam morala dodatno naglašavati hitnost situacije niti mu davati daljnja objašnjenja. Vjerojatno će me to pitati kasnije, ali sada je samo brzo promrmljao »Ok« i prekinuo.

Dakle... Šupak koji je imao Samov mobitel sad ima i moj broj. Razmislila sam o bacanju mobitela kroz prozor automobila, ali sam brzo odustala od te ideje. Zasad sam ga trebala i, osim toga, trenutačno sam pokretna meta.

Sišla sam s autoceste u Rohnert Parku, a onda sam nazvala detektiva Ricoa.

»PROPUSTILI STE NAŠ SASTANAK.«

Ostala sam pribrana dok sam razgovarala s djecom i s ocem, ali kad sam čula detektivov glas, gotovo sam se potpuno slomila. Glupo, znam.

»Koliko ste čuli?« pitala sam ga isprekidanim glasom.

»Pretvarajte se kao da ništa ne znam.«

Započela sam s nečim što *jest* znao. »Perla je mrtva.« Prokleti glas mi se opet slomio. Progutala sam knedlu i udahnula. »Zato ste jutros onako naglo prekinuli naš razgovor.«

»Da.«

Bila je to samo jedna riječ, ali njegova me iskrenost tješila. U zadnje vrijeme, sve je bila obmana, čak i poslijepodnevno sunce koje se hladnim zrakama probijalo kroz vjetrobransko staklo.

»Jaje nisam ubila, a nije ni moj sin.«

Mogla sam osjetiti kako Rico odvaguje moju krivnju. Je li stezao kravatu, kao što je to običavao činiti, i ako jest, što je bilo na njoj ? Iz nekog sam razloga zamislila mačke sa sunčanim naočalama.

Smirila sam se i riskirala. »U autu mi je bio pištolj. Kod hotela. Bacila sam ga u kontejner.«

»Pronašli smo ga.«

»Jesu li na njemu moji otisci?« *Ili Leovi.*

»Pretpostavljam da ste ga obrisali kad ste ga pronašli, ali rijetko se kad uspije sve obrisati.«

Usredotočila sam se na središnji dio te rečenice: *Kad ste ga pronašli.* Nadala sam se da to znači da mi vjeruje, barem malo.

»Detektive, što vi mislite o meni?«

»Pitate li me mislim li da ste ubili muža ili Perlu?« Zastao je, a moj je mobitel zazvonio. Ignorirala sam poruku dok sam čekala njegovo mišljenje. Naposljetku je rekao: »Ne mislim.«

Možda je pitanje bilo nepromišljeno, ali svejedno sam ga postavila: »Zašto?«

»Dokazi, anonimne dojave... Čini se...«

Jesam li umislila neobičnu intonaciju na riječi *dokazi?*

»Lažno?« Predložila sam.

»Osvetoljubivo«, rekao je. »Ali ja i dalje slijedim dokaze.« Ovaj put nije bilo neobične intonacije. »Uz to, premda je ona uslužna susjeda Helen izgleda otputovala van grada, pronašli smo zanimljive uplate na njezin račun.«

Prvo Hannah, sad Helen. Izgleda da postoji čitav niz ljudi koji su voljni upropastiti moju obitelj za lovu.

»Ispričajte mi ostatak, doktorice Larkin.«

Korištenje moje titule odavalo je dojam poruke: *Oboje smo profesionalci. Ja sam ovdje da štitim i služim, ali nismo prijatelji.*

Sažela sam sve što sam učinila u posljednjih nekoliko sati, počevši od otrovanih tableta pa do većine onoga što mi je Ernie ispričao.

»Rekao je da ga je Dee unajmila da vas pronađe?«

»Da.« Nakratko sam pogledala na mobitel, na poruku koju sam propustila minutu ranije i stopalo mi je skliznulo s papučice gasa. Automobil se zaustavio sa strane, potpomognut dodirom branika sa stablom, a ja sam skoro prestala disati.

Možda sam pozdravila Ricoa, ali vjerojatno nisam, cijeli mi se svijet najednom sveo na trinaest centimetara zaslona mobitela.

Leo.

38

Malo je mjesta mračnijih od roditeljske mašte. Prvo se brinemo hoće li se naša djeca roditi, ali tek kada ona konačno žive izvan našeg bića, izvan naše dvadesetčetverosatne zaštite, naša mašta krene izrazito zastrašujućim putem. Strahujemo da nam se djeca ne uguše u svojim kolijevkama, da ne nestanu iz parka ili ne uzmu lijekove natopljene fentanilom i umru u tišini u sobi najboljeg prijatelja.

I premda roditelj takve stvari zamišlja, ne očekuje ih. S Audrey, možda sam zamišljala sindrom iznenadne dojenačke smrti, ali bila sam zaslijepljena dijagnozom neprohodnosti žučnih kanala. Isto je bilo i večer prije nego se Leo na nogometu onesvijestio od udarca u glavu.

Ali samo zato što roditelji ne očekuju takve stvari, ne znači i da se ne pripremaju za takve slučajeve. Sam i ja upozoravali smo ih o napasnicima na internetu i opasnim strancima, drogi u pićima i jurećim autima sve dok naša djeca sve lekcije nisu naučila napamet. Imali smo i tajnu šifru unutar obitelji: *Xyz*. Brzo se utipka, lako se pamti i nikad se ne koristi u razgovoru. Dogovor je bio: ako nam se djeca nađu u nevolji, mogu nazvati ili poslati poruku s tim trima slovima i mi ćemo dojuriti. Bez ikakvih optuživanja. Bez ikakvih pitanja. Ako bi Audrey trebala izgovor da ode s pidžama partija, mi ćemo joj ga osigurati. Ako bi Leo trebao prijevoz doma, jer je onaj koji ga je trebao voziti pio, dolazimo po njega. Leo bi kolutao očima kao da će mu ispasti iz duplji dok bismo spominjali ovo zadnje.

»Da, kao da me ne biste stavili u kaznu, ono doživotnu, da se napijem«, rekao je.

Željela sam se nasmijati kad sam se prisjetila toga, ali nisam mogla. Mogla sam samo buljiti u zaslon telefona.

Prvi put da je bilo koje od moje djece iskoristilo šifru. Pokušala sam nazvati, ali nije bilo odgovora. Usprkos svim obećanjima koja sam davala djeci prije toliko godina, sad kad je bilo potrebno, nisam ih mogla zaštititi.

IZJURILA SAM NA ULICU, a onda pojurila autocestom, dobrano iznad dozvoljene brzine. Zvonjava u mojim ušima bila je oštra i uporna, baš kao i vjetar.

Pokušala sam opet nazvati Lea, zatim Daryla, ali nije bilo i odgovora ni na jedan od poziva. Onda sam ponovno nazvala Ricoa i dala mu Darylovu adresu.

Dotad sam skoro i ja stigla do Daryla, približavajući se skretanju na autocestu 12, kad mi je stigla poruka. Mobitel sam postavila u držač za čašu, tako da mogu vidjeti zaslon. Usporila sam prije nego što sam se usudila spustiti pogled da pogledam je li to možda Leo.

Na ekranu se pojavila slika, presitna da je dobro vidim. Usprkos dragocjenim sekundama bačenim u vjetar, skrenula sam u zaustavnu traku i zgrabila telefon.

Ispod prve, pojavila se i druga slika, obje poslane s broja koji sam prepoznala: Heleninog. Ali isto kao i u slučaju Samovog mobitela, nisam znala kod koga je njezin mobitel ili je li joj broj , lažiran.

Činilo se da vjetar, koji je šibao po drveću, reže kroz vjetrobransko staklo i dopire do mene. Pojačala sam grijanje do maksimuma.

Obje sam slike pogledala samo na sekundu, ali detalji su mi se urezali u sjećanje.

Prva slika, ona koju je bilo teško jasno vidjeti, bila je iz Darylove dnevne sobe. Daryl je spavao na kauču, do brade prekriven plavom, prugastom dekom. Leo i Audrey bili su ispruženi na tlu pored njega. Oboje su ispod glava imali ukrasne jastuke s kauča. Ležali su na trbuhu, s licima okrenutim ustranu tek onoliko koliko je bilo dovoljno da mogu disati, dok su Audreyna desna i Leova lijeva ruka bile ispružene tako da su im se vrhovi prstiju dodirivali.

Naravno, oni nisu samo spavali. Bili su drogirani. Postavljeni u ovaj položaj.

Odmah sam to primijetila, u ukočenoj pozi moje djece. A onda sam povećala da bolje pogledam Darylovo lice i ugledala slinu koja mu se sjajila na obrazima.

Red nije bio u kadru. Gdje je Red?

Na drugoj slici je bio Sam. Ova je slikana izbliza. Lice mu je bilo sivobijelo, u masnicama, oči zatvorene, usta otvorena.

Mislim da nije omamljen kao Audrey i Leo, ali nisam mogla znati je li živ ih mrtav.

Pažnju mi je privukla masnica na njegovu čelu. Mora da ju je zadobio živ, dok mu je srce još pumpalo krv. Sudeći po boji, ozljeda je mogla biti stara samo nekoliko dana. Nije bila crvena, kao svježe modrice, ili zelena, kao one starije, već je bila ljubičasta.

Sam je ležao na nekom grubom platnu, što je mogla biti juta.

Na slici, Samove su usne imale laganu ružičastu boju, ali to mi je bila slaba utjeha. Čak i ako nađem naznake života na slici, ne mogu sa sigurnošću reći kad je slikana.

Bilo je nemoguće zadržati liječničku objektivnost. Ovdje više nije riječ o jednom od mojih pacijenata. Ovdje je riječ o Samu.

Pročitala sam poruku: *Ako se svako dobro djelo zlim vraća, onda bi posljedice onih loših trebale biti još i gore, zar ne? Dakle, vrijeme je odluke.*

Uslijedio je niz poruka.

Možeš odlučiti spasiti djecu, ili odlučiti spasiti muža.

Srce mi slomilo na tisuće komada.

Ako opet nazoveš policiju, svi će troje umrijeti.

Ako pokušaš pregovarati, svi će troje umrijeti.

Ako ikoga nazoveš s ovog mobitela, svi će troje umrijeti.

Ako daš ikome ikakav znak, svi će troje umrijeti.

Pojavile su se točkice da se još jedna poruka tipka. Stigla je još jedna slika, ovaj put mene kako sjedim u automobilu. Nisam se okretala uokolo da vidim tko je slikao. Slikano je mojim mobitelom.

Ponovno su se pojavile točkice, a onda i tekst: *Odaberi sada.*

Postalo mi je jasno da je nebitno je li Sam živ jer, ovisno o mom izboru, možda neće još dugo biti.

Još jedna poruka, samo jedan broj: 3.

Nisam mogla birati, iako je izbor bio jasan.

Kao otac, Sam je bio prekriven dječjim izbljuvcima, lagalo mu se, vikalo se na njega. Više se puta povrijedio na ostavljenim igračkama, prebolio je ljubavne boli, besane noći i bolesti, što izmišljene, što zastrašujuće. Žrtvovao je vrijeme, novac i cijelo svoje srce - nikada nije prestao bezuvjetno voljeti Audrey i Lea.

2.

Nevezano na njegovu vjernost, Sam je bio čovjek koji bi po cijenu života spasio nepoznatu osobu. Nije uopće bilo upitno da bi dao i vlastiti život za spas svoje djece. Bez imalo razmišljanja.

Mislila sam da će mi najveće iskušenje u životu biti Audreyina bolest. Onda je Sam nestao, moja su djeca bila ugrožena i ja sam pomislila: ne, znači ipak je ovo moje najveće iskušenje. Međutim sada, sa samo jednom riječi, svoga ću muža osuditi na smrt.

Odlučila sam se za jedino što sam mogla i utipkala: *Djeca.*

39

Kada sam se spustila s autoceste, nije više bilo drugih vozila, samo korov koji je prijetio da potpuno preuzme asfalt. Nakon što sam prošla i glavnu cestu, Darylovoj sam kući prišla s privatnog prilaza. Vlasniku možda i zasmeta moje ometanje posjeda, ali to mi je trenutačno bila najmanja briga.

Na zavoju prema bijeloj, rančerskoj kući s crvenim kapcima naglo sam skrenula desno. Ispucali asfalt prešao je u beton, zatim u šljunak, koji su pak zamijenili blato i suha trava. Bez prave ceste za vožnju, sama sam probijala put kroz neravno polje. Poskakivala sam na svakoj izbočini, dvaput udarila koljenom o volan, ali vozila sam najbrže što sam mogla.

Darylova kuća postajala je sve veća i veća, sve dok joj nisam jasno ugledala obrise usprkos sumraku koji se spuštao. Pogledom sam potražila policijska vozila, ali još nijedno nije stiglo.

Kratka žičana ograda odvajala je jedan posjed od drugog. Usporila sam, namjeravajući ostaviti posuđeno vozilo pa se popeti preko ograde. Darylov kombi, otvorenih vrata, bio je parkiran blizu, na suprotnoj strani, bliže glavnoj cesti. Mogla sam doći do njega za nekoliko minuta.

No, ispostavilo se da nisam imala ni minute. Nepoznato bijelo vozilo napuštalo je natkriveno parkirno mjesto na kojemu je ranije stajao automobil koji sam trenutačno vozila. Isprva je izgledalo kao da kreće k prilazu, ali najednom je skrenulo prema cesti, prelazeći preko stražnjeg dvorišta.

Da sam se dovezla s prednje strane, sporednim putem, mimoišla bih se s bijelim vozilom. Da na autocesti nisam vozila 145 km/h, došla bih prekasno.

Pripremila sam se i stisnula gas. Zabila sam se u žičanu ogradu, opet udarila koljenom, dvije od tri žice odmah su popustile od udarca. Treću sam vukla za sobom. Automobil je protestirajuće škripio zbog zapetljanog komada metala.

Bijelo vozilo nestalo je između drveća, uglavnom hrastova i borova, ali sam ipak uspjela primijetiti pogrbljenu figuru naslonjenu na prozor suvozača.

Leo.

Ako je Leo na prednjem sjedalu, onda je Audrey najvjerojatnije na stražnjem, još uvijek bez svijesti.

Premda sam odabrala spasiti djecu, ipak ih je odvozio. Nisam uistinu očekivala da će gad koji prijeti mojoj obitelji poštivati dogovor, ali *nadala* se jesam. Sada me gušio izostanak te nade.

Žica se zapetljala oko osovine pa se automobil zatresao i stao. Usprkos boli u koljenu - osjećala sam da je već počelo oticati - pojurila sam do Darylova kombija i molila se da je ključ unutra.

Nije bio. Umalo sam se srušila. Ali tada sam, krajičkom oka, ugledala odsjaj zelenog metala. U šljunku se nalazio privjesak za ključeve u obliku lista marihuane i na njemu ključ Darylova kombija.

Reagirala sam instinktivno. Sabrane misli trenutačno su bile luksuz koje su samo dodatno ugrožavale život moje djece.

Ubacila sam u brzinu i nagazila papučicu gasa tako da je kombi poletio prema prilazu. Već sekundu kasnije bila sam na cesti, upravo na vrijeme da uhvatim bijelo vozilo prije nego što je skrenulo i nestalo u krivini.

Posegnula sam za mobitelom kako bih nazvala policiju i shvatila svoju fatalnu pogrešku. Ostavila sam ga u onom pokvarenom automobilu.

Vozila sam iza nekog kamiona i istovremeno lupala dlanom o volan.

Brze. Moram požuriti.

Kombi je zauzeo pola prostora između dvaju vozila, ali je onda bijelo vozilo ubrzalo. Pogledala sam u brzinomjer i šokirala se. 130 km/h. Ovo je cesta za upola manju brzinu.

Sudar pri brzini od 130 km na sat ubio bi moju djecu.

Usporila sam, nadajući se da će vozač bijelog vozila učiniti isto.

Ubrzo je usporio, iako je i dalje išao brže od mene. Uz razliku u brzini i pokoje dobro tempirano skretanje, pobjeći će mi u roku od nekoliko minuta.

Očekivala sam da će skrenuti prema autocesti, ali sam se onda sjetila onog čega je vozač drugog vozila već sigurno bio svjestan - na autocesti je bilo više policijskih presretača.

Kada je automobil skrenuo lijevo, nakratko sam ugledala dio šilterice i obris muške čeljusti koja mi je djelovala poznato, ali uz slabu svjetlost i sve veću udaljenost između vozila bilo je nemoguće vidjeti više.

Dok sam ih pratila, sjećanja su navirala.

Audrey u bolničkoj spavaćici na dan kada su joj presadili dio Samove jetre. Nakon toga njezina ružičasta koža bila je savršena, izuzev ožiljka.

Leo, tek što je prohodao, na plaži u Salmon Creeku proučava sitnog račića na dlanu. Nos mu se namreškao dok mi ga je pružao na pregled.

Audrey koja se vrpolji na završnoj priredbi u vrtiću zato što ona nije stvorena za mirno sjedenje ili tišinu. Ona je stvorena za ples, skakutanje i smijeh.

Leo na dan otvorenih vrata u srednjoj školi kada me ostavio za sobom kako bi se pridružio prijateljima. Nije mi smetalo. Moja najveća sreća uvijek je bila vidjeti radost svoje djece.

Jednako tako moja najveća tuga bila je vidjeti ih nesretne. Neću dozvoliti mogućnost da ne mogu spasiti djecu.

Potisnula sam sjećanja, premda me baš i nisu ometala. Upravo suprotno, pomagala su mi da se usredotočim.

Disanje i puls postali su mi sporiji, a kako su mi se oči prilagođavale, tako se sve slabije svjetlo pojačavalo. Probadajuća bol u koljenu je prestala. Nisam više osjećala ni strah ni umor. Čitav se svijet sveo na cestu i bijelo vozilo ispred mene.

Automobil je iznenada skrenuo natrag prema civilizaciji i raspoznala sam gdje smo.

Premda sam došla iz drugog smjera, skoro svaki sam se dan vozila ovom cestom. Niti dva kilometra dalje nalazila se moja ambulanta.

Razmišljala sam o tome. Otmičar zasigurno ne želi nastaviti potjeru na ovim, znatno prometnijim, ulicama.

Najednom, upalila su se svjetla kočnice i automobil je gotovo stao. Prišao je zaustavnom traku, a stražnja vrata na strani vozača naglo su se otvorila. Sa zadnjeg sjedala netko se stropoštao na cestu. Oduprla sam se porivu da naglo zakočim. Nisam si mogla dozvoliti da izgubim kontrolu nad kombijem. Umjesto toga stisnula sam papučicu i udaljila se od iznenadne prepreke na asfaltu.

Audrey.

Nakon što je izbacio dio tereta, vozač bijelog automobila vratio se u promet. Više nije bio tako užurban. Bez ijedne izgovorene riječi dao mi je još jedan izbor: mogu ga nastaviti slijediti ili mogu spasiti Audrey.

Svojim ležernim odlaskom vozač mi je poručio koliko je siguran što ću odlučiti.

Sklonila sam kćer s ceste, a srce mi se slamalo dok sam gledala kako bijelo vozilo koje mi odvozi sina nestaje u daljini.

40

Audreyna je ruka bila izgrebana na mjestima gdje je dodirivala asfalt, a kamenčići su joj se stopili s ogrebotinama. Nije se činilo da su joj slomljene kosti i glava joj je bila bez ozljeda, ali ipak sam se brinula. Oni isti imunosupresivi koji su mojoj kćeri pomagali da ne odbaci presađenu jetru, činili su je podložnijom infekcijama.

Tada sam primijetila poruku, uguranu u džep Audreynih hlača:

Obrati se policiji i Leo će umrijeti.

Bila je napisana u žurbi, jedva čitljiva. Vjerojatno napisana dok sam se vozila za njima.

Premjestila sam poruku u svoj džep. Smjestila sam Audrey na stražnje sjedalo i pričvrstila joj sigurnosni pojas, pazeći da ne dotaknem ozljede i uputila se prema svojoj ambulanti, nekoliko ulica dalje. Leov otmičar je vozio prema jugu, a ja prema sjeveru. Svaki pokret volana koji me dovodio bliže pomoći za Audrey, osjećala sam kao izdaju vlastitog sina. Vozila sam nešto brže nego što je bilo sigurno.

Prvo Audrey, onda Leo.

Audrey je jauknula, a onda, kada se posve probudila, počela je zapomagati.

»Mama, boli me ruka.«

Držeći postojanu brzinu, nakratko sam skrenula pogled da vidim djeluje li Audrey dezorijentirano. Premda sam najviše strahovala od infekcije, čak i bez kvrge na glavi nisam mogla isključiti mogućnost potresa mozga. »A kako ti je glava?«

»Ruka me boli, ne glava.«

Parkirala sam ispred veterinarske ambulante i ugasila kombi. »Možeš li hodati ili želiš da te nosim?«

»Mogu hodati, ali me boli ruka.« Svejedno sam je podigla. Tijelo joj je, naslonjeno na moja prsa, bilo toplo i nevjerojatno maleno.

»Nisam beba«, bunila se.

»Ti si velika cura«, složila sam se. »Ali boli te ruka, sjećaš se?«

»Ah, da.« Nove suze potekle su joj niz lice. »Mama, boli me.«

»Znam.«

Kad smo došle do vrata, spustila sam Audrey.

»Kvragu!«

»Mama!«

»Oprosti.«

Vrata su bila zaključana, a moji ključevi, zajedno s mojim mobitelom, bili su u automobilu koji sam ostavila kod Daryla.

Sumrak se spuštao zastrašujućom brzinom. Bio je to podsjetnik da više nije ostalo puno sati danjeg svjetla. Očajnički, ogledavala sam se uokolo. Oko mene je bilo na tisuće kamena, ali su svi bili okrugli i ne veći od kovanice. Posve beskorisno.

Zatim sam, na jednom od stupića, ugledala kamen koji nije bio u ravnini s ostalima. Prišla sam mu da vidim može li se odvojiti i s radošću otkrila da je labav. Uspjela sam. Premda malen, imao je oštre rubove. Poslužit će.

Zauzela sam položaj ispred prozora najbližeg vratima ambulante, omotala majicu oko ruke i zamahnula kamenom prema rubu prozora, najslabijoj točki na staklu. Pri drugom udarcu, staklo se razbilo. Izvukla sam najveće dijelove iz okvira prije nego što sam provukla ruku i otključala vrata.

Audrey je zapanjeno zurila u mene, širom otvorenih očiju.

Kad smo ušle unutra, upalila sam svijetla i pogledala na sat na zidu. Koliko li je kilometara prešao Leov otmičar u posljednjih nekoliko minuta?

Prisilila sam se skrenuti pogled sa sata i ponovno se posvetiti kćeri. Dala sam joj ibuprofen.

Prvo Audrey, onda Leo.

Kao da mi može čitati misli, Audrey je upitala: »Gdje je Leo?«

Ostavila sam je u jednoj od soba za preglede i ubrzano se kretala uzimajući sve što mi je potrebno.

»Idem po Lea čim se pobrinemo za tvoju ruku.« Činilo se da Audrey, smetena vlastitim bolovima, nije primijetila podrhtavanje mog glasa, ali nadala sam se da je primijetila odlučnost.

Sloj kože na Audreynoj ruci bio je izgreban, ali je potkožica ostala netaknuta i nije bilo posjekotina koje bi trebalo šivati. No, premda nije bilo mnogo krvi, zbog najednom izloženih nervnih završetaka Audrey se trzala na svaki dodir. Nisam imala problema s distanciranjem od pacijenata. Znala sam da svaka kratkotrajna bol koju uzrokujem vodi dugotrajnom izlječenju. Ali ovo je bila Audrey.

Držeći kćerinu ruku iznad sudopera, ispirala sam joj ranu špricom sve dok je nisam posve očistila od prljavštine i asfalta. Svaki put kad bi se trznula ili zajecala, njezinu sam bol osjećala kao svoju. Stisnula sam zube i antiseptikom isprala kćeri podlakticu, pazeći da joj dodatno ne oštetim kožu.

»Jel' skoro gotovo?« pitala je Audrey, grickajući usnicu.

Hrabra moja curica.

»Samo što nije«, potvrdila sam. Namazala sam antibiotsku mast na ranu i ljepljivom trakom pričvrstila zavoj preko Audreyne ruke.

Pogledala sam na sat. Udaljenost između mene i Lea povećala se za još šest minuta. Nazvala bih policiju da u žaru potjere nisam zaboravila mobitel. Ali to je bilo prije poruke ostavljene kod moje kćeri: *Obrati se policiji i Leo će umrijeti.*

I poruka na mobitelu upozorila me da ne zovem policiju. Hoće li osoba koja je izbacila Audrey iz automobila uopće znati ako ih nazovem? Ima li možda ovdje prislušnih uređaja koji su Perli promakli? U porukama koje sam primila dan ranije spominjao se moj razgovor s policajkom Torres pa sam pretpostavila da mi prisluškuju mobitel. Ali što ako sam krivila tehnologiju za običnu ljudsku izdaju?

Kome mogu vjerovati kad je u pitanju Leov život?

Ponovno sam se fokusirala na kći. Nije bilo vremena za pitanja, ali postavila sam ono važno: »Što se dogodilo?«

»Mislim da sam pala.«

»Ne, ne mislim na ruku. Kod Daryla«, rekla sam. U tom sam trenu shvatila: nemam pojma što se dogodilo Darylu, ni mom ocu. Zadnji put kad sam vidjela Daryla bio je u nesvijesti na slici koja mi je poslana. A moj otac...

»Igrala sam se s Lesterom«, rekla je Audrey.

»Kad sam vas vidjela u automobilu, nisam mogla razaznati tko je s vama.«

»Je li bio Daryl?«

»Ne znam. Je li?«

Audrey je razmišljala o tome. »Mislim da nije. On je zadrijemao.«

»Jesi li i ti malo zadrijemala?« Kada je kimnula, upitala sam: »Jesi li bila umorna?«

Slegnula je ramenima. Glavom su mi jurile sve mogućnosti. Paralitik bi onesposobio i Daryla i djecu, ali bi im također onemogućio disanje. I kako bi to napadač uopće nabavio?

Sredstvo za umirenje poput Rohypnola lakše se nabavlja, ali činilo se da Audrey nema simptome prestanka djelovanja. Glavobolju. Dezorijentiranost. Napadaje. Vjerojatno bi osjećala nešto od ovoga da je dobila dozu dovoljnu da je uspava.

Onda je tu i pitanje vremena. Ako je skriveno u hrani ili piću, sredstvu trebaju čak i sati da počne djelovati.

Injekcija? Sigurno bi brže djelovala, ali opet, tu je problem dostupnosti.

Nije bilo jednostavno odjednom onesvijestiti tri osobe. Ili četiri, ako računam i svog oca, premda su dvije od njih djeca.

»Dok sam bila u automobilu, čovjek je spominjao duhove.«

Njezine su me riječi zatekle nespremnu. »Molim?«

»Razgovarao je s nekim i spomenuo svinjarije duhova.«

Znala sam da je Audrey pomiješala neke riječi, vjerojatno zbog omamljenosti, ali sam ipak ustrajala. »Razgovarao je s nekim na mobitel?«

»Aha.«

»Je li spominjao neko ime?«

»A-a.«

»Sjećaš li se još ičega?«

»Samo duhova. Mama, gdje je Leo?«

Glava mi je bila prepuna pitanja i toliko mračnih misli da na trenutak nisam vidjela ništa drugo. Ali natjerala sam se da se saberem i vratim na pitanje koje sam si postavila trenutak ranije: *Kome mogu vjerovati kad je u pitanju Leov život?*

Uzela sam slušalicu fiksnog telefona ambulante i unijela broj detektiva Ricoa, no prekinula sam poziv kada sam začula zvonce obješeno iznad ulaznih vrata. Ambulanta je bila zatvorena, ali netko je upravo ušao u zgradu.

41

Stisnula sam kći za rame, odjednom znojnom rukom. »Ostani iza mene, dobro?«

Zgrabila sam kirurške škare i došla do predvorja gdje sam zatekla detektiva Ricoa kako stoji pokraj stalka s hranom za kućne ljubimce. Ponovno je imao kravatu. Ova je bila s uzorkom gumenih patkica. Pokušao se nasmiješiti, ali samo su mu se neprirodno zategnuli obrazi, što mu je naglasilo napetost lica. »Upravo sam vas zvao«, rekao je.

»Stvarno?« Glavom je pokazao prema škarama koje sam stezala u šaci. »A što će vam to?«

»Da ubodem nekoga u vrat, ali izgleda da mi neće trebati.« Gurnula sam škare u džep. »Zašto ste ovdje?«

»Nije vas bilo teško pronaći. Na vratima je vaše ime.« Pokazao je u smjeru razbijenog prozora. »Također, aktivirali ste alarm.«

Naslonila sam se na zid u strahu da me ne izdaju noge. »Kako su oni?« iscrpljeno sam pitala.

Rico me netremice promatrao, ne trepćući, širom otvorenih očiju. »Vaš otac i Daryl? Dobro su.«

Dakle i moj je otac bio drogiran. Oklijevala sam, nesigurna koliko mu toga mogu reći.

Razgovaraj s policijom i Leo će umrijeti.

»Što se to ovdje događa, Cassie?«

Željela sam mu vjerovati, morala sam nekome vjerovati, ali znala sam da su nestala odrasla osoba i oteto dijete dvije posve različite stvari u očima policije. Onoga trena kad kažem Ricou da je Leo otet, o slučaju će se početi pričati, i to brzo: aktivirat će se Amber Alert[3], pojedinosti o bijelom vozilu u kojemu se nalazi moj sin pojavit će se na digitalnim panelima uz ceste i na zaslonima mobitela. Pozvat će FBI, a sve raspoložive snage reda bit će obaviještene o nestanku mog sina. Rico će vjerojatno zatražiti podatke o broju s kojeg mi je poslana poruka, premda će se to, gotovo sigurno, pokazati kao slijepa ulica.

[3] sustav trenutačnog uzbunjivanja pri otmici djeteta (op.p)

Zatim je tu i Audrey koja će postati svjedok. Hoće li Rico biti onaj koji će je ispitivati? Ili dječji psiholog? Nisam znala.

Ali *znala sam* da čak i da podignu sve pripadnike snaga reda odavde do Kanade, čak i da zbog brujanja tisuća helikopterskih rotora nebo postane nalik Armagedonu, dovraga, čak i da mi se ovdje u predvorju pojavi sama božica sreće s torbom punom zečjih šapa i četverolisnih djetelina i uz obećanja vječne sreće, to još uvijek ne bi bilo dovoljno. Radilo se o Leu. Mom sinu. On je otet i ne postoji ništa što ne bih učinila da ga vratim - a u to je spadalo i povjerenje u Ricoa.

Svjesna poruke koju sam primila, a koja me upozoravala da to ne činim, duboko sam udahnula i rekla: »Leo je otet.«

PREMDA SE DETEKTIV RICO, isprva, nije ni pomaknuo, ozračje u prostoriji postalo je napetije.

»I mislio sam da je tako nešto«, rekao je, a glas mu je bio umoran baš kao i moj nekoliko trenutaka ranije. Kada je ugledao iznenađenje na mom licu, Rico je ponovno spustio kapke tako da sam mu jedva vidjela oči dok mi je objašnjavao. »Stigli ste do Daryla prije nas. Bili ste u njegovoj Hondi koja je pronađena kod njegove kuće, onesposobljena za vožnju, a sad vozite njegov kombi. Provjerio sam tablice. Ne biste napustili Daryla i oca, onako onesviještene... Osim ako vam netko nije uzeo djecu«, rekao je, pogledavajući u moju kći, »a zatim iz auta izbacio jedno od njih.«

U glavi mi se ponovno prevrtio taj prizor: Audrey kako se kotrlja na cestu, izbačena iz automobila u pokretu poput omota brze hrane ili opuška cigarete. Pretpostavljala sam da će se vozač isto tako brzo riješiti i mog sina, ako mu više ne bude od koristi.

»Znači li to da Leo više nije osumnjičen?« Glas mi je prepukao na ovom pitanju.

»Morao sam sve uzeti u obzir.« Natruha isprike. Stegnuo je kravatu na patkice i počeo postavljati pitanja:

Što se dogodilo?

Što ste vidjeli?

U kojem je smjeru otišlo bijelo vozilo?

Možete li opisati vozača?

Zatim se ispričao kako bi obavio nekoliko telefonskih poziva. Iskoristila sam stanku da i sama nazovem oca.

Kada se Rico vratio, znala sam da se sve promijenilo, sad kad sam mu sve rekla. Ono malo kontrole koju sam imala, upravo sam prepustila policiji Santa Rose. Nisam znala što da mislim o tome.

Detektivov pogled spustio se na moju kći, pripijenu uz mene.

»Audrey, je li tako?« Kad joj se obratio, nije čučnuo niti progovorio blažim glasom, kao što bi većina odraslih vjerojatno učinila.

Ona se sakrila iza mene tako da joj je detektiv mogao vidjeti samo glavu i jedno rame. Pokazao je prema njezinoj skrivenoj ruci. »Imaš jako puno gaze, to mora da je bila strašna ozljeda.«

»Pala sam«, rekla je Audrey. Bila je toliko umorna da je i ovo jednostavno objašnjenje čak i meni zvučalo lažno.

»Oh?«

»Mislim da su me gurnuli iz auta.«

Ricova se čeljust stegla, no zadržao je neutralnu boju glasa. »Tko te gurnuo?«

I mene je, kao i detektiva, jako zanimalo što će moja kći odgovoriti, ali samo je slegnula neozlijeđenim ramenom.

Ricove su se oči suzile, u izraz koji sam već prepoznavala: postavit će mi pitanje koje mi se neće svidjeti. Pripremila sam se, no umjesto da postavi pitanje, pogledao je dolje, u Audrey. Znala sam što nagovještava njegova tišina.

»Zašto mi ne bi nešto nacrtala?«

Povela sam kći do Zoeinog stola i smjestila je na stolicu s punom šakom olovaka i pisaćim blokom.

Sad kad nas Audrey više nije mogla čuti, Rico je tihim glasom nastavio: »Sigurni ste da ovo nije učinio Sam?«

Jedva sam se suzdržavala da ne povisim glas. »Naravno da nije.«

»Uvjereni ste?« Kad nisam odgovorila, rekao je: »Jednom sam uhitio tipa koji je pokušao ugušiti vlastito dijete zato što je skrbništvo dobila bivša žena. Znala je da joj je muž gad, ali joj nije bilo ni na kraj pameti da bi tako nešto učinio.«

»Sam nije gad.«

»Možda i nije, ali znate li što znači biti dobar policajac? Dobar policajac ne pretpostavlja. Ugledate čovjeka kako gura auto niz ulicu, ne pretpostavite da je ostao bez goriva. Možda je ukrao auto. Zaustavite čovjeka koji gura auto i pitate ga što se događa. Zato i ja pitam. Može li se ovdje raditi o skrbništvu?«

Nakratko sam pogledala prema izlazu. Sve gušća tama prianjala je uz staklo. Kroz visoku živicu s one strane vrata nije se mogao probiti ni tračak svjetlosti s ulice, tako je nestajalo sve što je postojalo van predvorja ambulante. Hladan vjetar probijao se kroz razbijeno staklo, ali oduprla sam se studeni.

»Da je Sam umiješan u ovo, nikada ne bi gurnuo Audrey iz jurećeg vozila«, rekla sam.

»Ako je vaš suprug u ovome još s nekim, onda ju je možda gurnula ta druga osoba ili je Sam možda zaključio da je bolje ijedno dijete nego nijedno.«

»Leu je petnaest. Teško ga je nagovoriti i da počisti svoju sobu. Nema šanse da bi tek tako pristao odreći se svog života i svega poznatog.«

Rico je slegnuo ramenima. »Kao što sam rekao, ja samo pitam.«

Ponovno sam pogledala na sat. Dok sam trepnula, kazaljka je prešla s jednog broja na drugi. Izgubljeno je još pet minuta.

»Još ćemo morati razgovarati s Audrey, saznati koliko god možemo o onome što se dogodilo.«

»Naravno.«

Još jedna molba koja to zapravo nije bila.

Proučavajući Ricovo lice, prisjetila sam se dana kada je Lea počela čuvati jedna žena dok smo mi radili. Sam je proveo sate istražujući sve o osobi za koju smo se odlučili. Žena je došla s triput provjerenim preporukama. Pod njezinom nježnom brigom Leo je zavolio slikovnice i palačinke s džemom od brusnice, a ona je, strpljenjem svetice, podnosila njegove ispade bijesa. Međutim, da nismo mogli plaćati njezinu tjednu tarifu, njihov bi odnos završio. Voljela je ona Lea, ali ni od jednog se stranca, koliko god ga pažljivo odabrali, ne može očekivati da voli istim odricanjem i žrtvovanjem kao roditelj.

Odjednom sam posumnjala u svoju odluku da uključim detektiva Ricoa. Čak i ako je bio najbolji u odjelu, čak i ako je imao dovoljno pohvala i nagrada da ispuni s njima olimpijski bazen, tu su ipak bila pravila kojih se morao pridržavati. Morala su se ispuniti izvješća, a bilo je potrebno i organizirati suradnju između odjela. Leo nije imao toliko vremena. U zadnjoj je poruci pisalo »danas«, a još je svega nekoliko sati preostalo do trenutka u kojemu će danas postati sutra.

»Naravno da ću doći do postaje«, lagala sam.

Nakratko mi je dotaknuo ruku, a ja sam uhvatila njegov pogled. Gotovo sam se rasplakala od jačine suosjećanja kojeg sam vidjela u njemu.

»Žao mi je«, rekao je, duboko uzdahnuvši. »Tjedan dana pazim da ne jedem slano, ali sad bih *ubio* za vrećicu čipsa.« Izvadio je iz džepa presavijen list papira, rastvorio ga, a zatim mi ga pokazao. »Prepoznajete li ovog tipa?«

Srce mi je snažno udaralo dok sam proučavala sliku. Muškarac je bio ćelav poput Carvera, ali to je bila jedina sličnost. Carver je bio stariji, oštrih crta lica i pun ožiljaka. Muškarac na slici imao je duguljasto lice, zaobljenije obraze i tanje usne.

Bio je to čovjek koji je otvorio Helenina vrata. Je li on ujedno bio i vozač bijelog vozila?

»Vidjela sam ga u Heleninoj kući. Tko je on?«

»Damon Kripke.«

Duboko sam udahnula. »Kako se on uklapa u sve ovo?«

»Nisam još sve shvatio, ali dosje mu je veći od moje kolekcije neobičnih kravata. Također, neki od dokaza počinju upućivati prema njemu.«

»Koji dokazi?«

»Na primjer, Helen. Isto i Hannah Zimmerman. Obje su prepoznale Kripkea kao čovjeka koji im je platio. A tu je i snimka koju ste mi poslali. Teško je sa sigurnošću reći, ali izgleda da je on tip koji je slijedio vašeg muža i Brooklyn.«

Zastao je, na način koji mi je govorio da mi nešto prešućuje.

»Što još?«

»Pozabavio sam se imenom koje ste mi spomenuli - Megan. No, prema onome što sam pronašao, Delphine nije imala druge djece.«

U njegovoj sam izjavi primijetila oklijevanje. »Ali?«

»Vjerojatno se radi o slučajnosti, ali vremenski se podudara.« Rico je govorio polako, kao da odvaguje svaku riječ. »Kasnili sedamdesetih tromjesečna djevojčica tog imena oteta je iz samoposluge u Fresnu.«

Prije nego što sam ga uspjela pritisnuti za više detalja, do nas je dojurila Audrey kako bi nam pokazala što je nacrtala. Pomislila sam da se radi o mački.

»Fora slon«, rekao je Rico, a ona se ozarila.

»Jede kikiriki.«

Primijetio je iznenađen izraz na mom licu i slegnuo ramenima. »I moj najmlađi je umjetnik. Što mislite, tko mi odabire kravate?«

Audrey se podignula na prste kako bi mogla vidjeti papir koji mi je Rico pokazao, a na kojemu je bio Damon Kripke. Povukla me za rukav majice i uprla prstom. »Mama, to je on«, rekla je. »To je onaj koji je ostavio poruku da je tata pedofil. Jesam li ovaj put dobro rekla?«

Rico se namrštio, obrve su mu se spojile. Bio je to dio priče koji nisam podijelila s njim.

»Ti i tvoja mama ići ćete sa mnom u postaju. Slažeš se s tim?«

Dok je Audrey kimala, skrenula sam pogled. Moje krivnjom ispunjene oči usmjerile su se na prozor koji sam razbila kako bismo mogle ući u ambulantu. Komadići stakla svjetlucali su na pločicama u podnožju prozora. U nekim drugim okolnostima krhotine bi me natjerale u hitnu potragu za medom i lopaticom za smeće, u brizi da neki pacijent ne povrijedi šapu. A sada, staklo mi se nije činilo ništa većom prijetnjom od pijeska od kojega je bilo napravljeno.

Uopće mi se nije žurilo da to počistim jer što bi lopov mogao ukrasti, a da bi mi nedostajalo? Ono do čega mi je najviše stalo, već mi je bilo oduzeto. »Moj tata i Audrey mogu se voziti s vama, ako je to u redu? Ja ću vas pratiti u Darylovu kombija «

»Sigurni ste da možete voziti?«

Moje je srce od pažljivog kucanja prešlo u punu brzinu. »Nisam dobro, ali sam posve sposobna voziti«, rekla sam.

Gurnula sam vrata i otišla pozdraviti oca prije nego što detektiv uspije prepoznati obmanu na mom licu.

42

Moj je otac svoje iznajmljeno vozilo zaustavljao uz pločnik ispred ambulante, pomičući ga malo naprijed, pa nazad, pa opet naprijed, sve dok automobil nije bio u savršenoj ravnini s pločnikom. Zatim je lagano krenuo unatrag, sve dok se ispred prednje haube vozila nije ukazao uređaj za naplatu parkinga. Nikad u životu nije parkirao ovako pažljivo.

Kada je izašao, izbjegavao je moj pogled proučavajući natpis na uređaju koji je potvrđivao da u ovo doba nije potrebno ubacivati novac. Tek je tada stavio ključeve i ruku u džep i pogledao me.

»Dobro si?« pitala sam.

Grickao je donju usnu koja je postala tanka, beskrvna linija, a oči su mu pobjegle ustranu onog trena kad su se susrele s mojima. Postojalo je nešto što nije želio da vidim.

Isprva, mislila sam da je riječ o pepeljastoj boji njegova lica i zamagljenim očima koji su bili posljedica sedativa koji su mu dani kod Daryla. Prišla sam mu korak bliže, spustila mu ruku na nadlakticu, no odmaknuo se, odbijajući moju utjehu.

»Što se dogodilo kod Daryla?«

Brada mu je, zajedno s pogledom, pala na prsa. »Baš se i ne sjećam«, rekao je. »Ima li novosti o Leu?«

Tada se na vratima pojavila Audrey, a moj je otac upitno pogledao zavoj na njezinoj ruci.

»Ti si moj djed«, rekla je.

»Jesam.« Pokušao se nasmiješiti, ali osmijeh mu je nestao s lica i prije nego što je stigao do očiju.

Nekoliko sam sekundi promatrala oca, a zatim sam kći uhvatila za ramena i ponovno je usmjerila prema vratima.

»Hajde da te vratimo unutra, može? Ovdje je previše hladno.«

Nakon što sam opet smjestila Audrey za prijamni pult, vratila sam se ocu i zatekla ga kako korača gore-dolje. Ruke je gurnuo u džepove i duboko disao. Zvučno je ispustio dah, ali to ga nije dovelo ni do kakve spoznaje.

»Mislila sam da bi ti mogao otići s Audrey i detektivom Ricoom do postaje«, rekla sam.

»Nema problema, ali gdje ćeš ti biti?«

»Odmah iza vas.«

»Daj da si više ne lažemo.«

Oklijevala sam, a zatim tihim glasom rekla: »Moram pronaći Lea. U policiji od mene neće biti nikakve koristi, a da mu se nešto dogodi dok ja negdje sjetim i pijuckam kavu iz papirnate čaše...« zastala sam, proučavajući ga. »Je li zato sve ovo?«

»Koje?«

Uprla sam prst u njegovo lice i napravila kružan pokret. »Ovo. Izbjegavaš moj pogled, izgledaš užasno. Ne bi trebao osjećati krivicu zbog Lea...«

»Naravno da bih trebao, i osjećam, ali trenutačno se ne radi o tome.«

Svojevremeno sam čula da se čovjekova negativna energija može osjetiti već na nekoliko metara. Ona koja je dopirala od moga oca, mogla se osjetiti i u susjednom kvartu.

»Reci mi, o čemu god da se radi.«

Pogledi su nam se spojili te je, naposljetku, rekao: »Želio bih da sam mogao spasiti Audreyn život. Jasno mi je zašto si bila onako ljuta. Zašto si još uvijek ljuta.«

Začuvši njegove riječi, prisjetila sam se osjećaja zamjeranja koji sam u sebi nosila šest godina, kao parazita. Krivila sam ga za Audreynu bolest, premda se ona već odavno oporavila, i posezala za tim argumentom kada god mi je trebao izgovor za sve loše na svijetu ili za moje vlastite roditeljske propuste.

U redu Same, možda nisam došla na Leovu utakmicu ili sam zakasnila na Audreynu zabavu, ali moj se otac nije želio testirati i nije pomogao Audrey, zar to nije puno gore?

Uz novije nedaće koje sam proživljavala, prošlost se činila znamo manje važnom, a moje oslanjanje na stara zamjeranja bilo je sitničavo i potencijalno opasno za mog sina. Previše sam puta iznevjerila vlastitu djecu, ali to se neće i sad dogoditi.

»I meni je žao«, rekla sam.

Redove oči zamaglile su se nad mojom maslinovom grančicom koju je prihvatio uz kimanje, ali usta su mu i dalje ostala čvrsto stisnuta. Bilo je očito da ovaj razgovor još uvijek nije završen.

»Onoga dana kad si me nazvala da mi kažeš da je Audrey bolesna, prvi poriv bio mi je da pomognem.« Glas ga je izdao. »Uvijek mi je najveća želja bila brinuti se za vas. Od te prve noći.«

Sad sjajnih očiju i uspravnih ramena, Red me uhvatio za ruku. Dlan mu je bio gladak, a moja ruka hladna.

»Moram ti nešto reći«, objavio je.

RED JE SVOJU priču ispričao nabrzinu.

1980. godine počeo je obavljati popravke na Deeinoj kući, onog proljeća kada je Natalie Robinson napunila šesnaest godina.

Davno prije nego što je postala obiteljska, Deeina kuća u dolini Napa bila je vinarija. Izgrađena krajem devetnaestog stoljeća, bik je jedna od stotina vinarija aktivnih tijekom dvadesetih godina. Zatim je krenula prohibicija, pa velika gospodarska kriza i sve se promijenilo.

Proizvodnja misnih vina, izuzetih iz osamnaestog amandmana, spasila je neke vinarije. Neke su promijenile kulture, ali većina ih se zatvorila. Samo ih je nekoliko desetaka uspjelo preživjeti.

Tijekom desetljeća koja su uslijedila, neka od napuštenih imanja, poznata pod nazivom *vinarije duhova,* oživjela su kao restorani, trgovine ili čak, ponovno, postrojenja za proizvodnju vina.

Više od prohibicije, vinariju koja će postati Deeina kuća, uništili su sićušni biljni nametnici. Kako bi se nadoknadio gubitak uzrokovan lisnom uši, pokrenuta je mljekara, ali i to je propalo zbog loših poslovnih odluka.

I tako je taj posjed postao samo dom ekscentrične žene i njezinih dviju kćeri.

Premda se renoviranjem glavna kuća osposobila za život, njezini kameni zidovi počeli su propadati, plijesan se uvukla u podrum, a s drvenih greda padalo je iverje veličine čačkalica.

Dee je unajmila Reda da obnovi kuću i vrati joj njezin nekadašnji sjaj.

Onoga dana kada je Red upoznao Deeinu kći Natalie, primijetio je široki džemper koji je imala na sebi, usprkos vrućini, i odmah pogodio da je tinejdžerka trudna. Istom je brzinom shvatio i da se u Deeinom domu ne raspravlja o takvim stvarima.

No, izvan kuće, kolale su glasine: otkako se Natalie rodila, Dee više nije uspijevala iznijeti trudnoću do kraja - oštećenje tkiva, govorili su neki, hitno uklanjanje maternice, tvrdili su drugi. Ipak, ranije te godine, Dee se iznenada u gradu pojavila s malom bebom.

Bebino ime bilo je Megan.

Red nije nikada bio previše sklon djeci, ali Nataliena mlađa sestra bila je najljepša beba koju je ikada vidio. U očima joj se caklila inteligencija kojom će se, zasigurno, odlikovati kad odraste. I, usprkos koži punoj ogrebotina i pretankim rukama, Megan se voljela smijati. Uglavnom. Ponekad je Red primjećivao natruhe tinjajućeg bijesa.

Potaknut glasinama, Red se usudio pitati je li Megan usvojena. Dee je planula: *Ona je moja*, i to je zaključilo svaki razgovor.

Barem razgovore s Dee. Kada je Red to isto pitanje postavio Natalie, nekoliko dana kasnije, tinejdžerka mu je rekla kako je, ranije te godine, njezina majka primijetila bebu u samoposluzi u Fresnu. *Zar ne bi bilo lijepo imati još jednu malu curicu?* upitala ju je Dee. Kao da su kupovale automobil pa ona odlučuje o kvaliteti dodatne opreme.

Prema onome što mu je ispričala Natalie, Dee je uhodila bebu po samoposluzi, pretvarajući se da pregledava teglice maslina ili pakiranja jogurta, a zapravo je motrila djevojčicu kojoj se majka obraćala imenom Megan i koja bila samo labavo zakopčana u sjedalici u kolicima za kupovinu. Kada se Meganina mama spustila u čučanj da dohvati konzervu umaka od rajčice, konzerva joj je kliznula iz ruke i otkotrljala se dalje od nje. Dalje od njezine bebe. Samo tri koraka i Dee je zgrabila bebu iz kolica. Još pet i napustila je prolaz, noseći u naručju djetešce koje nije pustilo ni glasa, čak niti kada je njezina majka počela vrištati. Začuvši taj zvuk, jedini je zaštitar napustio svoje mjesto u blizini izlaza.

Natalie je inzistirala na Redovoj šutnji i on joj je to obećao. Gledajući unatrag, prelako je to učinio, osobito zato što je već tjednima ranije na Natalienoj ruci primijetio modrice i ogrebotine, čak i dublje nego one na Megan. Za to je krivio kukavičluk. Znao je što bi mu se moglo dogoditi ako odvede Natalie i njezinu sestru iz kuće, bez Deeinog pristanka. Zbog toga bi se njegova slika pojavila na svim vijestima i u svim novinama: jezivi izvođač radova koji je oteo dvije djevojke, od kojih je jedna prekrasna tinejdžerka u poodmakloj trudnoći.

Ali Red nije mogao odustati od toga. Kako bi u tome uspio, nije mogao otići kući. Ne prije nego što uvjeri policiju da su djeca žrtve nekog drugog i da ih je on samo želio spasiti.

Možda bi mogao otići na policiju prije nego što odvede djevojčice? Reći im što se dogodilo s Megan, natjerati ih da provjere prijave otete djece.

Ali što ako mu policija ne bude vjerovala ili ako je Natalie lagala o imenu svoje sestre? Što ako roditelji traže Saru ili Angelu? Došlo bi do istrage, a Red nije bilo siguran bi li djeca to preživjela.

Također, postojala je mogućnost da je Natalie lagala.

Ipak, modrice na Megan i Natalie nisu se mogle objasniti.

Ne može se reći da Red nije pokušao pronaći objašnjenje. Neka nezgoda. Sportska ozljeda. Same su se povrijedile očajnički tražeći pažnju.

Dvadeset i četiri sata kasnije Red je prestao pronalaziti izlike i donio odluku: odvest će Natalie i Megan od kuće, a kasnije razmisliti što dalje.

Te je večeri Red primijetio znoj koji se ocrtavao po rubu Nataliene kose, grčevitost kojom se uhvatila za stol u blagovaonici, način na koji je oko sebe navlačila prevelik pulover, poput deke, i znao je. Natalie je u trudovima.

Dee nije znala. Stoga je Red izveo varku u kuhinji - zveket ispuštenih pločica, nakon čega je uslijedila laž da je naručio ormariće pogrešne veličine. Čak i iz kuhinje začuo je škripu ulaznih vrata koja je namjeravao popraviti.

Premda Dee nije čula škripu, pažnju joj je privukla tišina. Red je prema načinu na koji joj je lice postajalo sve tmurnije točno uočio trenutak u kojem je osjetila da Natalie nema.

Ubrzo, na trijemu, Dee je vrišteći zvala svoju kći. Kad ju je uočila, viknula je: Što si to učinila? Oči su joj plamtjele, iz njih je isijavalo ludilo.

Ispod stabla magnolije Red je ugledao i djevojku.

Natalie je puzala, pokušavala je ustati. Kada je tek počeo raditi na imanju, magnolija je bila prepuna ružičastih cvjetova veličine čajnih šalica, ali te su noći grane bile posve gole. Natalie je bila blijeda poput mlijeka, a lice joj je bilo vlažno. Pobacila je, rekla je. Ali nije li tamo bilo previše krvi za tako nešto?

Red je primijetio da Natalie na sebi više nema pulover. Je li ga iskoristila kako bi umotala novorođenče, a zatim ga se, zajedno s djetetom, riješila negdje u mraku?

Dee je obilazila oko kuće i dozivala. *Bebice, bebice, bebice.* Kao da bi joj novorođenče, naročito ono mrtvo, moglo odgovoriti.

Dok je Dee vikala, a Natalie krvarila, Red je pogledom prelazio po grmlju i zemlji u potrazi za znacima života. Ne vidjevši ništa, panično se pitao kako da odvede Natalie i Megan do svog kamioneta i kako da pronađe bebu. Ako je uopće bila živa. Dee je zahtijevala da Red ode i bilo mu je jasno da to i misli. Utjerala je Natalie unutra.

Mogu joj pomoći, rekao je Dee.

Dee se na trijem vratila s pištoljem. »Ovo su naša posla. Odlazi.«

Red je odugovlačio, pokušavajući smisliti novi plan budući da je stari neslavno propao.

Moram uzeti novčanik i ključeve, rekao joj je.

U tom je trenutku, u daljini, Red začuo nešto što je moglo biti prigušen plač djeteta.

Dee je nakrivila glavu pa je Red pomislio da ga je i ona čula. Tada je shvatio da ona zapravo proučava njega. Nakratko, bio je siguran da će dobiti metak u trbuh, ili niže.

No, nevoljko, Dee mu je dopustila da uđe u kuću po novčanik koji mu je već bio u džepu, i dalje držeći oružje upereno u njegovo međunožje.

Tada je Natalie vrisnula - je li glumila ili joj je zaista bilo loše, Red nije mogao biti siguran - i Dee je svu svoju pažnju usmjerila na kći. Na Deenom licu nije bilo ni traga empatije, samo hladna odlučnost. Odložila je pištolj na do, blizu kćeri koja se srušila.

Red je pokušao po posljednji put. *Mogu je odvesti u bolnicu.* Dee je odbila njegovu ponudu stavljajući ruku na oružje.

U tom je trenutku shvatio, a spoznaja ga je pogodila poput udarca od kojeg je ostao bez zraka: troje djece treba njegovu pomoć, a on može spasiti samo jedno.

Megan, sad staru petnaest mjeseci, koju je Dee otela ranije te godine i koja spava u kući, Natalie, tinejdžerku kojoj njegova pomoć vjerojatno nije dostupna, ili novorođenče čiji je plač sad bio siguran da čuje.

Kad je Dee popustila pažnja, uvukao se u kuću i uzeo Megan koja je, usprkos dobi, još uvijek bila dovoljno malena da ju je mogao obujmiti jednom rukom. Usredotočio se na njezine otkucaje srca, užurbane, ali jake, i trudio se ne razmišljati o dvoje djece koje je, spletom okolnosti, bio prisiljen ostaviti za sobom.

Nakon što je te noći otišao od Dee, Red se više nikada nije vratio kući, čak niti da spakira stvari. Dok je napuštao grad, zastao je samo kod telefonske govornice odakle je nazvao pomoć.

Red je operateru rekao za Natalie. Namjeravao je ispričati cijelu Natalienu priču - o zlostavljanju, Deeinoj nestabilnosti, bebi koju je rodila. No, njegova je nova kći počela plakati i, strahujući da ga ne uhvate s otetim djetetom, Red je spustio slušalicu ne rekavši vise ništa.

Na osnovi njegove dojave, policija je tražila Natalie. Pronašli su je dva tjedna kasnije. Ali tada je već bila u kutiji, zakopana ispod zemlje, mrtva.

Znala sam da je to bilo zbog sve većeg mraka, no Redova koža izgledala je obješeno, a u glasu mu se, kada je završio priču, jasno osjećao umor.

»Što se dogodilo s Megan?« pitala sam. Ali naravno da sam znala. *Ja* ram bila Megan. Što je značilo: »Ti nisi moj otac.«

Red me naglo uhvatio za ruku kao da želi naglasiti našu povezanost, no istom me brzinom i pustio.

»Volim te, Cassie. Umrijet ću znajući da je svrha mog života bila da odgojim tebe«, rekao je. »Ali ne, ja nisam tvoj otac.«

43

Redov pogled odlutao je niz ulicu, nije gledao ni u što posebno, samo je želio izbjeći osudu. Zakoračila sam ustranu kako bih mu se našla u vidokrugu. Natjerala sam ga da me pogleda.

»Znači, Dee me otela iz samoposluge u Fresnu, a zatim si me *ti* oteo od nje?« Disala sam plitko, kratkim udasima.

»Što sam drugo mogao učiniti?«

»A što je s mojim roditeljima?«

»Imala si samo majku i umrla je prije mnogo godina.«

»Otkud znaš?«

Tišina.

»Prije koliko godina?«

Kada je odgovorio, glas mu je bio dubok, nerazgovijetan. »Prije otprilike dvadeset godina.«

Dvadeset godina. Tada sam već bila odrasla osoba. Na fakultetu. Samo nekoliko godina prije nego što sam upoznala Sama pa dobila i vlastitu djecu.

»Mogla sam je upoznati. Svoju mamu.«

Red se trudio da ne skrene pogled i time prekine naš kontakt očima. »Godinama sam je pokušavao pronaći, a dotad...«

»Nisi želio ostati bez mene?« Glas me je izdao kad sam pomislila na ono što sam ja izgubila, da ne spominjem ono što je prolazila moja mama, čija je jedina greška bila to što je u samoposluzi ispustila konzervu umaka od rajčice. »Što se dogodilo s bebom koju si ostavio? S Natalienim djetetom?«

Red se posramio i skrenuo pogled. »Kasnije sam čuo da je policija pronašla samo Natalieno tijelo. Nije bilo bebe.«

»Ali kako je to moguće?«

Slegnuo je ramenima. »Dee je bila bogata i dobro je čuvala tajne.«

Očito ne toliko dobro koliko čovjek koji me odgojio. »Siguran si da je dijete one noći preživjelo?«

Red je oklijevao. »Želio sam vjerovati u to.«

Nisam sigurna jesam li i ja željela isto. Kako bi bilo djetetu odrastati u toj kući?

Iznenada, spomen patnje drugog djeteta podsjetilo me na vlastita sina pa sam upitala Reda za još jednu pojedinost iz njegove priče. »Čekaj. Gdje je bila Deeina kuća?«

Moj je otac nakrivio glavu. »Zašto?«

Nešto što je rekla Audrey. Dok sam joj čistila ranu. Nešto na što tada nisam uopće obratila pozornost, ali zbog čega mi je sad srce brže zakucalo.

»Audrey je čula svog otmičara kako spominje svinjarije duhova.«

Red je naglo, duboko udahnuo kada mu je sinulo isto što i meni. »Vinarije duhova!«

»Znaš li još uvijek adresu?«

»To mjesto neću nikada zaboraviti« Ipak, nije rekao adresu. Umjesto toga, stao je pod svjetlo ulične svjetiljke i uhvatio me za ruku. Koža mu je bila hladna i vlažna. »Nemoj ići.«

»On drži Lea.«

»Pusti nek' to obavi policija. Onaj detektiv, Rico. Čini se kao sposoban tip.«

»I jest. Ali zamisli da sam ja oteta. Što bi ti učinio?«

Nije oklijevao. »Što god treba.«

Pokazala sam glavom prema unutrašnjosti ambulante u kojoj je Audrey sjedila za prijamnim pultom. »Pazi na nju.«

»Nisam ti dao adresu.« Glas mu je podrhtavao.

»Hoćeš. Duguješ mi.«

Zakoračio je korak unatrag i odmahnuo glavom, premda smo oboje znali da će mi reći. Zatim je izrekao adresu u Napi.

»Moramo razgovarati o ovome.«

Nisam ga trebala pitati na što se »ovo« odnosi.

»I hoćemo.«

Isprekidano je disao. »Nakon što pronađeš Lea.«

»I Sama.«

Red je pogledao ustranu kako bi me poštedio sumnje u njegovim očima.

»Reci Ricou kamo idem.«

»Ali nakon što ti već odmakneš?«

Možda nismo bili u krvnom srodstvu, ali Red me poznavao, možda bolje od ikoga.

»Daj mi deset minuta.«

Nakon što ga Red nazove, detektiv Rico morat će slijediti protokole, obaviti niz telefonskih poziva, uspostaviti perimetre na imanju. A ja za deset minuta

mogu prijeći prokleto dobar dio puta. Željela sam da dođe tamo, ali tek nakon što ja već stignem.

Gledala sam kako se Ricov automobil udaljava od ambulante, zajedno s Audrey i Redom koji su sjedili unutra. Zatim sam ušla u kombi. Iz rešetke klimatizacijskog uređaja provirio je komadić papira.

Posegnula sam za njim, a ruka mi se tresla. Poruka je bila naškrabana grubim rukopisom, crna tinta širila se po rubovima riječi. Kada sam dotaknula papir, tinta mi je zamrljala prste. *Upozorio sam te na policiju. Sad ću ih morati ubiti obojicu.*

Na stražnjoj strani poruke nalazila se ista adresa koju mi je Red upravo dao.

KOLIKO JE DUGO poruka bila tamo? Zaključila sam da je vjerojatno podmetnuta nakon što je došao Rico, ali ne i ostala policijska vozila. U svakom slučaju, bio je to riskantan potez. To me brinulo, kao i pozivnica.

Na autocesti sam vozila nesmotreno brzo pokušavajući prestići svoje misli. Tijekom odrastanja uvijek sam bila djevojka bez mame, ali to nije bilo važno zato što sam imala svog tatu. Onda sam krenula u više razrede osnovne škole i sve je više mojih prijateljica počelo nositi grudnjake i šminkati se, a dečki su na njih počeli obraćati pažnju, premda su se grudnjaka i šminke bojali k'o samog vraga. Pa sam tako izmislila mamu. U pričama koje sam pričala kolegama iz razreda moja je mama bila pilotkinja i pekla je zahtjevne kolače i znala je sve riječi pjesama Aerosmitha. Kada je skupina djevojaka otkrila da lažem, moj je pad bio brz i bolan. Nisu ni one bolje prošle. Moguće da sam jednu ili dvije od njih tresnula šakom u nos.

Ali, opet, imala sam svog tatu. Uvijek sam imala svog tatu. Sve dosad. Samo jednim otkrićem izgubila sam i njega i mamu, koja je mogla biti pilotkinja koja peče kolače dok sluša Aerosmith, ali čije zanimanje i interese i omiljene pjesme neću nikada saznati zato što nikada neću upoznati *nju.*

I još gore, moj muž je nestao, kao i moj sin.

U poruci je pisalo: *Sad ću ih morati ubiti obojicu.*

Ne. To se neće nikada dogoditi. Dovoljno sam već izgubila.

UPOLA SAM SKRATILA put do Nape. Usporila sam dok sam se približavala imanju. Kao što sam učinila i kad sam dolazila k Darylu, primicala sam se sa strane, radije nego da dođem ravno pred kuću.

Nisam bila glupa. Znala sam da nemam nikakvu moć. Međutim, imala sam svoj život i možda ću se time moći cjenkati.

Elektromotor koji je pokretao dvorišna vrata izgledao je kao da je već godinama pokvaren, a tipkovnica je beskorisno visjela pokraj njega. Pod naletima vjetra kućište je lupalo o ogradu, zatim se odmicalo od nje, pa opet lupalo poput šupljeg zvuka klatna koje mjeri vrijeme.

Zazveckala sam lancem i lokotom kojima su vrata bila vezana. Ta jeftina zamjena također je bila beskorisna jer se brava otvarala svakim pokretom. Nakon što sam je još jednom protresla, brava je pala na do.

Samo uđi, kao da mi je govorila.

Vozila sam s ugašenim svjetlima i spuštenim prozorom. Čula sam škripanje svojih guma na šljunku i osjećala studen vjetra na obrazima.

Staza se sužavala. Zaustavila sam kombi najdalje što sam mogla od ceste i ostavila ga između dvaju hrasta. Tada sam ugasila motor i izašla.

Duboko sam udahnula i krenula prema svjetlima kuće smještene na brežuljku, ostavljajući za sobom stabla oraha i usku, pošljunčanu stazu i prolazeći pokraj nečega što je svojedobno mogla biti kućica za goste. Sve što je sada preostalo bila su dva zida, nakrivljena, jer nije bilo krova, i ulegnute podne daske pod otvorenim nebom.

Nešto bliže glavnoj kući, ispod hrasta, spotaknula sam se i pala na koljena. Ispružila sam ruku pokušavajući povratiti ravnotežu i na dlanu osjetila ubod. U mraku, napipala sam ono za što mi je zapela cipela: bila je to kost koja je virila iz tvrde zemljane površine. Naježila sam se. Došla sam na pravo mjesto.

Nisam razbijala glavu razmišljanjima o kosti i njezinu značenju. Usmjerila sam pozornost na redove vinove loze koji su se pružali po obližnjem brežuljku, vodeći do kuće u kojoj su gorjela sva svjetla.

U daljini su poskakivala svjetla automobilskih farova. Nije bilo drveća ni grmlja koji bi mi mogli poslužiti kao zaklon pa sam nepomično stajala i promatrala. Nadala sam se da sam dovoljno daleko da ostanem skrivena u sjeni, ali ako me vozač traži, naći će me.

Automobil je skrenuo prema glavnoj cesti, prolazeći na manje od sto metara od mjesta na kojemu sam stajala. Ako me vozač i opazio, ničime to nije odavao.

Kad su nestala svjetla farova, nastavila sam hodati prema kući. Iznenada, sjetila sam se kirurških škara koje sam ranije stavila u džep. Izvadila sam ih i stiskala u ruci.

Došla sam do kraja staze. Sa škarama kao jedinim oružjem počela sam se uspinjati prema kući na vrhu brežuljka.

44

Nisam dospjela do kuće. Kada sam zašla za ugao, druga mi je zgrada privukla pažnju. Mljekara od betonskih blokova čiji su prozori bili prekriveni borovim daskama dok su s krova visjele iščupane grede.

Pažnja mi se s mljekare preusmjerila na obližnju šupu koju sam pobliže promotrila. Bila je stara, napuštena. Utabana zemlja oko nje izgledala je bolje od zgrade koja se na njoj nalazila.

Supa je bila onakvo mjesto na kojem su se mogle nalaziti hrpe jutenih vreća. Poput one na kakvoj leži onesviješteni Sam na slici koju sam primila u poruci.

Sunce se polako povlačilo pred mjesecom, a nebo boje različka postajalo je sve tamnije. Držala sam se sjena ispod hrastova. Dok sam se približavala šupi, čičci su mi se probili ispod traperica i hvatali mi se za čarape. Pokušala sam otvoriti vrata. Zaključano.

Iznervirana, ali ne i iznenađena, zauzela sam čvrst položaj, stisnula škare u šaci i nasrnula ramenom na vrata. Moje je tijelo amortiziralo veći dio udarca. Ponovno sam učinila isto. Vrata su zaškripala, pojavile su se pukotine. Nakon trećeg udarca upala sam unutra i sa sebe skidala paučinu koja je zastirala ulaz.

Osjetila sam pulsiranje u ramenu dok sam stajala na pragu i promatrala unutrašnjost šupe - izgleda da je nekada služila za skladištenje praznih vreća krmiva. Sve slabije svjetlo ulazilo je kroz četiri mala prozora visoko između krovnih greda, probijajući se kroz oblake prašine i paučinu.

Proganjale su me Carverove riječi koje je izrekao ranije, kad smo se sreli u bolnici: *Stavio sam ga na hrpu vreća s krmivom i gledao kako se batrga, licem prema dolje, pritisnutim na juteno platno.*

Razmišljanje o Samu koji je možda u takvom stanju - u nesvjestici leži nauznak s rukama bespomoćno raširenim sa strane - odjednom me posve razbistrilo i dovelo do toga da sve vidim s novootkrivenom oštrinom.

Pokušavala sam doći do zraka. U glavi su mi se munjevitom brzinom izmjenjivale slike: Samova ruka prebačena preko tijela njegove ljubavnice. Drogirani Daryl, a pokraj njega moja djeca. Sam bačen na hrpu vreća. Slike su postajale sve mutnije dok naposljetku više nisam mogla razlikovati Samovu ruku od Darylove, a tkanina Darylova kauča stopila se s hrpom jutenih vreća - horor film u mojoj glavi koji sam proučavala s novim žarom.

Čitavo sam vrijeme bila fokusirana na ženu na fotografiji sa Samom i na otkrivanje načina na koje je slika mogla biti uređena u Photoshopu. Međutim, sada sam vidjela ono što mi je prije promaklo - na slici na kojoj su bili Sam i nepoznata žena nije bilo nikakve napetosti u njegovim ramenima ili rukama. Bio je slikan iz profila. Ozlijeđena strana lica nije mu se vidjela od prsa njegove ljubavnice.

Poskočila sam začuvši zvuk muškarca koji se nakašljava. Već bolnim ramenom udarila sam u industrijski usisivač obješen o gredu iznad mene.

»'Ajde da si se i ti jednom pojavila na vrijeme«, rekao je.

Istog sam trena prepoznala glas. Bio je to onaj isti glas koji je prijetio meni i mojoj djeci.

Škare koje sam držala u ruci podigla sam u smjeru glasa i zatekla Carvera u uglu, skrivenog između vreća i kutija. U stanju u kojem se nalazio nije uopće predstavljao prijetnju: vrpoljio se pokušavajući se osloboditi užadi kojom su mu bili vezani gležnjevi i zapešća.

»Bi li me mogla odvezati?«

»Baš i ne.«

Kroz prozore u blizini krovnih greda ulazile su blijede zrake mjeseca koji je tek zauzimao svoje mjesto na nebu i prosipale se po paučini i Carverovom licu. Usna mu je bila otečena, a duguljasti ožiljak na čeljusti izgreban do krvi. Na jednom je obrazu imao komadiće šljunka.

Dok sam tražila Carvera, čitavo sam ga vrijeme zamišljala u najrazličitijim scenarijima, ali nikada ga nisam zamislila bespomoćnog. Ipak, ne mogu ga isključiti kao sumnjivca samo zato što je vezan. Kriminalci se neprestano okreću jedan protiv drugoga. Kao, primjerice, Ernie, koji je otkrio sve što je znao za nekoliko lažnih tableta protiv bolova.

Također, bilo je pogrešno razmišljati o Carveru kao bespomoćnom.

»Gdje je Leo?«

Samodopadno se nacerio usprkos nezavidnom položaju u kojem se nalazio. »Ne bi li mama trebala znati gdje su joj djeca?«

»A znaš li *ti* gdje je *tvoje* dijete?«

»Znaš za to?«

Udahnula sam naglo i brzo. Dakle, ono što mi je Red rekao u vezi djeteta bila je istina, a Carver je to znao. Nisam to očekivala. »Moj otac, Red, bio je ovdje izvođač radova.«

»Znam Reda, ili, znam *za* njega.« Pažljivo je birao riječi. »Od Natalie.«

»Bio je ovdje one noći kada je Natalie rodila. Tvoje dijete.«

»I nije ju pokušao spasiti?«

Nju. Znači, bila je curica.

Premda sam i sama bila svjesna te činjenice, osjetila sam ljutnju zbog njegovog optuživanja Reda. »Zar to nije bila tvoja dužnost, kao oca, da zaštitiš svoje dijete?« Odmah sam primijetila koliko sam licemjerna: samo sat vremena ranije za istu sam stvar krivila Reda. I kako sam uopće ja mogla nekome prebacivati kada sam posve iznevjerila vlastita sina? »Što je bilo s njom? Što joj se dogodilo?«

»*S* obzirom na odrastanje ovdje, pretpostavljam da su joj se događale grozne stvari.« Na trenutak, Carverov je pogled postao blaži, a lice mu je malaksalo. »Znaš li da, kad god bi Natalie učinila nešto što se njezinoj majci nije sviđalo, Dee bi je zatvorila u kutiju? A *nikako* joj se nije sviđalo to što je Natalie ostala trudna. Dee bi je obično puštala iz kutije nakon dan-dva, ali taj posljednji put zatrpala ju je pod zemlju i otišla.«

Poželjela sam mu škarama iskopati oko zbog ležernosti kojom je ovo ispričao. Lijevo ili desno, nisam marila.

»Znao si za zlostavljanje i nisi ništa učinio?« pitala sam. Čak i ako je Dee ubila Natalie, Carver je zaslužio svaku godinu koju je odgulio u San Quentinu.

Carverova su se prsa nadula, ramena ispravila i ponovno me podsjetio na zvijer sa staze. »U ono vrijeme nisam znao ništa od ovoga. Sve do nedavno mislio sam da je Natalie pobacila, a Ernie mi je rekao za kutiju. Ali Red - on je te noći bio prisutan. On je mogao spriječiti sva ta sranja.«

Rukama sam tako čvrsto stisnula škare da mi se njihov vrh zabijao u dlan. Dosta sam vremena utrošila razgovarajući s njim o njegovu djetetu. Željela sam pronaći svoje. »Gdje je moj sin? I moj muž?«

»Vjerojatno mrtvi.«

Zabila sam mu škare u stopalo na što je vrisnuo. »Koji...?«

»Što si učinio s mojim sinom?«

»Nemam ja veze s tim. Ovdje sam samo zato što me onaj šupak Damon drogirao.« Lice mu se natmurilo. »Ubola si me u stopalo.«

»Imaš sreće što te nisam ubola u vratnu arteriju.« Što se lako i moglo dogoditi da mi nije bilo potrebno još informacija. »Zašto bi te Damon drogirao?«

Napravio je grimasu i podigao nogu, savijajući stopalo prema tragu mjesečine kako bi ga mogao bolje vidjeti.

Nestrpljivo sam uzdahnula. »Jedva da sam ti okrznula palac.«

Carver je spustio stopalo na do. »Znaš kako ide priča: tip upozna žensku. Tip skuži da mu ženska pokušava sjebati život. Tip pokuša ubiti žensku.« Napravio je stanku i pokušao se podsmjehnuti, ali nije mu uspjelo. »Onda ženska nagovori svog prijatelja da ubode tipa iglom u vrat i baci ga u neku usranu šupu.«

Osjetila sam studen po tijelu i trljala ruke ne bi li ih ugrijala. I to ne zbog mrkog pogleda psihopata zavezanog na tlu ispred mene, nego zbog toga koliko

mi je dugo trebalo da sve povežem. Što zaista znaš? Pitao me Daryl. Razočaralo bi ga koliko mi je vremena bilo potrebno da naučim lekciju.

»Znači, Damon nije sam u tome«, rekla sam. »I Brooklyn je uključena u Leovu otmicu?«

»Još uvijek nisi skužila. Ona nije samo *uključena.* Ona je sve isplanirala. Damon je samo neki tip kojim manipulira, baš kao što je manipulirala i sa mnom. I s tobom, i s tvojim mužem. One noći na stazi kad si sve sjebala - ništa se te noći nije dogodilo slučajno.«

»Znam. Izgurao si Brooklyn s ceste.«

»Ona je mene izgurala s ceste. Znala je gdje ćeš biti, i kada. Stavila ti je uređaj za praćenje na auto, je li tako?« Mora da mi je sve vidio na licu zato što se podrugljivo nasmijao. *»Naravno* da ti je stavila uređaj na auto. Stavila gaje i na moj.« Na lice mu se vratio cerek, ali ovaj put drukčiji. »Ali malo se preračunala. Ne bih rekao da je planirala da će mi tako malo nedostajati da je ubijem.«

Carverov izraz tada se promijenio. Na licu mu se vidjelo nešto između neprijateljstva i zbunjenosti. »Ali još uvijek nisam uspio shvatiti zašto - zašto bi me vlastita kći željela ubiti?«

S lakoćom sam se dosjetila nekolicine odgovora. *Zato što si dopustio da njezina majka umre. Zato što je nikada nisi potražio. Zato što si šupak.*

»Misliš, isto kao što si i ti želio ubiti nju?«

»To je bilo prije nego što sam saznao da mi je kći i nakon svega što je učinila.«

»A sad kad znaš da ti je kći, više je ne namjeravaš ubiti?«

Carver nije rekao ništa, ali odgovor sam mu vidjela na licu.

Promatrala sam i njega i konopce kojima je bio vezan. Ako je nakanio krenuti za Damonom i Brooklyn, mogao bi izvrsno poslužiti za odvraćanje pažnje.

Primijetio je kako proučavam konopce i gotovo zarežao. »Odveži me.« Pogled mi se spustio na njegove ruke. Bile su stisnute u šake, baš kao i one noći kad smo se susreli.

»Zato što si me tako lijepo zamolio ili zato što si me pokušao ubiti?«

»Nisam te pokušao ubiti. Samo sam želio da ostaviš Brooklyn da umre.« Kada je Carver vidio da ga ne pokušavam odvezati, ponovno se naslonio o zid. »Lagao sam onaj put u bolnici.«

»To me ne čudi. U vezi čega?«

»Nikada nisam doveo Sama ovdje.«

Pomno sam mu promatrala lice, ali više nisam bila uvjerena da sam sposobna prepoznati obmanu. »Ne razumijem.«

Carver je prešao jezikom po posjekotini na usni, meškoljeći se onako sputan. »Kad su Brooklyn i Damon zaskočili Sama, načuo sam kraj njihovog razgovora. Damon je spomenuo kako će Sama dovesti ovdje.«

»Ali krv na stražnjem sjedalu?«

»Damon i ja malo smo se porječkali.«

»Samovi ključevi?«

»Ispali su mu kad su ga ono dvoje napali, a ja sam ih uzeo. Trebao mi je automobil.« Carverov je jezik ponovno prelazio preko rane kao što zmija povremeno migolji jezik kako bi okusila zrak.

»Znaš li kako je umrla moja žena?«

»Bila je otrovana.«

Kimnuo je. »Brooklyn je to učinila. Stavila je otrov u čaj moje žene i gledala me kako joj ga poslužujem. Sve dotad, oboje smo mislili da je nam je Brooklyn prijateljica. Pozivali smo je u naš dom. Prvo je na društvene mreže objavila nešto zbog čega sam ostao bez posla. Zatim nam je ispraznila bankovni račun. Ubila nam je mačku i ostavila je na našem krevetu da izgleda kao da spava. I onda - Anne.«

Čitavo mu se tijelo grčilo dok se prisjećao. »Svaki sam dan nalazio poruku s brojem. 3. 2. 1. Onog posljednjeg dana, Brooklyn je na dnu pakiranja čaja napisala jednu riječ: *Danas.«*

Kada je to rekao, osjećala sam se kao da me netko izdubio tupim nožem i zatim mi oderao kožu. Jedan je dio mene želio vjerovati da tri ne znači ništa, da će Samu i Leu biti dozvoljeno da ostanu na životu.

»A zatim...« Carveru je glas zapinjao u grlu. Pročistio ga je i ponovno počeo: *»A* zatim je Brooklyn čučnula i rekla mojoj ženi da je sve bila moja zamisao, da sam ja želio da Anne umre. Nije me briga je li mi kći. *Ubit ću je* zato što je ta laž posljednje što je moja žena čula prije smrti.«

U tom je trenu Carver skinuo konopac sa zapešća, a ja sam shvatila koliko sam bila naivna.

45

Carver me zgrabio i stisnuo me rukama za vrat. Borila sam se, ali bio je dvostruko veći od mene. Zlokobno se podsmjehnuo vidjevši škare koje sam još uvijek držala u ruci i stavio ih u svoj džep, izvan mog dosega, a zatim me počeo izvlačiti iz šupe.

Pokušao me smiriti. »Premda si me ubola u stopalo, neću te ubiti«, rekao je, »osim ako se ne prestaneš koprcati.«

Zarila sam mu zube u ruku. Trznuo se, ali nije me pustio. Štoviše, još me jače stisnuo. Otisci mojih zubi pocrvenjeli su od njegova napora. Ruke su mu bile stegnute oko mog vrata i najednom sam osjetila kako mu stisak lagano popušta. Bila je to tako mala promjena koja bi prošla gotovo neprimjetno da ja nisam bila ona koju je gušio. Nisam čak ni bila sigurna je li sam Carver primijetio da posustaje. Kad su mi pred očima zaiskrile zvjezdice, posve sam opustila tijelo. Iako me instinkt tjerao na borbu, dozvolila sam mu da moje mlitavo tijelo, gotovo nježno, položi na zemlju.

PRIČEKALA SAM da Carver ode i otvorila oči tek onda kada više nisam mogla čuti njegove korake. Čak sam i tada još čitavu minutu nastavila ležati. U proteklih sam sat vremena naučila tako puno - o svom ocu, o Carveru, o ženi koja se namjerila na moju obitelj - ali nisam pronašla odgovore na najvažnija pitanja: *Gdje je Sam? Gdje je naš sin?* Nisam željela, nisam mogla prihvatiti Carverovu teoriju da su mrtvi.

Kada sam napokon ustala, disanje mi se ubrzalo. Potapšala sam se po džepu u potrazi za mobitelom, ali onda sam se sjetila d; ga nema. Okrenula sam se, namjeravajući potražiti nešto što bi mogla iskoristiti kao oružje, i ukipila se.

Carver se vraćao prema meni i nije bio sam. Iza njega je hodao Damon, niži od Carvera, ali širi. Na Damonovoj se glavi odražavala mjesečina, a ista je svjetlost obasjavala ljubičaste masnice na njegovu licu i natečenu usnu. Prije nego što je onesposobio Carvera onom iglom u vrat, očito je i sam primio nekoliko udaraca.

Isprva sam pomislila da sam krivo shvatila, da Carver čitavo vrijeme surađuje s Damonom. Zatim sam ugledala pištolj koji je Damon držao u desnoj ruci.

Čak i uz ovako izudarano lice, u Damonu sam prepoznala muškarca koji mi je otvorio vrata Helenine kuće, a vjerojatno i čovjeka koji je prikrivao lice šiltericom kada je izbacio Audrey iz bijelog vozila.

Premda Damonov pištolj nije bio uperen u mene, bio je dovoljan samo djelić sekunde da se to promijeni. Stajala sam najmirnije što sam mogla.

»Uranila si, Cassie«, rekao je. »Nismo još bih spremni za tebe.«

Na njegovu sam otečenom licu pokušala iščitati koliko je duboko predan Brooklyninom cilju. »Zašto ovo radiš?«

Damonov se pogled premještao s mog lica na Carverovo, a ruka u kojoj je držao pištolj se trznula. U njegovom sam izrazu prepoznala očaj: pripremao se izvršiti nešto užasno što se od njega tražilo.

»Radim ovo zato što sam joj prijatelj, a ona je to od mene zatražila.«

Damonova se ruka ukočila, a cijev pištolja sada je bila uperena u Carverove grudi. Carverovo je lice postalo posve bezizražajno, gotovo da nije ni treptao. Nije više bilo ni traga njegove samodopadnosti.

»Željela je imati više vremena s tobom, Carveru. Ali sad kada je ovdje i Cassie, previše je riskantno ostaviti vas oboje na životu.«

Odmahnula sam glavom, a Carver je zaustio da nešto kaže kao da bi nešto što mi učinimo ili kažemo moglo nadjačati metke. Damon je prišao korak bliže i podigao pištolj još nekoliko centimetara tako da je sad bio u ravnini Carverove sljepoočnice. Povukao je obarač i odlučno ispalio tri hica. Carverova su se usta opustila, smrt je zaustavila što god da je želio reći.

Damon je pištoljem mahnuo u smjeru kuće. »Hajde da završimo s ovim.«

U KUĆI SE KAMIN izgrađen od kamena protezao od prizemlja na kat pa sve do stropa od sekvoje, brončanog lustera i niza golih žarulja koje su ondje visjele. Dvije strane na katu bile su spojene uskim hodnikom s kojeg se vidjela dnevna soba, sva u bijelom platnu i grimiznoj koži.

Obuhvatila sam cijeli prostor pogledom sve dok nisam ugledala svog sina u nesvijesti, ispruženog na kauču, a iznad njega stajala je Brooklyn s pištoljem. Kada sam primijetila Lea, nisam više vidjela ništa drugo. Brooklyn je podigla oružje i naciljala u Leovu glavu.

Mogla bih se baciti u napad da je oružje bilo usmjereno prema meni. Nekoliko brzih koraka i stigla bih do nje. Dobila bih metak, vjerojatno i više njih, budući da je i čovjek iza mene imao pištolj, ali sumnjala sam da bi Brooklyn mogla reagirati dovoljno brzo da upuca i Lea. No, dok je pištolj bio uz glavu mog sina, nisam se usudila ni pomaknuti. Bio je dovoljan samo trzaj Brooklyninog prsta i pucanj koji bi uslijedio značio bi moj siguran kraj isto kao i da je oružje bilo upereno prema meni.

Brooklynino je lice još uvijek bilo išarano modricama, poput zrcalnog odraza Damonova lica. To je imalo smisla. Za sve je ozlijede zaslužan isti čovjek. No, tijekom našeg prijašnjeg susreta preuveličala je ozljede na ruci. Bez ikakvih je problema držala pištolj.

Brooklyn je suzila oči i nakrivila glavu, proučavajući me. Ugao usana malo joj se izvio, ne baš u osmijeh, ali dovoljno blizu. Zatim je, pogleda još uvijek uprtog u mene, upitala Damona: »Pobrinuo si se za Sama, je li tako?«

Zadržala sam dah. Ne. Svu sam svoju snagu usmjerila u to negiranje, kao da bi to moglo biti nešto opipljivo što bi me moglo održati na nogama.

»Da, pobrinuo sam se za Sama.«

Prisjetila sam se Carverova bijesa one noći na stazi. On je tada bio životinja, nesposobna za prosuđivanje i razmišljanje. Brooklyn je razorila Carverov život, dio po dio, sve dok od njega nije ostala samo ljuštura ispražnjena od svega osim onog dijela mozga koji je vikao *Osveta.*

Misao koja mi je sinula pogodila me takvom snagom da sam gotovo zateturala: *Spasit ću Lea, a zatim ubiti sve ostale u ovoj sobi.*

Brzo sam odagnala tu misao. To nije ono što sam ja. Ja nisam ubojica. Ja spašavam živote, ne uzimam ih. Pokušala sam razuvjeriti samu sebe, ali sam shvatila da to više ne funkcionira. Poput rabljenog kaputa koji sam nosila usprkos težini koja mi je pritiskala ramena ili vuni koja me grebala po vratu.

»Moram priznati da sam iznenađena kako si brzo došla ovamo. S obzirom na brzinu kojom si sigurno vozila, imala si sreće da te nisu zaustavili.« Brooklyn se smiješila, ali uz trunku nestrpljenja. »Samo deset minuta ranije ne bismo čak niti imali vremena ubiti tvog muža.«

Mišići su mi se napeli dok sam pogledom prelazila po sobi u potrazi za oružjem. Za mogućnostima. Na stoliću sam primijetila paket guma za žvakanje, omot pokraj njih. Komad papira s folijom koja je bila uredno presavijena u oblik srca. To me podsjetilo na ono posljednje jutro sa Samom i origami-psa za kojeg sam isprva vjerovala da je od njega. Odjednom sam shvatila da se Brooklyn s više pažnje odnosila prema tom papiru nego prema mom mužu.

»Nemoj zaboraviti, ti si kriva za Samovu smrt. Ranije večeras ponudila sam ti izbor, a ti si odabrala djecu. Ipak, Cassie, *pozvala si* policiju, a i ta odluka mora imati posljedice, zar ne? Dakle, tko sad umire: ti ili tvoj sin?«

Najlakša odluka koju sam ikada morala donijeti. »Rado ću dati svoj život za sinov život.« Očito pitanje ostalo je neizgovoreno: Što sprječava Brooklyn da nas oboje ne ubije?

One noći kada sam susrela Brooklyn, po prvi sam put, u ne znam koliko godina, pomislila na napad na kolegicu s koledža i na to kako sam je iznevjerila. Preživjela je onu noć, ali nije preživjela posljedice, Nekoliko godina nakon što ju je Dirk gurnuo s balkona, ušetala je u more i utopila se. Nije se namjeravala ubiti.

Nakon napada, usprkos fizikalnim terapijama, tijelo joj je bilo preslabo da bi se oduprlo morskoj struji.

Iznenada sam se sjetila imena pokojne djevojke: Stephanie. One noći na stazi mislila sam da ću se spašavanjem Brooklyn iskupiti za to što nisam učinila više za Stephanie. Mislila sam da ću se iskupiti za sve one tučnjave koje sam započinjala u srednjoj školi i za pakao koji sam priuštila svom ocu. Za to što nisam uvijek bila tu za Sama. No zapravo sam trebala pustiti Brooklyn da umre. Trebala sam spasiti Stephanie, ali Brooklyn sam trebala prepustiti Carveru.

Brooklyn se okrenula prema Damonu. »Provjeri je li mali dobro vezan, a onda se riješi Samova tijela.«

Damon je učinio ono što mu je rečeno. Začula sam paljenje automobila. Pokušavala sam ne razmišljati o Samovu tijelu u prtljažniku.

Brooklyn i ja sada smo bile same, ali među nama je bila prevelika udaljenost da bih mogla ugrabiti pištolj.

Dozvolila sam Brooklyn da me povede kroz vrata, ostavljajući Lea samog u kući. To mi je davalo vremena da razmislim. Da smislim kako se izvući iz ovoga. Brooklyn me vodila istim putem kojim sam i došla na imanje. Mjesečina je obasjavala kapljice rose na travi, tako da su vlati izgledale poput komadića leda.

Ubrzala je, tjerajući me naprijed, a ja sam shvatila što namjerava učiniti. Kretale smo se prema hrastu na rubu imanja.

Primijetila sam stablo kad sam dolazila, ali pažnja mi je tada bila usmjerena na druge stvari pa nisam u potpunosti uvidjela njegovu veličinu. Hrast mora da je imao nekoliko stotina godina, deblo mu je bilo široko, a grane su se pružale tridesetak metara u zrak.

Kako smo mu prilazile sve bliže, većina svjetlosti mjesečine probijala se kroz grane.

I zemlja je ovdje bila drukčija, trava je postajala korov. Prepoznala sam neke od biljaka: trolistu madiju s njezinim ljepljivim listovima, gole stabljike nečega za što sam pretpostavljala da je okruglasti oštrik. No većina onoga što je ovdje raslo bilo je previše izgaženo da bi se moglo prepoznati, zapetljano u klupko lišća, vlati i stabljika.

U samom podnožju hrasta, na mjestima obasjanim mjesečinom, bilo je samo blato.

Sve sam to primijetila tijekom šetnje koja me vodila u smrt. Gutala sam zrak, oštar i sladak, koji mi je punio pluća do granice boli. Cvokotala sam zubima, gotovo hiperventilirala. Ali nisam si mogla dopustiti takvu slabost. Tražila sam priliku za bijeg. Nije je bilo.

Svaki korak koji sam prolazila s njom, bio je korak dalje od mog sina. Brooklyn je zaokupljena sa mnom, a Damon se rješava Samova tijela. Ako Leo dođe k svijesti, možda...

Brooklyn me i dalje usmjeravala i, premda nije ništa govorila, mogla sam je čuti kako diše. Brzo. Uzbuđeno. Uživajući u trenutku koji je vjerojatno dugo zamišljala.

Mračno nebo, hrast i ova žena, sve me to podsjetilo na onu prvu večer na stazi. Predbacivala sam si svaku odluku koju sam otad donijela i te noći i kasnije. Gledano unatrag, toliko bih toga drukčije učinila, ali mislim da ovo ne bih mogla zaustaviti. Imala sam kontrole koliko i zebra koju je zaskočio par gladnih lavova.

Mrzila sam što sam ja bila ta zebra. Što bih sad mogla učiniti, a što bi spasilo mene i Lea? No, imala me u šaci, barem trenutačno, i kretala se lijenom sigurnošću nekoga tko je toga svjestan. Čak i kad bih je uspjela savladati, vlastita smrtnost nije nikada bila ono što me užasavalo. Čak i kad bih pobjegla, moj bijeg ne bi imao smisla, ako se ne bih mogla vratiti do kuće i spasiti sina ili mu barem dati vremena da se spasi.

»Nećeš ga ozlijediti?« postavila sam pitanje koje me mučilo.

»Ne«, rekla je.

Obje smo prepoznale laž.

Onako uzbuđena, Brooklyn je nesvjesno smanjila razmak između nas. Usporila sam, kako bi mi prišla još bliže.

Potom je, u sjenama ispod hrasta, noćna mora poprimila svoj oblik. Rupa, iskopana u zemlji. Njezina se namjena nije mogla pogrešno protumačiti - nepravilan četverokut veličine ljudskog tijela. Mog tijela.

Premda je nisam mjerila, instinktivno sam znala da je veličina gotovo savršena. Netko se nije namučio i kopao veći grob od onog koji mi je potreban.

Stale smo pokraj rupe, a ona se pomakla ispred mene tako da smo sada gledale jedna u drugu. Zadovoljna svojom prevlasti, među nama je ipak ostavila dobra tri metra razmaka, kao i između sebe i ruba groba. Tako da, nažalost, neće upasti unutra i poštedjeti me muke da joj slomim vrat.

»Ovdje smo se bavile vrtlarstvom«, rekla je, »Dee i ja.« Šutnula je grumen zemlje u smjeru iskopane rupe. »Znaš zašto smo ovdje, zar ne? Bilo bi mi grozno da ne znaš.«

Sjetila sam se onoga što mi je Red ispričao o noći kada me odveo s ovog mjesta.

»Ljuta si zato što sam ja pobjegla s ovog mjesta, a ti nisi.«

Lice joj se napelo, a glas joj je bio ljutit. »Ti nisi pobjegla«, rekla je. »Nisi donijela odluku i otišla. Ti si bila *odabrana.«*

Kao malo dijete nisam imala baš nikakvu ulogu u onome što se tada odigralo, ali takvi mi argumenti sada uopće ne bi pomogli. Moja mučiteljica nije bila sposobna za trezveno razmišljanje.

»Natjerala me da ovdje zakopam svog psa«, rekla je Brooklyn.

»Priča koju si mi ispričala o Hanninu zlostavljanju. U njoj se nije radilo o Hannah. Radilo se o tebi.«

Isto kao i fotografije Natalie koje mi je pokazala: bile su njezine, a ne Carverove. Svjedočila je mojoj užasnutosti pri pogledu na Natalieno izmučeno tijelo dok je istovremeno takvu sudbinu planirala i za mene.

Osvrnula se prema hrpi zemlje pokraj rupe i oči su joj se zacaklile. Nakratko se izgubila u prošlosti, a moje je stopalo kliznulo prema naprijed. No prije nego što sam uspjela učiniti još jedan korak, pogled joj se ponovno našao na meni.

»Dee nikada nije bila dobra u održavanju ljubimaca na životu«, rekla je Brooklyn. »Znaš li da su u Natalienom grobu pronašli jeruzalemske cvrčke? U novinama su spomenuli kako je slomila prste pokušavajući pobjeći, ali nisu spomenuli ugrize. Na stotine ugriza, govorila je Dee. Običavala se šaliti da je Natalie, kad ju je policija izvadila iz groba, izgledala kao da ima težak oblik vodenih kozica.«

Ali čak i ako ju je Dee ubila, Carver je zaslužio da ode u zatvor zato što ju je onako napustio. Zaslužio je i gore od toga.

U tom sam trenu nešto začula. Grebanje male životinje. Pomislila sam na sva bića koja ovdje obitavaju, bića koja će se ubrzo gostiti mojim tijelom i želudac mi se okrenuo.

»Mislim da je vrijeme«, objavila je. »Nismo još iskopali Leov grob pa ću morati reći Damonu da se pozabavi time.«

Još? Protrnula sam od te riječi.

Nadala sam se da ću je uspjeti onesposobiti, a ako to ne uspijem, očekivala sam metak. Nadala sam se da, kad ja budem mrtva, neće imati razloga ubiti Lea. Prekasno sam shvatila da brza smrt nije nikada bila ono što je imala u planu za mene ili za mog sina. Zakopana pod zemlju, umrijet ću kao što je umrla i Natalie, ali tek nakon što ubije Lea.

Dvije su me ruke snažno gurnule s leđa. Licem naprijed, pala sam u plitki grob.

46

Nisam bila sama u kutiji. Osjećala sam ih, čak i dok sam samo slušala zvuk njihovih nožica na drvu.

Istraživala sam rubove kutije gurajući poklopac, premda sam znala da se neće otvoriti. Bilo je tu nekoliko malih rupa koje su bile začepljene prljavštinom, a zemlja nabacana na kutiju držala je poklopac na mjestu kao beton. Pretresla sam sadržaj džepova, ali očito sam pribor za otvaranje lijesova ostavila u drugim hlačama. Poželjela sam da imam škare koje mi je Carver oduzeo. No, s druge strane, nisu ni njemu donijele ništa dobrog.

Ponovno sam ih osjetila - kukce. Tvrdi, mali oklopi grebli su me po listu kad ih se nekoliko probilo kroz moju nogavicu.

Zatvorila sam usta i čvrsto stisnula oči. Nisam mogla učiniti ništa kako bih zaštitila uši u kojima mi je bubnjalo.

Istraživački odred došao mi je do koljena. Koliko ih je? Pet? Šest? Čvršće sam stisnula bedra. Pomislila sam na Natalie zakopanu u grobu poput ovoga, s kožom prekrivenom tragovima ugriza. Stezalo me u grudima, koža mi je postala skliska. Borila sam se ne bih li došla do daha, što me podsjetilo da mi je i nos nezaštićen.

Jedan je kukac, izdvojen iz skupine, migoljio po mom vratu.

Užasnula sam se kad su me kukčeva ticala zagolicala po usnoj školjci. U mraku, zamislila sam buljave oči utisnute u vanzemaljske glave i čeljusti koje grizu, glođu, žvaču.

Kukci, zapravo, nisu bili glavna prijetnja. Pokušavala sam izračunati koliko imam vremena prije nego što se ugušim, ali matematika mi nije bila jača strana čak ni dok sam bila bistre glave. A glava mi je trenutačno bila sve prije negoli bistra.

Premda u matematici nisam bila dobra, u kemiji jesam. Dovoljno sam je poznavala da bih znala da, dok udišem on o malo kisika u kutiji, izdišem ugljični dioksid, a zbog njegove će koncentracije zrak oko mene ubrzo postati neprikladan za udisanje. Ubrzo će mi disanje i otkucaji srca postajati sve slabiji, što će voditi prema trovanju, nesvjestici i, naposljetku, smrti. Koliko još imam vremena? Pretpostavljam oko dvadeset minuta. Možda manje.

Obuzdala sam potrebu za vrištanjem. Nitko me ne bi čuo, a potrošila bih dragocjeni zrak.

Promeškoljila sam se i prestrašila kukca koji mi je bio kod glave. Ugrizao me za uši tako da je potekla krv. Je li ovako počelo i s Natalie?

U ovom uskom prostoru baš i nisam imala oslonca, ali skupila sam svu snagu i zabila se u rubove kutije. Ispod nogu otkrila sam oslabljene daske, no tamo, na donjoj strani lijesa uopće mi nisu bile od koristi.

Sva ta trešnja razljutila je kukce. Cvrčali su, a na mojim su se nogama pojavili svježi ugrizi.

Pokušavala sam biti zahvalna na kukcima i toj glupoj kutiji. Da se Brooklyn nije odlučila za točno određen način mučenja, vjerojatno bi me samo zakopala pod zemlju. U tom bih se slučaju već ugušila.

Glava me boljela od ugljičnog dioksida. Ubrzo ću postati pospana - počinje li to već? Kapci kao da su mi bili teži nego trenutak ranije, a onda više neću biti sposobna donositi odluke. Zatim - smrt. Za mene i za Lea.

Osjećala sam da mi se pluća stežu. Oko mene je bio mrkli mrak, tama gušća i od one nekoliko metara iznad mene.

Ovdje u grobu kukci nisu bili moje jedino društvo. Isto su tako bili prisutni i djelići mojih sjećanja.

Red koji prestaje pridržavati moj bicikl i prepušta me vjetra. Činilo mi se kao da sam poletjela i nisam pala, znajući da je on uz mene.

Sam u bolničkoj spavaćici, uvjerava me da će on i Audrey biti dobro. Iako sam se uvijek znala služiti šakama, Sam je onaj jači. Sam *je bio* onaj jači. Suze mi nisu nimalo pomagale, ali ipak su se neprestano slijevale.

Djeca. Samo to.

Zatim: žena koja viče da začepim prokleta usta nakon čega slijedi snažan šamar. Odakle se to pojavilo?

Šakama sam udarala po daskama iznad sebe sve dok mi nisu počele bolno pulsirati. Zatim sam spustila ruke što mi se činilo kao kukavička gesta.

Zaslužila sam ovo. Sve sam zaslužila.

U vanjskom svijetu, okružena neograničenim zrakom i tisućama zadataka, mogla sam se pretvarati da sam bezgrešna. Ali nisam. Spasila sam život ženi koja mi je ubila muža i otela sina. Možda me jesu gurnuli u ovaj grob, ali sama sam si dozvolila da me uopće dovedu do njegova ruba. I što je najgore: sumnjala sam u Sama.

Kukac me ugrizao za ruku i probio kožu.

Bila sam glupa. Nesmotrena. Bahata u svojoj ljutnji. No, dok sam ja prihvaćala svoju krivicu u svemu, Sam je platio puno veću cijenu. Ubrzo će i Leo. Ako ne prestanem cmizdriti i ne izvučem se iz ove kutije. Kad me cvrčak ponovno ugrizao, spustila sam lakat na njegov oklop i zgnječila ga.

Svoju sam smrt uzela zdravo za gotovo, a što je još gore, i Leovu. Glava mi je tutnjala od boli, ali više se nisam mirila s onime što se nekoliko trenutaka ranije činilo neizbježnim.

Neću umrijeti u ovoj kutiji kao Natalie, slomljenih prstiju i kože uništene stotinama ugriza kukaca.

Raširila sam noge što sam više mogla, a onda ih, bez oklijevanja, ponovno skupila. Neki su kukci ostali zatečeni, ali neki su i dalje ujedali. Nije me bilo briga hoću li odavde izaći obilježena *tisućama* ugriza. Neću ostaviti sina na milost i nemilost Brooklyn.

U mraku, vrhovima prstiju istraživala sam svoj lijes. Bio je načinjen od stare iverice. Rukama sam prelazila duž dijelova koje sam mogla doseći, u potrazi za slabim točkama. Zatim sam skinula jednu cipelu i udarala palcem po dnu kutije, pokušavajući oslabiti spojeve.

Kutija je bila dobro sastavljena, ali njezina je čvrstoća ovisila o materijalu od kojeg je bila napravljena. Pri drugom pregledavanju poklopca pronašla sam natrule daske. Oštećenja od vode. Drvo se već odavno osušilo, ali na tom je mjestu bilo slabije.

Udarala sam koljenima o poklopac i začula zvuk lomljenja. Negdje. Još nekoliko snažnih udaraca i trbuh mi je zasula prašina. Pridigla sam se nekoliko centimetara i privukla koljena sredini što sam bliže mogla. Nadala sam se da će to biti mjesto koje je najslabije zbog težine zemlje iznad njega. Ponovno sam udarila koljenima o poklopac. Drvo je pucketalo, prijeteći da će se slomiti.

Napravila sam stanku, svjesna da će probijanje kutije uzrokovati drugi problem. Pokušala sam se sjetiti koliko je duboka bila rupa prije nego što je zatrpana zemljom. Jednom kad probijem daske, zasut će me zemlja. Ali koliko zemlje? Bila sam prilično sigurna da je riječ o plitkom grobu, no možda je to ipak dovoljno zemlje da se ugušim.

Međutim, nisam imala drugih mogućnosti. Nastavila sam udarati. Napokon je dio daske puknuo, a ja sam ga gurnula koljenom. Obuzdala sam poriv da je potpuno ne iščupam. Ponovno sam se podsjetila koliko bih se lako mogla ugušiti pod lavinom zemlje ili ostati nepokretna kad mi njezina težina pritisne tijelo.

Koristeći jedno koljeno kao uporište, nogama i rukama gurala sam zemlju prema rubovima kutije. Radila sam brzo, ciljano trpajući zemlju u uglove, i već se nazirala mjesečina. Koljena su mi pulsirala, a prsti krvarili. Pridizala sam se prema otvoru, iskrivljavajući se u zbijenom prostoru, a mišići su mi se istezali u posve neprirodne smjerove. Uklanjajući još zemlje, prstima sam napipala rupu koju sam probila koljenima. Zadržala sam dah, čvrsto zatvorila oči i usta, a zemlja mi je zasula lice kad sam provirila kroz otvor. Boreći se s težinom zemlje, provukla sam se kroz napuklinu. Kašljala sam i gušila se. Pljuvala zemlju. Ali bila sam slobodna.

Jedan je kukac uspio izaći sa mnom, držeći se čvrsto za moj vrat. Maknula sam ga sa sebe i zgnječila dlanom.

Sad izvan kutije, ustala sam i začula isto grebanje koje sam čula i prije nego što sam se našla u kutiji, ali sada je bilo slabije. Zamislila sam tijela onih pokopanih ovdje kako kopaju koščatim rukama, želeći da se i ja vratim među njih, na mjesto koje mi s pravom pripada.

Svom snagom koja mi je preostala u bolnim nogama potrčala sam prema osvijetljenoj kući koja mi se činila nezamislivo dalekom.

47

Ušla sam kroz kuhinju. Bilo je mračno. Sva su svjetla dopirala iz dnevne sobe. Začula sam Damonov glas: »Carver je bio najobičnije govno, i ona ženska isto, zbog onoga što ti je uzela, ali klinca neću ozlijediti.«

»Kakva si ti budala.«

Brooklyn je naglo udahnula pa sam pretpostavila da ju je Damon zgrabio. »Aha, mislim da jesam.«

Usudila sam se napraviti korak naprijed, tako da sam sad mogla vidjeti u dnevnu sobu. Leo je sjedio na kauču na kojemu je bio i kada sam prvi put ušla u kuću. Ruke su mu bile ljepljivom trakom sputane na leđima, komad trake bio mu je zalijepljen preko usta, ali noge su mu bile slobodne.

Brooklyn je dotaknula Damonovu nadlakticu. Glas joj je bio grub. »Roditelji su mu ionako mrtvi. Čemu se uopće ima vratiti?«

Odgurnuo ju je i obrisao dlan o košulju. »Ti si čudovište. Ti si...« Nije mogao dovršiti rečenicu, lice mu je bilo blijedo, glas drhtav.

»Nisam čudovište. Ja sam unuka čudovišta.« Njezin je glas bio ledeno hladan, no nisam bila sigurna je li prepoznao prijetnju.

Koristeći njihovu zaokupljenost, riskirala sam još jedan korak. Još sam uvijek bila u sjeni, mogla sam ih vidjeti, ali im i dalje nisam bila u vidokrugu. Raspoloženje mi je postalo još mračnije kad sam primijetila da Leo na oku ima masnicu koje nije bilo kad sam ga prošli put vidjela. Nadala sam se da to znači da će biti spreman za borbu, ako dođe do toga. Nakratko sam uhvatila svoj odraz u zrcalu - lice išarano blatom, grozničave oči.

»On je svjedok, ali dobro. Svejedno. Ne moramo ga ubiti. Je li to ono što želiš čuti?«

»To *jest* ono što želim čuti, ali ti ne vjerujem.«

Damon joj je okrenuo leđa i krenuo prema vratima. »Ne želiš to učiniti«, upozorila ga je, ali nastavio je hodati.

Kad je Damon prešao preko praga, Brooklyn je krenula za njim, a ja sam se brzo pomaknula i, iz sjene, izašla na svjetlo. Njihova je svađa dopirala s trijema, čule su se optužbe i uvrede. Nalazila sam se u blizini kauča kada sam ga čula -

pucanj koji je prešao u prasak, isti smrtonosni odjek koji sam čula kad je Carver upucan u glavu.

Vjerojatno je pucala u Damona.

»Čemu to?« pitala je.

Sledila sam se, misleći na trenutak da je Brooklyn pitanje uputila meni. Dijelila su nas samo vrata sa zaštitnom mrežicom i manje od tri metra.

Zatim je po drugi put povikala pitanje: »Čemu to?« Bilo je upućeno Damonu, ne meni.

Uhvatila sam Lea za lakat, podigla ga s kauča i usmjerila prema kuhinji kako bismo otišli istim putem kojim sam malo prije ušla, ali vrata s mrežicom tresnula su o okvir i Brooklyn je ponovno bila unutra. Opušteno je u ruci držala pištolj, ali podigla ga je kad me ugledala.

Zapucala je. U tom smo trenutku bili bliže hodniku nego kuhinji pa nas je pucanj potjerao u tom smjeru. S rukama sputanim na leđima, Leo se kretao čudno, ali brzo. Povukli smo se dublje u kuću, neprestano se okrećući prema hodniku i hodajući onoliko brzo koliko su nam noge i ograničen prostor dopuštali. Povlačila sam Lea za lakat kako bih mu naznačila kad trebamo skrenuti i to je bila naša jedina komunikacija. Oboje smo bili svjesni da moramo biti tihi.

Kuća je bila velika, ali ne i beskrajna pa sam u drugom hodniku počela isprobavati vrata. Prva su bila zaključana, a druga dvoja vodila su u prostorije koje nisu bile pogodne - jedna su vodila u kupaonicu s malim prozorom, a druga u ostavu koja nije ni imala prozor. No, iza trećih vrata nalazila se spavaća soba.

Zatvorila sam vrata za nama i zaključala. Oduprla sam se potrebi da prislonim uho na vrata. Nisam čula Brooklyn, ali znala sam da je tamo, da i ona otvara vrata baš poput nas, sad u tišini - prošlo joj je vrijeme za izrugivanje.

Otvorila sam prozor i uklonila zaštitnu mrežicu. Odvezala sam Leove ruke, skinula mu traku s usta i dala mu znak da krene prvi, no već se počeo penjati. Prošao je kroz prazan okvir i dočekao se na tlu, sve u jednom, elegantnom pokretu. Moj je izlazak bio manje graciozan, ali uz sinovu pomoć, uspjela sam prizemljiti usprkos bolnim koljenima.

Zatresla se kvaka na vratima sobe koju smo upravo napustili. Zatim se umirila. Zaključana vrata predstavljala su tek neznatnu prepreku, a s obzirom na neograničeno vrijeme koje je imala, Brooklyn će nas pronaći. Bolje je od nas poznavala skrivene kutke ovog imanja i samo se trebala približiti dovoljno da uperi oružje.

Najradije bih potrčala koliko me noge nose, ali nismo mogli naslijepo trčati pa sam promatrala okolicu i nakratko pogledala ulijevo - šupa do koje bismo mogli doći kratkim trkom, a iza nje garaža. Odbacila sam oboje. Previše očito. Predaleko.

Pomislila sam na vozila parkirana s druge strane kuće, ali bila su beskorisna bez ključeva.

Pokazala sam Leu prema trijemu desno od nas, na koji se vjerojatno izlazilo iz glavne spavaonice i u samo nekoliko koraka bili smo tamo, u trenutku kad sam čula tresak vrata.

Proučavala sam trijem, moleći se da postoji prostor u koji bismo se mogli uvući, neko skrovište, rupa za skrivanje, premda mi se srce stezalo i na samu pomisao da se ponovno nađem stiješnjena između zemlje i dasaka. No trijem je bio izgrađen bolje od mog lijesa.

Zapuhao je vjetar, unoseći mi kosu u oči. Škiljila sam pokušavajući vidjeti.

Morali smo potrčati, i to svom brzinom. Još dok sam donosila ovu odluku, Leo je skrenuo pogled prema polju i znala sam da je i on shvatio da nam je to najbolja opcija.

Čula sam korake i prošaptala: »Kreni!« usmjeravajući Lea u suprotnu stranu od zvuka.

Tada moj je sin nestao, ali ja sam ostala - donijevši istu odluku kao i ranije, svoj život za život mog sina - a Brooklyn je bila tamo, s pištoljem, izgledajući vrlo nezadovoljna što me vidi.

BROOKLYN JE ISPALILA hitac i promašila jer sam odskočila udesno. Kada je ponovno zapucala, metak mi je okrznuo lijevo rame. Prije nego što je stigla i treći put povući obarač, zaletjela sam se u nju. Zgrabila sam je, čvrsto stisnula i našla joj se dovoljno blizu da osjetim miris lavande i znoja s njezine kože. Tada sam joj zarila zube u vrat.

Brooklyn je vrisnula i ispustila pištolj. Počeo je padati, no kako smo bile stiješnjene, zaglavio se između nas. Uhvatila me za ranjeno rame, ali bol nije bila ništa naspram bijesa kojeg sam osjećala. Odmakla sam se korak unatrag, a oružje se stropoštalo na tlo.

Brooklyn i ja gledale smo se u oči i obje posegnule za pištoljem. Ona se nije morala izvlačiti iz zemlje i još je uvijek imala dva neozlijeđena ramena, ali ja sam imala svoj bijes. Samo sekundu kasnije imala sam i pištolj.

»Dee je tvoju sliku držala na zidu čak i nakon što si otišla. Jesi li to znala? Tisuće dolara potrošila je na detektive pokušavajući te pronaći. A čak i nisi bila njezina. Ja sam bila njezina, njezina krv i bila sam ovdje. Ali ti si bila ona koju je željela, *Megan*.«

Je li pokušavala dobiti na vremenu ili probuditi suosjećanje, nisam znala, ali ništa joj od toga nisam ni mogla dati. Bijes mi to nije dopuštao, barem ne u njezinu slučaju. Svoje sam sažaljenje ostavila za one koje je povrijedila. I ubila.

Povukla sam obarač.

Ništa se nije dogodilo.

Nije bilo metaka.

U Brooklyninim se očima pojavilo iznenađenje, a zatim nešto drugo. Taj sam pogled često viđala kod pacijenata tako da sam znala što će učiniti.

Okrenula se i pobjegla.

48

Brooklyn je jurila poljem, a ja za njom. Mogla je provesti djetinjstvo skrivajući se, ali sad joj neću dozvoliti da se sakrije. Imanje je bilo okruženo mnoštvom hrastova, borova i čempresa, no neće imati vremena da među njima pronađe skrovište. Gotovo da sam očekivala da će stati kod šupe u kojoj sam pronašla Carvera - one u kojoj je držala mog muža prije nego što ga je ubila - ali projurila je pokraj nje bez zastajkivanja.

Postojalo je još samo jedno mjesto na koje se mogla uputiti. Stara mljekara. Boja se Strašila s davno napuštene zgrade i tako otkrila galvanizirani metal. Većinu prozora prekrivale su daske, iako je preostalo nekoliko napuknutih okana.

Brooklyn je utrčala kroz otvorena vrata samo nekoliko sekundi prije mene.

U zapuštenoj mljekari osjećao se vonj mrtvih i skrivenih stvorenja. Iz cijevi koje su prekrivale zidove čulo se komešanje onih koje smo uznemirili. Pluća su me pekla, grlo mi je bilo prepuno prašine. Mjesečina se probijala kroz pukotine na krovu i zidovima, presijecajući prostor jezovitim, bijelim trakama svjetlosti.

Brooklyn je zašla iza nekog stroja koji je izgledao kao da se nekada koristio za punjenje boca. Nedostajalo je nekoliko valjaka za pomicanje pokretne trake. Koraci su joj postali usporeni i nesigurni pa sam joj se primakla na tek koji centimetar.

Gledale smo se licem u lice. U čvrsto stisnutim usnama i nosnicama koje su se širile jasno sam vidjela njezinu odlučnost da me ubije.

Moje su se ruke stisnule u šake. Medicinska naobrazba naučila me spašavanju života, ali mi je također dala uvid i kako ih okončati. Ipak, jedno je bilo znati gdje zadati udarac kako bi se izazvala najveća šteta, a drugo uspjeti doseći najranjivija mjesta.

I Brooklyn je poznavala slabe točke. Zamahnula je rukom tako brzo da se nisam ni snašla i udarila me šakom o sljepoočnicu. Zamaglilo mi se pred očima i zaljuljala sam se na petama, no ostala sam stajati. Uzvratila sam joj udarac, ciljajući bubrege.

Zakoračila je unatrag, prema strojevima, zauzela obrambeni položaj i podigla ramena kako bi zaštitila vrat. Zatim je ponovno nasrnula na mene i, premda sam to očekivala, udarac me pogodio u desnu stranu lica. Sirom sam otvorila oči i zatresla glavom, naprežući se da izoštrim pogled.

Čekala sam, pokušavajući sačuvati snagu, promatrala sam joj ramena i gledala ruke. Kada je opet zamahnula, ramena su joj se spustila i tako otkrila vrat. Tresnula sam je šakom u bočnu stranu vrata, tamo gdje se nalazila vratna arterija, a ona se zanjihala. Lagano se nakrivila, teturajući, a ja sam je opet udarila, ovoga puta u grlo. Udarila je o pokretnu traku i samo joj je stroj pomogao da ne završi na tlu.

Uspravila se i uhvatila za vrat, hvatajući zrak. Ponovno sam zamahnula prema njezinim bubrezima, ali ovaj sam put bolje naciljala. Tijelo joj je malaksalo, srušila se na pod i pritom snažno udarila glavom.

Obrisala je krv koja se cijedila iz posjekotine na njezinom čelu. »Stvarno se dobro tučeš, to ti priznajem«, rekla je, teško izgovarajući riječi. »Što me zapravo čudi, s obzirom na to da se u svom čitavom jebenom životu nisi morala ni za što boriti.«

Rekavši to, podigla se na noge. Kako je, dovraga, još uvijek mogla stajati?

Još sam jednom zamahnula, ali zamahu je nedostajalo snage. Brooklyn je pojurila, glave uvučene u podignuta ramena kako bi dočekala udarac, ali okrenula sam se, želeći je laktom pogoditi u grlo. Promašila sam. Zateturala sam, ali nekako sam ipak ostala na nogama. Zureći u lice žene koja mi je ubila muža, prepustila sam se bijesu. Nisam namjeravala zaustaviti Brooklyn. Željela sam je uništiti sve dok od nje ne ostane samo hrpa popucalih tetiva i slomljenih kostiju.

Oči su joj plamtjele, njezina je žestina bila istovjetna mojoj. Ali ja sam imala bolji doseg. Kada je zamahnula, nije me uspjela dohvatiti i ostala je nezaštićena. Samo sam jednom kratko, oštro izdahnula - i svu svoju snagu usmjerila u šaku. Ispružila sam lakat. Uz odjek udarca začulo se i krckanje.

Teturajući unatrag, uhvatila se za stroj kako bi održala ravnotežu.

Krenula sam prema njoj, ali zaustavilo me njezino pitanje: »Jesi li znala da postoji i drugi grob?«

Zatim se osmjehnula neveselim cerekom, hladnim poput zraka oko nas, ali gora od toga bila je beživotna studen koja joj se vidjela u očima. Prisjetila sam se nečega što sam nedavno čula - dok sam bila u grobu, osluškivala sam grebanje za koje sam mislila da je neka životinja.

»Zapravo prilično blizu tvojega, samo s druge strane stabla«, nastavila je. »Ako Sam ranije i nije bio mrtav, dosad već sigurno jest.«

Srce mi se raspalo u tisuću sitnih komadića. Zvukovi koje sam čula. Grebanje koje sam zanemarivala. Je li to bio Sam?

Nova mi je tuga ispunila grudi, jedva sam uspijevala disati. Ali još nisam bila gotova. U sebi sam i dalje osjećala ključanje, bijes je i dalje bio prisutan.

Brooklyn mi je svojim otkrićem željela skrenuti pažnju i upalilo je. Na trenutak, nisam se mogla ni pomaknuti, razapeta između želje da progonim Brooklyn ili pojurim do groba mog muža. Ako ostavim Sama i ne pokušam mu pomoći, ubojica sam kao i Brooklyn.

U tom sam trenu željela odabrati Sama, trebala sam odabrati Sama, ali adrenalin i ljutnja nisu mi to dopuštali. Zateturala sam prema naprijed, Brooklyn je naglo ispružila ruku i hrđavi nož zahvatio me po lijevoj strani. Znači, nije se uhvatila za stroj radi ravnoteže. Tražila je oružje koje je sakrila. Uzevši u obzir način na koji je odrastala, bilo je posve razumljivo da je imala skriveno oružje.

Nastupila je bol, a s njom i ljutnja. Zaustavila sam Brooklyn kada je ponovno krenula na mene. Udarila sam palcem o komad metala na tlu, ali bila je to samo još jedna bol koju više nisam osjećala. Zgrabila sam je za rub majice, omotala tkaninu oko šake i povukla je prema sebi.

Brooklyn se otimala, tkanina se kidala, ali nisam popuštala stisak. Naglo sam pustila majicu, uhvatila je za ruku i izvijala je sve dok nije ispustila nož. Nešto je puknulo. Rame ili lakat? Bilo je svejedno. I tako se radilo o njezinom, a ne mojem tijelu. Postrance smo pale, udarila sam ramenom o hrpu natrulih sanduka.

No, Brooklyn je lošije prošla, glava joj se odbila o metalni rub stroja. Ležala je tamo kao i one noći na stazi. Tada sam je spasila. Pokušala se uspraviti u sjedeći položaj, a meni se ruka trznula. Čak sam joj i sad željela pomoći. Ali nisam mogla. Mogla bi se vratiti po mene, po moju obitelj. Morala sam biti sigurna. Pištolj me možda iznevjerio, ali godine mladenačkih tučnjava neće. Kad se Brooklyn ponovno počela micati, udarila sam je, čitavim sam joj tijelom zadavala udarce sve dok nije ostala potpuno nepomična.

IZ SVEG SAM GLASA dozivala Lea dok sam teturajući izlazila iz mljekare, no zapravo sam samo vikala u vjetar. Leo je možda stigao do ceste ih se uvukao u neko skrovište u kojem moji uzvici nisu dopirali do njega. Mogla sam se samo nadati da će me čuti i doći do stoljetnog hrasta na rubu imanja zato što nisam bila sigurna imam li dovoljno snage da sama iskopam Sama.

Kosa me šibala po licu dok sam se vraćala prema šupi pokraj kuće, pronašla lopatu, a zatim se, što sam brže mogla, zaputila preko imanja. Kad sam stigla u podnožje hrasta, godila mi je svježina vjetra, ali ne i njegova snaga uslijed koje je s grana iznad mene padalo lišće i pokoji žir.

Dok sam trčala, molila sam se da drugi grob zateknem prazan, s hrpom zemlje pokraj njega i Samom koji čeka na rubu. No kad sam došla do groba, bio je netaknut.

Počela sam kopati ispod drveta. Lopatom sam uspijevala zahvatiti tek oskudnu količinu zemlje, a ruke su mi i pritom gorjele od bolova. Osluškivala sam ne bih li začula sirene, molila se za njih, ali nisam usporavala čak ni dok mi je srce gotovo iskakalo iz grudi.

Osjetila sam pritisak ruke na leđima i poskočila, sjetivši se kad me posljednji put netko tako dotaknuo na ovom istom mjestu. Grlo mi se steglo i rukom sam sa sebe uklanjala nepostojeću zemlju.

Ovoga puta, to nije bio čovjek koji me gura u grob. Bio je to Leo. Moj prekrasan dječak.

Bila sam toliko usredotočena na svoj zadatak da ga nisam ni čula kako mi se približava. Lice mu je bilo sjajno od znoja kao da je trčao.

»Policija?« pitala sam, a on je kimnuo.

Dodala sam mu lopatu i pala na koljena.

Premda nije sa sigurnošću znao zašto kopa, Leo je radio žestinom kakvu ja više nisam mogla postići. Čak i na koljenima, osjećala sam se nesigurnom, ali grabila sam zemlju iz groba što sam bolje mogla. Primijetila sam da su mi prsti krvavi, ali nije me boljelo. I ostali su mi dijelovi tijela obamrli, uključujući glavu, jedino sam se trudila obuzdati poriv za povraćanjem.

Samov je grob bio još plići od mog pa je Leo brzo proširio rupu koju sam iskopala i tako otkrio daske.

Pokazala sam prema kutiji, preslaba da bili ustala, a kamoli sama udarila po daskama. Leo je shvatio. Spustio je lopatu do improviziranog lijesa, a drvo je počelo sve više pucati pod svakim pažljivim udarcem.

Nagnula sam glavu preko ruba rupe kako bih mogla osluškivati, znoj mi se cijedio u oči, ali ništa nisam čula. Po rubu vidokruga počelo mi se slijevati crnilo nakon čega su uslijedili odbljesci svjetla. Plavog i crvenog svjetla. Učinilo mi se i da čujem sirene, ali šum vjetra glasno mi je odjekivao u ušima.

Je li Sam još živ? Ili smo zakasnili?

Oko nas su sada bili muškarci i žene, većina u odorama, ali neki su, poput detektiva Raya Ricoa, na sebi imali odjela. U svoj onoj usredotočenosti nisam ih ni primijetila kako dolaze.

Ranije te večeri Red mi je ispričao kako je Natalie gotovo preminula ispod stabla, one noći kada je rodila. Spašena je samo kako bi kasnije umrla u onom grobu. Sad su svi bili mrtvi. Natalie. Dee. Carver. Vjerojatno i Brooklyn. Uz toliku krv koja natapa ovu zemlju, kako išta osim tragedije može zadesiti one koji su ovdje rođeni?

Pokraj mene maglovito se ukazivao detektiv Rico. Njegovo smeđe odijelo bilo je zaprljano zemljom tek malo svjetlije nijanse dok je pomagao Leu i policajcu u odori skinuti poklopac s lijesa. Bilo ga je čudno vidjeti tako neurednog. Nije imao ni kravatu. Čudno je bilo vidjeti i zabrinutost na njegovom licu.

Zatim su, svi zajedno, zgrabili poklopac i povukli ga. Svi smo ga istovremeno ugledali - Sama.

Primijetila sam Samovu lijevu ruku. Njegov prstenjak. Taj mu se dio prvi pomaknuo. Onda sam ugledala nosila, bolničare koji su ih donijeli, a zatim sam se napokon prepustila praznini.

49

Kasnije mi je detektiv Rico ispričao zašto je Brooklyn učinila ono što je učinila.

Dok sam tražila Sama, čula sam užasne priče o Deeinom zlostavljanju. Naknadno, saznalo ih se još i više. Većina ih je uključivala mračna mjesta i predmete koji režu kožu, ali emotivno je zlostavljanje bilo jednako zastrašujuće.

I gotovo su se u svim pričama pojavljivale kutije koje je radila za Natalie, a kasnije i za Brooklyn. Tijekom godina zlostavljanja drvo je postalo umrljano krvlju i urinom, na donjoj strani poklopca vidjeli su se tragovi grebanja koje su ostavile dvije očajne djevojke. Natalie je u svojoj kutiji bila zakopana, a Brooklyn je u svojoj pokušala sahraniti mene.

Djevojke su obično bile zatvorene tri dana. Sad mi je jasno. Brojevi: *3, 2, 1.* Odbrojavanje, ali ujedno i osveta. Preživjeli smo tri dana, užasna poput onih koje je i Brooklyn pretrpjela. Željela je da sve izgubimo, baš kao što je i ona.

Tri je također bio i broj djevojaka koje su one noći bile u kući, ali nisam sigurna je li i to odigralo ulogu. Možda je to bila samo slučajnost.

Brooklyn se nije domogla slobode sve do Deeine smrti u kolovozu. Za nekoga tko je tako teško zaslužio svoju slobodu,

Brooklyn ju je prilično olako odbacila. Preživjela je, ali sad je u zatvoru. Još uvijek ne znam što da mislim o tome. I Damon je preživio, a čula sam da su i dalje u kontaktu. Ne mogu reći da sam iznenađena.

Prema onome što mi je rekao Rico, Brooklyn je nakon Deeine smrti pronašla Nataliene slike koje mi je pokazala. Pronašla je i bilješke koje je Ernie dao Dee prije nego što je umrla. Bilješke koje su Brooklyn dovele do nas: do mene, žene koja je spašena nauštrb nje, i Carvera, čovjeka za kojega je Brooklyn smatrala da je trebao spasiti *nju.*

Iz nekog razloga među Deeinim stvarima nigdje nije bilo ni spomena Reda. Možda Dee nije znala da me on uzeo. Vjerojatno je mislila da je to učinio Carver, budući da je te noći i on bio u kući. U svakom slučaju, zahvalna sam na tom propustu. Na kraju krajeva, usprkos svemu, on je i dalje moj tata.

50

Na dan kada je Sam dolazio kući, Audrey je ustrajala da upravo ona bude zadužena za ukrašavanje i zato je čitav hodnik bio krcat polunapuhanim balonima. Tko bi rekao da postoji toliko nijansi ružičaste?

Leo je bio zadužen za selotejp. Svaki put kad bi ga Audrey tjerala da popravi neki oblik, on bi se žalio, onako kao što se to i očekuje od starije braće, ali njegove pritužbe baš i nisu bile uvjerljive. Srce od balona sa svakim je pokušajem postajalo sve nepravilnije. Samu bi se to svidjelo.

»Ovdje treba još selotejpa.« Audrey je pokazala u ovješen balon koji je već bio pričvršćen s tri trake.

»Aha, jer to će popraviti stvar«, rekao je Leo i ipak joj dodao još komad selotejpa.

Ni moja torta nije ispala puno bolja - krivila sam svoje povrijeđeno rame - ali ja sam je sama izradila i bila je čokoladna, čak i nakrivljena, a to bi se Samu svidjelo.

Zlo koje je ušlo u naše živote, nije prešlo preko ovog praga, a ja ću ga i dalje svom snagom tjerati ružičastim balonima i čokoladnom tortom i ovime. Svime ovime.

»Gotovo?« pitala sam, glasom punim emocija. »Imamo cendravog pacijenta koji čeka u autu!«

»Jel' ti to plačeš?« upitao je Leo. Okrenuo se prema Audrey. »Mama se stvarno rasplakala zbog ovih glupih balona.«

»Naravno da plače«, rekla je Audrey. »Ona je mama.« Kao da to sve objašnjava. No, nakon svega što se dogodilo, to i je bilo objašnjenje. Ali u ovoj kući dozvoljavam samo suze radosnice.

Audrey je zakoračila unatrag, pogledala zid i kimnula. »Gotovo«, objavila je.

Kod automobila pomogla sam Samu da se iskobelja sa suvozačevog sjedišta. Nabacio je očekivanu šalu o kupkama spužvom samo kako ne bih primijetila koliko se bolno trznuo kad je stao na noge.

Samo suze radosnice, podsjetila sam se.

I dalje sam se osjećala krivom zato što sam se tako lako dala manipulirati i posumnjati u Sama. Na snimci iz kafića, kad je uhvatio Brooklyn za ruku, nisam

vidjela suze kojima ga je natjerala na tu gestu. Ali trebala sam znati. Trebala sam sve to prozreti.

Uvjeravao me da je sve u redu, da zaista nema problema, ponavljao je to onoliko puta koliko mi je bilo potrebno.

I dalje je bolji čovjek od mene.

Sam se naslonio na mene, na moje zdravo rame, dok smo ulazili u kuću. Ranije, možda bih se pretvarala da ne primjećujem, ali sad sam prihvatila njegovu težinu. Oboje smo prepoznali da to nije znak slabosti. Dapače, zajedno smo bili jači.

Nema više rečenica *Volim te, ali...* Ovih smo dana oboje znali da se bolje zaustaviti nakon prve dvije riječi.

»Red dolazi?« pitao je Sam. Vidjela sam da se iznenadio kada sam rekla da dolazi. Red me spasio, dijete za koje je jednom rekao da pokazuje znakove potisnutog bijesa. Pošteno. To što sam ga pozvala nije značilo da sam mu oprostila, ne još, ali značilo je da radim na tome.

Boo je skakutao oko Samovih nogu, gotovo se sapleo o njega.

»I Daryl je rekao da će svratiti.«

Audrey je ciknula. »Jel' to znači da dolazi i Lester?«

Nasmiješila sam se i kimnula. »Dolazi i Lester.« Ako je uspio preživjeti jutro bez upadanja u nevolje. Dala sam mu šanse šezdeset-četrdeset. »I Zoe.«

»Moramo li onda čekati s tortom?« pitala je Audrey.

Leo se ubacio, rekavši: »Mama ju je napravila. Čekanjem si vjerojatno produžujemo život.«

Prvotno, planirala sam malu proslavu - samo nas četvero - no Sam je inzistirao da može podnijeti i nešto veće. Popustila sam iz istog razloga iz kojeg je on inzistirao: ljubav mora pobijediti.

Nećemo dozvoliti da nečija osveta promijeni naš način života.

»Mislim da bismo sad trebali jesti tortu«, rekao je Sam.

»Okej, ti si odgovoran za svoj želudac«, upozorio ga je Leo.

Nismo se zamarali tanjurima. Stavila sam tortu na kuhinjski pult i Sam je podijelio vilice. Audrey je sjela na barski stolac, a mi smo ostali stajati, ja toliko blizu Samu da sam osjećala njegovu nogu uz svoju. Pretpostavljala sam da će mi u tjednima pred nama često trebati dodir utjehe, ali to je bilo u redu zato što se činilo da je i Samu potrebno isto. Prislonio je nogu uz moju, a zatim mi spustio dlan na ruku.

Dok smo čekali goste, pojeli smo polovicu torte. Premda je bila pomalo suha i nakrivljena, ipak je bila najbolje što sam ikada jela. Usprkos Leovu gunđanju, Audrey je rekla da istu takvu tortu želi za svoj sedmi rođendan, što je dovelo do planiranja proslave.

Planiranje. Nešto što sam tek nekoliko dana prije smatrala nemogućim. Nemogućim koliko i smijeh koji se tako lako pojavljivao na dječjim licima, a jednom ih dvaput i na mojem. Priljubila sam se uz Sama, njegova toplina i torta, ali više od svega smijeh, služili su poput obrane od tame koja je bila prisutna, koja je uvijek prisutna, ali sad nedovoljno jaka da bi se nametnula. Osim ako joj ja to ne dopustim.

Zahvale

Prvo, moram se zahvaliti svim čitateljima koji nisu ni na koji način povezani sa mnom, a ipak čitaju i stranice zahvale. Tome ću se uvijek diviti.

Najzahvalnija sam svom agentu, Peteru Steinbergu, iz Foundry Literary + Media, kojemu sam toliko puta rekla da je fantastičan da mu je već vjerojatno zlo od toga. Ali bez mog *fantastičnog* agenta i njegove vjere u ovaj roman od samog početka, ne bih niti pisala zahvale. Također, veliko hvala čitavoj Foundry ekipi, od kojih ću izdvojiti Michaela Nardulla i Richieja Kerna. Ponosna sam što sam dio obitelji Foundry.

Hvala mom sjajnom uredniku, Davidu Highfillu, na podršci i na tome što je uvijek bio u pravu, na najljubazniji mogući način, kao i svima ostalima u William Morrowu. Također, hvala Jennifer Doyle i ekipi iz Headlinea. Toliko je pametnih i nadarenih ljudi radilo na realizaciji ove knjige. Dužnik sam svima njima.

Sretna sam i što sam imala mnogo divnih prijatelja i kolega koji su me podržavali na ovom putu. Apsolutno ih je previše da bih ih ovdje navela, ali neki zaslužuju posebna priznanja. Judy Coffey, Diane Hernandez i David Ebright zato što su mi poklonili svoje vrijeme. Denise Barredo, Karen Jacobsen i Jason Turner zbog bezgranične podrške. Bruce Baird zato što je bio tu na početku, u posljednjoj minuti i kad god sam ga trebala između toga. I Holly Clarke koje je bila izvrsna u svemu.

Zahvaljujem i umirovljenom poručniku Tomu Swearingenu iz policijske postaje Santa Rosa koji mi je velikodušno ustupio svoje vrijeme i stručnost. Sve pogreške pripišite mojoj umjetničkoj slobodi.

Posebno »hvala« upućujem Patty Hayes i Lisi Ostroski koje su odgovarale na sve moje apsurdne poruke s pitanjima kako najbolje nekoga ubiti. A niste nijednom pozvale policiju da prijavite ono što me toliko silno zanimalo. Ova bi priča bila manjkava bez vaših savjeta i strpljenja.

Također želim istaknuti koliko sam zahvalna Chucku Sambuchinu koji je pronašao greške u prvih pedesetak stranica i Becky Jenkins zato što su važna i obećanja dana u djetinjstvu.

Bez većine ovih ljudi knjige ne bi ni bilo, ali bez moje mame Norme i mog tate Rona ne bi bilo ni mene. Dakle, da, hvala vam jer ste bili moji prvi i najgorljiviji obožavatelji.

Želim izraziti zahvalnost i svom očuhu, Robu Hodgesu, mojoj široj obitelji Middendorfsima i Harringtonsima i čitavoj obitelji Chavez. Nisam se mogla udati u obitelj koja bi me bolje prihvatila. Blagoslovljena sam što volim i što sam me voli tako mnogo ljudi.

I na kraju hvala mome mužu Alexu i našoj djeci Jacobu i Mayai zato što su trpjeli sva ona spontana (a često i prilično dugačka) čitanja pojedinih poglavlja i zato što su me nasmijavali i zato što su najbolji ljudi koje poznajem. Svakodnevno me inspirirate. Ovaj roman i sve ostalo je za vas.

Scan i obrada:
Knjige.Club Books

Knjige. Club